

STŘEDA, 1. DUBNA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 15 hodin.)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání přerušené v úterý dne 26. března 2009 za obnovené.

2. Prohlášení předsednictví

Předseda. – Dámy a pánové, s politováním a zděšením vám musím dnes sdělit, že se minulý víkend utopilo více než 300 lidí, když se několik plavidel s uprchlíky potopilo ve Středozemním moři nedaleko libyjských břehů. Tato plavidla převážela lidi ze severní a subsaharské Afriky. Některé uprchlíky egyptské a libyjské úřady zachránily, některá mrtvá těla vyprostily, ale ještě se stále pohřešují stovky lidí. Jménem Evropského parlamentu bych chtěl vyjádřit, jak hluboce jsme touto událostí šokováni a zarmouceni.

Evropská unie zaznamenala za poslední dva roky nárůst počtu přistěhovalců plavících se přes Středozemní moře a hospodářská krize vede k tomu, že můžeme očekávat stále více lidí, kteří budou prchat před bídou v Africe.

Hrozí, že velké množství uprchlíků, kteří za tragických okolností přicházejí o život, když se pokouší dostat se do Evropské unie, změni Středozemní moře v obrovský hřbitov; je na nás, abychom našli řešení a zabránili těmto tragédiím.

Nyní bych vás chtěl požádat o minutu ticha za ty, kteří zemřeli.

(Sněmovna povstala a uctila zemřelé minutou ticha.)

Děkuji.

3. Přivítání

Předseda. – Dámy a pánové, je pro mě ctí přivítat zde nositele Nobelovy ceny za lékařství za rok 2008, profesora Luca Montagniera, který se nachází na galerii. Chtěl bych vás zde vřele přivítat.

(Potlesk)

S radostí zde také vítám delegaci Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS). Tuto delegaci tvoří 15 členů jeho výboru pro přímé volby a dodatečné pravomoci *ad hoc*. Jsou zde na zjišťovací misi, aby od Evropského parlamentu získali zkušenosti v této oblasti. Doufám, že se vám zde bude líbit a že naše parlamenty budou v budoucnu spolupracovat ještě úžeji. Vřele vás zde vítám.

(Potlesk)

4. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

5. Složení Parlamentu: viz zápis

6. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

7. Opravy (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

8. Písemná prohlášení (předložení): viz zápis

9. Předložení dokumentů: viz zápis

10. Harmonogram dílčích zasedání na rok 2009: viz zápis

11. Plán práce: viz zápis

12. Nová dohoda mezi EU a Ruskem (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem je zpráva (A6-0140/2009) Janusze Onyszkiewicze vypracovaná jménem Výboru pro zahraniční věci týkající se nové dohody mezi EU a Ruskem (2008/2104(INI)).

Janusz Onyszkiewicz, zpravodaj. – (PL) Pane předsedající, tato zpráva popisuje vztah mezi Evropskou unií a Ruskem, který má pro hospodářské a politické zájmy Unie klíčový význam. Zdůrazňuje úlohu, kterou Rusko může a mělo by hrát na mezinárodní scéně, zejména v našem bezprostředním sousedství, kde může přispět k hospodářské a politické stabilitě regionu.

Zpráva však navíc upozorňuje na nepřiměřeně silnou reakci Ruska na ozbrojený zásah Gruzie v Jižní Osetii a na obrovskou a nevyprovokovanou akci ze strany ruských sil v Abcházii. Zpráva upozorňuje na potřebu smysluplného dialogu o bezpečnostních otázkách. Měl by to být dialog založený na dodržování mezinárodního práva a územní celistvosti států. Zpráva upozorňuje také na to, že události na Kavkaze a uznání nezávislosti obou enkláv, Osetie a Abcházie, budí pochybnosti o tom, zda je Rusko skutečně připravené a schopné budovat spolu s Evropskou unií společný prostor bezpečnosti v Evropě.

Zpráva naznačuje, že rozhovory o plném dodržování závazků a dohod, které ukončily konflikt v Gruzii, ze strany Ruska, by měly být ukončeny před přijetím vyjednané dohody. To by znamenalo shodu o postavení Abcházie a Jižní Osetie. Zpráva také vyzývá Rusko, aby se pevně zavázalo, že již proti svým sousedům nepoužije síly.

Zpráva navíc upozorňuje na to, že nedávné události včetně ruského útoku na územní celistvost Gruzie ohrožují vztahy mezi Evropskou unií a Ruskem stejně jako úloha Ruska při krizi dodávek plynu.

Zpráva považuje za vhodné, aby byla stávající dohoda nahrazena dohodou novou a širěji pojatou. Tato dohoda by se měla vztahovat na všechny aspekty spolupráce a měla by být právně závazná. Měla by také obsahovat jasný mechanismus pro řešení sporů.

Tato zpráva se zabývá i energetickou bezpečností. Jedná se i o zahrnutí základních ustanovení týkajících se energií a tranzitu do dohody. Tato ustanovení je třeba přijmout navzdory tomu, že tato dohoda je již právně závazná i pro Rusko, ačkoliv od ní může Rusko odstoupit.

Zpráva upozorňuje na velký skrytý potenciál možných vzájemných hospodářských dohod založených na rovnocenném partnerství mezi oběma stranami. Tyto dohody by mohly vést k vzájemné závislosti prospěšné pro obě strany. Podle zprávy je pro členské státy a Evropskou unii jako celek nesmírně důležité mluvit jedním hlasem, zejména ve vztazích s Ruskem. Je také zásadní, aby členské státy mohly navzájem dostatečně předem konzultovat ohledně jakýchkoliv dvoustranných dohod s Ruskem, jak to po nich vyžadují některé smlouvy Evropské unie. To je obzvláště důležité v případech, které by mohly mít dopad na jiné země Evropské unie nebo na Evropskou unii jako celek.

Ve zprávě je velká pozornost věnována lidským právům a svobodám v Rusku. Poukazuje se na to, že Rusko je jako členský stát Rady Evropy povinno dodržovat zásady, na kterých je Rada založena. Uvádí, že dodržování těchto zásad je pro úspěch jednání o spolupráci mezi Evropskou unií a Ruskem zásadní. Je politováníhodné, že Rusko není ochotné zavést účinná opatření, aby zajistilo, že se nebudou opakovat četné případy porušování lidských práv ze strany ruských orgánů, které odsoudil Evropský soudní dvůr.

Stojí za to, abychom věnovali pozornost jednomu z mnoha doporučení uvedených ve zprávě, a to, aby Evropská unie nadále podporovala ruskou žádost o členství ve Světové obchodní organizaci. Považuje se za velmi důležité, aby se Rusko zavázalo dodržovat členské závazky, než mu bude formálně uděleno členství. Zejména to znamená, aby se Rusko přestalo odchylovat od postupů, které již jednou byly zavedeny. V této souvislosti je vhodné připomenout velký význam přisuzovaný účinné ochraně duševního, obchodního a průmyslového vlastnictví.

Zpráva obsahuje doporučení v oblasti lidských práv, svobody sdělovacích prostředků, nezávislosti justice a postupného zúžení povoleného rozsahu akcí pro nevládní organizace v Rusku. Dotýká se také řady hospodářských otázek, například námořní dopravy v Baltském moři a podél severního pobřeží Ruska, letecké dopravy nad Sibiří a vzájemných ujednání pro možnosti neomezených investic.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, chtěl bych poděkovat Parlamentu za příležitost zabývat se během tohoto zasedání otázkou vztahů s Ruskem. Jak jistě víte, Rada nedávno podrobně diskutovala o vztahu s Ruskem, když jsme položili základy pro novou dohodu mezi Evropskou unií a Ruskem, a proto považujeme za důležité, aby jednání o nové dohodě dále pokračovala. Rusko je konec konců náš největší soused, jeden z našich klíčových partnerů a nepominutelný hráč na mezinárodní scéně. Nyní, kdy nás stejně těžce zasáhla hospodářská krize, je jasné, že konfrontace ani jednoho z nás neposílí.

Konstruktivní, racionální a vzájemně prospěšná spolupráce a dodržování mezinárodních závazků ze strany Ruska by nás na druhou stranu posílit určitě mohly.

Dialog a konstruktivní účast jsou navíc významným prostředkem pro obranu našich zájmů a podporu našich hodnot vůči Rusku.

Stručně řečeno, toto bylo to hlavní, co nás přimělo rozhodnout o obnovení jednání o nové dohodě mezi Evropskou unií a Ruskem navzdory tomu, k čemu došlo minulý rok v srpnu v Gruzii. Krize a její dopady nadále zastiňují naše vztahy. Jednání v žádném případě neospravedlňují chování Ruska v Gruzii, a to ani na území Abcházie a Jižní Osetie, a Evropská unie v tomto ohledu stanovila jasné hranice. Naše podpora územní celistvosti Gruzie je jistě jednou z nich.

Nadále očekáváme, že se Rusko bude chovat zodpovědně a dodrží všechny své závazky. To znamená zejména, že budeme po celou dobu jednání věnovat zvláštní pozornost našim společným sousedům. Krize v Gruzii ukázala, jak mohou nevyřešené konflikty dřímat po mnoho let, a že vojenská akce není řešením.

Musíme Rusku připomenout, že z konstruktivního chování vůči svým sousedům může mnoho získat a že může hodně ztratit, pokud bude pokračovat v cestě konfrontace. Rusko konec konců prokázalo, že ví, jak se má chovat vůči středoevropským sousedům, kteří jsou nyní součástí Evropské unie a NATO.

Budeme nadále trvat na tom, aby Rusko dodržovalo své mezinárodní závazky a respektovalo územní celistvost a svrchovanost Gruzie a dalších zemí východní Evropy, které jsou zároveň sousedy Evropské unie. Při Ženevských jednáních se bude očekávat plná spolupráce nejen od Ruska, ale též od Gruzie.

Nemám v úmyslu jít teď do podrobností o aktuálním stavu jednání o nové dohodě s Ruskem. Komise bude jako vyjednavatel dohody vhodnějším subjektem k informování o tomto procesu.

Chtěl bych také připomenout, že jsme na počátku procesu, který by mohl nějakou dobu trvat. Nemělo by nás odradit, pokud bude zpočátku pomalý. Jsem si však jistý, že do konce našeho předsednictví budeme mít jasnější představu o tom, co obě strany chtějí mít v dohodě obsaženo.

Jsme Januszi Onyszkiewiczovi za jeho zprávu a doporučení v ní učiněná vděční. Sdílíme v zásadě mnoho vašich obav i cílů.

Nyní bych chtěl učinit několik poznámek k části dohody týkající se vnější bezpečnosti, kde i předsednictví hraje úlohu při vyjednávání. Je nesmírně důležité, aby nová dohoda obsahovala ustanovení k zajištění účinného dialogu a spolupráce s Ruskem a byla založena na společných hodnotách, dodržování stávajících mezinárodních závazků, právního státu a respektování demokracie, lidských práv a základních svobod. To je významné zejména ve vztahu k našim společným sousedům. Je to zásadní, pokud máme dospět k vyřešení dlouhodobých konfliktů.

Předcházení konfliktům je také důležitým cílem. Je třeba jej sledovat jak v politickém dialogu, tak prostřednictvím společných iniciativ.

Pokud jde o rozsah politického dialogu a vnější bezpečnost, došlo s Ruskem v nové dohodě k určitému posunu. Ale ďábel se samozřejmě skrývá v detailu. Nyní, když začínáme diskutovat o konkrétních zněních návrhů, začíná nejzajímavější a nejproblematictější část dohody.

Vzhledem k tomu, že jednání pokračují, nebylo by vhodné, abych zde uváděl podrobnosti. Mohu vás však ujistit, že budeme usilovat o začlenění ustanovení o posílení dialogu na mezinárodní scéně, o boji proti terorismu, o kontrole zbrojení, odzbrojení a nešíření zbraní, o lidských právech, demokracii a právním státě, o řešení krizí a o civilní ochraně.

Jak bylo dohodnuto na summitu EU Rusko v Chanty-Mansyjsku, je naším společným cílem uzavření strategické dohody, která bude představovat obsáhlý rámec vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem pro blízkou budoucnost a pomůže rozvíjet možnosti našich vztahů. To zůstává naším cílem, na kterém pracuje toto předsednictví a na němž budou pracovat budoucí předsednictví.

Jsme připraveni informovat Parlament o pokrocích a jsme vděční za váš příspěvek, zejména v podobě textu vašeho usnesení.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – (DE) Pane předsedající, vážení poslanci, úvodem bych ráda co nejsrdečněji poděkovala panu Onyszkiewiczovi za tuto hodnotnou zprávu.

Neustále jsme zdůrazňovali, že si vážíme názoru Parlamentu, a jsem samozřejmě ráda, že vám mohu poskytnout další informace o průběhu jednání.

Pane předsedající, Rusko pro nás je a zůstane významným partnerem. Naše společné cíle jsou komplexní povahy a překrývají se; od hospodářských kontaktů až například k naší společné práci na Kvartetu pro Blízký východ, nebo jako například včera, pokud jde o Afghánistán a Pákistán. Samozřejmě, jak všichni víme, existují mezi námi velké názorové rozdíly, pokud jde například o územní celistvost Gruzie. Čas od času dochází k napětí ohledně posílení naší role ve společných sousedních státech. V této souvislosti se často nesprávně tvrdí, že jsme na našem velkém sousedovi závislí. Pokud jde o obchod a energie, jsme na sobě spíše vzájemně závislí, nebo, jinak řečeno, stali jsme se jeden pro druhého nepostradatelným partnerem. To jsou časy, kdy jsou naše vztahy s Ruskem nesmírně důležité a kdy je naprosto zásadní mít jednotnou a dopředu hledící strategii Evropské unie.

Zítra se prezident Obama poprvé setká s prezidentem Medveděvem, aby takzvaně zmáčkl v případě vztahů mezi USA a Ruskem tlačítko pro vynulování. Tento nový přístup je třeba jistě přivítat, ale ani my nemusíme začínat od počátku. Nemusíme naše vztahy vynulovat; spíše bychom je měli neustále vyladovat. To je na prvním místě seznamu našich priorit.

Jak uvedla Komise ve svém sdělení ze dne 5. listopadu, komplexní a široce pojatá povaha našich vztahů a mnoho oblastí, ve kterých jsme na sobě závislí, znamenají, že se Ruskem musíme neustále zabývat, a já bych i řekla, že musíme být v odhadech střízliví a orientovat se na výsledky. Jednání o nové dohodě jsou bezpochyby nejlepším způsobem, jak prosadit společný postoj Evropské unie, který bude chránit naše zájmy a jehož cílem bude dosažení shody nad nejvýznamnějšími otázkami. Nyní, když k vám hovořím, probíhá v Moskvě čtvrté kolo jednání.

Nyní jsme se shodli na obecné struktuře dohody, která by měla tvořit právně závazný základ pro všechny aspekty našich vztahů v dohledné budoucnosti. Zároveň jsme však nestanovili žádné umělé lhůty pro jednání: podle mého názoru bychom si měli vzít tolik času, kolik bude k dosažení uspokojivého výsledku potřeba, protože do té doby bude platit současná dohoda, a tak nemusíme nutně postupovat příliš rychle. Nemusíme proto čekat na novou dohodu, protože můžeme postupovat podle stávající dohody. Zatím se diskutovalo o otázkách politiky, justice a bezpečnosti, proto nyní lépe rozumíme postojům druhé strany; nyní jsme začali diskutovat o hospodářských otázkách.

V žádném případě by nemělo být pro nás překvapením, že obě strany mají k některým otázkám odlišný přístup. Ačkoliv má Rusko například velké ambice v oblasti spolupráce na zahraniční a bezpečnostní politice, je nyní méně ambiciózní v hospodářských otázkách. Je samozřejmě v našem zájmu, v zájmu Evropské unie, aby naše obchodní a hospodářské vztahy byly upraveny závaznými a právně vymahatelnými ustanoveními, abychom měli jistotu, že Rusko přijme systém založený na jasných pravidlech. To platí zejména pro témata, jakými jsou energetika, kde usilujeme o přijetí zásad obsažených v Energetické chartě, z nichž nejdůležitějšími jsou transparentnost, vzájemnost a nediskriminace.

Plynová krize na počátku roku narušila důvěru ve spolehlivost našich energetických vztahů a to je třeba napravit. Vedle jednání se proto snažíme značně posílit systém včasného varování, který obsahuje ustanovení o monitorování a sledování v případě krize, abychom se vyhnuli konfliktu a usnadnili řešení.

Dohoda, o které jednáme, by měla být samozřejmě založena na dodržování lidských práv a demokracie a věříme, že to by měl být zásadní prvek. Když na to přijde, Rusko a Evropská unie přijaly, jak řekl pan Vondra, stejné závazky v OSN, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy. Naše smlouva by měla zdůrazňovat dodržování těchto sdílených závazků a respektování zájmů. Samozřejmě sama o sobě nemůže vyřešit konflikty v Evropě, ale může stanovit rámec pro jejich řešení.

Kromě našich jednání budeme pokračovat v našem úsilí v rámci stávajících fór, při ženevských jednáních týkajících se Gruzie, v rámci fóra označovaného jako 5 + 2 pro Podněstří a v Minské skupině pro Náhorní Karabach. Justice a vnitřní záležitosti jsou, jak jsem uvedla, při jednáních významné pro obě strany, a jsou to oblasti, kde vidím značné možnosti pro vzájemně prospěšnou spolupráci, zejména v boji proti organizované trestné činnosti a při zlepšování podmínek pro ty, kteří v dobré víře cestují. Avšak možnost zrušení víz, jak to požaduje Rusko, bude realistické, až dojde k dalším zlepšením v jiných oblastech. Bylo by pro nás například obecně snadnější účinně spolupracovat, pokud by Rusko přijalo vyšší standardy ochrany údajů; výzkum, školství a kultura také skýtají četné příležitosti pro spolupráci v zájmu našich občanů a měly by být v nové dohodě vzaty v úvahu.

Zpráva, o které dnes vedeme rozpravu, zjevně obsahuje mnoho jiných návrhů, ke kterým se nyní nemohu pro nedostatek času vyjádřit, ale bude se o nich diskutovat v rozpravě. Ještě jednou bych chtěla zdůraznit, že zejména oceňuji přístup, který pan Onyszkiewicz ve zprávě a v návrhu usnesení zaujal. Pokud bude po dnešní rozpravě zapotřebí dalších informací, budu samozřejmě ráda, pokud je budu moci Výboru pro zahraniční věci dát, jako jsem to udělala i minulý rok.

Závěrem bych chtěla zdůraznit, že mi záleží na tom, aby jednání úspěšně pokračovala, a plně je podporuji. Dobrá smlouva postaví pro blízkou budoucnost vztahy mezi Evropskou unií EU a Ruskem na pevný a předvídatelný základ, a přispěje tak významně ke stabilitě a bezpečnosti našeho kontinentu.

Cristina Gutiérrez-Cortines, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku*. – (ES) Pane předsedající, je to jasné nám, Evropě i Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, že se energetika stala nástrojem zahraniční politiky, prvkem změny, která je schopná rozdmýchat konflikty či nás spojit, a přesně to je to, co nás dnes znepokojuje.

Evropa byla tradičně spojena s Ruskem. Naše dějiny ukazují, že Bělorusko bylo ve svém vývoji jasně ovlivněno Západem i ruskou tradicí, pokud jde o náboženství, všechny formy vzdělání a systém hodnot, následovalo evropský způsob myšlení, který obohatil i Rusko. Naši kulturu obohatili ruští vědci, velcí matematici z Kazachstánu a jiných oblastí a to samé platí o literatuře.

Věřím, že bychom měli vnímat napětí v době socialismu jako intermezzo, které bychom si měli pamatovat, ale které by nás nemělo neustále zatěžovat. Naše dlouhodobé zkušenosti s Ruskem je zkušeností jednoty; proto říkám, že v oblasti energetiky, kde má Evropa nedostatky, musíme dát Rusku najevo, že naše přátelství by mělo pokračovat, ale s jasnými pravidly, která platí mezi gentlemany a která jsme vždy dodržovali, ale nyní budou v písemné podobě.

Nemůžeme žít v neustálé nejistotě, zda budou našim občanům opět přerušeny dodávky, a i Rusko musí uznat, že nemůže používat energii jako nástroj pro to, aby nemuselo uznat svrchovanost sousedních států. Současná situace je situace lidí, kteří dosáhli nezávislosti a plně se těší demokracii, nad kterými bychom měli bdít a nad kterými je Rusko povinno bdít, stejně jako má povinnost stanovit jasný soubor pravidel pro výměnu energií a jednotu prostřednictvím energií.

Josef Zieleniec, *jménem skupiny PPE-DE*. – (CS) Pane předsedo, dovoluji, abych poděkoval panu Onyszkiewiczovi za přípravu této důležité, kvalitně zpracované a vyrovnané zprávy. Jako stínový zpravodaj PPE-DE jsem rád, že zpráva odráží také naše hlavní priority ve vztahu k Rusku, jako jsou pragmatická spolupráce postavená na zdravém tržním prostředí, důraz na lidská práva, fungující právní stát a demokracii, které jsou pro EU coby společenství hodnot zásadní, důraz na respektování suverenity všech sousedů a na jednotu Evropské unie.

Jednání o nové dohodě, která musí zahrnovat všechny aspekty spolupráce a být právně závazná, jsou odrazem kvality našich vztahů s Ruskem. Má-li ale průběh rozhovorů odrážet naše postoje a hodnoty, nesmíme opomenout roli Ruska v gruzínské válce z minulého léta či v lednové plynové krizi. Nemůžeme připustit vytváření nových sfér vlivu v Evropě. Nemůžeme akceptovat *status quo*, či lépe *fait accompli* na Kavkaze. Proto požadavek na jednoznačné záruky, že Rusko nepoužije sílu vůči žádnému ze svých sousedů a spory ve společném sousedství bude řešit v dohodě s EU. Vyzvat Rusko, aby učinilo první vstřícný krok, který posílí důvěru, je z našeho pohledu naprosto přirozené.

Mnoho kolegů dnes právem zdůrazní potřebu jednoty EU ve vztahu k Rusku. Skutečně jednotného postoje ale dosáhneme jen postupnými kroky, odtud můj návrh v rámci Rady zřídit funkční konzultační mechanismus, který by členskými státy umožnil s dostatečným předstihem vzájemně konzultovat všechny dvoustranné otázky s Ruskem, které mohou mít dopad na jiný členský stát nebo na Evropskou unii jako celek. Jen takto

dospějeme ke skutečně jednotné politice vůči Rusku, jen takto naplno využijeme největší výhodu, kterou vůči Rusku máme, totiž naši vlastní jednotu.

Csaba Tabajdi, jménem skupiny PSE. – (HU) Skupina socialistů v Evropském parlamentu považuje Rusko za klíčového strategického partnera. Evropská unie a Rusko jsou na sobě závislí, což potvrdila i paní komisařka Ferrerová-Waldnerová.

Chtěl bych podotknout, že pokud jde o dodávky plynu, jsme na sobě závislí, protože Rusko by nebylo schopné prodat svůj plyn nikomu jinému. To bychom měli jasně říci. Je velmi důležité, aby byla vypracována a uzavřena nová dohoda o partnerství a spolupráci. Tato zpráva by tomuto účelu měla sloužit, ale není tomu tak.

Zpráva pana Onyszkiewiczze, kterou přijal Výbor pro zahraniční věci a jejíž tón je často výslovně hrubý, může závažně poškodit síť vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem. Skupina socialistů souhlasí s tím, že Parlament by měl Rusko oprávněně kritizovat. Skupina socialistů jasně odsuzuje porušování lidských práv. Požadujeme, aby byla respektována demokratická práva a základní hodnoty.

Vyzýváme Rusko, aby respektovalo zásadu nezávislosti tištěných i elektronických sdělovacích prostředků. Vyzýváme ruskou vládu, aby učinila všechny kroky k vyšetření útoků na novináře a jejich vražd. Ruské zákony upravující nevládní organizace ohrožují nezávislou činnost těchto organizací.

Skupina socialistů s obavou sleduje způsob, kterým proběhly nedávné volby do ruské dумы a prezidentské volby. Jsme kritičtí k ruské straně v jejím konfliktu o plyn mezi Ruskem a Ukrajinou. Zároveň jsme však přesvědčeni, že doporučení Parlamentu musí vést ke zlepšení vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem a vytvoření nového strategického partnerství. Tato zpráva tomuto cíli neslouží. Z tohoto důvodu jsme ve Výboru pro zahraniční věci hlasovali proti ní.

Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu se postavily proti smýšlení Komise. Míří vstříc nové politice Spojených států, neboť se domnívají, že Obamova administrativa, zejména ve výrocích viceprezidenta Joea Bidena, změnila styl; Evropská unie za novou americkou politikou zaostává, ačkoliv to není v našem zájmu. Naše obavy se proto netýkají kritiky, ale stylu.

Nepotřebujeme poučování, ale oprávněnou kritiku. Evropská unie není učitel, který by měl dávat Rusku lekce. Pro skupinu socialistů proto bude tento návrh zprávy přijatelný pouze tehdy, pokud Parlament schválí všech šest pozměňovacích návrhů, které jsme předložili; jinak to bude pouze kontraproduktivní zpráva, která strategickému partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem neposlouží. Je však v zájmu Evropské unie, aby s Ruskem rozvíjela úspěšnou spolupráci.

Graham Watson, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, v oblasti zahraničních věcí jsou zapotřebí diplomacie a zásady, a toto tato zpráva o nové dohodě mezi Evropskou unií a Ruskem obsahuje. Moje skupina její obsah podporuje a blahopřeje panu Januszi Onyszkiewiczovi k jeho práci.

Historie nás učí, že nic nepodráždí Rusko více, než když se k němu obrátíme zády; je tedy v zájmu jak Ruska, tak Evropské unie komunikovat, spolupracovat a obchodovat způsobem, který vede k budování důvěry. Zrovna tak není čestné předstírat, že chování Ruska nelze nic vyčíst. Je to země, která využívá dodávky energie jako zbraň, země, jejíž velkopanské chování na Kavkaze a v Pobaltí znervózňuje její sousedy, a země, kde je právní stát ohýbán tak, aby vyhovoval těm, kteří jsou zadobře s Kremlem, a ohrožuje ty, kteří s ním zadobře nejsou, jak ukazuje dnešní soud s Michailem Chodorkovským.

Volby, jak víme, nejsou výjimkou. Fyzické zneužívání, zastrašování obhájců lidských práv, vraždy nezávislých novinářů – pana Tabajdiho – jsou dnešní ruskou realitou.

(Potlesk)

Mrzí nás, že některé členské státy se zaměřují na oslabování kritiky případů porušování lidských práv v Rusku. Překvapuje mě neústupnost některých lidí při označování nové dohody jako strategické jenom proto, že to Moskva chce. Ano, měli bychom stavět mosty, ale nesmíme být nekritičtí k věcem, které jsou nepopsatelné.

Existují tři důvody, proč jsou některé členské státy ochotny podbízet se panu Putinovi. Za prvé jsou to ti, kteří kdysi sympatizovali se Sověty a stále cítí sentiment ke Kremlu. Za druhé to jsou ti, kteří si myslí, že Rusko se nějak liší od ostatních zemí a nemohou se na něj vztahovat stejná měřítká, a za třetí jsou zde ti, kteří si myslí, že Rusko je příliš děsivé na to, abychom jím mohli pohrdat. Žádný z těchto argumentů nemá

opodstatnění. Historie evropské levice je historií úmyslného přehlížení porušování lidských práv v sovětské éře. Není to jen morálně špatné, je to i politicky zmatené, aby bylo Rusko omlouváno nyní, když se přibližuje autoritářskému režimu. Navíc jsou lidská práva univerzální a nezadatelná, jinak by nic neznamenal, a Unie by tedy měla mít důvěru v obhajobu našich hodnot uvnitř i vně našich hranic.

A konečně, dnešní Evropa má třikrát více obyvatel než Rusko. Naše vojenské výdaje jsou desetkrát větší a hospodářství patnáctkrát větší. Nemáme důvod hrbit se před Kremlem, naopak máme důvod se za své hodnoty postavit. Podporujeme proto novou dohodu, ale nechť Evropa do tohoto vztahu vstoupí sjednocená, silná a ostražitá.

Adam Bielan, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, Kreml využívá dodávky energie jako politický nástroj spolu se zásadou „rozděl a panuj“, aby tak korumpoval Evropu, zemi od země, od Kypru až po Nizozemsko. Tento přístup se ukazuje neobyčejně úspěšným. Naopak Evropská unie zůstala při útoku na svrchovanost Gruzie překvapivě pasivní. Vůdci Evropské unie byli svou nepřítomností až nápadní. Pan Solana a komisařka Ferrerová-Waldnerová nebyli nikde vidět. Mezitím byl pan Sarkozy, francouzský prezident, zcela zahanben, když Rusko zcela ignorovalo mírovou dohodu, která s ním byla vyjednána. Z toho vyplývá, že slabost Evropy ve vztahu k Rusku je způsobena její vlastní naivitou a krátkozrakostí.

Rakouské, německé a italské energetické společnosti vzájemně obchodují s Kremlem. To přímo vede k politickému tlaku Moskvy na jednotlivé členské státy. Německo buduje plynovod podél pobřeží Baltského moře, aby Polsko nebylo na Rusku závislé, přesto Rusko více než jednou přerušilo dodávky energií Litvě, České republice a dalším zemím Evropské unie. Pokud bude vybudován severní plynovod, může stejný osud postihnout mou zemi – Polsko. Politika Evropské unie vůči Rusku musí být založena na zásadě jednoty a solidarity. Pokud proto chceme, aby byly naše vztahy s Ruskem jasné, je naprosto zásadní před uzavřením dvoustranných dohod s Kremlem konzultovat ostatní členské státy, které by jimi mohly být dotčeny.

Marie Anne Isler Béguin, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, i já bych chtěl poděkovat zpravodajovi za to, že naše pozměňovací návrhy akceptoval a z otázky lidských práv učinil hlavní bod jednání s Ruskem. Žádám Radu a Komisi, aby v této oblasti neustoupily, a zároveň žádám zpravodaje, aby podpořil i naše ostatní pozměňovací návrhy týkající se práv menšin v Čečensku, na které se ve zprávě poněkud pozapomnělo.

I my podporujeme kritický postoj k Rusku, protože i když Rusko ukazuje některé pozitivní signály, zejména svou ochotu uzavřít mezinárodní úmluvu o snižování jaderných zbraní, které jsou bezpochyby nyní v době krize příliš nákladné, stále zůstává naprosto nekompromisní v jiných oblastech, zejména pokud jde o politiku sousedství, a vyčítá Evropské unii zasahování do jeho sféry vlivu. Chci vám připomenout, že nedávno pan Lavrov v Bruselu kritizoval Východní partnerství, které bylo založeno na jarním summitu, a že pan Putin negativně reagoval na dohodu o plynu uzavřenou mezi Evropskou unií a Ukrajinou.

Jak víte – a zaznělo to zde od každého –, otázka Gruzie je stále aktuální a stále je jablkem sváru mezi námi a Ruskem, které stále využívá svého práva veta, aby zabránilo rozmístění mezinárodních mírových sil a dokonce přístupu našich civilních pozorovatelů na území, která okupuje a kontroluje. Tím porušuje šest bodů dohody, kterou Evropská unie uzavřela s Ruskem 12. srpna, a nebrání tak zastavení každodenního násilí na administrativních hranicích mezi Abcházíí a Osetií.

Navíc, jak bylo zmíněno, nikoho nezaskočí závislost členských států na Rusku v oblasti energií či politická cena, kterou musíme platit.

Nakonec, pane předsedající, s ohledem na globální krizi, která neušetří nikoho, ani Rusko, bych si přála, aby se vynořila nečekaná řešení, která by přiměla Rusko přijmout konstruktivní partnerství; Evropská unie pak bude mít jako jednotný partner větší váhu.

Vladimír Remek, jménem skupiny GUE/NGL. – (CS) Vážený pane předsedo, vážení přítomní, diskutujeme naše doporučení Radě k nové smlouvě s Ruskem. Text zprávy mi ale jako doporučení k diplomatickým jednáním nepřipadá. Dokument v drtivé většině používá jen výrazy a formulace o nutnosti požadovat, trvat na tom, zdůraznit, vyzvat a podobně. Náš slovník je diktující a jsem docela rád, že nejsem v roli vyjednavče, který by se podobnými doporučeními měl řídit. Přitom zároveň přiznáváme, že v EU pochází čtvrtina dodávek ropy a zemního plynu z Ruska, mimo všeho jiného. Někdy mám dojem, že se snažíme s klackem v ruce žádat o bezpečné, stabilní dodávky životně důležitých surovin. A co pokládáme na jednací stůl my jako Evropská unie? Kde je třeba náš postoj k lidským právům, kterými se tak zaštiťujeme, např. ruskojazyčných menšin na území členských zemí Unie? Kde je náš názor na srazy a akce bývalých příslušníků jednotek SS v zemích Unie? Nebo proti nim nejsme a podporujeme je, v rozporu např. se závěry OSN? A

proč může výbor ITRE pojmenovat u problému s dodávkami zemního plynu do EU oba státy, které za ním stojí, tedy kromě Ruska i Ukrajinu, ale naše doporučení vyzývá jen Rusko? Je to celé tak trochu jako pokus hrát fotbal na jednu branku. A to není, jak jistě uznáte, plnohodnotná hra. Nečekejme pak zázračné výsledky.

Osobně tak budu mít problém dokument v této podobě podpořit. I ve Výboru pro zahraniční věci byla celá třetina poslanců, kterým se návrh nezdál. A např. Výbor pro mezinárodní obchod se ke vztahům s Ruskem postavil s mnohem větším smyslem pro realitu s ohledem na to, co Evropa opravdu potřebuje.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, není pochyb o tom, že Rusko má na globální hospodářské krizi svůj podíl. Právě dnes ráno jsem v rádiu slyšel dojemnou zprávu z Petrohradu o lécích, které si běžný ruský občan nemůže dovolit, a jsou tak pro něj nedostupné. Poslední předpovědi Světové banky hovoří o ještě bouřlivější době pro ruské hospodářství. Co uděláme se skličující předpovědí, která tvrdí, že do konce tohoto roku může žít více než 20 milionů Rusů pod hranicí bída, tj. 4 600 rublů (přibližně 185 USD)?

Evropa a Rusko skutečně naléhavě potřebují k překonání krize rozhodnou akci. Je proto třeba dát přednost společnému úsilí ke zlepšení globálního hospodářského klimatu. Toto společné úsilí však bude vyžadovat vzájemnou důvěru, které však, a to zdůrazňuji, bohužel stojí v cestě zahraniční politika Kremlu. Jedním příkladem je pokračující krize v Moldavsku, která se ještě více komplikuje, a které Igor Smirnov nenapomáhá. Dalším příkladem je komplikovaná situace, ke které došlo minulý týden na Ukrajině. Stručně řečeno, nedostatek vzájemné důvěry stojí v cestě společnému úsilí.

Parlament touto zprávou vysílá Radě a Komisi upřímný a jasný vzkaz pro vyjednávání s Moskvou a já upřímně věřím, že bude čelit Rusku se vztyčenou hlavou.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a pánové, v návrhu doporučení tohoto Parlamentu Radě týkajícího se nové dohody mezi Evropskou unií a Ruskem, které dnes projednáváme, lze souhlasit snad jen se dvěma fakty. Zaprvé, že Rusko má obrovský význam pro stabilitu a prosperitu v Evropě a ve světě a zadruhé, že je nutné dosáhnout strategického partnerství s Ruskem založeného na demokratických hodnotách. Jinak musím konstatovat, že text je napsán jazykem vítězné mocnosti z doby studené války a popírá všechna základní pravidla diplomacie a mezinárodních vztahů. Ta jsou přeci o kompromisu, slušnosti, vyváženosti a respektu k druhé straně vyjednávacího stolu. Nejsou o protektorských příkazech a příkrých odsudcích. Terminologie a formulace zprávy připomínají dopis nadutého sultána záporožským kozákům, kteří mu poté také dali náležitou odpověď. Nemístný rusofobní text částečně zachraňuje objektivní vyjádření Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, které by se mohlo stát vodítkem při formulování dokumentu nového. Současná zpráva poškozuje podle mého názoru Evropskou unii i Ruskou federaci a tím zájmy všech občanů euro-asijského prostoru.

Dámy a pánové, doufám, že summit Evropská unie-Rusko, který povede za české předsednictví prezident České republiky Václav Klaus, tuto rusofobní rétoriku rozhodně používat nebude. Mimo jiné i proto, že český prezident nesdílí uniijní mainstreamový názor na rusko-gruzínský konflikt. Jsem přesvědčená, že by Rada v zájmu občanů měla mít na paměti, že Rusko je a bude v našem geopolitickém prostoru potřebným, užitečným a rovnocenným partnerem. Jak už bylo zmíněno, čtvrtina dodávek ropy a zemního plynu v EU pochází z Ruska a polovina ruské ropy a zemního plynu putuje k nám. Kdyby nic jiného, tak tento fakt je dostatečným argumentem pro snahu o dobré sousedské vztahy mezi Evropskou unií a Ruskou federací.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, za poslední dva roky a půl jsem se jako předsedkyně Delegace pro vztahy s Ruskem intenzivně zabývala Ruskem a Evropou. Nezabývali jsme se pouze incidenty, ale snažili jsme se být otevření, pokud jde o dlouhodobou strategii. Proto nemohu pochopit, co právě řekl pan Watson, předseda skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu. Ani já, ani mí kolegové jsme nezaujali jednoznačné stanovisko v žádné z těchto rozprav. Diskutovali jsme o mnoha problémech týkajících se Ruska.

Nezapomínejme však, že uzavření dohody o partnerství také znamená, že skutečně budeme partnery. To vyžaduje, aby se obě strany v případech složitých otázek vzájemně konzultovaly. Dohoda o partnerství skutečně může fungovat v duchu vzájemné důvěry, ne tehdy, pokud jedna ze stran vidí problémy. Spojené státy nyní zaujaly jinou strategii. Opravdu se musíme vracet ke starým ranám, na rozdíl od Spojených států, které nabízejí otevřenost? To není rozumný směr.

Potřebujeme dohodu o partnerství, o strategickém partnerství, protože máme jen jednoho velkého souseda. My jsme závislí na tomto sousedovi, pokud jde o energetické dodávky, a Rusko je závislé na našich finančních prostředcích. Vzhledem k tomu, že máme v Evropě hodnoty, které musíme chránit, musíme také s naším

sousedem diskutovat o společných hodnotách a lidských právech. Diskuse pouze o negativních aspektech není dobrým začátkem pro novou strategii, kterou vůči našemu velkému sousedovi opravdu potřebujeme. Chtěla bych proto poděkovat paní komisařce za její odpověď, neboť obsahuje pozitivní prvky, které nám pomohou dosáhnout něčeho skutečně užitečného ve prospěch 500 milionů evropských občanů.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Pane předsedající, nejprve bych chtěl poděkovat paní Oomenové-Ruijtenové za to, co právě řekla. Úplně souhlasím s jejími argumenty a také doufám, že tyto argumenty budou mít vliv na její skupinu při zítřejším hlasování o našich pozměňovacích návrzích k této zprávě. Přeji si, aby v této věci uspěla.

Moje skupina má s touto zprávou pana Onyszkiewicze velké problémy, proto jsme ve Výboru pro zahraniční věci hlasovali proti ní. Je komplexní, a to právem; pořad jednání pro vztahy mezi Evropskou unií a Ruskem je vskutku obsáhlý. Je pravda, že zpravodaj se ve zprávě pokusil ke všem těmto otázkám vyjádřit, za což jej musím pochválit. Tato zpráva je však napsána špatným tónem. Nelze říci, že tyto vztahy jsou zásadní, jak to dělá zpravodaj, a pak jen uvádět příklady toho, jak je všechno v Rusku špatné, aniž by také zmínil chyby, kterých jsme se my sami v minulosti za posledních 20 let ve vztahu k Ruské federaci dopustili.

Rusko není kandidátskou zemí, ale strategickým partnerem, který chce spolupracovat v oblastech společného zájmu. To vyžaduje konstruktivní a racionální chování a já plně souhlasím s panem Vondrou, že toto musí být základem našeho přístupu. Nelze zde uplatňovat kodaňská kritéria, ačkoliv zde takový dojem existuje. Podporuji pragmatický přístup založený na vzájemné závislosti. Oni potřebují nás a my potřebujeme je. Ať v oblasti obchodu, energetické spolupráce, klimatu či nešíření zbraní můžeme najít řešení pouze tehdy, pokud budeme spolupracovat. To je strategický zájem; stále používáme v rozpravě slovo „strategický“, pokud jde o jednání o nové dohodě. Musíme vést jednání v dobré víře a respektovat také zájmy Ruska.

Náš zpravodaj správně věnuje velkou pozornost sousedům, které má Evropská unie společně s Ruskem. I zde platí zásada, že spolupráce je přínosnější než konfrontace. Za každou cenu se chceme vyhnout boji o sféru vlivu. Místo toho by se měla Evropská unie zaměřit na obrodu oslabené Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). V tomto rámci můžeme zlepšit přístup ke zmrazeným konfliktům, které stále v Evropě máme, ať již v Gruzii, Ázerbájdžánu či Moldavsku.

Samozřejmě ne všechno je ve vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem skvělé. Zpráva na to správně poukazuje. Odsoudili jsme ruskou invazi do Gruzie a nadále ji odsuzujeme. Znepokojují nás autoritářské tendence v Rusku. Dialog nemůže být pouze o pozitivních věcech, ale Rusko se jakožto člen Rady Evropy může zlepšit. Avšak ke vši účtě ke zpravodaji, udělal by lépe, kdyby zmáčkl tlačítko pro vynulování. Trvat na polarizujícím postoji teď, kdy vláda Spojených států zaujala k Rusku nový přístup, je kontraproduktivní. Naše problémy jsou globální a k jejich vyřešení potřebujeme zapojení všech.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Ve svém inauguračním projevu prezident Medveděv uvedl, že jeho nejdůležitějším úkolem je ochrana svobody a obnovení právního státu. Tento slib však bohužel teprve musí splnit. Je naší povinností mu tento slib připomenout a více ho podpořit v podpoře nezávislých sdělovacích prostředků, občanské společnosti a obětí porušování lidských práv.

Usilujeme o pragmatické partnerství s Ruskem a dohoda o partnerství je v našem zájmu. To se může stát skutečností, avšak pouze tehdy, pokud se samo Rusko bude chovat konstruktivně a odpovědně a bude spolupracovat.

Důvěra ve spolehlivost Ruska jako dodavatele energie byla v lednu otřesena. Základním prvkem dohody proto musí být partnerství v oblasti energetiky. Důvěře v Rusko by pomohlo, kdyby Rusko alespoň ratifikovalo Evropskou energetickou chartu a Tranzitní protokol. Očekáváme, že Evropská unie přijme jménem těch členských států, které jsou ve velké míře závislé na ruských dodávkách energie, jednotnou a rozhodnou akci.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Pane Onyszkiewiczzi, děkuji vám za velmi vyváženou zprávu. Rusko je pro Evropskou unii velmi významným partnerem. Společné úsilí může mít pozitivní vliv na překonání hospodářské a finanční krize. To však nesmí znamenat, že se odchýlíme od svých zásad a hodnot. Musíme požadovat, aby Rusko ve své zemi obnovilo dodržování lidských práv, svobodu tisku, svobodu projevu a svobodu sdružování. Musíme naléhat na to, aby ruský program na podporu ruských spoluobčanů nebyl zneužíván jako nástroj pro posílení jeho politického vlivu v některých členských státech Evropské unie. Rusko musí dodržet své závazky týkající se územní celistvosti Gruzie, aby bylo možné dohodu podepsat. Široce pojatá dohoda by měla zahrnovat strategii energetické bezpečnosti založenou na ratifikaci Energetické charty. Musíme také požadovat, aby byl řádně vyhodnocen vliv severního plynovodu na životní prostředí. Děkuji.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, pane úřadující předsedo Rady, pan Onyszkiewicz hovořil v souvislosti se spoluprací s Ruskem velmi jasně o významu lidských práv, za což mu děkuji. Myslím, že je obzvlášť důležité, abychom zdůraznili, že Evropa neupřednostňuje hospodářské zájmy, řekněme plyn, před lidskými právy. Normální partnerství jsou založena na spojení dvou spolehlivých stran, které si navzájem věří. U strategického partnerství existuje riziko omezené udržitelnosti a spolehlivosti, což je důvod, proč se Evropská unie musí chránit před nespolehlivostí. Dokud bude Rusko porušovat lidská práva tak závažným způsobem a nedosáhne minimální úrovně demokracie a právního státu, jak dokládají případy Anny Politkovské nebo pana Chodorkovského a pana Lebeděva, nemůžeme mít dobré normální partnerství.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGARPOULOU

Místopředsedkyně

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (CS) Předkládaná zpráva našeho kolegy Onyszkiewicze je nepochybně jedním z nejdůležitějších dokumentů, který přichází na konci našeho volebního mandátu. Musím podtrhnout, že jsem velmi, velmi zklamán obsahem této zprávy. Jedna z mála věcí, se kterou mohu souhlasit, je, že všichni považujeme dobré vztahy s Ruskem za klíčovou otázku. Pojetí zprávy se mi zdá nevyvážené a jsem přesvědčen, že v této originální podobě nepřispěje ke zlepšení našich vzájemných vztahů. Za jemně řečeno nedorozumění považuji fakt, že zpráva chce svěřit pravomoci konzultací vysokému představiteli EU. Pokud by mělo jít o pana Solanu, říkám za sebe, že člověk, který před deseti lety spustil nesmyslné, tzv. humanitární bombardování Jugoslávie a který v rozporu s mezinárodním právem organizuje odtržení části suverénního státu, nemá moji důvěru. Nevyváženost právě spatřuji i v tom, že kritizuje Rusko za program podpory jeho občanů v zahraničí a na druhé straně zamlčuje, jaké je postavení neobčanů – ruský mluvících – v Unii. Stejně tak zpráva podle mne záměrně mlčí o problému tzv. polské karty, která je v rozporu s mezinárodním právem.

Francisco Millán Mon (PPE-DE). – (ES) Rusko je velmi významný mezinárodní hráč, stálý člen Rady bezpečnosti a skupiny G8 a velká vojenská mocnost. Z tohoto prostého důvodu by se měla Evropská unie pokusit navázat vztah dialogu a spolupráce s Ruskem. Co je ještě důležitější, mnoho členských států je závislých na Rusku, pokud jde o energii, a mají s ním významné obchodní vztahy.

Vztah by však měl jít dále a být ambicióznější. Rusko je evropská země a člen Rady Evropy; učinilo závazky v oblasti lidských práv a demokratických svobod a mělo by s námi sdílet řadu hodnot a zásad, včetně dodržování mezinárodního práva a svrchovanosti a územní celistvosti států.

Nedávné události však naznačují, že v Rusku dochází k nebezpečným trendům; například využívání zdrojů energie jako nástroje pro vyvíjení nátlaku, včetně přerušování dodávek, či gruzínská krize minulý rok v létě a následující události.

Všechny tyto události vedly k narušení důvěry v Rusko jako evropského partnera. Musíme se nyní snažit tuto důvěru obnovit. Chceme konstruktivní vztah s Ruskem jako opravdovým evropským partnerem, ale k tomu je zapotřebí, aby se chování Ruska změnilo.

Z mnoha důvodů, z nichž některé jsou historické, mají členské státy v Evropské unii rozdílné názory na naše vztahy s Ruskem, a proto není jednoduché shodnout se na společném postoji. To je jednou z našich slabostí, jedním z našich problémů. Avšak s přístupem, který lze v tomto Parlamentu nazvat pragmatickým či realistickým, roste přesvědčení, že se ti partneři, se kterými si přejeme mít velmi úzké vazby, musí chovat v souladu s mezinárodním právem a dodržovat základní práva a svobody, zejména, pokud se jedná o partnery, kteří patří do velké evropské rodiny.

Tomuto Parlamentu udělal radost závazek prezidenta Medveděva týkající se lidských práv a právního státu při jeho nástupu do úřadu, ale jeho slova musí následovat činy.

Dámy a pánové, rád bych věřil, že v budoucnu nalezneme Evropská unie v Rusku stálého strukturálního partnera, který bude sdílet naše hodnoty, ale dnes se mi zdá, že taková budoucnost je dost vzdálená.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Paní předsedající, nejprve bych chtěl co nejsrdečněji poděkovat panu Vondrovi a paní komisařce Ferrerové-Waldnerové za jejich příspěvky, které byly mnohem realističtější a dle našeho názoru směřovaly více k věci než zpráva pana Onyszkiewicze v současné podobě, což mě s ohledem na to, že si pana Onyszkiewicze osobně velmi vážím, mrzí. Proto úplně nechápu, proč je před námi zpráva, která na tomto přístupu není založena – kritika na jedné straně a ochota spolupracovat na straně druhé – jako společný jmenovatel, jak to učinily Rada a Komise.

Dovolte mi, abych zde probral ještě jednou kritiku, abych byl přesný, kritiku Ruska.

Pokud jde o sousedství, nerozumíme chování Ruska vůči Gruzii a jsme k němu kritičtí, ale svět si je už dlouho vědom toho, že nejen Rusko je viníkem. Jedinou jistou věcí je, že to zde některé kruhy nechťejí přiznat. Musíme se na to podívat z obou stran. Když se podívám na paní Zourabičviliovou a na paní Burjanadzeovou, na to, jak se bývalí spojenci prezidenta Sakašviliho od něho odvrátili a jak ani tam nejsou lidská práva příliš ceněna, ptám se, proč se kritizuje jenom Rusko a nikoliv i Gruzie. Pokud jde o energetickou krizi týkající se Ukrajiny, nyní dobře víme a i vy to víte, že i Ukrajina s její vnitropolitickou situací musí nést část odpovědnosti, ale vždycky je to jen samotné Rusko, které je kritizováno.

Ačkoliv zde pan Horáček, který nyní chce zjevně vyřešit vládní krizi v České republice, říká, že bychom neměli upřednostňovat otázku energetiky před lidskými právy, nikdo to ve skutečnosti nedělá. Řekněte mi upřímně, zda opravdu chcete říci: „nechceme váš plyn, dokud nebudete dodržovat lidská práva“? Musíte otevřeně, čestně a jasně říci, co chcete, a ne jen v diskusi oslňovat citáty.

Moje třetí poznámka se týká lidských práv. Jsme hluboce zklamáni přístupem k lidským právům v Rusku; samozřejmě jej shledáváme nepřijatelným. Nikdy nebudeme mlčet, když budou porušována lidská práva. Jak jsem právě uvedl, musíme se k porušování lidských práv jasně vyjádřit, ať k nim dochází v Gruzii, Rusku či v našich členských státech. Tato práva zahrnují i práva ruských občanů, z nichž někteří bohužel v některých členských státech čelí problémům. Rozumí se samo sebou, že musíme uplatňovat ve stejné míře a všude stejná kritéria.

Za čtvrté, hluboce mě mrzí, že Rusko – a jeho vůdci – se nevyvíjí stejným směrem, kterým se vyvinuly některé naše státy. Mám teď na mysli rozpravu, která již proběhla, a zítřejší hlasování o usnesení o historii. Obraz Ruska by se obrovsky zlepšil, pokud by zaujalo kritičtější přístup k vlastní historii, jinými slovy, pokud by označilo stalinismus nikoliv za hlavní národní úspěch, ale za zločin, se kterým je třeba se vypořádat. Samozřejmě musí zaznít i jasná stanoviska z naší strany, ale za všechny země musíme říct všem totalitním režimům, že je nejsme ochotni tolerovat, ani nejsme ochotni tolerovat nevypořádání se s historií.

Stále je zde proto možnost, že bude přijat alespoň jeden či dva pozměňovací návrhy předložené z naší strany, a to návrhy, které se snaží nastolit rovnováhu a uplatňovat tuto dvojí strategii: kritika Ruska, ale také ochota uzavřít s Ruskem partnerství.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Paní předsedající, zpravodaj má naprostou pravdu, když říká, že Evropská unie musí v důležitých věcech týkajících se Ruska mluvit jedním hlasem. Jak se ukazuje, ruští představitelé bohužel nyní vnímají vztahy se třetími zeměmi jako hru o nic. Stručně řečeno, pokud vám nedáme pěstí, dáte nám pěstí vy. Hlubší spolupráce mezi Evropskou unií a Ruskem by skutečně byla vítězstvím pro obě strany a my musíme přimět ruské představitele, aby to tak vnímali. Existuje riziko, že vážná hospodářská krize v Rusku bude nadále jít přístup vedení, pokud jde o úzkou spolupráci s Evropskou unií. Pro Evropskou unii je proto obzvláště důležité, aby mluvila jedním hlasem. Kdykoliv Evropská unie hovořila jasně a přímo, zastavili ruští vůdci své útoky. Konflikt v Gruzii, plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou počátkem roku a provokace kolem bronzové sochy vojáka v Estonsku ukazují, že jednotná Evropská unie může vést k tomu, že ruské vedení změní názor.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Paní předsedající, zpráva, o které vedeme rozpravu, obsahuje dost podrobný seznam nedávných porušování lidských práv na území Ruské federace. Tyto případy jasně ukazují, že Rusko zcela ignoruje všechny normy platné ve svobodném světě. Proto vyzývám Radu a Komisi, aby začaly od Ruska požadovat dodržování závazků učiněných v oblasti lidských práv. To by mělo být základním předpokladem pro vedení dalších rozhovorů o dohodě.

Při společných jednáních s ruskou stranou jsem často slyšela poslance ruské dумы, jak říkají něco v tom smyslu, že již není možné ztrácet čas lidskými právy a měli bychom se posunout k důležitým otázkám, konkrétně k obchodu. Nemůžeme souhlasit s takovým přístupem. Není nic důležitějšího než svoboda, zdraví a život sám. Tyto hodnoty jsou často v Rusku přehlíženy, ale hodnota peněz je tam konstantě uznávána.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Paní předsedající, chtěl bych poblahopřát panu Onyszkiewiczovi k jeho tvrdé práci a záslužným výsledkům.

Je to mimochodem poslední postoj odcházejícího Evropského parlamentu ke vztahům s Ruskem a nejsilnější vzkaz, který tento Parlament dal, pokud jde o důsledné dodržování společných evropských hodnot.

Je proto vhodné, abychom si připomněli, že základem pro naše vztahy s Ruskem je nadále zpráva našeho pana kolegy Malmströma, která byla vypracována před několika lety; zpráva, jejíž doporučení jsou i nyní uplatňována.

V mezidobí jsme byli poněkud ukolébáni a opakovali jsme, jak jsou vztahy s Ruskem důležité. To je pravda, ale nemusíme to pořád opakovat. Potřebujeme získat důvěru v naši sílu, naše hodnoty a možnosti, jak uvedl pan Graham Watson, a žít podle těchto hodnot.

Musíme také nutně dospět k závěru, že v Rusku došlo ke kvalitativní změně k horšímu. Minulý rok v srpnu Rusko téměř okupovalo svrchovaný sousední stát. Nestačí jenom kritizovat či vyslovovat politování nad pokračujícím porušováním lidských práv v Rusku. Otázka zní, jak vměstnat lidská práva a hodnoty do našeho praktického chování. Jinak budeme nést přinejmenším nepřímou spoluodpovědnost za potlačování lidských práv a demokratických hodnot v Rusku výměnou za plyn z ruských plynovodů.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Paní předsedající, když přijde na Rusko, jsou zde ve sněmovně dva myšlenkové proudy odrážející rozpolcený přístup členských států.

V zásadě se nejedná o Rusko, protože mnozí budou souhlasit s tím, že tato velmoc je nepochybně naším strategickým partnerem, ale o to, jak reagovat na jeho chování, které ne vždy odpovídá našim normám. Tak zatímco první myšlenkový proud navrhuje činit Rusko odpovědným za každé odchýlení se od těchto norem – a zpráva pan Onyszkiewiczze zjevně do této kategorie spadá –, druhý myšlenkový proud je přizpůsobivější a motivovaný především pragmatismem.

Otázka proto zní, který z těchto dvou přístupů zajistí lepší prosazení našich společných zájmů (v oblasti hospodářství, obchodu, energetiky, bezpečnosti, výzkumu a vzdělávání), aniž bychom zároveň rezignovali na naše standardy. Který bude mít větší vliv na chování Ruska? Ačkoliv jsem osobně skeptický, pokud jde o schopnost skutečně ovlivnit jedním či druhým způsobem chování Ruska, stále podporuji postoj Evropské unie, který bude kombinovat pragmatismus a čest. A nakonec, i když se tato zpráva dle svého názvu týká Ruska, týká se ve skutečnosti i nás.

Andrzej Zapalowski (UEN). - (PL) Paní předsedající, je obecně známo, že z dlouhodobého hlediska se ukazuje, že obsah všech dohod s Ruskem je spíše seznamem přání než právně závazných ustanovení. I tak je nutné, abychom pokračovali v našem úsilí o upravení vztahů s Ruskem co nejlepším způsobem. Toho nelze zcela zřejmě dosáhnout na základě stávajících podmínek, kdy se Evropská unie s populací, která čítá téměř 500 milionů lidí, a se zodpovědností za více než 20 % světového HDP musí podbízet mnohem slabšímu partnerovi s menším počtem obyvatel. Zmiňuji to proto, že často jsou zájmy některého členského státu Evropské unie v rozporu s evropskou vnitřní solidaritou. Rusko netrápí žádné výčitky, pokud jde o zneužívání takových situací. Spolupráci s Ruskem samozřejmě musíme prohloubit, ale musíme od svého partnera vyžadovat, aby dodržoval stejné normy, které jsou závazné pro všechny členské státy Evropské unie. O přimhouření očí nad porušováními lidských práv nemůže být ani řeči.

György Schöpflin (PPE-DE). - Paní předsedající, blahopřeji panu zpravodajovi. Myslím, že tato zpráva je nesmírně důležitá.

Strategické myšlení Ruska se mi zdá být jedním z nejzávažnějších problémů, kterým Evropská unie v současné době čelí. Jestliže neporozumíme, jak o sobě Rusko smýšlí ve světě, nebude pro nás srozumitelné to, co Kreml říká a dělá. V akcích Ruska je ve skutečnosti logika, ale tato logika není stejná jako naše. Zatímco v centru myšlení Evropské unie stojí mírové vyřešení konfliktu, Rusko používá bez výčitek sílu, jak jsme toho byli svědky minulý rok v Gruzii.

Skutečným klíčem je to, jak Rusko vnímá moc. V evropské tradici mají na moc dohlížet demokratické instituce. Pro Rusko má být moc koncentrována ve víře, že koncentrací bude moc účinnější.

To je velmi nebezpečné pro státy, které Rusko považuje za slabé. Ty se automaticky stávají cíli expanze ruské moci. Nedávný utajovaný nákup velkého množství akcií v maďarské energetické společnosti MOL ruskou společností je tak více než pouhou obchodní transakcí; ukazuje, jak se Rusko tlačí do neokupovaného prostoru.

Z hlediska moci jsou Evropská unie a evropská integrace pro Rusko nepochopitelné procesy. V ruských očích je přesun svrchovanosti vnímán jako opovrženímhodný proces, nikoliv jako způsob zajištění míru. Takže – a to je podstatné – pro Rusko je Evropská unie problém. Její úspěch je záhadou a zejména překážkou pro maximalizaci ruské síly. Budoucí úspěch Evropské unie proto závisí na tom, zda poznáme způsob, jak Rusko smýšlí o moci. Velmi odlišně od Evropy. A nedělejme si o tom iluze.

Richard Howitt (PSE). - Paní předsedající, minulý měsíc jsem se jménem Parlamentu dostavil na správní hranici v Gruzii vytvořenou po ruské invazi jihoosetskými separatisty. Když jsem se podíval na hraniční kontrolu, kde neexistovala na žádné straně formální komunikace, vypadalo to jako za studené války. Pokud se nemáme dostat zpět, jeden krok, který by Rusové mohli učinit, je pomoci plnému přístupu úspěšných evropských policejních misí na obě strany, aby mohli řádně plnit svou povinnost dohledu nad průměrem. Byl by to malý, ale konkrétní krok k vytvoření důvěry, a já je k tomu vyzývám.

I já sdílím názor vyjádřený mnoha kolegy zde v Parlamentu, že čím větší bude evropská solidarita, tím lepší budou vztahy mezi Evropskou unií a Ruskem. Tuto skutečnost opět podtrhl tento týden pokus Ruska dosáhnout oddělení, nikoliv společné dohody se zeměmi Evropské unie v oblasti dovozních norem týkajících se ovoce a zeleniny. V tomto ohledu mě mrzí to, co řekl dnes předseda liberálních demokratů, když se snažil vykreslit postoj socialistů jako měkký k lidským právům. Nejen že budeme hlasovat pro kritiku Ruska za porušování mezinárodních volebních standardů, za pošlapávání svobody projevu, za věznění politických odpůrců a za zastrasování a obtěžování obhájců lidských práv, ale můj projev jasně ukazuje to samé – odsouzení Ruska, které je samo příkladem nedostatku solidarity, která podporuje nás.

Rusko je jako jiné země zasaženo hospodářskou krizí, trpí padajícími cenami ropy, devalvací rublu o třetinu a 75% pádem trhu s akcemi. Prezident Medveděv se dnes jako plnoprávný člen účastní zasedání skupiny G20 v Londýně. Věřím, že nyní nastal čas, kdy Rusko s námi potřebuje spolupracovat a může být ochotné ke změně; kéž bychom v Evropské unie byli odhodlaní a sjednocení, abychom toho využili.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, při čtení textu tohoto dokumentu má člověk dojem, že ať jej psal kdokoliv, usiluje nikoliv o zlepšení, ale o zhoršení vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem. Jestli je to cílem Evropy, pak je to výborný dokument; pokud ne, je strašný. Já osobně si myslím, že je strašný. Jak si můžeme kreslit budoucnost nových napětí se zemí, kterou považujeme za nepostradatelnou pro naše vlastní zájmy? V příštích 40 letech se budeme muset spoléhat na tradiční zdroje energie, na které je Rusko bohaté. Můžeme udělat něco jiného? Nemůžeme.

Dále je zde způsob a tón. Na těchto stránkách se mluví imperativním jazykem, nikoliv jazykem, který respektuje svůj protějšek. To je v rozporu s naší politikou sousedství a nebylo by správné tento jazyk používat v případě malé země, natož v případě velké země, která vyžaduje právem respekt. Je to v první řadě otázka reality.

Obávám se, že Evropský parlament se chystá přijmout dokument napsaný v duchu studené války – staromódní, bez myšlenky, poškozující a kontraproduktivní – a to v době, kdy nový prezident Spojených států zahajuje s Moskvou nový dialog. S tímto přístupem nemůže Evropa usilovat o vůdčí postavení. Doufám, že Komise se těmito doporučeními řídit nebude.

Romana Cizelj (PPE-DE). – (SL) Zmínili jste v této rozpravě mnoho politických problémů, ale chtěl bych vás upozornit na další problém, který naše zpráva nezmínila. Jedná se o změnu klimatu, kterou se dosud zabývali především vědci. Pokud ji však chceme úspěšně řešit, musíme také podpořit takové akce významnými a rozhodnými politickými opatřeními.

Je to globální problém, který vyžaduje společnou odpovědnost. Proto si myslím, že bychom měli využít každou příležitost k tomu, abychom vyzvali Rusko, aby převzalo svůj díl odpovědnosti jak za zmírnění změny klimatu, tak za přízpůsobení se jí. Měli bychom také vyzvat Rusko, aby se aktivně účastnilo mezinárodních jednání, například v předvečer Kodaňské konference.

Vážení kolegové, chtěl bych vám také připomenout, že přijetí vhodných akcí v oblasti změny klimatu je způsobem, jak zaručit lidská práva.

Monika Beňová (PSE). – (SK) Budu velmi stručná, neboť většinu toho, co jsem chtěla říci, již zde řekli mí kolegové ze skupiny Evropských sociálních demokratů.

Podle mého názoru není zpráva vyvážená a je rusofobní. Já sama pocházím ze země, která po mnoho let žila v režimu, který nebyl pro většinu lidí snadný, ale právě z tohoto důvodu nechápu, proč rozumní muži a ženy v této vznešené sněmovně nyní chtějí přijmout dokument, kterým budeme zase na někoho ukazovat prstem a obviňovat ho z něčeho.

Předpokládala jsem, že je tento Parlament schopen pochopit současnou situaci ve světě. Naprosto odmítám myšlenku, že kdokoliv zde by chtěl vyměnit obchod s ropou a zemním plynem za ochranu lidských práv. Evropští sociální demokraté chtějí chránit lidská práva a vždycky je hájili, ale na druhou stranu musíme před

sebou vidět realitu. V Evropské unii, ve Spojených státech, v Rusku i v celém světě. Čelit této realitě budeme schopni pouze se základem dobré vzájemné dohody.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Paní předsedající, Rusko je náš největší soused, velká země, která žila v minulém století v iluzi imperialismu, ale také prošla strašnou zkušeností.

Dostat se z tohoto traumatu bude vyžadovat čas a vytrvalost a my musíme být trpěliví. Jednání o nové dohodě proto budou složité a bolestná. Zpráva je náročná, ale spravedlivá. Soulad mezi účinným partnerstvím s našimi šesti sousedy na východě a dobrou spolupráce s Ruskem představuje pro evropskou politiku největší výzvu. Pokrok bude záviset na tom, jak ve skutečnosti sloučíme naše způsoby života a chápání základních hodnot, které nemůžeme zradit.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Paní předsedající, hlavními překážkami ovlivňujícími naše kontakty s Ruskem jsou ruské dodávky plynu, které jsou zneužívány pro politické vydírání, ruské hrozby gruzínské nezávislosti, genocida v Čechensku a neschopnost dospět v případě vražd Anny Politkovské a Alexandra Litviněnka ke spravedlivému procesu. Rusko bohužel neučinilo ani jediný krok vpřed k zavedení demokracie a respektování lidských práv, což není pro budoucí jednání a spolupráci dobré. Pokud chceme, aby byla naše jednání úspěšná, musíme zavést jednotnou politiku solidarity. To je významné zejména v případě takového partnera Evropské unie.

Gerard Batten (IND/DEM). – Paní předsedající, jak může paní Ferrerová-Waldnerová označovat Rusko za partnera a pan Vondra usilovat o záruky týkající se demokracie a lidských práv?

Rusko je gangsterský stát, kde jsou nepohodlní političtí oponenti, disidenti a novináři prostě vražděni. Rusové mají dokonce zákon, který jim umožňuje kohokoliv zabít – ruského občana či cizího státního příslušníka – na cizí půdě, pokud jej považují za hrozbu či obtíž. Taková vražda se stala v mém volebním obvodu v Londýně v roce 2006, kdy byl při státem sponzorovaném teroristickém útoku zavražděn Alexander Litviněnko. Jeho rodina stále čeká na to, až bude spravedlnosti učiněno zadost a jeho vrazi budou v Anglii postaveni před soud.

Osobně si nepřeji, aby Evropská unie s někým o čemkoliv vyjednávala smlouvy. Ale jestli to Komise myslí vážně, proč nepožadovala vydání podezřelých jako gesto dobré vůle a základní předpoklad pro zahájení jednání?

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Možnosti pevné spolupráce s Ruskou federací jsou přímo úměrné problémům a obtížím, kterým musíme čelit. Rusko se rozhodlo na nějaký čas pro dialog, který klade pragmatickou spolupráci na druhé místo, a podporovalo tvrdý přístup k mezinárodním vztahům, se kterým nemůžeme souhlasit v žádné podobě.

Po konfliktu v Gruzii se nacházíme v bodě, kdy vidíme vzájemné rozdíly v postoji, který jsme k zásadním otázkám zaujali. Ruská federace věří, že přítomnost jejích jednotek v zemích regionu je přijatelná a že má dokonce právo zasáhnout tehdy, kdy to Moskva považuje za nezbytné. Ruská účast v nevyřešených konfliktech je dokonce citelná na hranicích s Evropskou unií a má dopad na všechny Evropany.

Připomínám, co jsem ve skutečnosti navrhl ve svých pozměňovacích návrzích. Přítomnost ruských jednotek v separatistickém regionu Podněstří již po téměř dvě desetiletí ovlivňuje Moldavskou republiku, která se snaží najít cestu pokroku a svobodu v rozhodování o vlastní budoucnosti. Ruská federace musí své jednotky z Podněstří stáhnout, aby tak prokázala svůj příspěvek k partnerství.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Paní předsedající, chtěl bych všem poděkovat za tuto zajímavou rozpravu. Myslím, že je naprosto nezbytné uvažovat o našich budoucích vztazích s Ruskem a řadě důležitých otázek, o kterých se vedla rozprava. Mohu podpořit většinu z toho, co zde bylo řečeno.

K těm, kteří mluví o potřebě účasti: myslím, že je jasné, že nová dohoda má velký význam pro další rozvoj a zintenzivnění spolupráce mezi Evropskou unií a Ruskem. Je také jasné, že nová dohoda musí pokračovat ve zlepšování stávající dohody o partnerství a spolupráci. Musí odrážet realitu dnešní spolupráce s Ruskem. Naše vztahy jsou nyní mnohem hlubší a širší, než byly před pouhými deseti lety.

K těm, kteří mluví o energetice: musíme dát jasné najevo, že si Evropská unie přeje posílit spolupráci s Ruskem pomocí nástrojů, které máme k dispozici – zasedání v rámci energetického dialogu a Stálé rady partnerství pro energetiku. Zasedání Stálé rady partnerství pro energetiku se uskuteční za tohoto předsednictví. Cílem je podpořit důvěru a transparentnost ve vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem v oblasti energetiky.

Nemůžeme si dovolit další přerušení dodávek energie. Měli bychom také posílit náš mechanismus včasného varování a učinit jej operativnějším.

K těm, kteří mluví o lidských právech: myslím, že uplatňování právního státu, nezávislá justice a plné respektování lidských práv – včetně svobodných nezávislých sdělovacích prostředků – jsou pro podporu stability a prosperity v Rusku nezbytné. Evropská unie sleduje situaci v oblasti lidských práv s obavami a tyto obavy sdělujeme – a nadále bude sdělovat – na zasedáních mezi Evropskou unií a Ruskem. Například chování v případě, jakým je obnovení procesu s Michaelem Chodorkovským, se pro nás stane lakmusovým papírkem, jak budeme vnímat právní stát v Rusku.

K těm, kteří mluví o násobném faktoru: zcela souhlasím, že když mluvíme s Ruskem, musíme mluvit jedním hlasem, a proto potřebujeme tuto rozpravu pro to, abychom tento jednotný hlas zformovali. Jednota a solidarita jsou zásadní a my budeme tvrdě pracovat na tom, abychom jich dosáhli. Je důležité, aby se členské státy navzájem v co největší míře informovaly a konzultovaly o dvoustranných problémech s Ruskem, které by mohly mít dopad na jiné členské státy a na Evropskou unii jako celek. Návrhy Parlamentu v tomto ohledu si zaslouží, aby byly zváženy, ačkoliv si nejsem s ohledem na stávající struktury Rady zcela jist, zda je vytvoření formálního konzultačního mechanismu nejpraktičtější cesta vpřed. Jasně však cítím, že nějaký mechanismus či společný přístup jsou pro doplnění stávajícího rámce vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem potřebné.

Definitivně zde existuje prostor pro určité zlepšení naší politiky vůči Rusku a jednota a solidarita jsou v tomto směru klíčovými slovy. Již jsme vedli docela intenzivní politické konzultace v Radě, pokud jde o solidaritu, ale je to také otázka politické vůle. Souhlasím, že ve vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem potřebujeme větší důvěru a pochopení. Musíme překonat podezření z minulosti a stavět na skutečném a podstatném základě, který se po léta vyvíjel, ale to je jistě dvoustranný proces a k tomu potřebujeme dva.

Nová dohoda je jedním ze způsobů. Druhým je lepší dialog. Parlament zde má důležitou úlohu, a proto mohu souhlasit s návrhem, že úloha Parlamentního výboru pro spolupráci by měla být v nové dohodě posílena. Parlamentní rozměr – podobně jako kontakty s občanskou společností – má co nabídnout pro podporu základních demokratických zásad a hodnot, na kterých je Evropská unie založena. Těšíme se proto na dialog s vámi v procesu jednání.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – Paní předsedající, rozpravy o Rusku nejsou nikdy jednoduché. Rusko je na jednu stranu významný globální partner, ale na druhou stranu je to také velký soused, a myslím, že zde jsou dvě strany problému, které není vždy lehké sblížit.

Na jednu stranu vnímáme Rusko jako globálního a jako opravdového partnera, jak jsem uvedla dříve. Například na Blízkém východě při hledání řešení mezi Izraelem a Palestinou a v mnoha dalších otázkách. Nebo, pokud jde o Afghánistán a Pákistán, hrálo Rusko důležitou úlohu včera na konferenci v Haagu; nebo v případě Íránu či nešíření zbraní či v otázce změny klimatu, která byla také zmíněna, či v případě finanční a hospodářské krize. Každý je jí zasažen. To platí pro nás, pro Rusko i pro mnoho dalších globálních partnerů. Proto si myslím, že tyto otázky musíme jasně vnímat, ale zároveň také musíme vnímat Rusko jako velkého souseda, neboť někdy nevnímáme naše sousedy stejně. A máme i společné sousedy – někteří z vás zmínili, že se jedná o Moldavsko či Náhorní Karabach či samozřejmě Gruzii. Zde se musíme ujistit, že si budeme bližší, ale také mluvit upřímně o obtížích a rozdílech, které existují.

Jednou z těchto věcí je Východní partnerství, o kterém jsme diskutovali v Parlamentu minulý týden. Hlavním cílem Východního partnerství, které zahrnuje šest našich sousedních zemí, je v souladu s přístupem Evropské unie pomoci těmto zemím v některých klíčových otázkách, například pokud jde o normy vládnutí, volný obchod a další. V těchto otázkách si myslím, že je důležité, aby tyto státy byly našimi partnery. Ale zároveň jsme také při mnohostranných jednáních řekli, že jsme v zásadě otevřeni v případech ad hoc třetím zemím, například Rusku; jistě, Rusko je také plnoprávným členem Černomořské synergie, kde se diskutuje o regionálních záležitostech.

Je zde proto naděje spolupracovat při překonávání některých stávajících obtíží. Na jedné straně je plyn. Pokud jde o plyn – řekla jsem to jasně před chvílí a zopakuji to – jsme na sobě závislí a víme to. Jak také víme, plynová krize narušila důvěru v naše partnery. Ukázala význam ustanovení týkajících se energetiky v budoucích dohodách mezi Evropskou unií a Ruskem a Evropskou unií a Ukrajinou, a tato ustanovení budou dohody obsahovat.

Musíme zintenzivnit práci na vytváření vnitřního trhu s energiemi, ale také zvýšit účinnost dodávek a diverzifikovat je. Nová dohoda s Ruskem by proto měla, jak jsme vždy říkali, stanovit právně závazné vzájemné závazky. A kromě nové dohody budeme po krátkou dobu spolupracovat s Ruskem na tom,

abychom učinili systém včasného varování účinnějším, jak jsem uvedla prve. Měli bychom také přijmout ustanovení o monitorování a předcházení konfliktům a o jejich řešení, která by se měla vztahovat i na Bělorusko a Ukrajinu.

Víme, že Rusko je pro nás významným energetickým partnerem, dodává 40 % dováženého plynu a 20 % spotřebovávaného plynu. To je, jak jsem již uvedla, vztah vzájemné závislosti. Vzhledem k tomu, že představujeme dvě třetiny jejich vývozních příjmů – což velmi významně přispívá k hospodářskému rozvoji Ruska –, je třeba, aby se již neopakovaly události z ledna, a proto spolupracujeme jak s Ukrajinou, tak s Ruskem na tom, abychom této situaci předešli.

Pokud jde o lidská práva, nevidíme vždy vše stejně. Na jednu stranu Evropská unie a Rusko přijaly stejné mezinárodní závazky, jak jsem uvedla, v nástrojích, které jsme společně podepsali v OSN, v OECD a v Radě Evropy. Tyto závazky odrážejí hodnoty a jejich součástí je povinnost respektovat rozhodnutí určitých subjektů. To platí zejména pro Evropský soud pro lidská práva, ale je také zjevné, že Evropská unie a Rusko si vykládají své závazky rozdílně.

Evropská unie a Rusko se rozhodly v těchto otázkách pro cestu dialogu a je to správná cesta. To znamená, že i my musíme naslouchat obavám ruské strany, které vyjadřuje, pokud jde o vývoj v Evropské unii, včetně například ruský mluvících menšin.

Ale je také pravda, jak řekl úřadující předseda Rady, že zde existují oprávněné obavy týkající se nedodržování lidských práv v Ruské federaci a pokračující útoky na obhájce lidských práv, novináře a jiné osoby vrhají na Rusko špatné světlo.

Pravidelně zmiňujeme tyto otázky při setkáních s vysokými představiteli: já osobně se Sergejem Lavrovem, a předseda Barroso se svými protějšky. Také využíváme naše konzultace o lidských právech, ke kterým dochází každé dva roky. Diskuse na dvoustranné úrovni mezi předsedou Barrosem a prezidentem Medveděvem dne 6. února se také dotkla otázek lidských práv.

Sám prezident Medveděv navrhl, aby tyto výměny pokračovaly až do summitu, který se bude konat ve dnech 21. a 22. května, a na to chceme navázat. Útok na aktivistu v oblasti lidských práv Lva Ponomareva včera v noci je například pouze posledním připomenutím toho, jak obtížná je situace obhájců lidských práv v Rusku. Ale chtěl bych říct, že v mandátu, který dala Rada Komisi pro vyjednávání, byly obsaženy oba přístupy. Oba přístupy jsou zde a jsou obsahem našeho mandátu. Proto si myslím, že je správné postupovat v souladu s tímto mandátem, a jak jsem řekl, jsme vždy připraveni podávat zprávy o vývoji jednání tak, jak to činíme právě teď.

Janusz Onyszkiewicz, zpravodaj. – (PL) Paní předsedající, chtěl bych kritikům této zprávy připomenout, že toto není zpráva o Rusku. Účelem této zprávy je navrhnout Komisi, které otázky by měla v dvoustranných jednáních otevřít a na které by se měla zaměřit obzvlášť. Proto zde není odkaz na Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a plán prezidenta Medveděva. Takové odkazy by byly opravdu nepatřičné. Je to úplně o něčem jiném. Tyto otázky by měly být řešeny v rámci OBSE spolu se Spojenými státy, ale nikoliv v rámci dvoustranných vztahů s Ruskem. Navíc nemohou návrhy tohoto druhu obsahovat například naši kritiku a hodnocení stavu lidských práv v Evropské unii. Tyto otázky je proto třeba otevřít v rozhovorech s Ruskem a oni v brzké době nastolí své otázky. To je jedna věc, kterou jsem chtěl zmínit.

Moje druhá poznámka je obecná a týká se skutečné povahy rozhovorů. Chtěl bych podotknout, že tato zpráva se vyhýbá pojmu strategického partnerství. Je pro to dobrý důvod, a to, že přijatý dokument týkající se evropské bezpečnostní a obranné politiky obsahuje v části věnované Rusku tento text: *(poslanec poté citoval text v angličtině)*.

zpravodaj. – Žádné strategické partnerství není možné, pokud nebudeme plně sdílet hodnoty demokracie, respektu k lidským právům a právního státu; [proto] vyzýváme Radu, aby tyto hodnoty zařadila na čelné místo probíhajících jednání o nové dohodě o partnerství a spolupráci.

zpravodaj. – (PL) Postoj je proto zcela jasný. Věřím, že bychom si měli pamatovat, jaký je účel této zprávy a jaký vzkaz chceme dát Komisi. Závěrem bych chtěl říci paní Boboškové, že to byli kozáci, kdo psal sultánovi, nikoliv obráceně.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra, ve čtvrtek 2. dubna 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Călin Chiriță (PPE-DE), písemně. – (RO) Vítám zprávu pana Janusze Onyszkiewiczze o vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem. Věřím, že vztahy Evropské unie s Moskvou musí být založeny na pragmatickém základě a musíme se zbavit všech předsudků.

Za prvé, v oblasti dodávek energie potřebujeme opravdovou spolupráci, která je v zájmu obou stran. K jejímu dosažení však potřebujeme, aby byli jednotlivé členské státy Evropské unie mezi sebou solidární, aby tak při jednáních s Moskvou o dodávkách plynu vystupovaly jednotně. To je jediný způsob, jak můžeme zaručit evropským občanům bezpečné dodávky plynu za rozumné ceny. Neseme odpovědnost za zabránění nové plynové krizi.

Za druhé, musíme spolupracovat s Moskvou při řešení společných problémů týkajících se našich společných sousedů a vztahů s Moldavskou republikou, Ukrajinou, Gruzii, Arménií a Ázerbájdžánem. Tento přístup musí být založen na normách mezinárodního práva a respektování státní celistvosti a svrchovanosti, jen tak se vyhneme autoritářským tendencím. Musíme pokročit v řešení nevyřešených konfliktů, například v Podněstří, Osetii a Abcházii.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Rusko je pro Evropskou unii významným partnerem. Evropská unie očekává od svých partnerů, že s ní budou spolupracovat spolehlivě a čestně.

Vzájemná závislost může být pro obě strany přínosná, ale nemusí tomu tak nutně být. I opak může být pravdou, a může být zdrojem neklidu a konfliktů. Měli bychom učinit vše pro to, abychom zajistili, že hospodářská spolupráce, bezpečnost, energetická bezpečnost, respektování zásady lidských práv a demokracie se stane pozitivním a konstruktivním rysem našeho vztahu. Zda k tomu opravdu dojde, záleží do velké míry na ruské straně. Rusko se může rozhodnout pro západní hodnoty a normy. Nikdo nebude Rusko ani nikoho jiného k takovému rozhodnutí nutit. Rusko se musí rozhodnout samo. Jedna věc je mi však naprosto jasná, a to, že Evropa nezmění své hodnoty na žádost Ruska ani jiné země. Jsme zásadoví či dokonce tvrdohlaví, ale nikoliv proto, že jiné jednání by znamenalo upuštění od našich hodnot.

Pokud by se Evropa odchýlila od svých základních hodnot, nebyla by to již Evropa. Proto budeme vždy uznávat například územní celistvost Gruzie. Takto však nejednáme, abychom vyjádřili zvláštní sympatie ke gruzínskému obyvatelstvu. Náš postoj je založen na loajalitě k zásadám, na kterých je založen náš svět. Jednání ke škodě tohoto světa by se rovnalo sebevraždě. Evropská unie jistě takový výsledek nechce a obávám se, že jej nechce ani Rusko.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Definitivně lze říci, že nedávná plynová krize a konflikt v Gruzii vedly k novému napětí ve vztazích s Ruskou federací.

Rusko musí přestat využívat tyto situace způsobem, který není v souladu s mezinárodními postupy, a zdržet se vytváření nových sfér vlivu.

Zároveň musí Evropská unie vyvinout co největší úsilí k co největšímu snížení energetické závislosti na Rusku.

Je však zároveň pravda, že Rusko je jeden ze sousedů Evropské unie a významný hráč na mezinárodní scéně. Ve vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem existuje velký hospodářský potenciál, který si Evropská unie nemůže dovolit přehlížet, zejména za současného globálního klimatu.

Proto musíme nadále investovat do dialogu a spolupráce s Ruskou federací a vypracovat jednotnou strategii založenou na společných a pro obě strany přínosných závazcích.

Jediným způsobem, jakým tato spolupráce může úspěšně fungovat, je, aby Evropská unie mluvila jedním hlasem a zavázala se k dialogu, který bude něčím podmíněn, ale zároveň bude konstruktivní, založený na společných hodnotách, dodržování lidských práv, základních svobod a stávajících mezinárodních norem.

Katrin Saks (PSE), písemně. – (ET) Vztahy mezi EU a Ruskem utrpěly minulý rok velkou ránu. Dnes, po událostech, ke kterým došlo v Gruzii a po ruském uznání enkláv v Abcházii a Jižní Osetii, je připravenost Ruska vybudovat společný bezpečnostní prostor s Evropskou unií oslabena více než kdy jindy a stanoviska obou stran v otázkách týkajících se Kosova a společných sousedů se stále více liší. Pokračující spory s dodavateli plynu a politizace zdrojů energie důvěru nezvyšují.

Jsem ráda, že zpráva mého kolegy Onyszkiewiczze vyzývá Rusko, aby potvrdilo své závazky, se kterými souhlasilo na mezinárodní úrovni, zejména jako člen Rady Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci

v Evropě, a vyjadřuje znepokojení nad tím, jak ruská vláda nakládá s lidskými právy, a nad omezováním občanské společnosti v Rusku. Parlament ve zprávě také upozornil na situaci menšin žijících v Ruské federaci a vyzývá ruské vládní organizace, aby zajistily přežití a udržitelný rozvoj kultur a jazyků původních obyvatel žijících v Ruské federaci.

Vztahy Evropské unie s Ruskem musí být založeny na partnerství, nikoliv na konfrontaci. Naše vztahy s Ruskem mají opravdu pro pragmatickou spolupráci rozhodující význam a naše spolupráce musí sloužit mezinárodní stabilitě. Zároveň musí být partnerství založeno na těchto hodnotách: demokracii, tržním hospodářství, podpoře lidských práv a svobodě projevu; nikoliv pouze na obchodních zájmech a vnímání určité věci v souvislosti s těmito zájmy, pokud jsou zároveň nad jinými věcmi přivírány oči.

Toomas Savi (ALDE), písemně. – V posledních letech byly vztahy mezi Ruskou federací a Evropskou unií poznamenány některými problémy. Po rozpoutání konfliktu mezi Ruskem a Gruzii v srpnu loňského roku bychom si mohli myslet, že dobré bariéry z nás učiní dobré sousedy. V tomto případě jsem rád, že přísloví nemělo pravdu a předchozí předseda Evropské rady Nicolas Sarkozy krizi jakožto prostředník úspěšně vyřešil.

Po pádu železné opony si Evropská unie vytvořila s Ruskou federací vzájemnou závislost, která by měla být využita k zavedení demokracie, lidských práv a právního státu i podpoře spolehlivých hospodářských vztahů. Časté nesváry v posledních letech odvrátily naši pozornost od skutečného postupu směrem k tomuto cíli a dialog mezi dvěma subjekty je ve skutečnosti spíše mrazivý a nabírá podobu „pragmatické spolupráce“.

Velmi podporuji návrhy určené Radě a Komisi, aby nadále trvaly na dohodě založené na závazku obou stran dodržovat lidská práva, jak se uvádí ve zprávě, protože bez sdílených hodnot pravděpodobně skončíme u další neočekávané krize, která bude volat pro výjimečných opatřeních.

Richard Seeber (PPE-DE), písemně. – (DE) Komplexní nová dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem je dle mého názoru žádoucí.

Rusko je třetím největším obchodním partnerem Evropské unie a zároveň má z hlediska dodávek energie do Evropy největší strategický význam. Dohoda s Ruskou federací stanoví základ pro lepší spolupráci mezi oběma stranami.

S ohledem na to, jak jsou pro sebe Evropská unie a Rusko vzájemně důležité, nesmí dohoda zůstat jen aktem politické vůle; musíme zajistit, že v ní budou obsažena doporučení Parlamentu Evropské radě, která především zdůrazňují význam ochrany lidských práv a svobody tisku v Rusku. Vzhledem k tomu, že naším záměrem je postupné budování našeho vztahu, pokud jde o hospodářství, bezpečnostní politiku a politiku vzdělávání, je nesmírně důležité, aby všichni naši partneři respektovali evropské hodnoty. Je to jediný způsob, jak se může partnerství mezi Ruskem a Evropskou unií vyvíjet ke spokojenosti obou stran.

Czesław Siekierski (PPE-DE), písemně. – (PL) Zajištění nové dohody mezi EU a Ruskem je jednou z hlavních výzev stojících před diplomaty Evropské unie. Úlohou Evropského parlamentu je aktivně přispívat k povaze a obsahu dohody. Zpráva poskytuje podrobnou analýzu hlavních aspektů vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem. Zejména obsahuje velmi důkladnou studii problémů spojených s naším současným partnerstvím.

Věřím, že přijetí zprávy bude znamenat významný krok vpřed směrem k nové dohodě o partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem. Klíčové prvky takové dohody by měly být podrobeny důkladné diskusi a tvrdým jednáním obou stran nové dohody. Zpráva poukazuje na řadu problémů, jejichž řešení je pro jednotlivé země obzvláště důležité. Chtěl bych připomenout obtíže týkající se obchodní výměny mezi Polskem a Ruskou federací. Problémy tohoto druhu lze vyřešit pouze tehdy, pokud zaujmeme jednotný postoj.

Zpráva obsahuje obšírný seznam otázek, které je třeba vyřešit. Zejména vzhledem ke kulturním a sociálním rozdílům však nebude možné dosáhnout v krátké době kompromisu ohledně všech otázek.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně. – (PL) Rusko je země, ve které často nejsou dodržovány základní zásady demokracie. Je notoricky známé svým porušováním lidských práv a omezováním svobody projevu i svobody myšlení. Prezident Medveděv a předseda vlády Putin využívají svůj vliv nad ruskými sdělovacími prostředky. Sdělovací prostředky proto nejsou schopné sloužit svému základnímu účelu, kterým je spolehlivé šíření informací.

Měli bychom však mít na paměti, že Rusko je jedním z našich hlavních partnerů. Rusko hraje vůdčí úlohu na mezinárodní scéně. Je také hlavním dodavatelem energie a významným obchodním partnerem.

Podle mého názoru bychom se měli vůči Rusku zřetelně a jasně vymezit. Měli bychom jej kritizovat za jeho nedostatky v oblasti demokracie, za jeho neschopnost respektovat občanské svobody a za porušování územní celistvosti a svrchovanosti jiných států. Měli bychom Rusko vyzvat k dodržování práv národnostních menšin a mezinárodních úmluv, které podepsalo. Myslím tím Chartu Spojených národů, Evropskou úmluvu o lidských právech a Energetickou chartu. Zároveň bychom však měli mít na paměti, že partnerství s Ruskem je pro Evropskou unii a Evropu jako celek velmi důležité.

13. Zahájení mezinárodních jednání zaměřených na dosažení přijetí mezinárodní smlouvy na ochranu Arktidy (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem jsou stanoviska Rady a Komise k zahájení mezinárodních jednání zaměřených na dosažení přijetí mezinárodní smlouvy na ochranu Arktidy.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady – Paní předsedající, jak víme a jak můžeme číst každý den, Arktida má stále větší význam a zaslouhuje si rovněž větší pozornost ze strany Evropské unie.

Tuto skutečnost vyjádřil ve svém říjnovém usnesení i Parlament. Vítám příležitost, kterou máme dnes odpoledne, řešit problém, o němž vím, že se u vás setkává se značným zájmem.

S arktickým regionem sousedí pouze tři členské státy EU. Avšak účinky změny klimatu a lidské činnosti v arktickém regionu daleko přesahují samotnou Arktidu. To, k čemu dochází v Arktidě, má závažný dopad na EU jako celek. Doposud Evropská unie obvykle řešila otázky související s Arktidou v rámci sektorových politik, jako je námořní politika nebo boj proti změně klimatu. I když evropské arktické oblasti jsou zahrnuty do spolupráce v rámci nového severního rozměru, Evropská unie doposud nevypracovala širokou arktickou politiku, která by spojovala všechny významné oblasti jednotlivých politik.

To se nyní mění. V březnu loňského roku vysoký komisař, pan Solana, a paní komisařka Ferrerová-Waldnerová předložili Evropské radě společnou zprávu o změně klimatu a mezinárodní bezpečnosti. V této zprávě upozorňují na nové strategické zájmy v arktickém regionu. Připomínají v ní dalekosáhlé důsledky změn životního prostředí pro Arktidu a uznávají, že tyto změny mohou mít vliv na mezinárodní stabilitu a bezpečnostní zájmy Evropy.

Ve zprávě je obsažena výzva k vytvoření specifické arktické politiky EU vycházející z rostoucího geostrategického významu regionu, která bude zohledňovat otázky, jako je přístup k přírodním zdrojům a možné otevření nových obchodních cest.

Komise poté vloni v listopadu předložila sdělení o EU a arktickém regionu. Zabývala se v něm různými strategickými výzvami regionu a navrhla konkrétní opatření ve třech hlavních oblastech: ochrana a uchování Arktidy ve spolupráci s jejími obyvateli; udržitelné využívání zdrojů a posílení mnohostranné správy Arktidy. Tohoto posledního bodu se týkalo říjnové usnesení.

Komise ve svém sdělení jmenovitě navrhla jako jeden z cílů politiky, aby EU podporovala další rozvoj spolupráce na správě arktické oblasti, který je založen na Úmluvě OSN o mořském právu (UNCLOS) a podporuje plné uplatňování všech stávajících závazků namísto navrhování nových právních nástrojů. To je jeden z klíčových prvků sdělení.

Ve svých závěrech z loňského prosince Rada sdělení jednoznačně přivítala a vyjádřila názor, že představuje první úroveň budoucí arktické politiky EU.

Rada souhlasí s Komisí, že EU by se měla zaměřit na ochranu Arktidy ve spolupráci s jejími obyvateli a že by měla řešit výzvy související s Arktidou systematicky a koordinovaně. Domnívá se, že úkoly EU mohou být splněny pouze v úzké spolupráci s partnerskými zeměmi, územími a společenstvími v oblasti Arktidy, přičemž rovněž zmínila mezivládní spolupráci v regionu.

Rada rovněž vítá záměr Komise požádat o status stálého pozorovatele, který by zastupoval zájmy Evropského společenství v Arktické radě. Rada jmenovitě zdůraznila význam mnohostranné spolupráce v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami, přičemž zdůraznila zejména Úmluvu OSN o mořském právu UNCLOS.

V souladu se sdělením nevyjádřila Komise podporu žádné konkrétní myšlenky přijetí mezinárodní dohody.

Rada na základě tohoto stanoviska pokračuje v přípravě konkrétních návrhů opatření stanovených ve sdělení Komise. Doufám, že z toho, co jsem zde dnes řekl, je zřejmé, že Rada bere tento problém velmi vážně.

Jsme si plně vědomi rostoucího strategického významu arktického regionu. Souhlasíme s tím, že Evropská unie by měla mít komplexní a soudržnou politiku. Rada bude nadále informovat Parlament o dalším vývoji a je vděčná za váš trvalý zájem o toto téma.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Paní předsedající, ráda bych poděkovala Parlamentu za jeho zájem o Arktidu a rovněž bych ráda vyjádřila, jak oceňujeme vaše usnesení o správě arktické oblasti z loňského října. Představovala politický impuls pro práci Komise na sdělení, o němž zde již byla řeč, nazvané EU a arktický region, které bylo přijato loni v listopadu.

A proč je tato oblast tak důležitá? Sdílíme vaše přesvědčení, že arktický region si zaslouží mezinárodní pozornost víc než kdy dříve. Vědecké důkazy potvrzují, že ke změně klimatu dochází v Arktidě mnohem rychleji než jinde na světě. Jen za posledních 6 let se ledový příkrov v oblasti severního pólu ztenčil o polovinu a je možné, že již překročil nevratnou hranici. Je to jednoznačné varovné znamení, které by bylo hloupé pomíjet. Zásadní proměna Arktidy má vliv na její obyvatele, její krajinu a její faunu – jak na zemi, tak na moři.

Je proto nejvyšší čas jednat. Z tohoto důvodu jsme přijali sdělení, které představuje první krok k politice EU pro oblast Arktidy a tvoří základy komplexnějšího přístupu. V tomto sdělení se zaměřujeme na tři hlavní cíle: ochrana uchování Arktidy ve spolupráci s jejími obyvateli; podpora udržitelného využívání zdrojů a posílení mnohostranné správy Arktidy.

Sdělení obsahuje návrhy, které jsou výsledkem velmi důkladné analýzy provedené Komisí. Tato analýza zahrnovala konzultace se všemi hlavními dotčenými subjekty v oblasti Arktidy, včetně členských i nečlenských států EU. Je to o to důležitější, že mnohé činnosti EU i klíčové dění na světové úrovni, jako je integrovaná námořní politika nebo změna klimatu, mají na Arktidu vliv.

A proto vzhledem k těmto rozpravám a s ohledem na návrh usnesení, který je dnes předkládán k projednání, mi dovolu, abych zdůraznila, že arktický region se liší od Antarktidy v řadě klíčových hledisek. Na rozdíl od Antarktidy, která je rozsáhlým a neobydleným kontinentem obklopeným oceánem, je Arktida námořní prostor obklopený obydleným územím náležejícím svrchovaným státům.

Myšlenka zavedení právně závazného režimu specificky určeného pro Arktidu je bohužel obtížná, protože žádný z pěti pobřežních států Arktického oceánu – Dánsko, Norsko, Kanada, Rusko a Spojené státy – tento režim nepodporuje. Obávám se proto, že by takový návrh byl v této fázi nejen neúčinný, ale mohl by i poškodit úlohu a důvěryhodnost EU v rámci celé arktické spolupráce. Namísto těchto snah by zájmům a cílům EU lépe prospělo větší posilování mnohostranné spolupráce a lepší využívání stávajících právních nástrojů.

Prostřednictvím Úmluvy OSN o mořském právu (UNCLOS) a dalších obecných ujednání už existuje rozsáhlý mezinárodní právní rámec. Úmluva UNCLOS představuje základ pro řešení sporů, včetně námořních hranic. Usilujeme, aby byly tyto úmluvy plně uplatňovány a – co je důležité – upraveny na specifické podmínky Arktidy. Navrhujeme například regulační rámec pro udržitelné řízení rybolovu tam, kde nejsou jednotlivé oblasti a druhy doposud řízeny jinými nástroji.

Za druhé, budeme úzce spolupracovat s Mezinárodní námořní organizací při tvorbě a vymáhání pevných mezinárodních norem pro bezpečnější plavbu v Arktidě, které budou zohledňovat bezpečnost lidí i udržitelnost životního prostředí. To bude vyžadovat buď rozšíření stávajících právních předpisů, nebo přijetí nové právní úpravy.

Za třetí, budeme rovněž hájit mezinárodně uznávané zásady svobody plavby a práva na pokojný průjezd. Pobřežní státy by se měly vyhnout diskriminačním postupům týkajícím se plavebních předpisů. Veškerá opatření budou muset být uplatňována v plném souladu s mezinárodním mořským právem.

Za čtvrté, není reálné navrhovat mezinárodní moratorium na těžbu arktických zdrojů. Většina odhadovaných zásob nerostných surovin, ropy a plynu se nachází buď na svrchovaném území arktických států, nebo v jejich výlučných hospodářských zónách a některé z nich mají vypracovány dalekosáhlé plány na další těžební činnost. Trváme však na tom, že při využívání arktických zdrojů musí být vždy dodržovány nejvyšší standardy v oblasti životního prostředí a udržitelnosti.

Sdílíme postoje Parlamentu ohledně naléhavosti přijetí opatření v tomto regionu a ve svém sdělení předkládáme soubor soudržných a konkrétních návrhů. S ohledem na to se těšíme na pokračující spolupráci s vámi při tvorbě arktické politiky EU.

Neztrácejme ze zřetelů náš společný cíl a usilujme společně s arktickými státy a mezinárodním společenstvím o nalezení nejlepšího a nejúčinnějšího způsobu uchování a ochrany Arktidy pro budoucí pokolení.

Anders Wijkman, jménem skupiny PPE-DE. – Paní předsedající, zúčastnil jsem se řady setkání v arktickém regionu většinou zaměřených na změnu klimatu.

První den těchto setkání je obvykle věnován vážným důsledkům, které má na tento region, jeho faunu a život jeho obyvatel globální oteplování. Druhý den je obvykle věnován možnostem v oblasti geologického využití. Je v tom jistý rozpor. Řekl bych, že náhlé využívání geologických zdrojů by samozřejmě zahrnovalo velmi vážná rizika.

Souhlasím s tím, že nemůžeme srovnávat Arktidu a Antarktidu – v tomto bodě souhlasím s paní komisařkou. Zároveň se však domnívám, že vzhledem k tomu, že nemáme vypracovaný důkladný rámec pro udržitelné životní prostředí pro činnosti, které nyní zkoumají státy v arktickém regionu, vysílá toto usnesení velmi důležitý signál: buďte opatrní. Domnívám se, že skutečnost, že všechny politické skupiny toto usnesení podporují, je významná.

Navrhujeme tři alternativy: za prvé, mezinárodní dohodu, která bude samozřejmě obsahovat ustanovení pro tento region ve srovnání s Antarktidou; za druhé, moratorium do doby, než budou provedeny vědecké výzkumy a než lépe porozumíme tomuto regionu a jeho zranitelnosti či citlivosti, a rovněž do doby, než se ukážou výsledky řady energetických alternativ, které se nyní velmi rychle rozvíjejí. Možná že v budoucnosti nebudeme tyto fosilní zásoby vůbec potřebovat.

Proto se domnívám, že ačkoli kolegové v tomto Parlamentu mohou mít odlišné názory na to, jaký postup je nejzodpovědnější, jsem přesvědčen, že je velmi důležité, že všichni podporujeme toto usnesení. Rád bych zdůraznil, že chceme více než jen lepší mnohostrannou spolupráci a dialog; chceme zajistit ochranu bezpečnosti životního prostředí a života obyvatel.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO

Místopředseda

Véronique De Keyser, jménem skupiny PSE. – (FR) Pane předsedající, ráda bych vám stručně připomněla, co se v Arktidě děje, aby každý pochopil, o čem se v této rozpravě jedná. Globální oteplování na severním pólu povzbuzuje chuť kontrolovat přírodní bohatství této oblasti. Tání ledu usnadní, jak již bylo řečeno, využívání rozsáhlých zásob ropy a zemního plynu a učiní splavnou vodní cestu mezi východem a západem, která ušetří tisíce kilometrů nákladním lodím, bude však mít katastrofální dopad na životní prostředí.

Nároky na svrchovanost nad touto oblastí ze strany pěti okolních zemí – Kanady, Dánska, Ruska, Spojených států a Norska – vyvolávají zřetelné napětí. Kanadský ministr zahraničních věcí tento týden prohlásil, že svrchovanost Kanady nad arktickými zeměmi a vodami je dlouhodobá, prokázaná a vyplývá z historického nároku. Uvedl, že kanadská vláda rovněž přislíbila větší politický dohled a větší vojenskou přítomnost v kanadských arktických vodách.

Tato slova připomínají oznámení Kremlu o jeho záměru rozmístit vojenské jednotky v arktické oblasti s cílem ochrany svých zájmů. Doposud se regulace této strategické oblasti řídila Úmluvou OSN o mořském právu ze dne 10. prosince 1982, podepsanou 150 zeměmi. Tato úmluva stanoví, že pobřežní státy vykonávají kontrolu nad oblastí do 200 mil od svého pobřeží a mají hospodářská práva nad zdroji na mořském dně, tato oblast však může být rozšířena, pokud státy prokáží, že kontinentální šelf přesahuje vzdálenost 200 mil. Musí do května 2009 v tomto smyslu předložit žádost OSN, což bude velmi brzy.

Rusko zahájilo v roce 2001 iniciativu, která vyvolala současné napětí. Z pohledu mé skupiny a pana Rocard, který zahájil tuto rozpravu ve skupině sociálních demokratů v Evropském parlamentu a který byl nedávno jmenován vyslancem pro Arktidu, a vzhledem k dopadům v oblasti energetiky, životního prostředí a vojenské bezpečnosti není Úmluva OSN o mořském právu pro Arktidu dostačující. Severní pól je celosvětovým majetkem, který musí být chráněn závaznou listinou, přičemž Evropská unie zde musí sehrávat přední úlohu. Chceme severní pól, který je čistý a především bez přítomnosti vojáků.

Diana Wallis, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, tato rozprava jednoznačně navazuje na naše usnesení z loňského října o správě arktické oblasti. Naše skupina může bez problému podpořit snahu o uzavření arktické smlouvy, ale jako hledání nového způsobu správy. Smlouva je snad symboličtější, avšak především trváme na spolupráci s národy a přesněji řečeno s obyvateli arktické oblasti a na jejich respektování. Jsou to právě lidé, jak již bylo řečeno, kteří odlišují Arktidu od Antarktidy.

Mezinárodní struktury již existují – pravidla Mezinárodní námořní organizace, mezinárodní mořské právo –, je však zapotřebí vytvořit něco více přizpůsobeného dané situaci a konkrétnějšího. Měli bychom vycházet z rámce Arktické rady. Paní komisařko, měla byste se k nám co nejdříve připojit a pomoci budovat její politickou kapacitu. Musíme za každou cenu zabránit návratu k zastaralé svrchovanosti, územním nárokům a mezivládnímu přístupu. Je třeba, aby v této křehké oblasti naší planety, na kterou má každý občan planety nárok či o kterou se zajímá, byla zavedena správa nového stylu.

Naše angažovanost v oblasti Arktidy vyžaduje legitimitu a jako Evropané nemáme zrovna dobrou reputaci. V době tzv. „plenění Špicberků“ v 17. a 18. století naši námořníci a obchodníci pustošili arktické životní prostředí. Jsou to naše průmyslové emise, které přímo zapříčinily kritickou změnu klimatu v regionu, a nyní v tomto velmi citlivém okamžiku hrozí, že budeme národům Arktidy vnucovat své hodnoty a své tradice. Musíme jim naslouchat a spolupracovat s nimi, protože upřímně řečeno dokázali své životní prostředí chránit lépe než my. Naše skupina proto nepodpoří padesátileté moratorium.

Godfrey Bloom, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, žiji na nádherném ostrově – na překrásném ostrově –, který Evropská unie posledních 15 let systematicky ničí. Byl jsem svědkem toho, jak Evropská unie na základě směrnice o skládkách odpadů sypala na zem průmyslový odpad absurdně nazývaný kompost. Viděl jsem, jak byly do Severního moře vyhozeny stovky tisíc ryb. Byl jsem svědkem toho, jak se v okolí mé vesnice měnily pole s pšenicí a ječmenem a dobytkem na pole s ozdobnicí čínskou a různými biopalivy, které ničí naše životní prostředí a zvedají ceny potravin.

Evropská unie chce splnit své cíle obnovitelné energie. Třicet pět tisíc větrných turbín o velikosti jumbo jetu představuje největší znesvěcení mého krásného ostrova od počátku průmyslové revoluce. A nyní se snažíte získat pravomoc nad jednou z posledních divokých oblastí světa – nad Arktidou. Pane předsedající, kolegové, dovolte mi, abych vám řekl, že souhlasím s paní Wallisovou. Vaše reputace je velmi špatná a na to je třeba říct: Proboha, nestrkejte sem svůj nos!

Avril Doyle (PPE-DE). - Pane předsedající, ano, paní komisařka má pravdu. Arktida je v mnoha ohledech velmi odlišná od Antarktidy a já sám jsem před pouhými několika měsíci dne 8. října 2008 na stejné téma v této sněmovně hovořil.

Jak jsem tehdy řekl, Arktida sehrává v našem světě stále významnější geostrategickou úlohu a v posledním desetiletí se v tomto regionu objevila řada zásadních problémů. Čelíme nyní otevírání doposud uzavřených námořní cest, což je přímý důsledek změny klimatu. To není žádným překvapením, protože Arktida se otepluje mnohem rychleji: došlo zde k oteplení o 2 stupně ve srovnání s oteplením v průměru o 0,6 stupně ve zbytku světa.

Tento velmi zranitelný ekosystém je vystaven stále většímu tlaku ze strany států lačnicích po zásobách, které by rády využily jeho potenciálu bez ohledu na jeho zásadní význam jakožto stabilizační síly světového klimatu.

Souhlasím s paní Wallisovou v tom, že požadovat padesátileté moratorium na jakoukoli těžbu není ani praktické, ani rozumné, ale domnívám se, že omezené moratorium na novou těžbu – do doby, než budou provedeny nové vědecké studie – je něco, na čem by se snad všechny civilizované národy mohly domluvit.

Kromě toho mezi členské státy EU patří tři arktické státy spolu se dvěma dalšími sousedy náležejícími k EHP, což je více než polovina počtu členů Arktické rady. Z tohoto důvodu bychom měli být schopni se na světové scéně v této otázce prosadit v nejlepším smyslu toho slova.

Arktida má zásadní význam z hlediska světového klimatu a už z toho důvodu se musíme podílet na novém stylu správy této nádherné a – jak řekl můj předřečník – jedné z posledních divokých oblastí světa.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Arktický region je jedním z nejkřehčích regionů naší planety. Důsledky našeho neomezeného využívání jeho přírodních zdrojů by byly katastrofální, a to nejen pro okolní oblasti a původní obyvatelstvo, ale pro celý svět.

Tání rozsáhlých oblastí učinilo z těchto rizik skutečnost a vytváří potřebu pro novou celosvětovou regulaci s cílem ochrany Arktidy podobnou té, jaká již existuje pro oblast Antarktidy, přičemž musíme mít na paměti rozdíly, o nichž byla již v této rozpravě řeč.

Je zapotřebí, aby byla uzavřena mezinárodní smlouva mezi všemi dotčenými stranami, které bezesporu zahrnují i Evropskou unii, s cílem ochránit jedinečné životní prostředí Arktidy, zajistit plnou udržitelnost všech druhů lidské činnosti a s cílem uplatnit mnohostrannou regulaci plavby po nově zpřístupněných námořních trasách.

Od svého založení představuje Arktická rada po léta vzor spolupráce při řešení společných problémů. V těchto těžkých a nejistých dobách bychom měli tento duch a porozumění přenést na vyšší úroveň a předejít tomu, aby se sousední státy či jiné mezinárodní subjekty ocitly v geostrategických sporech a zapomínaly na to, co by mělo být naším společným cílem: ochrana velkého společného dědictví.

Laima Andrikiienė (PPE-DE). – Pane předsedající, hovoříme dnes o ochraně Arktidy, což je velmi aktuální téma – nejen v Evropské unii.

Za prvé, vzhledem k tomu, že se má za to, že v arktickém regionu se nacházejí rozsáhlé energetické zdroje – až 20 % neobjevených technicky těžitelných světových zásob –, je pokušení těžit tyto zdroje neodolatelné. Za druhé, životní prostředí Arktidy je výjimečně křehké. Řada změn, k nimž již dochází, bude mít vliv na celé mezinárodní společenství. Za třetí, Arktidě hrozí územní spory. Hrozí vypuknutí vážných konfliktů mezi zeměmi, které chtějí chránit – a to i vojenskými prostředky – to, co země v tomto regionu považují za své národní zájmy.

Je nejvyšší čas, aby Evropský parlament jednoznačně vyjádřil své stanovisko, neboť doposud se této rozpravy téměř neúčastnil s výjimkou našeho usnesení, které bylo schváleno v říjnu loňského roku a které vyzývá k uzavření mezinárodní smlouvy na ochranu Arktidy. Je důležité připomenout, že členské státy EU a přidružené státy EHP tvoří více než 50 % členů Arktické rady. Arktida by měla představovat strategickou prioritu pro Evropskou unii stejně tak, jako ji představuje pro Spojené státy.

Plně podporuji návrh, aby Komise a Rada společně usilovaly o přijetí moratoria na těžbu geologických zásob v Arktidě po dobu padesáti let, a to do doby, než budou provedeny nové vědecké studie. My jako Evropský parlament bychom měli vyzvat Komisi, aby zahájila jednání s ruskými úřady o řadě důležitých otázek, které jsou uvedeny v našem návrhu usnesení. Je načase, aby byla Arktida zařazena na program nadcházejícího summitu EU-Rusko.

Christian Rovsing (PPE-DE). – (DA) Pane předsedající, Grónsko je součástí Dánského království, přičemž významná část odpovědnosti je svěřena samosprávě. Arktida není neobyvatelná. Není to pevnina bez správy jako Antarktida. Naopak pevniny jsou součástí arktických zemí a žijí zde již čtyři miliony obyvatel, z nichž třetinu tvoří domorodí obyvatelé. Tito lidé a jejich země mají legitimní nárok na využívání zdrojů a příležitostí, které se v této oblasti nacházejí. Pouze moře, které je uprostřed, má mezinárodní status a v tomto ohledu tvoří příslušný právní základ Úmluva OSN o mořském právu (UNCLOS). Tento přístup rovněž potvrdily i arktické pobřežní státy v Ilulissatské deklaraci z roku 2008. Není v podstatě zapotřebí další správy. Nanejvýš bude třeba upravit už existující nástroje. Dánsko předložilo Arktické radě návrh k přezkoumání stávajících dohod s ohledem na jejich aktualizaci. Ta bude a měla by být provedena ve spolupráci s arktickými státy a arktickými národy.

Charles Tannock (PPE-DE). – Pane předsedající, antarktická smlouva může sloužit celému světu jako zářný příklad, že územní nároky přímořských států mohou ustoupit zájmům mírové spolupráce a vědeckého výzkumu. V situaci, kdy se svět potýká s problémem globálního oteplování, které má vliv na tání dvou ledových příkrovů a které způsobuje vzestup hladiny moří, v situaci, kdy se zamrzlé arktické námořní cesty otevírají plavbě, je důležité, aby byla podobná dohoda uzavřena pro zamrzlou – či lépe řečeno tající – severní Arktidu. Úsilí o prohlášení svrchovanosti a získání arktických nerostných zásob, jak je dokládá například melodramatické umístění ruské vlajky na mořské dno, je třeba odmítnout.

EU by se měla snažit přesvědčit pět arktických pobřežních států – Spojené státy, Kanadu, Rusko, Norsko a Dánsko – o moudrosti takového přístupu.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Pane předsedající, jakožto Dán, který se společně s paní Wallisovou podílel na předložení tohoto návrhu usnesení ve skupině Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, nebudu asi příliš oblíbený. Jsem však přesvědčen, že hlavní přístup, který toto usnesení zaujímá, je dobrý. Je dobré,

že EU se zaměřuje na arktický region. Je rovněž dobré pro malé státy jako Dánsko a Norsko, že se EU v této záležitosti angažuje, takže nemusíme velkým hráčům v oblasti – Spojeným státům a Rusku – čelit sami.

Rád bych však uvedl, že nemohu hlasovat pro moratorium, které bylo nyní do tohoto usnesení začleněno. Za prvé, je zcela nereálné. Rusko ani Spojené státy je za žádných okolností nepřijmou. Navíc se však domnívám, že musíme, jak to již řekl pan Røvsing, brát ohled na lidi, kteří v regionu žijí, a obyvatelé Grónska přirozeně očekávají – a mají na to i přirozené právo –, že budou moci využívat přírodní zdroje na svém území stejně jako každý jiný národ na svém území.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, ráda bych vám připomněla, že to byli polární medvědi na ledních krách, kteří nám ukázali, do jaké míry se chemické znečištění dotýká celého světa. V jejich tuku bylo nalezeno DDT a – jak všichni víme – DDT nepatří k látkám, které by se používaly na ledových krách.

V každém případě bych ráda poděkovala Komisi za návrh, který předložila po naší rozpravě v Parlamentu, protože s ohledem na změnu klimatu je skutečně naléhavě potřebné, abychom uhájili jediné území, které zůstalo uchráněno lidského plnění. Na to nesmíme zapomínat.

Je tu rovněž – a zde navazuji na to, co řekla paní De Keyserová – naléhavá potřeba z hlediska politického, protože jsme přece povinni udělat něco pro Arktidu. Někteří z vlastníků částí tohoto kontinentu s ním mají své plány. Víme dobře, že Rusko, o kterém jsme nedávno hovořili, chce vytyčit své hranice mimo svou mořskou oblast a rozšířit je po celém kontinentálním šelfu. Považujeme to proto za naléhavou záležitost, protože Rusko zde chce vyvěsit své vlajky a rozmístit své vojenské jednotky stejně jako Kanada.

Co však ve vašem návrhu postrádám, je to, oč jsme žádali minule, a tím je uzavření mezinárodní dohody na ochranu Arktidy, která by nám jednou provždy umožnila zajistit její ochranu.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Jsme svědky jak přírodní, tak lidské krize, která se v Arktidě odehrává. Měli bychom usilovat o to, aby tyto krize neměly za následek politickou krizi či krizi jiného druhu. Výzvy volající po odpovědném přístupu vůči Arktidě jsou voláním SOS a jsou záležitostmi globální správy. Vítám zejména snahy, které respektují původní obyvatele tohoto regionu.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, především bych rád poděkoval paní Ferrerové-Waldnerové, která velmi úzce spolupracovala s Evropským parlamentem a která patří jistě k nejpracovitějším komisařům v této oblasti: skutečně si toho vážím. Byla rovněž přítomna na našem setkání s Evropským hospodářským prostorem minulý týden: ostatně severský rozměr je zde zvlášť důležitý, a rovněž paní Diana Wallisová opakovaně zdůrazňovala, že Evropa má v této souvislosti zvláštní odpovědnost.

Jsem přesvědčen, že zejména během finanční a energetické krize je naší povinností projevovat stále větší zájem o tuto oblast a rovněž reagovat na přání a potřeby obyvatel v tomto ohledu, protože člověk a příroda v důsledku nestojí proti sobě, ale měli by se vzájemně doplňovat. Z tohoto hlediska jsem přesvědčen, že můžeme poukázat na některé uspokojujivé úspěchy, zejména v oblasti energetické politiky, a že snad budeme schopni v této oblasti i posílit spolupráci.

Alexandr Vondra, úřadující předseda Rady. – Pane předsedající, vítám tuto aktuální rozpravu. V důsledku hledání zdrojů a změny klimatu se arktický region ocitá na prahu zásadní proměny. Tato změna se nedotkne pouze tohoto regionu, ale, jak zde již dnes mnozí zmínili, také EU jako celku. Vzhledem k tomuto vývoji je důležité, že přístup EU k Arktidě je komplexní a strategický a zahrnuje celou škálu otázek, jako je životní prostředí, doprava, biologická rozmanitost, změna klimatu, námořní záležitosti, energie a výzkum, stejně jako ochranu obživy domorodých obyvatel.

Domnívám se, že Rada bere tuto otázku velmi vážně. Rada obecně podporuje návrhy uvedené ve sdělení Komise. Ty by měly představovat základ arktické politiky, kterou je třeba tvořit komplexně. Těm, kteří hovořili o nové smlouvě, bych chtěl říci, že v současnosti neexistuje žádné stanovisko Rady, protože Rada návrhy Komise teprve zkoumá. Rád bych připomněl závěry Rady z prosince. V těchto závěrech uvádíme, že cíle EU mohou být dosaženy pouze v úzké spolupráci s arktickými zeměmi a že EU by měla prosazovat svou účast v souladu s platnými mezinárodními úmluvami.

Jak jsem již uvedl dříve, návrhy Komise jsou nyní důkladněji zkoumány. Usnadní, dle mého soudu, dohodu o dočasné reakci na množství různých výzev, jimž čelíme v arktickém regionu. Vítám zájem tohoto Parlamentu a jsem připraven se sem vrátit a informovat vás, jakmile Rada dospěje ke stanovisku.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – Pane předsedající, jak jsem již zdůraznila na začátku této důležité rozpravy, Evropská unie musí sehrávat stále významnější úlohu v ochraně životního prostředí Arktidy, v podpoře udržitelného využívání přírodních zdrojů a posilování mnohostranné správy v Arktidě. Jsme odhodláni prosazovat ochranu Arktidy, přičemž naším cílem je zároveň podpořit systém spolupráce, který zaručí udržitelnost, stejně jako volný a spravedlivý přístup. Pokud mají být tyto významné snahy úspěšné, musíme úzce spolupracovat se všemi arktickými státy a arktickými subjekty, jak jsem již uvedla.

V této souvislosti Komise navrhuje v zájmu posílení bezpečnosti a stability podporu plného uplatňování a rozvinutí stávajících závazků na místo navrhování nových právních nástrojů: důsledné řízení životního prostředí a udržitelné využívání zdrojů, stejně jako volný a spravedlivý přístup. Zároveň však EU už zdůraznila, že pro oblasti, které nespádají pod vnitrostátní jurisdikci, mají ustanovení o ochraně životního prostředí této Úmluvy charakter spíše obecný, a je třeba v rámci Organizace spojených národů pokračovat v dalším úsilí o rozvoj některých právních rámců a jejich přizpůsobení novým podmínkám nebo specifikám Arktidy. Například nová prováděcí dohoda k Úmluvě UNCLOS o biologické rozmanitosti moří v oblastech, které přesahují vnitrostátní jurisdikci, by mohla brát zřetel na Arktidu, a také jsme v tomto smyslu předložili žádost norskému předsedovi Arktické rady. Přijetí žádosti Komise vyžaduje jednomyslné rozhodnutí všech členů Arktické rady. Na toto rozhodnutí, které má padnout 29. dubna – což je velmi brzo – může mít negativní vliv například iniciativa, která navrhuje přijetí arktické smlouvy, a proto bychom měli být v této věci opatrní.

Dovolte mi závěrem říci, že arktické pobřežní státy jednoznačně upřednostňují, aby základ tvořila Úmluva UNCLOS. Evropská unie musí tuto skutečnost zohlednit, pokud chceme ještě posílit spolupráci ve prospěch Arktidy, jejích obyvatel a přírody. V této souvislosti bychom neměli oslabovat stávající rámce spolupráce, neboť to by rozhodně neprospívalo našim cílům ani zájmům. Nebylo by to ani v duchu vašeho vlastního návrhu usnesení.

Závěrem se domnívám, že pro uzavření mezinárodní smlouvy o Arktidě doposud nedozrály podmínky a že bychom se měli spíše zaměřit na zajištění účinného uplatňování stávajících právních rámců – a tím zaplnit případné mezery – a na přizpůsobení pravidel specifickým podmínkám Arktidy. Tento přístup bude mnohem spíše přijatelný.

Předsedající. – Obdržel jsem šest návrhů usnesení⁽¹⁾, které byly předloženy v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra, ve čtvrtek 2. dubna 2009.

14. Rovné zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0149/2009) paní Buitenwegové, kterou vypracovala jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, o návrhu směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)).

Kathalijne Buitenweg, *zpravodajka*. – (NL) Pane předsedající, v pondělí obdržela dcera jednoho mého přítele oznámení o nepřijetí na univerzitu. Nebyla přijata nikoli na základě intelektuálních schopností, ale protože má postižení. V tomto oznámení se uvádí, že škola jí nemůže nabídnout péči, kterou potřebuje. Prošla střední školou a zde to problém nebyl, ale nyní byla zatlačena do ústraní.

Zpráva, kterou zde dnes projednáváme, se dotýká samého jádra naší společnosti. Chceme, aby byli lidé považováni za občany druhé kategorie na základě věku, sexuální orientace, náboženského vyznání nebo víry či zdravotního postižení, nebo dáme raději přednost společnosti, do které se mohou všichni plně zapojit? Pokud je lidem odírána možnost pronajmout si bydlení nebo získat půjčku jen na základě toho, kým jsou, pak se nejen jedná o nespravedlivé zacházení, ale společnost jako celek se ochuzuje tím, že odepisuje lidi.

Těšila jsem se na dnešek s dychtivým očekáváním. Při zítřejším hlasování půjde o hodně. Evropský parlament žádá přijetí směrnice o rovném zacházení mezi osobami už od roku 1995 a Amsterodamská smlouva nám k tomu konečně poskytla právní základ. V roce 2000 byly v důsledku těchto snah přijaty některé významné

(1) Viz zápis.

směrnice: směrnice, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, která zahrnuje jak pracovní trh, tak poskytování zboží a služeb, a rovněž směrnice, jejímž cílem je boj proti diskriminaci na základě náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace – i když tato druhá směrnice se omezuje pouze na pracovní trh.

To začalo způsobovat problémy, protože diskriminace je zakázána ve více rovinách, dokonce i v oblasti pohlaví. Parlament byl vždy proti hierarchii důvodů pro diskriminaci, která tak vznikla. Ostatně proč by mělo být možné odmítnout poskytnout někomu půjčku proto, že je homosexuál, ale nikoli proto, že je černý? Ochrana by měla být stejná. Tuto horizontální směrnici jsme podporovali všichni, i když se lišíme v důrazu a někdy i v obsahu. Doposud se však většina poslanců tohoto Parlamentu snažila napravit stávající nerovnováhu a právě toto poselství musíme zítra dát na vědomí Radě a já doufám, že tak učiníme nejvyšší možnou většinou.

Je řada lidí, kterým bych ráda poděkovala za jejich příspěvek k této zprávě. Především jsou to navrhovatelé, zejména paní Lynneová z Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Řada jejích návrhů byla začleněna do textu. Ráda bych poděkovala stínovým zpravodajům panu Gaubertovi, paní Bozkurtové, paní in 't Veldové a paní Kaufmannové. V nizozemštině máme rčení, které doslovně přeloženo zní „překročit svůj stín“, a jeho význam je přemoci sebe sama – překonat to, k čemu se člověk neustále vrací – a to platí o stínových zpravodajích. Dle mého soudu jsme dokázali právě to. Jsem hrdá na kompromis, který byl přijat velkou většinou ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Dosáhli jsme pokroku. Rovněž bych ráda poděkovala mnoha dalším lidem, kteří k této zprávě přispěli, jmenovitě pak jednomu z nich: panu Cashmanovi. Ráda bych mu poděkovala za rady, které mi poskytl, za jeho lobbvání, stejně jako za inspiraci a přátelství v posledních letech.

Pokud jde o obsah, zpráva zakazuje diskriminaci na základě čtyř důvodů. Již dříve jsme uplatňovali tento zákaz pro pracovní trh, nyní se však vztahuje na poskytování zboží a služeb, sociální ochranu – včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče – a vzdělání. Avšak ne každé rozlišování se považuje za diskriminaci. Například pojišťovny mohou nadále rozlišovat podle věku a zdravotního postižení za předpokladu, že svůj postup mohou objektivně zdůvodnit. Je třeba přijmout předpisy pro řadu lidí s postižením, byla však stanovena hranice toho, co je přiměřené. Za určitých okolností jsou proto povoleny odchylky, avšak pravidlem je rovné zacházení a o tom máme zítra hlasovat. Vnímáme Evropu jen jako pouhý trh nebo ji vnímáme rovněž jako zdroj civilizace?

Musím však v každém případě říci, že pozměňovací návrh 81 je ukázkou toho, co si pan Weber a 41 dalších poslanců skutečně myslí. Nepřejete si dokončení právní úpravy o rovném zacházení. Bez ohledu na to, jakých kompromisů jsem se snažila dosáhnout, nic se nezměnilo, protože proti antidiskriminačním právním předpisům protestujete ze zásady. Nepředkládáte proto pozměňovací návrhy, vy odmítáte celý návrh. V tom se naše cesty rozcházejí a žádná zlatá střední cesta zde není možná. Počkejme do zítřka, kdy se ukáže, jakým směrem se většina tohoto Parlamentu hodlá vydat.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, oceňuji velký zájem o tento návrh, důkazem čehož je vysoký počet pozměňovacích návrhů, které vyvolal. To ukazuje, že boj proti diskriminaci v každodenním životě je pro většinu z nás stále prioritou, a to i během vážné hospodářské krize. Rovněž vítám vynikající zprávu předloženou paní Buitenweg a schválenou Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci i pozoruhodný příspěvek od paní Lynne a Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.

Návrh zprávy podporuje ambice a snahy návrhu směrnice, který předložila Komise. Mám za to, že se zpravodajce povedlo smířit různá stanoviska a dosáhnout širokého konsenzu mezi jednotlivými politickými skupinami. Rád bych ocenil nápomocnou roli, kterou hrál Parlament při předložení návrhu směrnice.

Pokud jde o navržené změny, souhlasím s mnohými podněty na zlepšení, které jsou obsaženy v návrhu zprávy. Nicméně bych rád připomněl, že tento návrh potřebuje v Radě jednomyslný souhlas, a proto musíme být realističtí.

Vím, že problém diskriminace na základě více než jednoho důvodu je pro vás zásadní. Jsem si plně vědom skutečnosti, že osoby, které jsou obětí diskriminace z více důvodů, jsou velmi těžce postiženy. Rovněž si však myslím, že v této směrnici, která se týká jen čtyř možných diskriminačních důvodů, nelze tento problém na právní úrovni definitivně vyřešit.

Ve sdělení Komise o nediskriminaci z července 2008 jsme se zavázali k zahájení diskuze o této otázce v právě zřízené skupině vládních odborníků. Tato diskuze byla zahájena. Čili otázka vícenásobné diskriminace není stranou.

Mohl bych souhlasit s odkazem na diskriminaci z více než jednoho důvodu v těch oblastech, kterých se týká tento návrh směrnice. Souhlasím s tím, že musíme jasněji vymezit rozdělení kompetencí mezi Evropskou unií a členské státy. Tato směrnice toto vymezení tak jako tak nezmění, ale naším cílem je dosáhnout nejvyššího možného stupně právní jistoty.

Uznávám také, že je-li zvažován případ údajného obtěžování, musí být brána v úvahu svoboda projevu. Ale měli bychom si být vědomi toho, že pojem obtěžování vyžaduje pádné důkazy. V sázce musí být lidská důstojnost a musí se jednat o nepřátelské nebo ponižující prostředí.

Mohu souhlasit se zavedením pojmu „diskriminace na základě vztahů s jinou osobou“ ve smyslu nedávného rozsudku ve věci Coleman, ale tento pojem by měl být uplatňován pouze u přímé diskriminace a obtěžování.

Pokud jde o finanční služby, mohu souhlasit s tím, že je třeba, aby poskytovatel služby uplatňoval určitou úroveň transparentnosti, ale mám jisté pochybnosti o formulaci použité ve vašem návrhu. Plně souhlasím s tím, že by se směrnice neměla vztahovat na čistě soukromé transakce. Postoje Komise a Parlamentu jsou zde velmi blízké. Pokud jde o zdravotně postižené, mohu podpořit odkaz na otevřenou definici zdravotního postižení v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Mohu také souhlasit s podstatou některých výkladů k pojmu zdravotního postižení, které jsou uvedeny ve vašich pozměňovacích návrzích. Považuji však za nutné upozornit, že znění právního předpisu musí být velmi precizní. Mohu souhlasit s některými dalšími vyjádřenými myšlenkami, ale podle mého názoru je třeba zajistit, aby článek 4 byl stručný a srozumitelný.

Dámy a pánové, těším se na vaše názory, na které odpovím v debatě.

Elizabeth Lynne, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci*. – Pane předsedající, ráda bych poděkovala paní zpravodajce za náročnou práci, kterou věnovala této zprávě, i za úzkou spolupráci, kterou jsme v této oblasti navázali. Naše úzká spolupráce, a to nejen na této zprávě, ale také, jak paní zpravodajka ví, spolu s dalšími lidmi na této problematice trvá již řadu let – 10 let už od mého příchodu do Evropského parlamentu. Vzpomínám si, jak jsme se kdysi účastnili projednávání článku 13. Nyní jsme v situaci, kdy projednáváme antidiskriminační směrnici a možná nakonec dokážeme prosadit i antidiskriminační právní úpravu na základě všech důvodů, které doposud právní předpisy neregulují – zdravotní postižení, věk, náboženské vyznání nebo víra a sexuální orientace. Čekáme na to již dlouhá léta. Dovolte mi vyslovit naději, že ji prosadíme velkou většinou.

Otázkám zdravotního postižení a věku se věnuji již řadu let, ale už dlouhou dobu jsem přesvědčena, že nesmíme nikoho opomíjet. Nemůžeme jednoduše prosadit směrnici v oblasti zdravotního postižení a pak směrnici v oblasti věku, protože se domnívám, že oblasti sexuální orientace a náboženského vyznání by zůstaly opominuty. Z tohoto důvodu jsem ve zprávě z vlastní iniciativy v loňském roce žádala přijetí jednotné směrnice, která by zahrnovala všechny doposud nezahrnuté oblasti. Jsem ráda, že k tomu došlo. Rovněž mě velmi těší, že jsme na podporu této zprávy z vlastní iniciativy získali v Parlamentu tak velkou většinu. Víím od Komise a Rady, že to byl jeden z důvodů, proč považovaly předložení tohoto návrhu za bezpečné. Z tohoto důvodu musíme zítra zprávu podpořit velkou většinou.

Ráda bych rovněž vyjádřila veliký dík panu komisaři Špidlovi. Už jsem mu děkovala mnohokrát, ale chtěla jsem mu ještě poděkovat v plénu, protože se domnívám, že bez jeho podpory a pomoci bychom dnes neměli tento návrh před sebou. Proto, pane komisaři, upřímný dík vám od mnoha z nás za to, že jste tento návrh prosadil. Víím, že mnoho práce na tom jste vykonal vy sám.

Prosadili jsme návrh ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Nyní potřebujeme tuto velkou většinu. Každému v EU by se mělo dostat rovného zacházení. Lidé na vozíčku nebo uživatelé slepeckých psů by měli mít v Evropské unii volný přístup všude. Lidé s odlišnou sexuální orientací by měli mít právo na kterýkoli hotelový pokoj, který si zvolí, měli by mít právo používat na svých cestách všechny hotely. Všichni starší lidé by měli mít právo na přístup ke zdravotní péči bez ohledu na věk. Lidé odlišného náboženství by neměli být diskriminováni.

Naléhavě vyzývám ty, kteří uvažují, že budou hlasovat proti tomuto návrhu, prosím nečiňte tak. Je to základní princip Evropské unie. Naším základem jsou lidská práva a antidiskriminace. Prosím hlasujte pro.

Amalia Sartori, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin*. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jsme se především zaměřovali na potřebu zajistit rovné zacházení z hlediska zdraví. Ostatními oblastmi se důkladně zabývaly ostatní výbory a především paní zpravodajka a pan komisař a z tohoto důvodu jsme se rozhodli vyjasnit problematiku zdraví.

V prvním kroku jsme se rozhodli upozornit na značné rozdíly, které stále existují mezi jednotlivými členskými státy v oblasti přístupu ke zdravotní péči. Přístup ke zdravotní péči je základním právem, které zaručuje článek 35 Listiny základních práv Evropské unie, jedním z hlavních úkolů veřejných orgánů členských států je zaručit rovný přístup pro všechny ke kvalitnímu systému zdravotní péče. Proto, i když jsme si vědomi rozdílných pravomocí Evropské unie a členských států, je důležité, aby EU učinila vše, co je v jejích silách, v oblasti pokynů, ale také v oblasti směrnic, které postupně řešíme a jejichž návrhy předkládáme, společně s usneseními a nařízeními. Musíme je postoupit členským státům, kdekoli je to možné, s tímto základním cílem.

Pozměňovací návrhy, na které jsme jako Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin kladli zejména důraz, jsou pozměňovací návrhy, které vybízejí k podpoře programů zdravotní gramotnosti, pokračují v podpoře opatření v boji proti násilí na ženách, bojují proti odpírání lékařské péče na základě věku, avšak především – a k této otázce se ještě vrátím – podporují rovný přístup ke kvalitním službám ve všech členských státech.

Lissy Gröner, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro kulturu a vzdělávání*. – (DE) Pane předsedající, jakožto zpravodajka Výboru pro kulturu a vzdělávání pro novou antidiskriminační směrnici o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci srdečně vítám návrh Komise a jmenovitě bych ráda poděkovala panu Špidlovi.

Z průzkumu mínění Eurobarometr vyplývá, že přibližně tři čtvrtiny obyvatel EU se domnívají, že v této oblasti je třeba přijmout opatření. Výbor pro kulturu a vzdělávání předkládal pozměňovací a doplňující návrhy ve třech oblastech. Za prvé, integrace pohlaví. Souhlasíme s dosaženými kompromisy. Přejeme si, aby byl zaručen přístup ke sdělovacím prostředkům a vzdělání a zajištěn zákaz vícenásobné diskriminace; bylo zde dosaženo několika dobrých kompromisů.

Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu tuto komplexní horizontální směrnici podporuje. Pokud nyní němečtí konzervativci a liberálové odmítnou tuto směrnici jako celek, odhalí své pravé barvy: chtějí pokračovat v diskriminaci gayů a šíření propagandy. V případě přijetí nové směrnice není třeba se obávat extrémistů, jako jsou scientologové: i nadále bude možné jim odmítnat zveřejňovat reklamy nebo rezervovat společenské sály. Výbor pro kulturu a vzdělávání bude hlasovat jednomyslně pro přijetí této horizontálně rámcové směrnice.

Donata Gottardi, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (IT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, vystupuji před vás, abych vás informovala o kladném postoji Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, což není náhodou, protože náš Výbor je zvyklý provádět důkladná šetření v otázkách rovného zacházení, rovných příležitostí a zákazu diskriminace.

Ve stanovisku, které jsme schválili ve Výboru, vysíláme řadu silných signálů, které se, jak doufám, po přijetí textu setkají s porozuměním. Tato směrnice neuzavírá a celý kruh. Pokud by tomu tak bylo, mohla by tím být oblast diskriminace na základě pohlaví oslabena. Tato směrnice by se měla stát příležitostí k obnově práce na antidiskriminačních směrnicích, počínaje doplněním dvou nových koncepcí, na nichž se všichni shodujeme: vícenásobné diskriminace, kde jsou přítomny dva rizikové činitele nebo více, a diskriminace z důvodu vztahu s jinou osobou, která se týká těch, kteří jsou s dotčenou osobou spojeni nebo jsou s ní v úzkém vztahu. Obě tyto koncepce jsou důležité pro ženy, stejně jako pro ostatní skupiny. Tato směrnice by měla představovat pobídku pro zlepšení vnitrostátních právních předpisů, především v zemích, jako je například moje, kde je třeba změnit většinové myšlení.

Manfred Weber, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, stěží se už odvažují před vás vystoupit a vzhledem k celkové atmosféře zde v plénu se už stěží odvažují pokládat otázky. Všichni jsme přirozeně proti diskriminaci, člověk se však obává zpochybnit náš způsob směřování ze strachu, že bude zahánán do kouta.

Dámy a pánové, všichni se zde shodujeme na stejném cíli, a ocenil bych, kdybychom přestali tvrdit opak. O čem zde hovořím, je způsob, a ten musí zůstat legitimním předmětem rozpravy, a to i ze strany skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů.

Za prvé, mám jednu otázku na pana komisaře: vzhledem ke skutečnosti, že stará směrnice, stávající antidiskriminační směrnice, nebyla doposud provedena ve vnitrostátním právu deseti členských států – vzhledem k tomu, že vůči deseti členským státům je vedeno řízení pro nesplnění povinnosti –, si musíme vážně položit otázku, k čemu potřebujeme přezkum této směrnice, jestliže stará směrnice nebyla doposud provedena ve vnitrostátním právu? Je to vážná otázka, kterou máme právo si pokládat. Proto je vrácení k projednání ve výboru skutečně důvod k diskusi.

Pokud jde o druhou otázku, máme rovněž právo hovořit o obsahu. Například je tu problém, proč církve, které byly blízkými partnery levice, pokud šlo o ochranu uprchlíků, nyní přicházejí za námi. Církve, které byly vašimi partnery, nyní přicházejí k nám a říkají, že nesouhlasí s některými formulacemi. Pokud za námi přicházejí lidé ze sdělovacích prostředků, vydavatelé novin a říkají nám, že mají otázky, měli bychom se těmito otázkami vážně zabývat. Když hovoříme o rodinách, pan komisař tvrdí, že nechce členským státům nic vnucovat, avšak prostřednictvím této směrnice provádíme podloudnou harmonizaci. Tento výčet by mohl pokračovat. Mohli bychom polemizovat o řadě témat, které pro naši skupinu představují důvod k obavám, vážným obavám. Člověk může tyto záležitosti přednést i tehdy, je-li odhodlán k boji proti diskriminaci.

Levice v této sněmovně je dnes velmi spokojená sama se sebou, protože opět vytvořila nové právní předpisy týkající se některých otázek. Měli bychom proto mít právo se ptát, zda přístup, který tyto právní předpisy volí, bude mít pro občany ty nové výhody, které se snažíme chránit. Existují další základní hodnoty, které bychom měli vzít v úvahu: například, pokud chceme do oblasti působnosti této směrnice zahrnout i soukromé smlouvy, jak si to přeje Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu – nejen obchodní smlouvy, ale i soukromé –, musíme mít právo se ptát, zda není smluvní svoboda rovněž důležitou základní hodnotou, kterou bychom měli v Parlamentu chránit.

Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů je proti diskriminaci a bude se vždy snažit s ní bojovat, musí mít však v tomto Parlamentu právo diskutovat o tom, jakými metodami tento boj vést.

Emine Bozkurt, jménem skupiny PSE. – (NL) Zítřejší budeme mít jedinečnou příležitost učinit historický krok v boji proti diskriminaci tím, že řekneme „ne“ tomuto jevu. V současnosti, kdy existují rozdíly v ochraně proti diskriminaci, se nacházíme v poměrně zvláštní situaci. Neexistuje žádné rozumné vysvětlení skutečnosti, že právní předpis proti diskriminaci nabízí ochranu mimo pracoviště černému homosexuálovi na základě barvy jeho pleti, nikoli však na základě sexuální orientace.

Zítřejší bychom měli být schopni ukázat, že Evropský parlament nehodlá již dále tolerovat diskriminaci na základě věku, zdravotního postižení, sexuální orientace nebo náboženského vyznání. Ostatně Evropa je přece pro všechny. Je nepřijatelné, aby někdo, kdo si chce pronajmout auto nebo nemovitost, byl odmítnut na základě svého náboženství. Navíc lidé na vozíčku by měli mít stejnou možnost používat peněžních bankomatů nebo by měli mít stejný přístup do vlaků a nádraží jako každý jiný. Je nepřijatelné, aby banka, která lidem ve věku 65+ let umožňuje mít pasivní účet ve výši tisíce EUR, jim odmítala poskytnout třeba jen malou půjčku. Všichni stárneme, a když se nad tím zamyslíme, jedná se o věci, které se nás všech budou brzy týkat.

Rozdílná stanoviska učinila jistě jednání velmi složitými, avšak na výsledky, kterých dosáhl Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci – které se navíc všechny strany původně zavázaly prosazovat –, můžeme být všichni hrdí. Návrh je rozumný a realistický. Možná bude zapotřebí některých úprav, které umožní lidem s postižením přístup ke zboží a službám, díky tomu se však budou moci například opět aktivně podílet na životě společnosti. Tyto úpravy nebudou dále klást neúměrné břemeno a rovněž je třeba důkladně zvážit dostatečnou časovou lhůtu pro jejich realizaci. Úpravy nemusí být provedeny okamžitě; neočekáváme, že členské státy okamžitě upraví železniční stanice. To, co požadujeme od členských států, je, aby už nyní začaly zohledňovat problematiku přístupu lidí s postižením v budoucích projektech budov a dopravních projektech.

Navíc ani nelze dostatečně zdůraznit, jak důležitá je tato zpráva pro evropské občany – o lodi jde především. Neměli bychom zapomínat, že podle průzkumu mínění Eurobarometr 87 % Evropanů požaduje, aby byla v rámci této směrnice přijata opatření v oblasti diskriminace. Mezi ně patří i vaši voliči, pane Webere. Naše skupina – skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu – je potěšena návrhy v oblasti boje proti problému vícenásobné diskriminace, který nyní tvoří část této zprávy.

Umíte si představit, že černá žena na vozíčku se může cítit diskriminována? Jen velmi málo zemí zná pojem vícenásobné diskriminace. Ve většině případů si tato žena při oznámení diskriminace musí vybrat z možných

důvodů pro diskriminaci. Je přece pravděpodobnější, že různé důvody jsou vzájemně propojené a že neexistuje pouze jeden důvod, pro který by byla diskriminována. Tato žena musí mít možnost podat stížnost a zjednat nápravu a spravedlnost. Proto v Parlamentu požadujeme, aby byla tato důležitá ustanovení zachována.

Dámy a pánové, ráda bych vás požádala o podporu této směrnice. Její přijetí umožní Parlamentu dát zřetelně a jednoznačně najevo, že diskriminace nemůže být nadále tolerována a že Parlament považuje právo všech občanů za stejně důležité. Učiňme tento krok.

Sophia in 't Veld, jménem skupiny ALDE. – (NL) Pane předsedající, ráda bych na úvod ze srdce poděkovala paní zpravodajce, která vykonala skvělou práci. Moje skupina je potěšena tím, že téměř pět let po slibu pana Barrosa máme před sebou konečně návrh směrnice. Diskriminace je v rozporu s evropskými Smlouvami, Listinou základních práv Evropské unie a Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv. Avšak smlouvy, úmluvy a slavnostní prohlášení nejsou u soudu nic platné. Evropští občané musí mít nástroj k vymáhání svých práv.

Nejsou to mléčné kvóty nebo pravidla o zadávání veřejných zakázek či strukturální fondy, které tvoří *raison d'être* Evropské unie, pane Webere, ale evropský prostor, kde si každý může uspořádat svůj život podle vlastního uvážení. Jednotný evropský prostor, kde jsou si všichni rovni před zákonem, kde má každý rovné příležitosti ve společnosti a zachází se s ním s respektem. Směrnice sama nedokáže tohoto cíle dosáhnout, ale je jeho nutnou podmínkou. Tato směrnice se týká Evropy jakožto společenství hodnot a o hodnotách nemůže vyjednávat 27 vlád v obvyklém výměnném obchodu národních zájmů. O hodnotách rozhodujeme všichni společně jako občané v otevřené rozpravě a Evropský parlament představuje pro tuto rozpravu vhodné fórum.

Ano, pane Webere, některé oblasti jsou velmi citlivé, zejména důvody sexuální orientace a náboženství. Máme však odpovědnost vůči všem našim evropským občanům a nesmíme dovolit, aby se z Evropy stala *zvířecí farma*: „Všichni Evropané jsou si rovni, někteří jsou si však rovnější“. Svoboda náboženství a svědomí patří k základním svobodám, za něž jsem ochotna bojovat na barikádách. Ve svobodné Evropě musí mít každý právo na vlastní přesvědčení. To je základní kámen demokracie. Svoboda náboženství však nesmí být zneužívána jako povolení k diskriminaci.

Agentura Evropské unie pro základní práva včera zveřejnila druhou část své zprávy o homofobii v Evropě. Je ostudou, že v roce 2009 se miliony lidí v Evropě stále obávají diskriminace, nenávisti, násilí a dokonce vraždy pouze na základě své sexuální orientace. Mohu ujistit pana Webera, že právní předpisy týkající se manželství jsou a nadále zůstávají ve vnitrostátní pravomoci; tato směrnice na tom nic nemění. Avšak v Evropě jedenadvacátého století je zákaz uzavírání manželství na základě náboženství, rasového původu nebo sexuální orientace anomálií. Mnoho lidí považuje za zcela přijatelné, aby vláda zakazovala sňatek nebo partnerství mezi dvěma dospělými osobami stejného pohlaví. Považovali bychom přitom za stejně přijatelné, pokud by jim – jako tomu bylo v minulosti – vlády zakazovaly sňatky mezi Židy a ne-Židy, katolíky a protestanty, černými a bílými? To je nepřijatelné.

Dámy a pánové, naléhavě vás žádám, abyste hlasovali ve prospěch této zprávy, a to v zájmu občanů, které tu všichni zastupujeme. Každý, včetně mě, nebude kompromisy považovat za ideální; překonejme však sebe sama, jak to řekla paní Buitenwegová.

Závěrem bych ráda vyzvala Radu, aby se i ona řídila doporučeními Parlamentu. Je pravda, že každý členský stát má vlastní problémy, avšak Evropský parlament ukázal, že rozdíly je možné překonávat a že na právech pro všechny evropské občany se můžeme shodnout.

Konrad Szymański, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, Evropská komise tvrdí, že cílem tohoto návrhu není změna manželského práva a úprava právních předpisů v členských státech. Komise tvrdí, že jejím záměrem není změnit právní postavení církví a náboženských společností podílejících se na výchově a vzdělávání.

Zpráva paní Buitenwegové překračuje bezohledně tyto limity v každém směru. V pozměňovacím návrhu 50 ruší záruky pro vnitrostátní právní předpisy v oblasti rodiny a adopce. Prostřednictvím pozměňovacích návrhů 12, 29 a 51 představuje tato zpráva útok na svobodu náboženských vzdělávacích institucí. Pozměňovací návrh 52 zprávy podkopává záruky svobody samotných náboženských společností v členských státech. Je zcela zřejmé, že evropská levice si přeje omezit evropskou integraci na tuto jedinou otázku. Ve skutečnosti je přímo posedlá prosazováním nejnovějších požadavků homosexuálů jakýmkoli prostředky. To představuje nejvážnější útok na důvěryhodnost této sněmovny v dějinách.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS*Místopředseda*

Raül Romeva i Rueda, jménem skupiny Verts/ALE. – (ES) Pane předsedající, tvrdím jednu základní skutečnost. Evropský projekt bude důvěryhodný jen tehdy, pokud bude Evropa vnímána jako místo, kde je každá forma diskriminace nezákonná. To je základ dnešní rozpravy.

Je proto překvapením, že někteří mí kolegové poslanci, kteří jsou ve všech ostatních rozpravách tak proevropské, se stávají zcela protievropské, jakmile dojde na právo a svobodu.

Tento přístup nemůžeme tolerovat. Je nepřijatelné, aby byl kdokoli vystaven v dnešní Evropské unii diskriminaci na základě vztahu k osobě stejného pohlaví, zdravotního postižení, věku, nebo proto, že má jiné přesvědčení nebo víru než většinová společnost, jak bylo již ostatně řečeno. To není Evropa, ve níž bych chtěl žít, a rozhodně to není Evropa, o kterou každý den bojuji, a to jak na půdě této sněmovny, tak mimo ni.

Proto jsem přesvědčen, že návrh směrnice byl nezbytný. Její koncepce a zásady jsou dobré. Možná není taková, jak bychom ji já, nebo řada z nás, vytvořili, ale je dobrým výchozím bodem. Doufám, že pro zprávu paní Buitenwegové zítra bude hlasovat většina z vás, stejně jako to mám v úmyslu učinit já, neboť jsem přesvědčen, že je to správné. Rovněž si velmi přeji, aby byl schválen i další bod týkající se zavedení či znovuzavedení čl. 7 odst. 2. Ten zaručuje základní věc: aby všechna sdružení a organizace působící v oblasti antidiskriminace měla rovněž možnost zastupovat a chránit oběti diskriminace. Nesmíme zapomínat, že tyto osoby patří k nejzranitelnějším skupinám a musíme proto zajistit, aby měly možnost řádného zastoupení a obhajoby.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, nejprve bych ráda poděkovala naší zpravodajce, paní Buitenwegové, za její práci. Tato záležitost byla u ní opravdu v dobrých rukou.

Parlament požaduje přijetí této směrnice už léta, což také znamená, že je zvlášť důležité, aby byla přijata ještě do konce tohoto volebního období. Zároveň je velmi důležité, aby Komise co nejdříve předložila návrh na boj s diskriminací na základě pohlaví, aby tak byla konečně ukončena stávající hierarchie jednotlivých forem diskriminace. Nemohu si pomoci, ale jsem překvapená, že prostřednictvím pozměňovacího návrhu 96 se skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů snaží odstranit diskriminaci na základě přesvědčení z oblasti působnosti této směrnice. Dámy a pánové ze skupiny PPE-DE, je skutečně třeba připomínat, že právní základ, na němž spočívá návrh této směrnice – konkrétně článek 13 Smlouvy o ES – je platným právním předpisem od uzavření Amsterodamské smlouvy, která vstoupila v platnost v roce 1999, to je před deseti lety? Musím vám skutečně připomínat, že všechny důvody diskriminace uvedené v článku 13 jsou považovány za stejné bez rozdílu? Kromě toho, dámy a pánové ze skupiny PPE-DE, vám nemohlo uniknout, že článek 10 Listiny základních práv Evropské unie přistupuje k náboženství a přesvědčení každého jedince stejně.

Pane Webere z CSU, vaše argumenty jsem si samozřejmě vyslechla, ale musím říci, že jsou předpotopní. Váš pozměňovací návrh 81, kterým odmítáte celou směrnici, je doplněn upřímně řečeno cynickým odůvodněním, totiž že provedení směrnice do vnitrostátního práva by bylo údajně spojeno s – cituji – nadměrnou byrokracií. Víte, pane Webere, nemohu jednoduše pochopit tyto snahy upírat lidem jejich práva, zejména s takovýmto odůvodněním, a doufám, že váš pozměňovací návrh 81 bude jednoznačně v zítřejším hlasování v plénu odmítnut. EU musí konečně učinit další pokrok v boji proti diskriminaci v naší společnosti.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, tato sněmovna bojuje za občanské svobody, z nichž jednu tvoří právo na vzdělání. Jednou z důležitých svobod je možnost rodičů vybírat školy pro své děti. Křesťanské školy a zařízení v mé zemi se úmyslně rozhodly uplatňovat přijímací politiku, která je v souladu s identitou školy.

Nizozemsko dává školám prostor, aby jejich přijímací politika byla v souladu se základními principy školy. Je možné stanovit požadavky, které jsou potřebné pro uplatňování účelu a základních principů školy. Rodiče si mohou vybrat školu, která je v tomto smyslu svědomitá a bere Bibli vážně. Je to rozšíření svobody vyznání, a respektuje se tak přesvědčení rodičů v oblasti vzdělání jejich dětí.

Avšak pozměňovací návrhy 29 a 51 omezují svobodu volby škol s ohledem na tyto principy a navíc sdílím názor pana Webera a dalších. Tento návrh je v rozporu se zásadou subsidiarity. To samo považuji za dostatečný důvod k odmítnutí návrhu Komise, nemluvě o administrativních problémech. Budu hlasovat

proti zprávě paní Buitenwegové. Doufám, že i ostatní skupiny vidí, že se jedná o vážný zásah do našich občanských svobod. Každý, kdo si váží svobody volby pro rodiče, nedovolí, aby byla tato svoboda zkrácena.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Pane předsedající, zprávy o antidiskriminačních směrnicih vnášejí do této sněmovny vždy to nejhorší; je to zvlášť politováníhodné, protože často obsahují množství dobrých návrhů a myšlenek, např. na pomoc lidem s postižením. Tím se však nic nemění na podstatě.

Pozměňovací návrh předložený panem Weberem, pozměňovací návrh 81, ve skutečnosti uvádí všechny podstatné důvody; tento návrh Komise není dobrý. Návrh musí být odmítnut nejen proto, že zahrnuje příliš mnoho byrokracie, ale rovněž a zejména proto, že zásadně porušuje zásadu subsidiarity. Jak víme, tento návrh má bohužel šanci na přijetí, neboť tato sněmovna nikdy nevynechá příležitost ukázat se jako politicky korektní a vždycky se přiklání na stranu větší byrokracie a větší rozhodovací pravomoci nad hlavami evropských občanů.

Kromě toho, že porušuje zásadu subsidiarity, obsahuje tato zpráva řadu návrhů, které jsou v přímém rozporu se základními demokratickými zásadami a zásadami právního státu. Jedním z příkladů je pozměňovací návrh 54. Přestože celá zpráva činí velký povyk ohledně ne-diskriminování lidí, tento pozměňovací návrh hájí diskriminaci na základě politicky ne-korektních přesvědčení –, což je ostatně to, k čemu je v mnoha ohledech tato zpráva určena.

Za soupisem úctyhodných zásad a rádobý dobrých úmyslů se skrývá ospravedlňování politické korektnosti. Nejedná se už o antidiskriminační opatření, ale často o umlčení právních předpisů s cílem ještě více podkopat svobodu projevu a dále posílit postupný názorový terorismus. Zásadní otázkou zůstává: jak to prospěje Evropě? Nechte proboha členským státům, co jim patří.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, jestliže je Evropská unie v současnosti vnímána jako příliš horlivá v oblasti regulací a je-li za to právem kritizována, příčinu toho můžeme velmi snadno vystopovat v minulosti právě u zpráv, jako je ta, o níž právě vedeme rozpravu.

Jakkoli podporuji realistická opatření v boji proti jakékoli formě diskriminace, musím rovněž kritizovat již zmíněné body, protože nejsou odůvodněné a nebudou mít požadovaný účinek.

Je nepříjemné, jak jsem již řekl, aby byly například náboženské školy souzeny za to, že odmítnou přijmout učitele odlišného vyznání nebo bez vyznání, nebo aby byly pojišťovny souzeny za to, že vypracují posouzení rizika, v jehož důsledku dochází k rozlišování na základě věku nebo pohlaví, případně aby existovalo riziko, že všechny obytné budovy budou muset být stavěny jako bezbariérové. Ano, dámy a pánové, to je směr, kterým jsme se vydali; nepodpoříme tím lidi s postižením, ale učiníme výstavbu bydlení cenově nedostupnou. Bydlení, které si nikdo nemůže dovolit, namísto pomoci lidem s postižením – o to nám snad nejde. Objevuje se kritika týkající se obrácení důkazního břemene. Jsem přesvědčen, že jako poslanec Evropského parlamentu s 25 žádostmi o místo asistenta, bych se mohl dostat do situace, kdy by proti mně mohla být vznesena žaloba jen z důvodu zdání či domněnky, že došlo k diskriminaci, a já bych už nemohl pracovat, protože bych musel věnovat všechny čas úsilí o předložení důkazu, což by bylo na mně jen proto, že se někdo cítil diskriminován, přestože bych se žádné diskriminace nedopustil.

Kromě toho je zde řada velice vágních pojmů. Celkem vzato se v tomto zveřejněném soupisu, který je předchůdcem této směrnice, začíná rozebírat otázka, zda je nadále možné používat pojmy „slečna“ a „paní“, nebo zda nebude zapotřebí zcela vymýtit slova, která (v angličtině) obsahují příponu „man“, jako „státník“ (statesman) nebo sportovci (sportsmen), protože by mohly být diskriminační.

Dámy a pánové, část toho, co se v této zprávě požaduje, je jednoduše nesmysl, a proto budu hlasovat proti.

Martine Roure (PSE). – (FR) Pane předsedající, především bych ráda poděkovala naší zpravodajce, zejména za práci, kterou vykonala, a k výsledku, kterého dosáhla.

Naším úhelným kamenem je článek 13 Smlouvy a musím zdůraznit, že členské státy mohou zajistit vyšší míru ochrany. Je to jen otázka minimálních standardů a řekněme si otevřeně, že na základě této nové směrnice není možné snížit stávající míru ochrany v jednotlivých členských státech. Důvodem je, že některé členské státy mají velmi vysokou míru ochrany; ano, takové případy skutečně existují.

Nediskriminace je jednou ze základních práv každého, kdo žije v Evropské unii. K diskriminaci však dochází příliš často, ať už je to kvůli vzhledu či pouze kvůli příjmu.

Pokud jde o lidi s postižením, musíme zajistit, aby nebyli již nadále diskriminováni kvůli používání vozíčků, protože přístup na řadu míst je často obtížný. Zlepšení evropské právní úpravy je nezbytným předpokladem pro boj s diskriminací – opakují nezbytným předpokladem. Tuto právní úpravu potřebujeme.

Již ve velmi mladém věku jsou děti vystaveny diskriminaci, která jim způsobuje duševní ořes, a toto břemeno diskriminace si s sebou nesou po zbytek života. Zejména musím upozornit na vícenásobnou diskriminaci. Komise opomněla tento pojem do návrhu zařadit. Předkládáme proto přesnou definici tohoto druhu diskriminace.

Je naprosto nezbytné, abychom posílili právní předpisy s cílem zavést rovné zacházení do praxe bez ohledu na rozdíly. V tomto ohledu žádáme členské státy, aby přijaly opatření na podporu rovného zacházení a rovných příležitostí bez ohledu na náboženství, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci.

Závěrem chci dodat, že doufám, že do roku 2010 vznikne návrh Komise, který postaví na stejnou úroveň diskriminaci na základě pohlaví, a tím ukončí hierarchii práv.

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, stejně jako moji předřečníci bych rád nejprve poděkoval dvěma zpravodajkám, paní Buitenwegové a paní Lynneové, za vynikající práci, kterou vykonalý v prostředí, a to chci podtrhnout, posílené spolupráce.

I když jsem osobně cítil spřízněnost s názory paní Lynneové, rád bych vzdal hold inteligenci, otevřenosti a duchu smířlivosti, který projevila paní Buitenwegová během rozprav v našem výboru ve snaze dospět ke zprávě, která bude vyvážená a získá velkou parlamentní podporu. Doufám, že bude úspěšná a že radikálnější křídlo, ať už na jedné či na druhé straně, neuspěje a neovlivní hlasování.

V této souvislosti – a dovolte mi, abych zdůraznil, že nejsem žádný levicový fanatik – musím říci, že jsem překvapen a konsternován pozměňovacím návrhem, který předložil náš kolega, poslanec pan Weber, kterého si vážím, a řada dalších. Pane Webere, poslouchal jsem váš projev a žádné z argumentů, které jste předložil, neměly podle mého názoru žádný intelektuální základ. Uváděl jste samé představy a žádné důvody.

Pokud si člověk přečte odůvodnění k vašemu pozměňovacímu návrhu, může být pouze konsternován jeho slabostí: odmítáte bojovat proti diskriminaci z obavy z nadměrné byrokracie. Pokud se snažíte změnit tento návrh ve spor mezi levicí a pravicí, činíte chybu. Boj proti diskriminaci není záležitostí pravice nebo levice, je to záležitost humanismu a respektování základních práv.

(potlesk)

Proto budete zítra, jak doufám a jak jsem také přesvědčen, poražen.

Sebastiano (Nello) Musumeci (UEN). – (IT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, veškeré iniciativy zaměřené na boj proti diskriminaci jakéhokoli druhu je třeba podpořit. Nedávné statistiky ukazují, že v Evropě, jejíž společnost je tak vyspělá, menšina občanů uvádí, že byla vystavena diskriminaci. Nikdo proto nemůže zůstat lhostejný. Avšak samotný pojem diskriminace je tak široký a abstraktní, že vyžaduje určité vyjasnění.

Aniž jsou dotčena základní lidská práva, což je nesporné, nesmíme zapomínat na svrchované právo každého členského státu přijímat právní předpisy v souladu s letitými tradicemi, civilizací a kulturou. Zásahy tohoto druhu vždy ohrožují zachování identity obyvatelstva. Dovolte mi uvést příklad týkající se sexuální orientace: jedná se o můj osobní názor, jsem přitom přesvědčen, že důstojnost člověka musí být zaručena bez ohledu na sexuální preference. Homosexualita je volba, která přísluší soukromé sféře a nesmí být za žádných okolností trestána, nesmí však být ani chráněna. Svoboda mínění: kde začíná ochrana proti přímé či nepřímé diskriminaci a kde končí? Svoboda vyznání: ve škole, kterou navštěvuje moje neter, letos poprvé nebyla uvedena vánoční hra. Ředitel školy ji zakázal s odůvodněním, že jsou přítomny děti jiných vyznání. Dle mého soudu i s ohledem na to, že vánoční hra je spíše projevem kultury než náboženství s cílem zabránit jedné formě diskriminace byla vytvořena forma jiná. Respektovat náboženství jiných lidí neznamená, pane předsedo, že bychom se měli stydět za své vlastní náboženství!

A proto – a tím chci skončit – se obáváme, že tento návrh směrnice má sklon ke zbytečnému obrácení extrémismu a že lék může být nakonec horší než původní problém.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, tato směrnice konečně zaceluje trhlinu v antidiskriminační právní úpravě a umožňuje Evropské unii splnit mezinárodní

závazky v oblasti ochrany lidských práv, stejně jako povinnosti vyplývající z Úmluvy OSN o ochraně práv zdravotně postižených osob.

Dámy a pánové ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, vaše argumenty proti této směrnici jsou populistické a zavádějící. Co vám dává právo upírat lidem s postižením neomezený přístup ke vzdělání nebo starším lidem rovné zacházení v oblasti pojištění a finančních služeb? Jaká je vaše představa lidství?

Neomezená účast ve společnosti je lidským právem a z tohoto důvodu budeme bojovat za tuto směrnici a za rovné příležitosti pro všechny. Podle mého názoru je zcela nelidské požadovat, aby oběť diskriminace poskytovala důkazy o této diskriminaci. Pokud zrušíte, dámy a pánové ze skupiny PPE-DE, přesun důkazního břemene, ohrozíte základní práva některých skupin lidí na ochranu lidské důstojnosti a to považujeme za nepřijatelné. Chceme rovnost pro všechny v ochraně proti diskriminaci a my, Zelení, za ni budeme bojovat. Nedovolíme, aby se lidská práva stala hříčkou populistického panikaření. Mohu hned předpovědět, že zítra prohrajete; většina v této sněmovně bude hlasovat ve prospěch lidského práva na ochranu před diskriminací. Tím jsem si jista.

Jim Allister (NI). – Pane předsedající, budu hlasovat proti této zprávě a této navrhované směrnici ze tří důvodů. Za prvé, nesouhlasím s přesvědčením, že tyto otázky by měla upravovat EU a nikoli vnitrostátní vlády, protože jsem přesvědčen, že každý členský stát dokáže nejlépe rozhodnout v případě potřeby o posílení této právní úpravy. Pokud kdy bylo co záležitostí subsidiarity, je to právě tato záležitost.

Mým druhým důvodem je, že s tímto novým přestupkem obtěžování je spojena znepokojivá vyhlídka na potlačení práva na respektování svobody projevu a svobody vyznání, zejména těch, kteří zvěstují křesťanské poselství.

Pokud budou křesťané kázat evangelium zejména na veřejných místech lidem jiného vyznání, kteří to budou považovat za urážku a označí to za útok na vlastní důstojnost, mohli by porušit tento zákon. Podobně obrana a propagace biblického přístupu k heterosexuálnímu manželství by mohly poskytnout některému bojovníkovi za práva gayů, který se rád soudí, záminku k žalobě za obtěžování.

Třetím důvodem je, že opatření v této směrnici jsou nevyvážená a nejsou dostatečně vyrovnaná. Nutí například křesťanského tiskaře, aby přijal zakázku na vytištění materiálu, který uráží jeho náboženské přesvědčení, i když by měl mít právo provozovat svou živnost v souladu se svým svědomím.

Bez nezbytných vyvažujících mechanismů se tato směrnice stane nástrojem, který bude ve skutečnosti diskriminaci působit. Proto považuji tuto směrnici za zbytečnou a porušující základní práva lidí v oblasti vyznání a svědomí a za ukázkou toho, co je v EU příliš přehnané, vměšující se do života občanů a nesprávné.

Nicolae Popa (PPE-DE). – (RO) Iniciativa Komise na rozšíření uplatňování zásady rovného zacházení i na ostatní oblasti společenského života za pomoci obecné směrnice, která zakazuje diskriminaci i mimo pracoviště na základě zdravotního postižení, věku, náboženství nebo víry a sexuální orientace, je v zásadě nezbytná, abychom mohli uzavřít antidiskriminační legislativní balíček. Zavedení pojmu vícenásobné diskriminace a zvláštní pozornost věnovaná právům zdravotně postižených osob představuje pokrok.

Tento návrh směrnice však přesto zůstává ožehavým a kontroverzním tématem. Tento legislativní text musí zachovávat rovnováhu mezi pravomocemi v Evropské unii a pravomocemi členských států tím, že jednoznačně vymezí svou oblast působnosti. Hlediska rodinného práva, včetně občanského stavu, reprodukčních práv a práv na adopci se nesmějí stát součástí oblasti působnosti tohoto návrhu směrnice, což je skutečnost, která musí z tohoto legislativního textu jednoznačně vyplývat. Používání instituce manželství je v jiném než v křesťanském smyslu nepřijatelné. Pro jiné druhy partnerství lze nalézt jiné právně přijatelné označení.

Zásadu subsidiarity je rovněž třeba respektovat v hlediscích souvisejících s obsahem vzdělávání a úpravou vnitrostátních vzdělávacích systémů, včetně konfesních škol. Evropská lidová strana vždy podporovala propagaci rozmanitosti jakožto důležitého cíle Evropské unie a boje proti diskriminaci. Naneštěstí však tento text obsahuje ustanovení, která jsou nepřijatelná z hlediska náboženské nauky.

Cílem levice je tak paradoxně diskriminace. Ve skutečnosti se cítím diskriminován jen proto, že věřím v Boha.

Michael Cashman (PSE). – Pane předsedající, je to zajímavá rozprava a byla by i zábavná, kdyby nebyla tak tragická. Většina opozičních názorů, které jsem dnes odpoledne vyslechl, vychází, jak jsem přesvědčen, z

upřímného přesvědčení, nezakládá se však na faktech a nezakládá se ani na textu, který máme před sebou. Nic v této zprávě nenarušuje subsidiaritu nebo proporcionalitu. Pokud by tomu tak bylo, napravila by to Rada ministrů. A proto vás nyní vyzývám, abyste hlasovali ve prospěch této zprávy a umožnili Radě ministrů, aby učinila, co je správné, a zajistila její úplnou proporcionalitu a subsidiaritu.

Pane Webere, Evropa se zrodila z hodnot druhé světové války – z odhodlání, že už nikdy nechceme odvracet zrak, zatímco by proti těm či oněm skupinám jednotlivců byly vedeny útoky anebo se stávaly obětními beránky a byly odváděny do koncentračních nebo pracovních táborů. Odhodlání, že už nesmí být žádná hierarchie útlaku. A najednou chcete mít Evropu, která není založena na těchto etických hodnotách, Evropu, která by věřila a respektovala, že všichni lidé se rodí rovní. Vy, kteří jste proti tomuto návrhu, musíte odpovědět před svým svědomím, svým náboženstvím a svými voliči, proč jste přesvědčeni, že s některými lidmi by se mělo zacházet jinak než s jinými, že by jim neměla být přiznána rovnost.

Stojím zde šťastný jako gay – a pokud se rozhodnu být gay, není snad zajímavé, že se někdo patrně rozhodne být heterosexuál? – a bojuji za rovnost nejen pro gaye a lesbičky a bisexuální a transsexuální osoby, ale i pro lidi s ohledem na jejich věk, jejich náboženství, jejich víru, jejich pohlaví a cokoli, co by mohlo být vnímáno jako odlišné a na základě čeho by jim mohla být upírána rovnost. Jsem přesvědčen, že lakmusovým testem jakékoli civilizované společnosti není to, jak zachází s většinou, která je ostatně tvořena mnoha různými menšinami, což není bez zajímavosti. Lakmusovým testem jakékoli civilizované společnosti, jak vám jistě řeknou lidé v návštěvnické galerii, není to, jak zacházíme s většinou, ale to, jak zacházíme s menšinami, a v tomto ohledu má řada členských států nedostatky.

Shakespeare to vyjádřil brilantně: „Zlo, které člověk napáchá, žije dál, dobro bývá často pohřbeno s jeho kostmi.“ Zamyslete se sami nad sebou a představte si, že byste to byli vy, kdo je odlišný – kdo má odlišné náboženství, odlišnou víru, odlišný věk, odlišnou sexuální orientaci –, bylo by správné, aby vám někdo upíral vaše lidská práva? Odpověď zní ne. Nyní má tato sněmovna příležitost učinit, co je správné, spravedlivé a dobré.

Předsedající. – V této fázi rozpravy bude muset vystoupit pan Špidla. Vysvětlí vám lépe než já důvody, proč tak musí učinit. Dávám mu ihned slovo.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Za několik minut se budu muset účastnit negociačního jednání ve věci direktivy o pracovní době, a to jistě uznáte, že je jedno z témat, kterému se nelze vyhnout.

Dámy a pánové, poslouchal jsem debatu, která probíhá kolem předložené zprávy, a musím říci, že jsem ji poslouchal s pohnutím, protože vyjadřuje podstatné složky a obrovskou hloubku tohoto problému. Základní otázka zní skutečně: Co chrání tato direktiva? Tato direktiva chrání lidskou důstojnost. A není možné si myslet, že lidská důstojnost, zasažená z toho diskriminačního důvodu, např. že jsem osoba hendikepovaná, nebo z jiného, protože v okamžiku daném jsem starší, než se někdo domnívá, že je výhodné, je zasažená méně. Tady hovoříme o lidské důstojnosti, která je pro jednoho každého člověka rovná.

Musím říct, že tato direktiva tak, jak byla předložena Komisí, je direktiva, která vznikla organicky, v hluboké debatě s Parlamentem, v nesčetných debatách na úrovni Komise, a je to tedy direktiva, která je promyšlená a která vyjadřuje pevný a jasný hodnotový přístup.

V debatě také padlo, že ta nediskriminace je založená na hodnotách, které jsme si aplikovali, které jsme si uvědomili po druhé světové válce. Jakkoliv je pravda, že po druhé světové válce jsme si význam a konstitutivní váhu určitých hodnot uvědomili hlouběji, tyto hodnoty jsou hluboce a historicky hlouběji zakotveny. Koneckonců v době antické nebyla zásadní koncepce lidské rovnosti a ona koncepce lidské rovnosti byla poprvé formulovaná v křesťanském náboženství. Vzpomínám si velmi dobře na jednu encykliku, nebo resp. jednu papežskou bulu z 9. století, která se jmenovala *Oriente ian sole* a tato bula jasně řekla: Copak není pravda, že slunce svítí stejně na všechny? A tato formulace prochází od tohoto okamžiku celými dějinami.

V debatě byla zmíněna samozřejmě řada otázek, které jsou technické nebo zdánlivě nižšího řádu než otázky, o kterých jsme se teď zmínili. Dovolte mi, abych se jich dotkl. První otázka byla, že vzniká nesmyslná, dodatečná byrokracie. Myslím si, že to nelze přijmout z jednoduchého důvodu. Tato direktiva nevyžaduje nové konstrukce, nové byrokratické orgány. Tato direktiva pouze rozšiřuje uplatnění toho, co již existuje, čili další krok k byrokracii to v žádném případě není.

Byla také otevřena otázka subsidiarity. Tato otázka byla, protože to je otázka zásadní, zkoumána neobyčejně pečlivě. Článek 13 Smlouvy je jasný. Je to pevný právní základ a direktiva opřená o tento právní základ není v konfliktu s principem subsidiarity.

Dalším podstatným principem této direktivy je otázka např. přesunu důkazního břemene. Tato otázka již byla vyřešena v předchozích direktivách, čili ani v tomto případě to není žádný průlom. Ale přesto mi dovolu, abych se k důkaznímu břemenu také vyjádřil. Cílem této direktivy je posílit schopnost jednotlivce bránit se, to je základní cíl. Bez přesunu důkazního břemene to není možné. Nehledě k tomu, že v řadě právních systémů důkazní břemeno je již přesunuto z důvodů mnohem méně významných nebo z důvodů srovnatelně významných. Klasický příklad v přesunu důkazního břemene je tzv. domněnka otcovství a mohl bych pokračovat.

V debatě bylo dále zmíněno, že některé pojmy jsou příliš otevřené. Dámy a pánové, většina zásadních ústavních pojmů je otevřená a vyžaduje interpretaci v daných souvislostech. Vzpomínám si např. na Ústavu Spolkové republiky Německo, kde je formulace „majetek zavazuje“. Typická otevřená formulace, která je samozřejmě v jednotlivých konkrétních případech znovu definována.

Dámy a pánové, hovořilo se o možných přehnaně velkých nákladech zejména ve vztahu ke zdravotně postiženým. Mohu konstatovat, že směrnice nenavrhuje žádné pevné a konkrétní věci, ona hovoří o rozumném přizpůsobení se a opět mohu konstatovat, je-li toto rozumné přizpůsobení vzato od prvního okamžiku, většinou neznamená přehnaně vysoké náklady. A musím konstatovat, že zatímco třeba v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, kde chráníme lidský život, chápeme, že případné zvýšené náklady jsou přijatelné a proporční, myslím si, že v ochraně lidské důstojnosti případné vyšší náklady – jakkoliv nevěřím, že budou podstatně odlišné – jsou také ve vztahu k proporcí, k chráněnému zájmu, protože, dámy a pánové, rovnost, lidská důstojnost jsou zájmy, které jsme vetkli do Smlouvy, a jsou to zájmy, které musíme hájit s plným úsilím.

Po mém soudu, uvažují-li o Evropské unii, není nic významnějšího než koncept nediskriminace. Jakkoliv jsem zastáncem vnitřního trhu, jakkoliv jsem zastáncem řady dalších domén evropské politiky, myslím si, že koncepce rovnosti příležitostí a nediskriminace je základ základů.

Sarah Ludford (ALDE). – Pane předsedající, je to rozhodně v pořádku, že jsme ukončili stav, kdy jsou různí lidé chráněni proti diskriminaci v různých situacích složitou směsicí zákonů, kterou jsme nahradili jediným režimem rovnosti. Žena, které banka odmítne poskytnout půjčku, postižená osoba, které není umožněn přístup do budovy, gay, kterému je odmítnuto ubytování, osoba černé barvy pleti, která není vpuštěna do klubu a tak dále, ti všichni by měli být chráněni na základě podobných principů.

Ráda bych zmínila dvě otázky. Jedna se týká ochrany proti obtěžování. V textu se zcela správně uvádí, že zákaz se týká vytváření atmosféry, která je pro jednotlivce zastrašující, a nikoli domnělého přečinu vůči skupině. Musíme velmi důsledně dbát na zachování svobody slova, která je specificky zdůrazněna ve zmíněné doplněné Parlamentem.

Pokud jde o konfesní školy, plně podporuji právo rodičů nechat své děti vzdělávat v rámci zásad konkrétní víry, pokud však tato víra sama nehájí diskriminační přístup a předpojatost. Nesmíme mhouřit oči nad vytvářením ghett, kde je umožněn přístup do škol pouze dětem určitého vyznání, přičemž ostatní jsou vyloučeny. Znění Komise umožňuje diskriminační přístup a nejsem přesvědčena, že pozměňovací návrh 51 tento problém řeší. Budu pravděpodobně hlasovat proti oběma.

Rihards Pīks (PPE-DE). – (LV) Pane předsedající, dámy a pánové, nedomnívám se, že by kdokoli v této sněmovně podporoval diskriminaci. Stejně tak jsem přesvědčen, že lidé v tomto Parlamentu jsou proti diskriminaci. Tento dokument – tento návrh směrnice Rady – bezpochyby obsahuje mnoho dobrých návrhů, jsem však přesvědčen, že mnohé z těchto návrhů vycházejí z křesťanských postojů a z křesťanského náboženství. Rád bych připomněl, že jedna směrnice nemůže dokázat to, čeho je možné docílit jen v rámci dlouhodobého procesu vzdělávání, protože to je otázka etiky a postojů. I když tato směrnice či návrh směrnice obsahuje mnoho dobrého, je zde řada míst, kde zachází příliš daleko. Zde tím, že vytváří příležitosti pro jednu skupinu, omezuje příležitosti pro skupinu jinou. Dokonce bych řekl, že v řadě míst tento návrh vytváří možnost zasahovat do sféry soukromých činností a to je v rozporu s našimi základními hodnotami. Navíc, nyní v době blížících se voleb, slyšíme stále častěji otázky ze strany našich voličů, stejně tak jako kritiku. Domnívám se, že k tomu dochází i ve vašich zemích. Nejčastěji slyšíme kritiku týkající se nadměrné regulace z Bruselu, přílišných omezení a příliš rozsáhlé byrokracie. Neměli bychom proto porušovat zásadu subsidiarity nebo vytvářet nadměrná omezení. Jsem přesvědčen, že tento dokument by měl být ještě jednou zvážen.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Pane předsedající, ráda bych úvodem poděkovala paní Buitenwegové, paní Bozkurtové, panu Cashmanovi a dalším za velmi dobrou zprávu. Společně s ostatními jsem překvapena a šokována slovy vůdce a mluvčího skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, Manfreda Webera, který v pozměňovacím návrhu 81 navrhl, aby Parlament odmítl návrh

směrnice, protože porušuje zásadu subsidiarity, a vyžadoval by neúměrné množství byrokracie, jak se uvádí ve švédském překladu. Pan komisař Špidla se k tomu již vyjádřil.

Jsem si jistá, že všechny ženy s postižením a všechny ostatní skupiny, které očekávaly od Evropského parlamentu ochranu lidských práv i pro příslušníky svých skupin, jsou hluboce zklamány tím, že vedení skupiny PPE-DE srovnává lidská práva a byrokracii. Vyzývám proto celou sněmovnu, aby zítra hlasovala proti pozměňovacímu návrhu 81 skupiny PPE-DE. Rovněž považuji za důležité, aby ženy nebyly nadále diskriminovány ze strany pojišťovacích společností jen proto, že jsou ženy a že jsou starší, přitom jako skupina jsou zdravější a žijí déle než muži. Doufám rovněž, že Parlament bude mít odvahu vyjasnit, že vzdělání financované z daní je zde pro každého. Náboženství je jistě pro mnohé Evropany důležité, já to respektuji, žijeme však v sekulární společnosti.

Nikoli, pane Webere, vaše tržní svoboda uzavírání smluv není tak důležitá jako základní lidská práva občanů. Zeptejte se občanů EU – jsou moudřejší a modernější než mnozí z poslanců skupiny PPE-DE. Jsou na nás kladena vysoká očekávání a doufám, že budeme mít všichni odvahu zítra hlasovat ve prospěch zprávy, nikoli proti ní.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (NL) Pane předsedající, ráda bych úvodem poděkovala paní zpravodajce. Nelze ani dostatečně vyjádřit, jak skvělou práci odvedla. Nebyl to lehký úkol. Někteří kolegové poslanci se cítili hned dotčení.

Z čeho tato směrnice vychází, je naprosto jasné: rovné zacházení naprosto pro všechny – homosexuály nebo heterosexuály, ženy nebo muže, staré nebo mladé, černé nebo bílé, zdravotně postižené a ostatní, věřící nebo humanisty atd. Jeho právo je její právo, pane Webere, naše práva jsou jejich práva a vaše práva jsou naše práva. To nemá, pane Vanhecke – který opět opustil rozpravu –, nic společného s takzvanou politickou korektností.

Stínová zpravodajové a paní zpravodajka sama vyvinuli značné úsilí o dosažení kompromisu, kompromisu, který by byl přijatelný i pro skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů. Nikdo nepovažuje tento text za bezchybný a já mohu jen doufat, že podstatná většina skupiny PPE-DE dostane při zítřejším hlasování rozum.

Jsem plně pro náboženskou svobodu, ale, pane Webere, je od vás opovážlivé, když se s jednou rukou na Bibli stavíte nad jiné a k rovným příležitostem přistupujete jako k nesmyslné byrokracii.

Předsedající. – Dámy a pánové, v závěrečné části této rozpravy vystřídá pana Špidlu pan Barrot.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, podstatu strategie nediskriminace lze stručně shrnout tímto tvrzením: člověk je vždy na prvním místě. Posuzujeme nejprve člověka a teprve potom se zabýváme tím, zda je nějakým způsobem odlišný – např. zdravotně postižený nebo homosexuál –, a proto tohoto člověka milujeme, ochraňujeme a chráníme; v tom spočívá podstata strategie nediskriminace. A pokud je tomu tak, pak každý, kdo má nějaké náboženské přesvědčení, je člověk, neboť skutečnost, že je člověkem, je důležitější, než skutečnost, že má náboženské přesvědčení.

Proto musíme být opatrní, protože tvrzení v článku 3 ve znění, které navrhuje pozměňovací návrh 52 zprávy Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, zavádí zásadu, která je v zásadním rozporu s prohlášením 11 v článku 17 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tento pozměňovací návrh 52 ruší koncepci zachování statusu církví a náboženských organizací v rámci vnitrostátního práva a článek 3 a odpovídající bod odůvodnění 18, ve znění navrhovaném pozměňovacími návrhy 51 a 29 uvedené zprávy, zároveň podle mého názoru omezují oblast pravomocí členských států, pokud jde o přístup ke vzdělávacím institucím založeným na náboženství nebo osobním přesvědčení.

Stručně řečeno, jsem přesvědčen, že pokud chceme chránit člověka od počátku a v jeho plnosti, musíme rovněž hájit ta hlediska, která charakterizují osobu z náboženského hlediska. Navíc se domnívám, že pozměňovací návrhy 92, 89 a 95 by mohly představovat rozumné styčné body pro ty, kteří si přejí přijetí směrnice, a mohli bychom proto nalézt i účinný prostor pro dialog na této úrovni.

Claude Moraes (PSE). – Pane předsedající, předseda našeho výboru, pan Deprez, mluvil za mnohé z nás v této sněmovně, když řekl, že tato zpráva se netýká dílčích zájmů, nebo že se nejedná o zprávu levice, ale že zpráva paní Buitenwegové je velmi ohleduplná, citlivá a plná kompromisů, pokud jde o lidi. Zpravodajka vytvořila zprávu, která nijak nesvazuje podniky ani je nadměrně nereguluje, jak jsme toho byli svědky během dlouhého procesu zrodu předchozích dvou směrnic – směrnice o rovném zacházení s osobami bez ohledu

na jejich rasu nebo etnický původ a směrnice o zaměstnanosti – které, jak bych rád řekl panu Weberovi, nesvazovaly ani nadměrně neregulovaly podniky v Německu ani v mé zemi.

Směrnice, kterou vytvořila, je o základních právech, která nevytvářejí byrokracii, jak o tom již hovořil pan Špidla. Předložil jsem pozměňovací návrh na posílení postavení orgánů dohlížejících na rovné zacházení, které již existují. Ve Spojeném království máme komisi pro rovné zacházení a lidská práva, která nedávno podpořila případ jedné evropské občanky, matky zdravotně postiženého dítěte Sharon Colemanové, která žalovala svého zaměstnavatele pro diskriminaci na základě zdravotního postižení z důvodu spojení s jinou osobou, jež tvoří podstatnou součást zprávy paní Buitenwegové. Evropský soudní dvůr rozhodl v její prospěch a díky tomuto rozsudku mají pečující osoby v Británii – osoby, které pečují o jiné osoby s postižením – větší práva.

A rád bych řekl těm, kteří jsou přítomni v této sněmovně, že jednoho dne zestárnou, mohou se stát zdravotně postiženými a mohou v budoucnu pečovat o někoho s postižením. To je realita pro desítky milionů evropských občanů. Toho se tato zpráva týká. Netýká se dílčích zájmů ani toho, kdo bude ovládat jinou část společnosti. Řekl bych, že tato zpráva není ani levá ani pravá – je to zpráva týkající se základních práv. Jak ve svém projevu řekl pan Cashman, před volbami do Evropského parlamentu se lidé budou ptát, zda jsme chránili základní práva, aniž bychom tím poškodili naše podniky nebo naše hospodářství. To je to, co tato zpráva činí, podpořme ji. Je to praktické a je to správné.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych vyslovil svou podporu práci paní Buitenwegové. Vypadá to, že to, co mělo být kompromisem, nebude žádný kompromis, to však není důležité. Důležité je, že dokážeme dospět k rozhodnutí.

Ba dokonce v některých ohledech mám zcela opačné obavy než pan Mauro. Náboženská svoboda? Samozřejmě, stoprocentně. Svoboda pro náboženské vzdělávací instituce? Samozřejmě, stoprocentně. Žádné náboženství nemůže nikdy za žádných okolností být důvodem, záminkou či výmluvou pro jakoukoli diskriminaci. Nesmí existovat možnost na tolerování výjimek, jejichž prostřednictvím by některá církev či náboženská instituce diskriminovala učitele nebo studenty, jejichž chování neodpovídá dané víře, vzhledem k riziku obtěžování ze strany etického státu nebo mnoha náboženství, které by si mohly nárokovat stejné pravomoci.

To není cesta vpřed. Ostatně naše smlouvy a Evropská unie již naneštěstí poskytuje národním státům více ochrany, než je třeba, a to ve formě dlouhých seznamů výjimek ze základních práv a svobod. Nerozšiřujeme již existující výjimky.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Pane předsedající, pane Barrote, dámy a pánové, společně se svými kolegy ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů jsem ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci hlasoval pro tuto zprávu. To bylo možné díky skvělé práci stínového zpravodaje pana Gaubera ve snaze nalézt vyvážený kompromis. Rád bych rovněž poblahopřál zpravodajce, paní Buitenwegové, k její práci a připojil se k její výzvě všem, aby neradikalizovali své pozice a snažili se nalézt co nejširší možný konsensus.

Stejně jako u všech kompromisů jsou otázky, v nichž postupně naše názory převáží, a jsou i otázky, které jsou hůře přijatelné. Hovoříme o kompromisu, který musí zohlednit právní úpravu, zavedenou praxi a odlišné kulturní tradice 27 členských států. Považuji desetileté období, během něhož musí být budovy upraveny tak, aby umožňovaly přístup lidí s postižením ke zboží, službám a zdrojům za dobré, stejně jako skutečnost, že tam, kde budou i nadále přetrvávat nepřekonatelné konstrukční problémy, bude možné nalézt jiné alternativy.

Rovněž připojuji svůj hlas k těm, kteří vyjadřují obavy, pokud jde o pojišťovací společnosti – skutečnost, že byly vzaty v úvahu stejně jako lékařské stanovisko. Nemohu se však ztotožnit s představou vypuštění odkazu – jak to schválil výbor – na zásadu subsidiarity v oblastech týkajících se rodinného, manželského a reprodukčního práva. Ta spadají do výlučné pravomoci členských států. Totéž platí o článku 8, který se snaží skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů v pozměňovacím návrhu 90 odstranit, protože s ohledem na existující legislativní tradice v řadě členských států není možné přijmout obrácení důkazního břemene, neboť by to způsobilo nepřekonatelné právní problémy.

Budou-li tyto klíčové body na plenárním zasedání přijaty, nebudu moci pro tuto zprávu hlasovat. Nebudu však nikdy s čistým svědomím moci také hlasovat proti této směrnici, která zakazuje diskriminaci mezi osobami bez ohledu na jejich náboženství nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci.

Závěrem chci, pane předsedající, dodat, že si musíme rovněž jasně říct, jakou Evropu chceme budovat. Jsem plně pro Evropu, která neúnavně bojuje proti všem formám diskriminace.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Pane předsedající, návrh směrnice, který dnes projednáváme, předkládá zásadu rovnosti jakožto obchodní značku evropského projektu. Musíme k ní proto přistupovat ambiciózně s cílem usilovat o integraci všech občanů Společenství a musíme je realizovat jak v oblasti veřejné politiky a správních úkonů, tak ve vztazích mezi jednotlivci.

Musíme dosáhnout pokroku, který umožní všem občanům plně uplatňovat a využívat svá práva, aniž by byli diskriminováni na základě víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, nebo vystavení vícenásobné diskriminaci.

Musíme zdůraznit, že zásada rovnosti a zákaz diskriminace musí být respektovány na všech platformách, a to jak na úrovni Společenství, tak na vnitrostátní úrovni, aby se tak zásada rovnosti v Evropě mohla stát skutečností. Musíme rovněž dosáhnout odpovídající míry ochrany proti všem druhům diskriminace uvedeným v článku 13 Smlouvy.

Tato iniciativa by nám měla poskytnout nástroje pro účinnější boj proti diskriminačnímu jednání, k němuž k naší hanbě stále dochází, jak to ukázala včerejší zpráva o homofobii v Evropě Agentury Evropské unie pro základní práva.

Kolegové poslanci ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, nezamlžujte tuto rozpravu prázdnými výmluvami, protože hlas proti této zprávě je jednoznačným dokladem ideologického hlediska. Boj proti diskriminaci má zásadní význam a představuje základní princip hodnot Evropské unie.

Z tohoto důvodu máme dnes v tomto Parlamentu odpovědnost i povinnost přihlásit se k závazku vůči rovnosti v Evropě a její obrany. Nemůžeme vzdávat své touhy a naděje na pokrok a odkázat záležitost tak zásadního významu, založenou na našich hodnotách, do kategorie nadějí a snů. Občané Evropy a především ti nejzranitelnější by nám to neodpustili.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) V souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv a Úmluvou o lidských právech a základních svobodách mají všichni občané stejná práva a svobody a stejnou právní ochranu bez jakéhokoli rozdílu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného přesvědčení, národního nebo sociálního původu, majetku, rodového nebo jiného postavení.

Rád bych však zdůraznil, že je třeba rozhodných a účinných opatření proti každé formě diskriminace, protože diskriminace je v Evropě stále silná a dotýká se mnoha vrstev společnosti. V řadě případů nestačí zakázat veškeré formy diskriminace, je rovněž zapotřebí zavést určitá pozitivní opatření, jako například v případě lidí s postižením. Řada zemí – za všechny jmenujme Itálii, Francii, Finsko a Španělsko – udělila autonomii a přijala pozitivní opatření v zájmu ochrany národnostních menšin.

Evropská unie a její členské státy mají rovněž povinnost zaručit rovná práva občanů a rovné zacházení v institucionální podobě. Potřebujeme nezávislé orgány působící na evropské úrovni, které mohou sledovat a zaručit, že jednotlivé státy se nebudou zavazovat k dodržování zásad rovného zacházení pouze teoreticky, ale přijmou také konkrétní opatření s cílem účinného zavedení této směrnice do vnitrostátního práva.

Evangelia Tzampazi (PSE). – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chci se ujistit, zda nepovažujete skutečnost, že k vám hovořím vsedě a nepovstala jsem jako všichni ostatní kolegové poslanci, za urážku této sněmovny.

Evropský parlament vždy byl a musí i nadále být zastáncem horizontální směrnice, která zaručí rovné zacházení a ochranu evropským občanům před každou formou diskriminace. Tato směrnice musí doplňovat stávající evropský právní rámec, zejména pokud se týká osob se zdravotním postižením a povinnosti zaručit jim účinný a nediskriminační přístup.

Předložili jsme významné návrhy. Zavedli jsme ochranu proti vícenásobné diskriminaci tím, že jsme v této zprávě stanovili, že musí být zaručen účinný a nediskriminační přístup. V případech, kdy nelze zaručit přístup za stejných podmínek, jaké mají lidé bez postižení, musí být zaručeno odpovídající alternativní řešení. Tato zpráva stanoví přísnější kritéria pro posuzování skutečnosti, zda opatření na zajištění účinného a nediskriminačního přístupu zahrnuje nepřiměřené náklady. Tato zpráva obsahuje některé body, které každému z nás nevyhovují, což je důvod, proč podpoříme některé předložené pozměňovací návrhy, které posilují soudržnost.

V každém případě se domnívám, že bychom měli tuto zprávu podpořit, a tím vyslat Radě jednoznačný signál, že je z dlouhodobého hlediska třeba mít účinnou evropskou právní úpravu, která ukončí diskriminaci podřývajících důvěru v základní evropské hodnoty rovnosti a právního státu.

Martin Kastler (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, jakožto novinář bych rád upozornil na změnu v této směrnici, která na mě osobně působí velmi znepokojivě. Konkrétně považuji za nepochopitelné, že v situaci, kdy směrnice nebyla doposud v 10 z 27 členských států zavedena do vnitrostátního práva, snažíme se k ní ještě přilepit další. Názory na to se mohou lišit, to je v pořádku, co mě však skutečně znepokojuje jakožto novináře je skutečnost, že poškozuje svobodu tisku. Dovolte mi uvést dva příklady. Pozměňovací návrh pana Webera, který si zaslouží naši podporu, znamená, že bude rovněž možné omezit svobodu tisku, například, bude-li vydavatel nucen přijmout reklamu ze strany neonacistů nebo antisemitů. Domnívám se, že je to zcela nevhodné a naprosto v rozporu s našimi zásadami v EU a důrazně se proti tomu ohražuji. To nemůžeme dopustit. Totéž platí samozřejmě i v případě antidiskriminace; i zde budou mít lidé, které nechceme v EU podporovat a proti kterým bychom měli raději přijmout opatření, více příležitosti například na trhu s nemovitostmi. V mé zemi jsme svědky toho, jak se neonacisté pokouší kupovat nemovitosti téměř týden co týden. Pokud se nemovitost pronajímá nebo prodává, nemůžeme zabránit tomu, aby se sem nenastěhovali levicoví nebo pravicoví extrémisté. Budou využívat tohoto nového pozměňovacího návrhu a já jsem rozhodně proti tomu a budu proti němu hlasovat. Z tohoto důvodu upřednostňuji, aby byl návrh vrácen k projednání do výboru, a pokud to není možné, budu hlasovat proti.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - Pane předsedající, dlouhá léta vede Evropa a zbytek světa bitvu proti diskriminaci na všech úrovních. Náš vývoj jako spořádaných lidských bytostí to od nás vyžaduje, a to při plném respektování zásady subsidiarity.

Jak uvedla paní Buitenwegová, Komise již čtyři roky slibuje, že schválí široký a integrální návrh o lidských právech pro všechny lidi. To se nyní konečně uskutečňuje.

Jsem rozhodně přesvědčen, že nikdo by neměl být nikdy vystaven diskriminaci na základě svého náboženství nebo víry, zdravotního postižení nebo věku, ba naopak, jako křesťan vyzývám Evropský parlament a každého jednotlivce, aby nejen zamezil diskriminaci, ale aby také pomohl těm, kteří jsou diskriminováni z důvodu svého zdravotního postižení.

Tuto pomoc můžeme poskytnout v různých podobách a formách. Každý členský stát trvale prosazuje zlepšování rovného přístupu pro ty, kteří to nejvíce potřebují. Jak se Evropa stále více integruje, je velmi důležité, abychom si uvědomili, že jsme všichni rozdílní a přitom jsme si v každém ohledu rovni.

Marusya Lyubcheva (PSE). – (BG) Pane předsedající, pane komisaři, projednáváme zde velmi důležitou směrnici, která umožní vyřešit problémy, jež jsou v oblasti nediskriminace stále kontroverzní. Považuji za zvlášť důležité, že opětovně potvrdí práva a svobody náboženských vyznání a uplatňování zásady nediskriminace v této oblasti.

Zároveň se směrnice výslovně odvolává na deklaraci číslo 11 o postavení církví a nekonfesních organizací, v níž se Evropská unie zavazuje respektovat a neovlivňovat postavení církví a náboženských společností v členských státech podle vnitrostátní právní úpravy.

Rovněž se uznává právo členských států navrhnout a zavádět specifická ustanovení v této oblasti. Je samozřejmé, že evropské právo musí být harmonizováno s právem členských států regulovat konkrétní oblasti.

Je to složité téma. Je třeba vyjasnit jednotlivé vztahy, aby nebyla porušena ničí práva, včetně práv příslušníků církví uznávaných právními předpisy.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane zpravodaji, dámy a pánové, jelikož jsem tím, který byl v této rozpravě nejčastěji citován, rád bych využil příležitosti a opět reagoval.

Řekl jsem, že každý, kdo pokládá v této rozpravě otázky, je špatný. Všichni řečníci, kteří tak úporně brojili proti diskriminaci, hovořili o zásadách. Opakuji, že bych ocenil, kdybychom nediskutovali o zásadách, ale namísto toho se snažili bojovat s diskriminací. I když například projednáváme ekologické otázky a vyjádříme nesouhlas ohledně zákazů emisí CO₂, je to proto, že nesouhlasíme s prostředky, i když se všichni shodneme na cíli. Proč nesmíme nesouhlasit s prostředky, pokud jde o diskriminaci a boj proti ní? Navíc pokud k nám do kanceláří chodí vydavatelé novin a vyjadřují své obavy, měli bychom mít právo hovořit o těchto obavách i zde.

Pane Cashmane, nijak celé věci ani svým obavám neprospíváte, jestliže přehlížíte každého, kdo pouze klade otázky. A my neděláme nic jiného.

Richard Howitt (PSE). – Pane předsedající, mohu jako zpravodaj Výboru pro zaměstnanost a sociální věci za skupinu Sociálních demokratů pochválit paní Buitenwegovou a svou kolegyni paní Bozkurtovou? Děkuji vám za spolupráci.

Jménem pracovní skupiny pro zdravotně postižené jsem rád, že 1,3 milionu občanů, kteří podepsali petici za rozšíření antidiskriminačních práv na osoby se zdravotním postižením, bylo vyslyšeno. Jsem rovněž potěšen, že jsme se napříč všemi stranami shodli na potřebě horizontální směrnice a odstranění hierarchie diskriminace – což je slib někdejšího portugalského předsednictví Evropské unie z roku 2000, kdy byla schvalována směrnice, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu. Upřímně řečeno, realizace tohoto slibu trvala příliš dlouho.

Odsuzuji konzervativce, kteří chtějí, aby toto zpoždění bylo ještě delší. V této rozpravě nejde pouze o to, abychom ukázali podporu Parlamentu, ale rovněž chceme apelovat na Radu, aby tuto směrnici nyní schválila. Rád bych požádal své německé přátele, aby laskavě tuto směrnici neblokovali. Existují spory ohledně soukromých smluv, které vás znepokojují, ale v oblasti veřejných poplatků jste ve značném předstihu. Projevme svou vizi a schvalme tento návrh. Jsem potěšen, že budoucí švédské předsednictví se zavázalo prosadit tento návrh v Radě pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele do Vánoc.

Kathalijne Buitenweg, zpravodajka. – (NL) Pane předsedající, je neuvěřitelně obtížné, aby zpravodaj odvedl dobrou práci, když největší skupina uplatňuje politiku prudké změny názorů. Ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů tuto zprávu podpořila, protože představuje rozumný kompromis. Pracovali jsme společně s panem Gaubertem, který podle všeho zmizel; alespoň já jsem ho neviděla. V každém případě jsme však společně pracovali na tomto stejném textu, on je nyní proti! Vypadá to, jako kdyby koordinátor, pan Weber, ve skupině PPE-DE v první řadě uplatňoval stanovisko své německé vnitrostátní strany.

Pane Webere, vy sám jste mi minulý týden řekl, že nejde o podstatu, ale o vyslání politického signálu. Není to snad pravda? Neřekl jste právě to? Pak se ovšem nemůžete schovávat za jednotlivé detaily – pokud jste tak chtěl učinit, mohl jste předložit pozměňovací návrhy. To jste však neučinil. Oč vám ve skutečnosti jde, je odmítnutí celého návrhu. Vy jej prostě nechcete, tak nepředstírejte, že máte stejný cíl.

Slyšela jsem řadu věcí, na něž lze přímo odpovědět. Řada lidí se například ptá, co s tím má Evropa společného. Existuje však značné množství směrnic, které již dlouhou dobu poskytují ochranu na pracovním trhu a ochrana proti diskriminaci z mnoha dalších důvodů je poskytována i mimo pracovní trh, zaostává však ochrana určitých osob například v případě zdravotního postižení, věku, sexuální orientace a náboženství. Nejedná se proto o nic nového, ale spíše o opravu stávajících právních předpisů. Nezavádíme nové pravomoci; zajišťujeme jen to, aby se lidem dostalo rovného zacházení a aby některé kategorie nebyly považovány za důležitější než jiné.

Pan Pírker hovořil o pracovním trhu. O ten se tu nejedná; to byla jiná směrnice. Zde nejde o zaměstnávání učitelů. Držme se prosím faktů. Důkazní břemeno je složitá otázka, jak už uvedl pan komisař. Ani to však není nic nového; i to je již obsaženo v ostatních směrnicích. Naprosto není pravda, že by vás lidé mohli prostě obvinít a vy byste se musel hájit. Ani zde nehovoříme o trestním právu. Lidé musí nejprve předložit další fakta, aby zdůvodnili, proč se domnívají, že jsou diskriminováni, a teprve potom musíte zdůvodnit, proč jste někomu umožnil nebo odmítl pronajmout nebo prodat nemovitost.

Pokud jde o sdělovací prostředky, jak vyplývá ze samotného textu, již existují ustanovení umožňující odmítnout reklamu, která je v rozporu s identitou tiskoviny: vše naleznete v článku 54. A pokud jde o církev, ty ani nemusí splňovat všechny tyto požadavky, pouze v případě, kdy provozují sociální činnost. V Nizozemsku například poskytují některé služby sociální péče. Je nepřijatelné, aby jim byla při provozování sociální činnosti udělena výjimka jen proto, že náleží k některé církvi. Jedná se o velmi specifické záležitosti a zpráva se o nich zmiňuje.

Učinili jsme vše, co je v našich silách. Po celou dobu jsme se vám snažili vyhovět. Vaše pozměňovací návrhy byly do textu začleněny, a přesto chcete hlasovat proti, a to jen na základě různých stranicko-politických názorů. Osobně to považuji za ránu, protože jsem vám vyšla vstříc. Do zprávy byla začleněna řada vašich textů a považuji za ostudné, že od něho nyní dáváte ruce pryč!

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 2. dubna 2009.

Písemná prohlášení (článek 142)

Carlo Casini (PPE-DE), písemně. – (IT) Lidská důstojnost a rovnost jsou dvě velké hodnoty, na nichž je založena moderní kultura lidských práv. Velká slova však mají často maskovat pravý opak. Rovnost například znamená jednat ve stejných situacích stejně, znamená to však také jednat v různých situacích různě. Má výhrada týkající se této zprávy je založena na této výchozí úvaze. Nikdo nemůže mít nejmenších pochyb, že skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů plně uznává důstojnost a rovnost zdravotně postižených, starších, nemocných, chudých, uprchlíků a přistěhovalců. Mám však dojem, že se někdo snaží využít tohoto hnutí s cílem zavést diskriminaci proti rodinám založeným na sňatku mezi mužem a ženou a proti náboženské svobodě, zejména svobodě náboženských škol. Nikdy nepřestanu bojovat za rovnost pro ty nejmenší, nejchudší a bezbranné. A právě z tohoto důvodu mě rmoutí, když vidím, jak Evropa lidských práv prostřednictvím svých právních předpisů a praxe uplatňuje diskriminaci nejhoršího druhu mezi narozenými a nenarozenými dětmi. O této otázce dnes nehovoříme, bylo by však vhodné, aby se dostala do povědomí Evropy, když uvažujeme o důstojnosti a rovnosti.

Gabriela Crețu (PSE), písemně. – (RO) Shodou okolností projednáváme tuto směrnici dnes, ale hlasovat o ní budeme zítra, což je Světový den informovanosti o autismu. To je dobré znamení.

Všichni víme, že ve skutečnosti existuje mezi vnitrostátními právními předpisy členských států ohledně práv a zájmů lidí, jejichž život je postižen autismem, značný rozdíl. Tento rozdíl se ještě prohloubí, pokud srovnáme každodenní život těchto lidí.

K dosažení evropských standardů vede ještě dlouhá cesta, určitý pokrok je však potřebný. Autismus musí být vnímán jako samostatné postižení mezi duševními poruchami a je třeba pro něj vytvořit konkrétní strategie.

Mnozí to mohou považovat za příliš nákladné, ale rovné zacházení je zde naprostá nutnost, stejně jako v případě lidí trpících jiným postižením, pokud máme projevit respekt vůči sobě samým a hodnotám evropské společnosti.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), písemně. – (GA) Tato směrnice upozorňuje na jeden velmi důležitý poznatek, že k diskriminaci nedochází pouze na pracovišti. Hlavním cílem doporučení stálé komise je potřeba řešit diskriminaci, která se zakládá na náboženství nebo víře, na zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci, a uplatňování zásady rovného zacházení i mimo pracovní prostředí.

Jako člověk, který často přichází do styku se skupinami bránícími práva lidí s postižením a s postiženými lidmi v Irsku, vím, že tento právní předpis bude uvítán. Paní Buitenwegová má plnou pravdu, když ve své zprávě uvádí, že „k plnému zaručení rovného zacházení všem osobám s postižením zákaz diskriminace nestačí. Je rovněž třeba přijmout pozitivní kroky, a to jak ve vztahu k již zavedeným opatřením, tak ve formě odpovídajících úprav.“

Vítám rovněž rozhodný postoj zpravodajky i Komise k zabránění diskriminace na základě sexuální orientace. V moderní společnosti není pro diskriminaci tohoto druhu místo a odmítám snahy některých politických skupin oslabit právní předpisy v této oblasti.

Proinsias De Rossa (PSE), písemně. – Jsem socialistou, což znamená, že jsem přesvědčen, že lidé jsou si rovni. Musíme bojovat proti diskriminaci všude, kde k ní dochází, nikoli jen na pracovišti. Nesmí existovat hierarchie mezi jednotlivými druhy diskriminace. Každý je odlišný, všichni jsou si rovni.

Cílem této směrnice je uplatňování zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci mimo pracovní trh. Vytváří rámec pro zákaz diskriminace z těchto důvodů a stanoví jednotnou minimální úroveň ochrany v rámci Evropské unie pro lidi, kteří trpí diskriminací.

Tento návrh doplňuje stávající právní rámec ES, podle kterého se zákaz diskriminace z důvodu náboženství nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace vztahuje pouze na zaměstnání, povolání a odbornou přípravu.

Lidia Geringer de Oedenberg (PSE), písemně. – (PL) Diskriminace představuje vážný problém v Evropě i jinde. Podle zvláštního průzkumu veřejného mínění Eurobarometr z roku 2008 15 % Evropanů uvedlo, že se stalo v posledním roce obětí diskriminace.

Na návrh této směrnice čeká Evropský parlament už více než čtyři roky. Představuje snahu o uplatňování zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženství, víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. Tato zásada nemá být uplatňována pouze s ohledem na přístup k zaměstnání, ale i ve vztahu ke zboží, zařízením a službám, jako je například bankovníctví, bydlení, vzdělání, doprava či zdravotní péče.

Tento dokument navíc stanoví minimální rámcové standardy k zajištění ochrany proti diskriminaci. Členské státy mohou úroveň ochrany zvýšit, pokud si to přejí. Nesmějí však s odvoláním na novou směrnici snižovat úroveň stávajících standardů. Směrnice poskytuje poškozeným stranám právo na náhradu. Rovněž stanoví, že členské státy by neměly pouze vyjadřovat přání překonat diskriminaci, ale musí podle toho také jednat.

Velký počet členských států Evropské unie již přijal ustanovení zaručující různou míru ochrany proti diskriminaci na základě náboženství, víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace mimo pracovní trh. Tento návrh směrnice umožní zavést soudržná evropská ustanovení v této oblasti. Bude jednoznačným projevem toho, že Evropa jako celek nezavírá oči nad diskriminací. Právo na nediskriminaci je základním právem, které by v Evropské unii měl mít každý.

Zita Gurmai (PSE), písemně. – (HU) Rovnost příležitostí se v nedávné době stala významným tématem v rámci rozhodování Společenství. Cílem navrhované směrnice o rovném zacházení je uplatňování zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženství nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci.

Právo na nediskriminaci je základním právem, které by měl mít každý občan Evropské unie. Jsem rozhodně přesvědčena, že musíme bojovat proti všem formám diskriminace. V tomto ohledu máme před sebou dlouhou cestu a je zřejmé, že můžeme postupovat jen po jednotlivých krocích. To znamená, za prvé, doplnění a upevnění právních předpisů, za druhé, provedení těchto právních předpisů obsahujících nové, soudržné a jednotné zásady ve vnitrostátním právu, a konečně jejich zavedení v praxi. I když by to jednotlivě vyžadovalo množství práce a času, naším cílem je v přiměřené době učinit pokrok na cestě k Evropě zbavené diskriminace.

Livia Járóka (PPE-DE), písemně. – (HU) Ráda bych poblahopřála své kolegyni poslankyni, paní Buitenwegové, k její zprávě, která otevírá cestu k doplnění právní struktury k odstranění všech forem diskriminace. Článek 13 Smlouvy o EU stanoví cíl boje proti diskriminaci nejen na základě pohlaví a etnického původu, ale rovněž na základě náboženství, víry, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace.

Navzdory přijetí směrnic 2000/43, 2000/78 a 2004/113 a jejich provedení ve vnitrostátním právu neexistuje doposud společná ochrana proti diskriminaci na základě čtyř uvedených důvodů mimo oblast zaměstnání. Cílem navrhované směrnice je zaplnit tuto mezeru a doufáme, že kromě zákazu diskriminace směrnice zajistí i soudní odškodnění pro všechny, kteří jsou znevýhodněni, ve všech 27 členských státech.

Účinné uplatňování navrhované směrnice a náhrada nedostatků zjištěných během provádění a uplatňování dřívějších směrnic rozšíří možnost obrany občanů Evropské unie proti diskriminaci. Navíc přijetí navrhované směrnice nevyžaduje žádné změny příslušných vnitrostátních právních předpisů. Proto upřímně doufám, že Rada bude schopna zaručit jednomyslnou podporu, kterou vyžadují Smlouvy, a že každý členský stát přispěje k zásadnímu pokroku Evropské unie při naplňování našich základních hodnot a cílů.

Silvana Koch-Mehrin a Alexander Graf Lambsdorff (ALDE), písemně. – (DE) Právní základ – čl. 13 odst. 1 Smlouvy o ES – není podle názoru německé Svobodné demokratické strany (FDP) vhodný a není dodržena zásada subsidiarity. Legislativní orgán EU nemá pravomoc stanovovat takováto nařízení a tak závažně narušovat sebeurčení členských států.

Boj proti diskriminaci všeho druhu a pomoc zdravotně postiženým osobám účastnit se veřejného života jsou důležité úkoly. Avšak navrhovat rozšíření antidiskriminačních předpisů na prakticky všechny oblasti života odporuje realitě. Obrácení důkazního břemene stanovené směrnicí otevírá možnost soudních procesů na základě obvinění nepodložených dostatečnými důkazy. Dotčení by potom museli platit náhrady i v případech, že se sice žádné diskriminace nedopustí, ale nebudou schopni dokázat svou nevinu. Je proto sporné, zda takto všeobecně definovaná zásada obrácení důkazního břemene neodporuje zásadě právního státu. Bude vytvářet nejistotu a usnadní zneužívání. Nemůže představovat *raison d'être* moderní antidiskriminační politiky.

Dále je třeba zohlednit skutečnost, že Komise v současnosti zahájila řízení pro porušení práva vůči řadě členských států v souvislosti s nedostatečným prováděním stávajících evropských směrnic v oblasti antidiskriminační politiky ve vnitrostátním právu. Doposud však neexistuje žádný přehled provedených

nařízení, aby bylo možné zjistit, zda je potřebné přijmout nové předpisy, jak se tvrdí. Konkrétně Německo již plní předchozí ustanovení z Bruselu daleko nad rámec povinností. Proto jsme hlasovali proti této zprávě.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písemně. – (FI) Pokud se realizace směrnice o rovném postavení uskuteční, bude představovat jeden z nejdůležitějších pokroků, kterého jsme v tomto volebním období dosáhli na cestě k sociální Evropě a Evropě pro lidi. Pokud se budou právní předpisy týkající se aktivní a pasivní diskriminace vztahovat na všechny skupiny lidí a kritérií diskriminace, budou mít zásadní dopad na život mnoha občanů EU. Ráda bych poděkovala paní zpravodajce za její výbornou práci.

Život značného počtu občanů ve Finsku i jinde v Evropě je každodenně komplikován tou či onou formou diskriminace. To by v dnešní společnosti, která respektuje lidská práva a rovnost, nemělo být možné: každý by měl mít rovnou příležitost účastnit se života ve společnosti. Nediskriminace je charakteristickým znakem civilizované společnosti.

Je zvláště důležité, aby směrnice zahrnovala všechna kritéria diskriminace. I když existují značné rozdíly mezi skupinami a jednotlivci vystavenými diskriminaci, musíme problém diskriminace jako jevu řešit komplexně, aniž bychom uváděli některou konkrétní skupinu nebo skupiny. Roztříštěný přístup nutně činí hodnotu jednotlivých kritérií diskriminace nerovnou a rovněž vytváří mezery, v nichž by se mohli ocitnout lidé, kteří jsou vystaveni diskriminaci z mnoha různých důvodů.

Siiri Oviir (ALDE), písemně. – (ET) Evropská unie je založena na společných zásadách svobody, demokracie a respektování lidských práv a základních svobod. Článek 21 Listiny základních práv EU stanoví, že je zakázána jakákoli diskriminace, zejména diskriminace založená na pohlaví, rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu, genetických rysech, jazyku, náboženském vyznání nebo přesvědčení, politických názorech či jakýchkoli jiných názorech, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci. [přímá citace z textu Listiny]

Uznání jedinečnosti každého jednotlivce a jeho rovného práva na využití příležitostí, které mu život nabízí, je jedním z atributů evropské jednoty v rozdílnosti, která je základní složkou kulturní, politické a sociální integrace Unie.

Přestože vývoj v mnoha oblastech v EU je prozatím velmi úspěšný, je překvapivé, že stále nemáme společné předpisy, které by řešily otázky násilí nebo zneužití vůči osobám se zdravotním postižením, nebo v oblasti sexuálního zneužívání, a ne všechny členské státy dostatečně uznávají tato základní práva občanů. Musíme uznat, že evropský právní rámec pro boj s diskriminací není doposud dokonalý.

Bezvýhradně vítám novou směrnici, která vytváří společný rámec EU pro opatření v boji proti diskriminaci. Uvedený rámec bude mít pravděpodobně za následek širší zavádění zásady rovného zacházení v členských státech i mimo oblast pracovního trhu.

Boj s diskriminací představuje investici do vědomí společnosti, která se rozvíjí ve formě integrace. Avšak v zájmu dosažení integrace musí společnost investovat do odborné přípravy, vědomí a propagace osvědčených postupů s cílem nalézt spravedlivý kompromis ve prospěch všech občanů a jejich zájmů. Proto odstranění diskriminace v Evropě bude z naší strany vyžadovat ještě mnoho úsilí.

Daciana Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Právo na nediskriminaci je jedním ze základních práv, které se nezpochybnitelně vztahuje na všechny občany EU. Rovné zacházení bez ohledu na náboženství nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci je jedním ze základních zásad evropské integrace.

Dlouho očekávaná směrnice, jejíž konzultace v Parlamentu byly velmi složité, vychází z článku 13 Smlouvy o ES a vztahuje se na ochranu proti diskriminaci, přičemž zdůrazňuje rovnost zacházení pro všechny v každém ohledu. O potřebě této směrnice nemůže být pochyb vzhledem ke značnému počtu lidí – přibližně 15 % –, kteří se v EU cítí diskriminováni.

Ráda bych rovněž podtrhla význam srovnání této nové směrnice se směrnicemi, které jsou již v oblasti boje proti diskriminaci v platnosti. Toho lze docílit pouze prostřednictvím spolupráce mezi Komisí a členskými státy. Jsem ráda, že mohu připomenout pokrok, kterého bylo v tomto ohledu v posledních letech dosaženo v Rumunsku, jak to uvedla Agentura Evropské unie pro základní práva.

V neposlední řadě jsem přesvědčena, že tato směrnice bude mít vzhledem k opatřením v oblasti sociální ochrany, sociálních výhod a snadnějšího přístupu ke zboží a službám, které zaručuje, značný dopad.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN SIWIEC*Místopředseda***15. Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti: ustanovení ohledně finančního řízení – Nové typy nákladů způsobilé pro příspěvek z ESF – Investice do energetické účinnosti a obnovitelné energie v oblasti bydlení (změna nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj) (rozprava)**

Předsedající. – Dalším bodem společné rozpravy je:

– doporučení (A6-0127/2009) paní Garcíe Pérezové, jménem Výboru pro regionální rozvoj, k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení (17575/2008 – C6-0027/2009 – 2008/0233 (AVC))

– zpráva (A6-0116/2009) paní Jönsové, jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1081/2006 o Evropském sociálním fondu s cílem rozšířit druhy nákladů způsobilých pro příspěvek z ESF (KOM(2008)0813 – C6-0454/2008 – 2008/0232 (COD)) a

– zpráva (A6-0134/2009) pana Angelakase, jménem Výboru pro regionální rozvoj, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, pokud jde o způsobilost investic do energetické účinnosti a obnovitelné energie v oblasti bydlení (KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245 (COD)).

Iratxe García Pérez, zpravodajka. – Pane předsedající, úvodem bych ráda poděkovala všem svým kolegům poslancům ve Výboru pro regionální rozvoj, kteří svým úsilím přispěli k tomu, že dnes máme před sebou důležitou dohodu. Tato dohoda se týká úprav některých předpisů s cílem umožnit okamžitou realizaci některých změn.

Evropská unie čelí nebyvalé hospodářské krizi, která ve většině členských států vyvolala hospodářský pokles. V rámci Plánu evropské hospodářské obnovy přijala Evropská komise řadu opatření s cílem zavést změny v předpisech týkajících se strukturálních fondů a fondu soudržnosti v zájmu povzbuzení investic. Tyto změny zahrnují dvě jednoznačné priority: zvýšení výdajů s cílem zlepšení likvidity a zjednodušení pravidel, které umožní rychlejší schvalování projektů.

Tento balíček úprav byl pojat jako dočasná reakce na kritickou situaci, i když ve skutečnosti rovněž odpovídá výzvě Evropského parlamentu k většímu zjednodušení a pružnosti, opakované při mnoha různých příležitostech.

Ráda bych stručně nastínila navrhované úpravy, abychom všichni pochopili jejich význam s ohledem na dosažení stanovených cílů:

– Zvýšení podpory z Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu, stejně jako větší finanční podpora technickým činnostem, které souvisejí s přípravou a realizací projektů;

– Zjednodušení způsobilosti výdajů;

– Zvýšení předběžného financování pro Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF); celková výše dalších záloh získaných tímto opatřením bude 6,25 miliard EUR;

– Urychlení výdajů na velké projekty prostřednictvím úpravy současné maximální hranice pro zálohové platby ve výši 35 %, a umožnění zálohové platby pro příjemce státní podpory až do výše 100 %.

V Parlamentu jsme si vědomi toho, že navržená opatření je nutno rychle schválit, aby se reagovalo na bezprostřední potřebu hotovosti v členských státech, a jsme si jisti, že tato opatření budou mít kladný dopad ve všech regionech a obcích Evropy.

Minulý týden jsme jednali o budoucnosti politiky soudržnosti a jednomyslně jsme se shodli na tom, že je velkým přínosem pro hospodářský a sociální rozvoj mnoha našich regionů.

V tomto okamžiku velké nejistoty je důležitější než kdy dříve, abychom hájili tyto zásady solidarity a spolupráce mezi územími, neboť lidé musí vidět, že jsme v Evropě schopni pomoci nalézt cestu z krize, která přivádí miliony lidí do skutečně obtížné situace. Dnes více než kdy dříve potřebujeme silné nástroje, s jejichž pomocí můžeme tyto problémy řešit.

Realizaci těchto úprav usnadníme urychlením projektů, které budou rovněž důležité z hlediska tvorby pracovních míst, stejně jako investice do těchto projektů.

Navíc díky Evropskému sociálnímu fondu můžeme rozvíjet iniciativy v oblasti odborné přípravy a rekvalifikací s cílem přivést příslušníky nejzranitelnějších částí společnosti, stejně jako ty, kteří se ocitnou v nesnadné situaci, na pracovní trh. Sem patří například ženy, lidé se zdravotním postižením či dlouhodobě nezaměstnaní. Nesmíme zapomínat na to, že tito lidé jsou v době krize nejzranitelnější.

A rovněž bych ráda znovu zopakovala, jak jsme to uvedli ve vysvětlujícím prohlášení zprávy, že i když si je Parlament vědom naléhavosti řešení tohoto problému, býval by rád hrál větší a lepší roli v tomto dialogu.

A proto při vědomí problémů, kterým Evropa v současnosti čelí, plně podporujeme tento návrh opatření na úpravu strukturálních fondů s cílem nalézt řešení stávající situace.

Karin Jöns, zpravodajka. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, je to výjimečná událost, která podtrhuje význam těchto rozprav, tohoto přezkumu a naléhavé potřeby jednat, neboť je to poprvé, kdy budeme přijímat návrh nařízení Evropské komise o strukturálních fondech, k němuž nejsou téměř žádné pozměňovací návrhy.

S úlevou konstatuji, že jsme v diskusi k tomuto návrhu nařízení Komise o Evropském sociálním fondu tak jednomyslní, a ráda bych vám všem poděkovala za to, že jste se řídili mým doporučením a nepředkládali žádné pozměňovací návrhy týkající se Evropského sociálního fondu. Je zřejmé, že finanční a hospodářská krize vyžaduje, abychom opět všichni přijali odpovědnost za co nejlepší a především rychlé zlepšení odborné způsobilosti našich pracovníků, zejména nyní. Stále více lidí trpí důsledky této mezinárodní finanční krize na pracovní trh. Očekávají od nás odpověď, očekávají ochranu a především potřebují odpověď nyní a nikoli za několik měsíců.

Přezkum nařízení o Evropském sociálním fondu, který bude zítra přijat, proto vstoupí v platnost okamžitě. Tím se významně omezí administrativa spojená s Evropským sociálním fondem. Přidělení finančních prostředků bylo zjednodušeno, což rovněž urychlí čerpání fondů. Schvalovací postupy, které se vlekly měsíce, a složité metody výpočtu, které byly doposud vyžadovány při prokázání způsobilosti jednotlivých účastníků na každý lístek na autobus nebo tramvaj, se stanou minulostí.

Někdy se však musím sama sebe ptát, proč musela přijít tak dramatická krize, než jsme tento krok učinili. Samozřejmě nikdy není pozdě a prostřednictvím tohoto přezkumu alespoň zajišťujeme, že fondy budou moci být plně využity a snad budou i rychle a co nejlépe dostupné těm, kteří jsou nejvíce postiženi. Nesmíme dopustit, aby upadli do dlouhodobé nezaměstnanosti, protože v současnosti se tak mohou dostat do nejisté situace nebo do chudoby.

Co se změnilo? Či lépe řečeno, co se změní, až zítra tento návrh schválíme? V budoucnu budou moci žadatelé pro výpočet používat paušálních plateb a rovněž budou moci pro každé opatření uplatnit jednorázové částky až do výše 50 000 EUR. Všem skeptikům bych ráda znovu připomněla, že kontroly přidělování finančních prostředků se nemění, protože, za prvé, jak paušální platby, tak jednorázové částky budou stanovovat samy členské státy, a za druhé, Komise předem přezkoumá, zda jsou výpočty – cituji – vyvážené a ověřitelné. Tento postup je ve skutečnosti podle všeho v pořádku, neboť naši rozpočtoví revizoři nemají k tomuto nařízení překvapivě žádné výhrady.

Proto měníme postupy, avšak neměníme hlavní priority Evropského sociálního fondu. V současnosti to není zapotřebí, protože žadatelé o projekty mají dostatečný prostor, aby mohli na specifické potřeby pracovního trhu vhodně reagovat sami.

Závěrem bych ráda řekla, že jsme členským státům navýšili zálohové prostředky pro tento rok o dalších 1,8 miliard EUR na opatření v oblasti odborné přípravy a dalšího vzdělávání, a jsem přesvědčena, že je to zřetelný signál, že tato sněmovna jedná během krize rychle a že je to projev solidarity.

Ráda bych se omluvila za skutečnost, že se nemohu zdržet až do závěru této rozpravy, protože se nyní musím zúčastnit jednání dohodovacího výboru pro směrnici o pracovní době.

Emmanouil Angelas, zpravodaj. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, rád bych poděkoval svým kolegům poslancům ve Výboru pro regionální rozvoj za ovzduší spolupráce, v němž jsme pracovali.

Jak všichni víme, v reakci na úvěrovou krizi, která propukla před několika měsíci, vydala Komise dne 26. listopadu 2008 sdělení o Plánu evropské hospodářské obnovy členských států a jejich regionů, založené na posílení evropského hospodářství a znovuoživení základních hodnot Lisabonské strategie růstu a tvorby pracovních míst.

Tento program mimo jiné vyzývá členské státy, aby upravily operační programy pro své strukturální fondy a odvětví energetiky a věnovaly přitom zvláštní pozornost zvýšení energetické účinnosti budov s ohledem na skutečnost, že odvětví stavebnictví patří k těm průmyslovým odvětvím, která vytváří velký počet pracovních míst.

Bylo proto zapotřebí přepracovat nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu. V tomto rámci a konkrétně s ohledem na energetickou účinnost budov jsem jako zpravodaj Evropského parlamentu zmíněné nařízení přepracoval.

Jako zpravodaj bych proto rád zdůraznil, že doposud se za způsobilé výdaje na bydlení, zejména těch, které se týkají energetické účinnosti a obnovitelné energie v odvětví bytové výstavby v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj, považovaly pouze výdaje členských států, které přistoupily k Evropské unii po květnu 2004.

Za prvé, považoval jsem za vhodné, aby se rámec přezkumu nařízení v mé zprávě zaměřil na usnadnění energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie v odvětví bytové výstavby ve všech 27 členských státech. Jsem přesvědčen, že tento návrh má velký význam vzhledem k tomu, že vychází z hospodářské situace daného státu nebo regionu, a nikoli z data přistoupení. Chtěl bych zdůraznit, že v oblasti přístupu k bydlení se s vážnými problémy potýkají i lidé v řadě měst a regionů v Evropě, které neleží nutně na území některého nového členského státu.

Dále jsem považoval za vhodné podpořit strop výdajů na uvedené investice ve výši 4 % celkového rozpočtu EFRR a odstranění odkazu na domácnosti s nízkými příjmy, což je doporučení obsažené v původním návrhu Komise, a ponechat na rozhodnutí členských států, které kategorie domácností budou způsobilé. Proto jsem považoval za důležité ponechat rozhodování o kategoriích způsobilých domácností v rukou členských států s tím, že členské státy mohou stanovit konkrétní kritéria jako například finanční situace vlastníků nebo geografické oblasti (jako např. ostrovy, horské oblasti, oblasti bez hor). Rovněž zvýšení jednorázové částky na 50 000 EUR je důležité, protože odráží provozní náklady.

Chtěl jsem v této zprávě vyjádřit stanovisko Evropského parlamentu k této otázce, které zároveň představuje kompromis dosažený Radou v rámci postupu spolurozhodování ohledně změn, které jsme provedli v původním návrhu.

Přezkum příslušného nařízení se netýká způsobilých výdajů na bydlení a podporuje činnost důležitých odvětví hospodářství, jako je stavební průmysl a odvětví, která vytváří energetické systémy a systémy obnovitelné energie.

Obecně řečeno nařízení je v souladu se zásadou subsidiarity, protože poskytuje podporu členským státům; je v souladu se zásadou proporcionality, protože se vztahuje na všechny členské státy; podporuje cíle politiky soudržnosti stanovené v článku 158 Smlouvy o ES a nezvyšuje rozpočet Společenství na období 2007–2013, ale zrychluje výplatu záloh a dočasných plateb.

Rád bych zde jasně řekl, jak je důležité, že jsme doplnili 3 dodatečné formy způsobených nákladů: nepřímé náklady, paušální částky a jednorázové částky.

Závěrem bych rád řekl, že je zde dnes přítomen pan komisař Barrot, který zastupuje komisařku pro regionální politiku, paní Hübnerovou, a podle dohody přednese závazné prohlášení Komise o hodnocení nových opatření do roku 2010 souvisejících se všemi třemi nařízeními.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, rád bych poděkoval paní Garcii Pérezové, paní Jönsové a panu Angelakasovi. Vyhotovali jste tři kvalitní zprávy o návrzích přezkumu nařízení o strukturálních fondech a Fondu soudržnosti, které v listopadu předložila Komise Radě a Evropskému parlamentu v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy.

Tyto tři zprávy – týkající se nařízení o obecných ustanoveních, nařízení o Evropském sociálním fondu a nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj – jsou dokladem zájmu Parlamentu na zajištění

dostatečných zdrojů pro Evropskou unii, které jí umožní co nejrychleji a nejúčinněji bojovat s dopady krize v oblasti růstu a zaměstnanosti.

Politika soudržnosti je mocnou pákou, která se může stát pobídkou pro reálné hospodářství. 347 miliard EUR na období 2007–2013: je to prostředek k vytvoření pevného základu rozpočtové stability a veřejných investic v členských státech a regionech Evropské unie.

Právě z tohoto důvodu sehrává politika soudržnosti v Plánu evropské hospodářské obnovy tak významnou úlohu. V plánu hospodářské obnovy Komise doporučila přijetí opatření spadající do čtyř prioritních oblastí lisabonské strategie: jednotlivci, podniky, infrastruktura a energie a výzkum a inovace.

Komise rovněž připomíná, že uvážlivým spojením strategie a lidských zdrojů lze dosáhnout spuštění klíčových investic, které Evropskou unii nasměrují k budoucí udržitelné prosperitě. Pokud jde o politiku soudržnosti, hlavním cílem této strategie je urychlit realizaci programů a investic do projektů, z nichž mají prospěch občané EU, a do hospodářské činnosti.

Zpravodajové právě hovořili o konkrétních podrobnostech těchto regulačních pozměňovacích návrhů, které máte před sebou. Zaměřím se na jeden či dva z nich.

Za prvé, zlepšit řízení fondu: členským státům se nabízí finanční nástroje, zejména dodatečné zálohy ve výši 2 % či 2,5 % v celkové výši 6,25 miliard EUR na rok 2009. Je důležité, aby se tyto peníze dostaly rychle k příjemcům a aby tak měly prioritní projekty k dispozici více finančních prostředků.

V oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie vyplývá ze změny nařízení o Evropském regionálním rozvojovém fondu, že až 4 % celkového rozpočtu Evropského regionálního rozvojového fondu mohou být investována do bydlení. To činí dohromady celkem 8 miliard EUR a pro všechny členské státy. Zvýší se tak podíl politiky soudržnosti na boji proti změně klimatu.

V oblasti velkých projektů se předložené pozměňovací návrhy k nařízení o obecných ustanoveních zaměřují na uvolnění předpisů v oblasti finančního řízení, které umožní řídicímu orgánu zahrnout do výkazu výdajů pro Komisi výdaje spojené s velkým projektem ještě před schválením tohoto velkého projektu Komisí.

Finanční hospodářská krize má rovněž významný dopad na malé a střední podniky. Bylo proto nezbytné, aby byl v rámci plánu obnovy usnadněn i jejich přístup k využívání nástrojů finančního inženýrství, které jim umožní provádět své projekty, a to zejména díky programu JEREMIE (Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky). Další pozměňovací návrhy k přezkumu nařízení o obecných ustanoveních směřují stejným směrem: možnost přímo zadávat zakázky Evropské investiční bance, větší finanční podpora pro technické činnosti a v případě finančního inženýrství se u velkých projektů uznávají jako způsobilé výdaje i věcné příspěvky.

Komise ve svém návrhu usilovala o zjednodušení kritérií pro přidělování pomoci v rámci Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. Díky souběžně předloženým pozměňovacím návrhům Parlamentu a Rady budou nařízení týkající se Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu změněna stejně, takže nové druhy způsobilých nákladů, vypočítávaných na základě paušálních plateb, budou přidány ke spolufinancování ze strany Společenství.

Tyto změny zjednoduší postup zdůvodnění výdajů. Omezí pracovní zatížení a počet předkládaných dokumentů, aniž by narušily zásadu řádného finančního řízení. Tento racionální přístup usnadní absorpci prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu, aniž by narušil zásady těchto dvou fondů, které jsou v těchto dobách krize stále významné. Jedná se tedy o víc než jen o včasnou reakci na krizi; je to reakce na opakované výzvy po zjednodušení strukturálních fondů ze strany Evropského parlamentu a Soudního dvora.

Pane předsedající, jsem vděčný všem třem zpravodajům za jejich podporu těchto opatření, které nám umožní urychlit realizaci projektů v praxi. Tato legislativní opatření budou doprovázena doporučení členským státům. Tato doporučení jsou obsahem sdělení Komise, které bylo přijato dne 16. prosince. Komise zdůrazňuje, že zaměření operačních programů může být změněno s ohledem na priority vyplývající z krize.

Evropský parlament rovněž vyjádřil svůj zájem reagovat na naléhavost situace tím, že zajistí, aby byla tato tři nařízení přijata co nejrychleji a aby byla příslušná opatření v členských státech urychleně uplatněna. Jsem vděčný, že Parlament má stejné přání, protože to zejména znamená, že mohou být vyplaceny zálohy členským státům na květen.

Komise bere na vědomí žádost Parlamentu. Zajistila, aby opatření přijatá v rámci plánu obnovy byla důsledně sledována a aby byla Evropskému parlamentu předložena zpráva o realizaci opatření a jejich skutečných výsledcích.

Proto předloží ve druhém pololetí roku 2010 Komise zprávu o realizaci opatření přijatých v rámci plánu obnovy v oblasti politiky soudržnosti v EU. Tato zpráva, která bude předložena – opakuji – ve druhém pololetí roku 2010, bude vycházet z výročních zpráv o pokroku předložených členskými státy v červnu roku 2010. Členské státy předloží v těchto zprávách přezkum realizace opatření přijatých v rámci plánu obnovy a budou informovat o výsledcích dosažených v rámci politiky soudržnosti.

Pane předsedající, Komise tedy přijala prohlášení v tomto smyslu a já jej Evropskému parlamentu tlumočím. Děkuji všem poslancům, a zejména našim třem zpravodajům, za pozornost. Těším se na plodnou rozpravu a na vaše komentáře k návrhům přezkumu nařízení, které vám byly předloženy.

místopředseda Komise – (FR)

Prohlášení Komise

Zpráva pana Angelakase

Komise vítá úsilí vyvinuté ve velmi krátké době za účelem přijetí pozměňovacích návrhů k nařízení o strukturálních fondech a Fondu soudržnosti předložených v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy.

Je to výsledek plodné a účinné spolupráce mezi Radou, Evropským parlamentem a Komisí s podporou Výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru v zájmu národních a regionálních ekonomik Evropské unie.

Legislativní balíček pomůže usnadnit provádění operačních programů a urychlit investice ve prospěch evropského hospodářství, zejména pomocí několika zjednodušujících opatření.

Během druhé poloviny roku 2010 vypracuje Komise návrh zprávy o provádění opatření přijatých v rámci plánu obnovy v oblasti politiky soudržnosti v Evropské unii. Tato zpráva bude založena zejména na ročních zprávách o provádění vypracovaných členskými státy v červnu 2010. Členské státy jsou proto vyzývány, aby do svých práv začlenily přezkum provádění opatření přijatých v rámci plánu obnovy a ukázaly výsledky obdržené v souvislosti s politikou soudržnosti.

Nathalie Griesbeck, *navrhovatelka stanoviska Rozpočtového výboru*. – (FR) Pane předsedající, jako stálá zpravodajka pro strukturální fondy v rámci Rozpočtového výboru mám dva důvody, proč tyto zprávy dnes vítám.

První důvod je, že strukturální fondy představují hlavní položku v rozpočtu Evropské unie, a druhý důvod, který bych spolu se svými kolegy dnes zdůraznila, je rychlost, jakou jsme se snažili, navzdory těsnému rozpočtu, zajistit praktická a pohotová řešení hospodářské krize, která samozřejmě budeme muset znovu projednat s členskými státy, až na to přijde čas.

Navíc bych v tomto ohledu také zopakovala, že musíme být skutečně ochotni vybrat si evropskou půjčku pro podpoření těchto opatření. V této velmi nejisté době potřebujeme k oživení evropského hospodářství nástroje pro zlepšení hotovostního toku, pro urychlení využívání fondů a nouzová opatření, která už dlouho hledáme.

K tomu slouží evropská opatření, k tomu slouží Evropa: podpora sektorů s vysokou přidanou hodnotou a příprava, nyní větší než kdy jindy, na konec krize prostřednictvím investování do tradičních oblastí, ale zejména do všech odvětví, která mohou pomoci zmírnit riziko nezaměstnanosti našich spoluobčanů.

Nicméně, a to je dnes má hlavní myšlenka, přestože Parlament dokáže reagovat rychle a správně, je nyní důležité, aby se členské státy vzbudily a dokázaly čelit výzvám, protože v administrativní netečnosti samotných členských států, neschopných rozhodnout o svých strategických cílech a odmítajících spolufinancovat projekty, dochází ke zpožděním, která představují miliardy z pomocných fondů.

A protože v Evropě je vše připraveno, jak říkáme v mé zemi, „moudrému napověz“ – nyní je to na členských státech.

Gabriela Crețu, *zpravodajka pro stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci*. – (RO) Finanční krize si vyžaduje mnohem opatrnější úvěrové politiky, které jsou nezbytné pro banky, ale tvrdé pro hospodářství.

Nepříznivé dopady pociťuje reálná ekonomika, zejména malé a střední podniky a veřejné orgány. Ty mají projekty, které mají vylepšit sociální a regionální soudržnost, vytvářet pracovní místa, využívat místní zdroje a usnadnit vstup nebo návrat na pracovní trh.

Společný rozpočet, který je obvykle důležitý, je nyní rozhodujícím zdrojem financí pro zastavení hromadění negativních dopadů. Z toho důvodu Výbor pro zaměstnanost a sociální věci podporuje zjednodušení pravidel a rychlejší přístup ke strukturálním fondům a Evropskému sociálnímu fondu. To poskytuje zemím s menšími zkušenostmi dvojnásobný užitek při získávání těchto financí.

Domníváme se, že je nezbytné a přínosné, aby se evropské finanční instituce podílely na financování opatření, změnách ve složení způsobilých výdajů, odstraňování stropů pro zálohové platby nebo předchozí oznámení. Nicméně samotným přístupem k fondům to nekončí. Finanční dopad se převyšuje 6,3 miliard EUR. To je nepochybně významná částka.

Jako zástupci našich občanů máme zájem na tom, aby byly fondy využívány k dosažení cílů, pro něž byly vytvořeny. Dnes vystavujeme bílé šek a požadujeme nezbytnou transparentnost ve způsobu vynakládání peněz. Také doufáme, že vytvoříme pozitivní precedens. V minulosti bylo mnoho iniciativ, zejména sociálních, zamítnuto kvůli tomu, že neměly právní základ. Změna tohoto nařízení dokazuje, pokud to někdy bylo třeba, že kde je politická vůle, tam je také právní základ. Nezapomínejme na tuto skutečnost.

Jamila Madeira, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro regionální rozvoj*. – (PT) Pane předsedající, dámy a pánové, v reakci na světovou finanční krizi říká Plán evropské hospodářské obnovy, že politika soudržnosti významně přispívá k veřejnému investování členských států a regionů a měla by působit jako prostředek k zotavení ze současné krize. Konkrétně doporučuje přijetí opatření v oblastech, které upřednostňuje Lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost. Všechny zaváděné nástroje mají sloužit ke splnění tohoto cíle a rychlejšímu získání výsledků.

Z toho důvodu je hlavním cílem rozšiřování pole působnosti Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci a modernizaci Evropského sociálního fondu reagovat na mnohé sociálně a ekonomicky naléhavé situace, které si vyžadují podporu. Jsem si jistá, v současnosti stejně jako v minulosti, že čím více se jejich činnosti a pole působnosti doplňují, tím účinnější budou. Nicméně vzhledem k tomu, že nebylo nařízeno zpřístupnit nové fondy nebo podniknout nové kroky, je obzvláště důležité, aby byl Evropský sociální fond plně využíván v boji proti nezaměstnanosti a rychlému zvýšení konkurenčního tlaku na evropské hospodářství, který je následkem současné finanční krize a zpomalení hospodářského růstu.

Ráda bych zdůraznila, že Výbor pro regionální rozvoj opakovaně označil zjednodušení, které navrhuje Evropská komise, za nezbytné pro zlepšení správy a provádění strukturálních fondů. Byli jsme požádáni, abychom se tím urgentně zabývali, což jsme vzali v úvahu při přijímání balíčku předpisů; tato sněmovna se nikdy nevyhýbala svým politickým povinnostem. Z toho důvodu, přestože neobvyklost situace vynesla na povrch mnoho různých názorů, nyní nebudeme předkládat další pozměňovací návrhy, abychom umožnili rychlý postup a skutečné přínosy pro veřejnost, které jsou smyslem návrhu. Nicméně zdůrazňujeme, že je třeba hned zahájit hodnocení tohoto fondu, aby byl co možná nejdříve vypracován dodatečný posudek.

Iosif Matula, *jménem skupiny PPE-DE*. – (RO) Pane předsedající, dámy a pánové, předně bych chtěl vyjádřit uznání zprávě paní Garcíi Pérezové.

Reformy jako součást politiky soudržnosti jsou velmi důležité a mají za cíl zmírnit negativní dopady finanční krize. Flexibilita, kterou umožňuje rozdělování fondů Společenství, poskytne vnitrostátním hospodářstvím okamžitý tok hotovosti, což jim umožní investovat do reálné ekonomiky. To bude mít okamžitý účinek a my nepochybně v následujících měsících uvidíme první výsledky.

Evropská komise podporuje ekonomiky členských států na základě čtyř hlavních priorit, z nichž nejdůležitější je zvýšení předběžných financí z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu a zvýšení podpory z Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu. Ve skutečnosti mohou v roce 2009 předběžné platby, které obdrží zejména členské státy, pomoci překonat krizi a vybudovat sociální a územní soudržnost.

Velkou důležitostí je třeba přisoudit také zprávě o způsobilosti investic do energetické účinnosti a obnovitelné energie pro bytovou výstavbu. Významné místo mezi prioritami Evropské unie musí mít renovace topných systémů v obydlích s přihlédnutím k přidané hodnotě, kterou toto opatření přinese.

V době, kdy náklady na vytápění neustále rostou, musí členské státy do svých programů pro boj proti finanční krizi začlenit také projekty, které berou ohled na energetickou účinnost. Ty nabízejí hospodářství a obyvatelům

následující důležité přínosy: injekci hotovostního toku do hospodářství spolu s vytvořením nových pracovních příležitostí, snížením nákladů na vytápění, ochranou životního prostředí prostřednictvím snížení emisí skleníkových plynů, zajištěním sociální soudržnosti a podporou rodin s nízkými příjmy.

V Rumunsku naléhavě potřebuje investici do renovace 1,4 milionu bytů.

Constanze Krehl, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, o těchto třech zprávách diskutujeme kvůli největší a nejobtížnější hospodářské a finanční krizi v historii Evropské unie. Je samozřejmě správné, že roli při zmírňování dopadů této hospodářské krize má hrát politika soudržnosti. Nicméně bych ráda využila této příležitosti, abych znovu zdůraznila, že přestože je správné, že rozpočet politiky soudržnosti je největší jednotlivý rozpočet v Evropské unii, bohužel je také pravda, že členské státy přispívají mírně více než 1 % částkou svých HDP do rozpočtu Evropské unie. To znamená, že i když vydáme přes 6,25 miliardy EUR na financování prozatímních a zálohových plateb, je to jen kapka v moři a prostě to nestačí. Zmírní to dopady, umožní pákový efekt, ale stále budou nutné i vnitrostátní snahy. Možná bychom to měli mít na paměti v souvislosti s příští rozpravou o finančním výhledu.

Naše skupina o těchto třech zprávách diskutovala velmi intenzivně a mohla do rozpravy vnést několik jiných dobrých nápadů. V mnoha případech – jak již řekla paní Jönsová – nás překvapilo, že musela přijít hospodářská krize, abychom konečně umožnili omezení byrokracie v Komisi. Nebudeme předkládat žádné pozměňovací návrhy, protože víme, že nyní je třeba v regionech urychleně jednat, a protože také víme, že budeme muset hovořit o změnách strukturální politiky jinde.

Proto podporujeme celý balíček, který navrhuje Komise, a doufáme, že se co možná nejrychleji dostane do regionů a že peníze pomohou v boji proti finanční krizi.

Jean Beupuy, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, já a moji kolegové ze skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu budeme samozřejmě hlasovat ve prospěch těchto tří zpráv. Budeme pro ně hlasovat nikoli proto, že by byly naprosto vyhovující – jak již řekli moji kolegové, rádi bychom předložili několik pozměňovacích návrhů –, ale proto, že je třeba jednat urychleně. Na to právě poukázala paní Krehlová.

Odpusťte mi však, pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, když řeknu, že jsme trochu odtrženi od reality. Sedíme zde v příjemně vytopeném a dobře osvětleném prostředí. Víte, že právě teď má v Evropě 30 milionů domácností protékající střechu a vlhké zdi?

Jistě, se 4 % z Evropského fondu pro regionální rozvoj budeme moci tuto situaci pro více než 1 milion domácností napravit. Tato činnost, pokud na ni budeme dohlížet, pane komisaři – o což vás za chvíli požádám –, vytvoří 250 000 pracovních míst a vylepší situaci v 1 milionu domácností. Tím se ušetří 40 milionů tun CO₂ a účet každé rodiny za energie se sníží o 450 EUR ročně. To jsou údaje, které vám dávám k dispozici a které schválila důležitá evropská organizace známá především svým seriózním přístupem.

To tudíž znamená, že význam rozhodnutí, které se chystáme přijmout nejen pro zajištění obnovy, ale také pro blaho našich spoluobčanů, podléhá jedné zásadní podmínce: že rozhodnutí, která dnes Parlament přijme v souladu s Komisí, budou mít v následujících týdnech a měsících praktický dopad.

Pane komisaři, bedlivě jsme vám naslouchali. Řekl jste nám – a my vám věříme –, že do 30. června požádáte každý členský stát, aby předložil Komisi zprávu. Já a moji kolegové všech politických přesvědčení z Výboru pro regionální rozvoj jsme pro. Ve všech zemích byly operační programy právě přijaty a víme, že většina správních orgánů v těchto zemích je nebude chtít změnit. Za 15 měsíců, 30. června, nepověřujte, pane komisaři, mnoho zaměstnanců navrhováním zpráv, analýz toho, co je hotovo, protože budete-li čekat, až se členské státy, výkonné orgány a partneři pustí do práce, nedosáhnete mnoha cílů.

Takže máme na jedné straně k dispozici 8 miliard EUR a na druhé straně 30 milionů obzvláště nevyhovujících domů. Co je třeba udělat?

Pane komisaři, já a moji kolegové vám nyní něco navrhneme. Evropská komise by měla překročit svá práva a zakročit rázně – skoro jsem chtěl říci násilně – vůči vládám a výkonným orgánům a nařídit jim, aby tato nařízení uplatnily co možná nejdříve. Poslanci EP rádi hlasují o dokumentech. Je to naše práce. Nicméně nejraději jsme, když jsou tyto dokumenty uplatňovány. Potřebujeme Komisi a doufáme, že nás Komise bude poslouchat.

Mieczysław Janowski, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, dnes hodnotíme zprávy o regionální politice, které zavádějí kladné změny a zjednodušení. Můžeme jen litovat, že nás k rychlé, a doufejme že

účinné reakci na současný vývoj donutila až krize. Vítám příležitost zavést větší flexibilitu, protože je vyloučeno, že by se rozpočet Evropské unie zvýšil. To bych rád zdůraznil. Slyšeli jsme dnes zmínky o kvótách. To představuje pouhou kapku v moři, protože rozpočet Evropské unie dosahuje přibližně 1 % HDP členských států. Můžeme jen doufat, že ta malá kapka bude oživující. Potřebujeme, aby byla!

Vítám také zvýšení flexibility umožněné díky podpoře od Evropské investiční banky a Evropského investičního fondu. Jsem rád, že bude se zpětnou účinností zavedeno zjednodušení způsobilosti výdajů. Je dobré, že zvyšujeme splátky a urychlujeme výdaje na velké projekty odevzdané s předstihem a že bude možné provádět platby před schválením. Mohu jen zopakovat, že doufám, že to vše bude nakonec oživující.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, my, Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance, vnímáme finanční krizi a krizi klimatu jako vzájemně propojené, protože negativní dopady změn klimatu na regiony jsou dlouhodobé a vyžadují si ohromné výdaje. Způsobují tlak na hospodářskou, sociální a územní soudržnost. Proto musíme ihned přijmout opatření.

Prvním krokem v tomto ohledu je zateplování budov a využívání obnovitelné energie v bytové výstavbě v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). K čemu však je tento pokrok, když členské státy zároveň mohou investovat finance z ERDF do silničního plánování a obrovských spaloven odpadu, jejichž využívání znovu prohlubuje změny klimatu a škodí životnímu prostředí? To je polovičaté a rozporuplné.

Vaše dynamická řeč, pane komisaři, neodpovídá ani na otázku, proč Komise zamítá náš návrh nasměrovat regionální politiku jako celek výrazněji na ochranu životního prostředí a klimatu. Nemá Komise dost odvahy prosadit vůči členským státům revizi nařízení o ERDF, které je zaměřené na cíle z oblasti klimatu? Proč neexistuje žádný akční plán Komise pro regionální politiku? Výhrady k ochraně klimatu ze strany generálního ředitelství pro regionální politiku zabránily, aby naše pozměňovací návrhy dostaly většinovou podporu ve výboru. Nicméně my je budeme předkládat znovu a požadovat jmenovité hlasování. Potom uvidíme, jestli vám voliči mohou také důvěřovat v podporu ochrany klimatu.

Bairbre de Brún, jménem skupiny GUE/NGL. – (GA) Pane předsedající, ráda bych dnes vyjádřila souhlas se zprávou pana Angelakase. Pan Angelakas v ní podporuje návrh Evropské komise poskytnout členským státům finance z Evropského fondu pro regionální rozvoj na energetickou účinnost a na obnovitelnou energii ve vztahu k bytové výstavbě.

Potýkáme se s nouzovou hospodářskou situací. Lidé, kteří pracují ve stavebním průmyslu – například v mé zemi, Irsku –, se ocitli v obzvláštních nesnázích. Doufám, že v důsledku tohoto rozhodnutí EU budeme schopni zajistit částečné financování renovačního programu pro energetickou účinnost. Takový program posílí stavební průmysl v Irsku – severním i jižním –, který pomůže zachovat pracovní místa a splnit naše povinnosti ve vztahu ke změnám klimatu a, jak již v této rozpravě zaznělo, ohledně zastavení energetické chudoby. To znamená pomoc lidem, kteří vynakládají značnou část svého příjmu na poplatky za energii.

Podle mého názoru je správné, že se Komise zaměřila na výstavbu bydlení pro lidi s nízkými příjmy jako na cílovou skupinu této změny kritérií. Většinou právě lidé s nízkými příjmy budou trpět, když se naše hospodářství zhorší. Zároveň tito lidé nebudou schopni bez finanční pomoci renovovat své domovy v zájmu energetické účinnosti. Tento plán by byl tudíž úspěšný v řešení těch nejhorších důsledků energetické chudoby, které mají na mnoho lidí extrémně negativní dopad – pokud by byl tento plán řádně využit.

Doufám, že místní, regionální a vnitrostátní orgány využijí této příležitosti a nebudou odpírat zajištění příslušných zdrojů, které již mají, aby návrh zavedly do praxe.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, mezi roky 2007 a 2013 se regionální politika s 347 miliardami EUR přiděleným strukturálním fondům stane hlavní položkou v rozpočtu Evropské unie.

Pomůže tento vývoj ochránit naše hospodářství před dopady světové hospodářské krize, jak tvrdí Komise? Odpusťte mi mé pochyby.

Zaprvé, nárůst regionálních výdajů trestá některé členské státy, a zejména Francii. Tento nárůst je na úkor společné zemědělské politiky, a tudíž na úkor francouzského zemědělství, které donedávna bylo hlavním příjemcem prostředků ze společné zemědělské politiky.

Navíc podíl strukturálních fondů vyplácený francouzským regionům se stále snižuje a velkou většinu dostává východní Evropa zničená více než 40 lety komunismu.

Takže Francie, která přispívá 16 % k evropským rozpočtovým příjmům, dává Bruselu stále více peněz, ale dostává stále méně. A především, evropská regionální politika, která své příjemce velmi málo ochraňuje před hospodářskou krizí, ještě situaci zhoršuje, protože tvoří část logiky radikálně volného trhu Lisabonské strategie.

Komisi navrhované změny správy strukturálních fondů tudíž neumožní našim zemím vypořádat se s touto krizí, která je důsledkem neuváženého otevření hranic a deregulace finančních trhů.

Nyní potřebujeme více než kdy jindy vybudovat novou Evropu, Evropu nezávislých národů založenou na následujících třech zásadách: hospodářský a sociální patriotismus, evropský protekcionismus a upřednostňování Společenství.

Richard Howitt (PSE). – Pane předsedající, světový hospodářský pokles postihuje všechny naše země a regiony. Je správné, že dnes sjednáváme mimořádná opatření pro urychlené zajištění evropských fondů pro chudé v době nedostatku. Zejména vítám zredukování administrativy povolením paušálních a jednorázových plateb, které umožňují vynakládání peněz na energetickou účinnost v bytové výstavbě, přinášejí kolem 6 miliard liber výdajů na začátku tohoto roku a usnadňují nakládání s půjčkami Evropské investiční banky. Když telefonní středisko jedné stavební společnosti v Hertfordshiru, mém volebním obvodu, propouštělo, do 24 hodin jsme byli schopni přivolat pomoc z evropských fondů jako podporu pro nadbytečné pracovníky, čímž jsme dokázali, jak Evropa může pomoci našim místním komunitám.

Pokud jde o změny, o nichž dnes jednáme, Agentura pro rozvoj východní Anglie vítá skutečnost, že bude umožněno poskytování na míru šitého vzdělávání vedeného podniky, a říká, že nám pomůže rychleji splnit závazek našeho regionu pomoci 1 24 000 lidí pouze prostřednictvím evropských sociálních fondů.

A konečně, byl jsem velmi hrdý, že paní komisařka Hübnerová osobně přijela do Lowestoftu v mém volebním obvodu, aby zahájila evropský program regionálního rozvoje v hodnotě 100 milionů liber, který je zaměřen zejména na pomáhání podnikům v našich komunitách při přizpůsobování nízkouhlíkovému růstu. Hospodářská krize nesmí nikoho z nás odvádět od plnění dlouhodobých úkolů v oblasti změn klimatu. Úsilí o obnovu by mělo být vedeno investováním do environmentálních technologií v řízení. Východní Anglie se hodlá tohoto cíle pevně držet.

Marian Harkin (ALDE). – Pane předsedající, i já vítám tento návrh, protože je to přímá a jasná odpověď EU na současnou hospodářskou krizi. Reagujeme využitím nástrojů, které máme k dispozici, ale já naprosto souhlasím s kolegou panem Beaupuyem, když říká, že se musíme vzchopit a urychleně udělat něco pro rodinu a společenství.

Zadruhé, vítám zjednodušení a flexibilitu, které tento návrh představuje. Ty nutně potřebujeme v každém případě. Často slyším od skupin, které mají přístup k financování, stížnosti na velkou míru byrokracie. Tento balíček sice nevyřeší všechny problémy, ale pomůže.

Zatřetí, obzvláště mě těší, že materiální příspěvky jsou nyní uznávány jako způsobilé výdaje. K zavedení tohoto opatření jsem vyzýval ve své zprávě o příspěvku dobrovolnictví k hospodářské a sociální soudržnosti, kterou tento Parlament schválil. To znamená, že příspěvky dobrovolníků a ostatních budou nyní brány jako příspěvky k různým projektům a to velmi oceňuji, i když musela přijít současná hospodářská krize, abychom se tímto směrem vydali.

Toto opatření prakticky uzná způsob přispívání dobrovolníků a dobrovolnického času a také to, že může být součástí naší reakce na současnou krizi. Tímto způsobem spolupracujeme s našimi občany a partnery. Ze satelitních účtů, které zveřejnily různé členské státy, víme, že neziskový sektor tvoří pět až sedm procent HDP. Nyní to uznáváme a oceňujeme a říkáme občanům: vaše úsilí, váš čas a vaše odhodlání jsou důležité a my pracujeme s vámi.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Děkuji vám, pane předsedající. Podporuji změny navrhované výborem odpovědným za návrh Komise o energetické účinnosti a investicích do obnovitelné energie v bytové zástavbě. Návrh výboru podpoří zvýšení poptávky a rychlejší tok hotovosti do opatření pro zvýšení energetické účinnosti. Členské státy mají nyní příležitost nasměrovat tyto zdroje tak, aby dosáhly maximálního účinku ve zvyšování energetické účinnosti. Nejúplnějších výsledků by bylo dosaženo využitím těchto zdrojů pro cíle, které by nechaly volnou ruku iniciativám spotřebitelů pro zvýšení energetické účinnosti, a nejvíce povzbudivými opatřeními by byla ta, která snižují rizika pro lidi, kteří sami uvažují o investování do energetické účinnosti. Nicméně uznávám, že výbor měl k této záležitosti vydat nějaké pokyny pro další jednání členských států. Takový přístup by nejen znásobil stimulaci hospodářství, ale také by napomohl

rychlejšímu pochopení úsporného nakládání s energií v členských státech. Množství dostupných zdrojů bude však vyžadovat, aby členské státy omezily počet příjemců podpory, a v tomto smyslu by bylo rozumné řídit se návrhem Komise a nasměrovat tyto finance přednostně k domácnostem s nízkými příjmy. Děkuji vám.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, dnes diskutujeme o obzvláště důležitých změnách. Nejsou důležité jen z hlediska reakce na obtíže spojené s finanční krizí, ale také proto, že mohou ovlivnit povahu politické soudržnosti v období po roce 2013. Je zjevné, že zavedení tak významných změn nemůže být vnímáno pouze jako dočasné opatření.

Vůbec poprvé jsme byli svědky, jak Evropská komise po dohodě s Parlamentem a Radou přijala opatření, které bylo dlouho předmětem diskusí a které se jeví jako velmi obtížné. V podstatě jsme byli svědky skutečného zjednodušení, skutečného zrychlení a samozřejmě změny strategie prostřednictvím zahrnutí investování do oblasti opatření pro úsporu energie. To je velmi pozitivní signál, že jsme schopni reagovat na situaci ve fázi plánování, a nelpíme dogmaticky na dříve stanovených zásadách.

Na Evropský parlament se často nahlíží spíše jako na mladšího partnera Rady a Komise. Sněmovna je však odhodlána svými kroky dokázat naši schopnost spolupracovat na urychlené reakci na nové výzvy.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Domnívám se, že bychom měli dnes oslavovat. Parlament mnoho let obhajoval názor, že bychom neměli jen zajišťovat financování falešných opatření v oblasti bytové výstavby, ale že bychom se měli odhodlat k zavedení skutečných opatření.

Značná část obyvatelstva EU žije v bytových domech. Rozvojem těchto projektů bytové výstavby můžeme konkrétně zlepšit materiální podmínky obyvatel a snížit spotřebu energie budov a také vytvářet a ochraňovat pracovní místa. Současné změny umožňují v mé zemi renovovat 90 % bytových domů, což je v každém případě ohromný krok.

Nicméně vzhledem k tomu, že tyto fondy budou nadále financovat renovace pouze v městských oblastech, nemůžeme se radovat bezvýhradně. Ochuzování obyvatel venkovských oblastí, kteří potřebují finance nejvíce, jsou opět ponecháni svému osudu. Protože nechceme ohrozit program pro bytové domy, který je pro nás všechny důležitý, dohodli jsme se, že tentokrát nebudeme předkládat pozměňovací návrhy. Ovšem očekáváme, že Komise za to před letní pauzou zahrne naše doporučení do svého balíčku.

První a nejdůležitější krok k účinné a udržitelné sociální integraci nejvíce znevýhodněných oblastí je jednou pro vždy ukončit vyloučení a ghetta. Renovování sídlišť, která jsou izolována, zkrátka nemá smysl. Namísto renovace je řešením rekonstrukce podpořená komplexními programy, které vytvářejí sociální zaměstnanost.

Vážení kolegové, skutečně budeme mít důvod k oslavě, až se v místech vykořeněných venkovských ghett lidí pracujících v nově vytvořených sociálních družstvech vrátí do svých nových domovů a řeknou svým dětem, že mohou studovat a snažit se, protože se mohou stát, čímkoli chtějí.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve chci poděkovat zpravodajům za jejich skvělou přípravnou práci. Navrhované změny pravidel strukturálních fondů urychlí využívání fondů a zjednoduší pravidla, takže si skutečně zaslouží podporu. Tak můžeme zajistit, aby peníze ze strukturálních fondů byly vynakládány na obnovu a zabráňovaly negativnímu vlivu recese na hospodářství a zaměstnanost. Je to také dobrý začátek reformy strukturální a regionální politiky EU, jejímž cílem musí být zjednodušit a urychlit postupy a posílit flexibilitu a dosahování výsledků.

Při snižování byrokracie s ohledem na nařízení Evropské unie a zaměření se na dosahování lepších výsledků je třeba se ujistovat, zda členské státy míří také tímto směrem. Je třeba dát větší pravomoci regionům a místním subjektům a centrální vláda by měla povolit ve své kontrole.

PŘEDSEDAJÍCÍ: paní ROURE

Místopředsedkyně

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Paní předsedající, současná krize vyžaduje stimulaci hospodářské činnosti, podporu ochrany pracovních míst a ochranu těch, kteří ztratili zaměstnání. Návrh Komise rozšířit škálu výdajů krytých z Evropského sociálního fondu je krokem správným směrem.

Začlenění financování paušálních částek a také přímých nákladů a smíšených nákladů a neurčení horní hranice plateb jsou všechno velmi užitečná opatření, pokud jde o lepší využití financí Evropského sociálního

fondů. Zavedení paušálních částek pro přímé náklady a pro nepřímé náklady do 50 000 EUR zjednoduší administrativní postupy a odstraní zpoždění v provádění cílů fondů. Vzhledem k naléhavosti zavedení těchto opatření podporuji přijetí návrhu bez pozměňovacích návrhů. Ráda bych poděkovala paní Harkinové za upozornění na uznání hodnoty dobrovolnické práce.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Úvodem bych ráda ocenila myšlenku těchto koordinovaných opatření. Také bych chtěla zvláště poděkovat zpravodajům za vykonanou práci.

Všichni jsme si vědomi toho, jaké jsou dopady krize ve všech našich zemích, od poklesu hospodářského růstu a pracovních možností po zvýšení rozpočtového deficitu a hospodářského poklesu. Politika soudržnosti EU může být v této souvislosti také stejně spolehlivý a účinný nástroj. Jak velmi dobře víme, Evropa je touto krizí těžce postižena a skutečnost, že EU byla schopna tak rychle zareagovat při hledání řešení, je povzbudivá.

Rozhodnutí upravit předpisy pro existující fondy, které již prokázaly účinnost, je velmi vhodné. Postup pro vytvoření specifického krizového fondu by byl příliš dlouhý. Zjednodušení kritérií pro způsobilost výdajů, zvýšení předběžného financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropského sociálního fondu a urychlení výdajů za velké projekty jsou opatření, která, jak doufám, pomohou členským státům dostat se z hospodářské a finanční krize.

Zatímco Evropa prochází současnou hospodářskou krizí, jsme si vědomi, že prožívá také energetickou krizi. Opatření umožňující, aby byl ERDF využíván k investování do energetické účinnosti a využívání obnovitelné energie pro bytovou výstavbu, by mělo mít podle mého názoru velký vliv. Rumunsko, stejně jako další země střední a východní Evropy, má mnoho problémů s mnohopatrovými obytnými bloky domů. Staré budovy jsou extrémně špatně izolovány a mnoho obyvatel je neschopno zaplatit za zateplení svých domů z vlastní kapsy.

Doufáme, že toto opatření pomůže obyvatelům Evropy uspořít energii, takže jim zbude více peněz a zároveň pomohou vylepšit situaci v oblasti globálního oteplování. Současná rumunská vláda rozhodla, že toto opatření je prioritní, a služby, které již byly schváleny, znamenají, že tato priorita je již zajištěna.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Paní předsedající, dámy a pánové, dnešní balíček pozměňovacích návrhů ustanovení pravidel strukturálních fondů je důležitý krok ke zjednodušení a přímé aktivaci zdrojů jak na evropské, tak na vnitrostátní a místní úrovni.

Je to důležitý krok pro povzbuzení evropského hospodářství uprostřed nebyvalé krize, která poškozuje reálnou ekonomiku na všech úrovních každý den stále víc. Je to krok, který odpovídá na dlouhodobý požadavek Evropského parlamentu na jednodušší postupy a větší flexibilitu při uplatňování pravidel strukturálních fondů.

Jaká je reakce dnešních vůdců na ohromnou krizi, kterou právě prožíváme? Kde jsou evropské politiky? Abychom zajistili, že požadovaná likvidita dosáhne svých příjemců a provádění projektů okamžitě začne, je třeba, aby členské státy reagovaly na okolnosti. Zdroje politiky soudržnosti musí být okamžitě a včas zpřístupněny skutečným příjemcům na regionální a místní úrovni. Účelem aktivování operačních programů by měla být ochrana pracovních míst, podnikání a konkurenceschopnosti a využívání přírodních, kulturních a lidských zdrojů každého regionu.

Jedině okamžité spuštění programů pomůže ochránit soudržnost a zabránit vytváření nových nesrovnalostí.

Přejeme si, aby byla dnešní krize příležitostí sjednotit náš hlas, aby zde pro řešení všech problémů, které prožíváme, byl jednotný evropský hlas.

Toomas Savi (ALDE). – Paní předsedající, přistoupením k EU jsme získali přístup k strukturálním fondům a fondům soudržnosti Evropské unie, z nichž Estonská republika získala v letech 2004–2006 kolem 800 milionů EUR, přičemž dalších 3,4 miliardy bylo přiděleno v rámci finančního výhledu na období 2007–2013.

Navzdory závažnosti hospodářské krize je splnění cíle fondů Evropské unie, tedy vyrovnání rozdílů v rozvoji jednotlivých států Unie, blíže.

Velmi vítám návrh Komise Radě věnovat dalších 6,3 miliardy EUR na zmírnění negativních dopadů hospodářské krize, což znamená urychlit provádění fondů ve prospěch reálné ekonomiky.

Nicméně souhlasím s paní zpravodajkou Garcíou Pérezovou, že je třeba jednotného přístupu ve všech členských státech, abychom zabránili zvětšení nerovností v rámci Evropské unie a špatnému zacházení s penězi daňových poplatníků.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, existuje mnoho způsobů, jak zmírnit trvající dopady nepředpokládané finanční a hospodářské krize. Tento opravný balíček, toto legislativní opatření v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy, byl vymyšlen jako dobrá – třebaže ne zcela dostačující – reakce na tuto přechodnou, ale výjimečně kritickou, situaci.

Reaguje mimo jiné na požadavek na zjednodušení postupů a zvýšení flexibility při uplatňování stávajících pravidel v rámci ustanovení strukturálních fondů, který v nedávných letech opakovaně vznášel Evropský parlament. Rád bych zdůraznil, že je také třeba ocenit, že pozměňovací návrh k článku 7 – „Způsobilost výdajů“ – umožní členským státům EU a regionům investovat do energetické účinnosti a opatření pro obnovitelnou energii v bytové výstavbě s podporou strukturálních fondů EU a že toto opatření není zaměřeno jen na domácnosti s nízkými příjmy. Příslušný pozměňovací návrh tedy správně odstraňuje zmínku o „domácnostech s nízkými příjmy“ a navrhuje strop 4 % z celkového přidělu Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) pro každý členský stát na takové výdaje. To je jen jedno z navrhovaných vylepšení.

Ve zkratce, uskutečnění tohoto celkového balíčku by urychlilo výdaje, a tak zpřístupnilo další likviditu z ERDF, Evropského sociálního fondu (ESF), Fondu soudržnosti a strukturálních fondů pro plnění nezbytných cílů a zjednodušilo by pravidla umožňující rychlé provádění programů.

Podle mého názoru to představuje účinný, ačkoli ne zcela dostatečný, příspěvek k řešení současné krize.

Lidia Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Paní předsedající, Evropská unie čelí rozsáhlé krizi, jejíž dopady nyní není možné předvídat. Zaregistrovali jsme snížení tempa růstu, zvýšené rozpočtové deficity a dramatický nárůst nezaměstnanosti. Evropská politika soudržnosti s rozpočtem 347 miliard EUR pro období 2007–2013 se jeví jako jeden z neúčinnějších nástrojů, s nimiž můžeme znovu podnítit investování a poskytnout další veřejné finance pro vnitrostátní hospodářství.

Komise již přijala řadu opatření zaměřených na zavedení změn v stávajícím balíčku nařízení týkajících se strukturálních fondů. Změny jsou zaměřeny na zrychlení výdajů, zvýšení likvidity ve vztahu k provádění projektů a zjednodušení opatření usnadňující urychlené provádění projektů v regionech. Hlavní oblasti jednání zahrnují zvyšování podpory z Evropské investiční banky (EIB), Evropského investičního fondu (EIF) a zjednodušení způsobilosti výdajů. Obhajovány jsou také paušální částky a urychlení výdajů na velké projekty.

Vítám rychlé jednání ze strany Evropské komise a navrhované legislativní změny. Další důležitá změna byla dosud přehlížena, ale je vyžadována. Je jí vytvoření systému řízení a kontroly, který by zaručoval skutečnou likviditu v celém hospodářském systému Evropské unie.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, návrhem Evropské komise se všem členským státům otevřela příležitost investovat strukturální fondy do úprav a oprav panelových a dalších budov. To je pro Českou republiku obzvláště důležité, protože v zastaralých panelových domech žije až 26 % obyvatel. Pokud bude návrh zítra odhlasován a formálně ho v dubnu schválí také Rada ministrů, otevře se nejenom České republice možnost investovat dalších 16 miliard korun do zateplování bytů a domů. Osobně vítám také odstranění odkazu na použití pouze pro domácnosti s nízkými příjmy, který považuji za problematický už proto, že jej vnitrostátní pravidla definují různým způsobem.

Podle mého názoru by členské státy měly mít možnost rozhodnout o tom, které kategorie budov budou způsobilé k financování, podle svých pravidel a stanovit vlastní kritéria podle svých potřeb. Zvýšit si kvalitu a zlevnit bydlení musíme umožnit všem, nejen těm, kdo žijí v sociálních bytech. Je politováníhodné, že k podpoře větších investic do bydlení a zavedení tohoto opatření v celé Unii nás dohnala až finanční krize. Rozhodnutí však jednoznačně vítám, protože lidé dnes musí vážit každou korunu, každé euro, a touto cestou jim pomáháme ušetřit na účtech za vytápění a teplou vodu a snížit tak cenu bydlení. Podle odhadu organizace CECODHAS může totiž Evropská domácnost na těchto výdajích ročně ušetřit v průměru 450 euro, a to už je hmatatelná pomoc.

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, předně bych chtěl blahopřát zpravodajům k dobré práci, kterou na těchto zprávách, jež Parlamentu chválím, odvedli. Domnívám se, že tato podpora by měla být vřele vítána.

Pokud členské státy využijí tuto příležitost použít až 4 % financí z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) k usnadnění investování do energetické účinnosti v odvětví bytové výstavby, bude to pozitivní příspěvek jak pro naše hospodářství, tak pro životní prostředí. Je dobré vidět, že z Komise vzešel návrh, jako je tento, který řeší problémy hospodářské krize a životního prostředí současně.

Zpráva je dobrou novinkou zejména pro mnohé staré členské státy a já rád vidím, že staré členské státy EU budou nyní moci využít část fondů ERDF pro zásahy, které podporují energetickou účinnost v sektoru bytové výstavby. Jsem rád, že byla rozšířena kritéria pro způsobilost, takže nebudou omezena na domácnosti s nízkými příjmy.

Nicméně musíme si také uvědomit, že to neznamená žádné navýšení financí. Nyní je na vnitrostátních a regionálních orgánech, aby využily této příležitosti a přeměrovaly část svých financí z ERDF na financování těchto projektů. To může znamenat změnu priorit u částí jejich operačních programů. Domnívám se, že se to z dlouhodobého hlediska vyplatí.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, tato opatření navrhovaná Komisí se jeví více méně jako rozumná. Přímé zadávání zakázek Evropské investiční bance a Evropskému investičnímu fondu vypadá jako dobrý nápad stejně jako zjednodušení postupů a zrychlení plateb.

Nicméně, je zde především jedno základní doporučení: vnitrostátní a regionální transparentnost ve využívání fondů, která podle mého názoru v některých případech chybí. Měly by být prováděny okamžité kontroly, stejně jako by měly být okamžitě prováděny platby. V některých regionech Itálie, jako je Lazio, jsou finance zemědělcům vypláceny měsíce, v některých případech roky po převedení z Evropské unie a já nemám dostatek času uvést další příklady. Zmírníme tedy krizi tím, že zvážíme nejen různé druhy zásahů, ale také účinné, včasné a praktické využití financí.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Strukturální fondy nám pomáhají vyrovnat se s novou ekonomickou realitou. Umožňují členským státům optimalizovat investice EU jako účinný lék proti probíhající hospodářské krizi.

Evropský parlament stále intenzivněji prostřednictvím Výboru pro regionální rozvoj vyzývá ke zjednodušení administrativních pravidel. Těší mě, že Komise si toho konečně všimla a že našla s Radou společnou řeč.

Nákladná administrativa, opožděné platby, složité ověřování způsobilosti plateb komplikují finanční situaci konečných příjemců. Mnozí úředníci v mé zemi, Slovensku, často svádějí vinu na Brusel, když kladou mimořádný důraz na byrokracii a přehnaně podrobnou kontrolu účtů. Zapomínají, že důležitý je správný výběr aktivity, obsah a kvalita, účinné provádění a přínos projektu.

Lidé v projektových týmech se musí soustředit na vysoce kvalitní projekty s přínosem pro vytváření konkurenčního prostředí, a ne celé hodiny sedět v účtárnách a ztrácet drahocenný čas a energii, nemluvě o stozích papíru potřebných na výpisy z účtů. Kontrola zanedbatelných položek stojí často mnohem více než samotná položka.

Proto souhlasím s rozšířením používání jednorázových částek a paušálních sazeb v nařízeních Evropského fondu pro regionální rozvoj a se zavedením tří nových forem způsobilých plateb: nepřímé náklady do výše 20 % přímých nákladů, jednorázové částky do výše 50 000 EUR a paušální standardní stupnice jednotlivých nákladů.

Z toho důvodu považuji balíček rozhodnutí přijatý Evropskou komisí s cílem zvýšit flexibilitu při čerpání strukturálních fondů členskými státy za pozitivní reakci na probíhající hospodářskou krizi.

Věřím, že zjednodušení pravidel a flexibilita financování pomůže členským státům připravit dobré projekty zaměřené na sektory, které přinesou vysokou návratnost. Musíme nasměrovat investice do energetické účinnosti a obnovitelné energie v oblasti bytové výstavby s cílem vytvořit nová pracovní místa a energetické úspory. Podporou čistých technologií můžeme přispět k oživení automobilového i stavebního průmyslu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Paní předsedající, vítám návrh na změnu nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj (ERDF), aby bylo možné požadovat finance ERDF na energetickou účinnost a investice do obnovitelné energie v bytové výstavbě. Také bych chtěla ocenit pozměňovací návrh k původnímu návrhu Komise, který odstraňuje omezení způsobilosti na domácnosti s nízkými příjmy a omezuje způsobilost na zásahy, které podporují sociální soudržnost, přičemž nechává na uvážení členských států, aby ucíly přesné kategorie způsobilého bydlení.

Nicméně, mám konkrétní otázku, pokud mohu, pro Komisi. Co myslíme energetickou účinností (a hovoříme o ní v rámci financí z ERDF)? Bude existovat jednotná metoda vypočítávání energetické účinnosti v celé EU-27, nebo se bude v různých členských státech vypočítávat a zvažovat různě? Když hovoříme o energetické účinnosti a investování do energetické účinnosti například v soukromé výstavbě domů, bude to znamenat totéž, co to znamená v rámci směrnice o energetické náročnosti budov, o které se v současnosti diskutuje a

vede se debata o potřebě harmonizovat – nebo jednotlivě určit – kalkulaci, vedení čísel o energetické účinnosti, abychom si byli jisti, že investice jsou vynakládány na skutečnou energetickou účinnost nebo zvyšování energetické účinnosti nebo na případy snižování emisí CO₂?

To je část diskuse, kterou jsme dnes vedli na snídani s Uníí malých a středních podniků vedené mým kolegou panem Rübigem, když nám bylo velmi jasně řečeno, že je omezená propustnost při získávání výdajů za energetickou účinnost budov: omezená propustnost pro finance kvůli nedostatku prostředků na půjčky. Je třeba podívat se na podpory a různé daňové pobídky. Potřebujeme jednodušší administrativu, abychom přiměli řadové domácnosti využívat těchto fondů, ať již jde o ERDF nebo fondy členských států. V této souvislosti musím poznamenat, že naše vláda nedávno zahájila plán na zlepšení energetických úspor v domácnostech.

Ale my potřebujeme jednoduchou administrativu. Potřebujeme podporu, aby investice pouze nesnižovaly dovoz fosilních paliv a nesnižovaly emise oxidu uhličitého, ale aby si domácnosti také uvědomily snížení výdajů za energie.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Plně podporuji navrhované opravy nařízení, které rozšíří paušální financování a umožní využívání systému paušálních plateb. Je to vhodné opatření, které by mohlo zmírnit obtíže, kterým čelí nezaměstnaní za daných ekonomických okolností.

Nicméně dříve než tyto pozměňovací návrhy přijmeme, ráda bych upozornila, že tři ze čtyř obyvatel Evropské unie zastávají názor, že Parlament má důležitou roli ve společném formování evropských politik. Ve stejném průzkumu bylo také zjištěno, že Parlament vzbuzuje v respondentech nejvíce důvěry. Padesát jedna procent respondentů řeklo, že mají v Evropský parlament důvěru, zatímco 47 % vyjádřilo důvěru Komisi a 42 % vyjádřilo důvěru Radě. Kromě toho tato sněmovna vzbuzuje více důvěry než Evropská centrální banka.

Proč uvádím tato statistická data? Evropský parlament zjistil již v roce 2005, že evropské strukturální fondy obecně naléhavě potřebují zjednodušení, a to zejména Evropský sociální fond. Nicméně Komise teprve nyní, když čelíme krizi, začala provádět naše doporučení zlepšit podmínky, v nichž naši občané a společnosti podnikají.

Přestože budu ráda, pokud budou naše závěry a doporučení alespoň částečně realizovány, mrzí mě, že se nesnáze řeší, až když naplno propukly. Doufám však, že tato zkušenost přiměje Komisi, aby v budoucnu přijímala opatření rychleji a aby mnohé zásadní a opodstatněné poznámky a návrhy Parlamentu zavedla do praxe dříve.

Colm Burke (PPE-DE). – Paní předsedající, já tyto nové návrhy vítám. Nyní žijeme v době krize. Jsme svědky vysoce rostoucí nezaměstnanosti v celé EU.

Dnes byly v Irsku zveřejněny nejnovější údaje o nezaměstnanosti. Její míra je nyní 11 % – 5,4 % před pouhým rokem – což je více než zdvojnásobení míry v reálných hodnotách. Tyto údaje jsou šokující a hrozné. Nicméně při těchto neradostných vyhlídkách musíme hledat tvůrčí řešení, jak tyto nezaměstnané vyškolit, dát jim šanci a naději na lepší budoucnost.

Evropský sociální fond (ESF), Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti v tom mohou hrát klíčovou roli. Zacílením těchto fondů můžeme vybavit naše hospodářství na cestu z propadu. Měli bychom na to my všichni – jak jako poslanci EP, tak jako občané – upoutávat pozornost veřejnosti, která je právě plná obav. Měli bychom všichni předat toto poselství našim domácím vládám: že tyto finance musí být zacíleny a rozděleny co možná nejrychleji a neúčinněji. Také vítám omezení administrativy. To je krok správným směrem.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Rok 2010 je rokem, kdy budeme vypracovávat přezkum v polovině období způsobu, jakým jsou využívány strukturální fondy, a já se domnívám, že je třeba upřednostňovat energetickou účinnost. Mrzí mě, že nebyly přijaty pozměňovací návrhy k těmto zprávám.

Jako zpravodajka pro směrnici o energetické náročnosti budov jsem navrhovala až 15% navýšení sazby v Evropském fondu pro regionální rozvoj, což může být využito pro zlepšení energetické účinnosti budov. Vlastně jde o zajištění větší flexibility a je na členských státech, aby určily, jestli a kolik chtějí této oblasti přidělit.

Chápu naléhavost celé věci. Státy EU-15 musí být schopny využívat strukturální fondy na energetickou účinnost. Domnívám se, že to umožní výměnu ověřených postupů a umožní podporu nových členských států. Nabádám Komisi, aby do 30. června 2010 přišla s novým legislativním návrhem, aby mohl být

maximální strop zvýšen na 15 %, nebo nastaven na minimální 10% hranici sazby ERDF pro energetickou účinnost budov.

Fiona Hall (ALDE). – Paní předsedající, čas od času se diskuse o energetické účinnosti zaměří na skutečnost, že by se dalo dosáhnout více – a rychleji –, kdyby bylo dostupné jen přímé financování. Proto je tak důležité umožnit, aby finance z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) mohly být vynakládány na energetickou účinnost, a to nejen v EU-12, ale také v EU-15.

Navzdory značným pokrokům připustila britská ministryně pro bydlení, že pouze 1 % stávajících budov je dostatečně energeticky účinných na to, aby předcházely energetické chudobě. V mém regionu, na severovýchodě Anglie, každý desátý dům spadá do první kategorie zdravotního rizika, protože jsou chladné a plně průvanu.

Proto vítám tuto změnu a vyzývám členské státy a regiony, aby plně využívaly nové flexibility. V zájmu zastavení změn klimatu, energetické chudoby, nezaměstnanosti a v zájmu energetické bezpečnosti, stejně jako paní Ťičajuová, nabádám Komisi, aby v pravý čas výrazně zvýšila současné procentní limity, k čemuž ve svém úterním hlasování o přepracování vyzval Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku.

Catherine Stihler (PSE). – Paní předsedající, ráda bych poděkovala zpravodajům. Hledání způsobů, jak můžeme účinněji využívat evropské strukturální fondy, abychom pomohli těm, které zasáhla světová hospodářská krize, je jedno z mnoha opatření, která by měly zavést členské státy, aby pomohly lidem, kteří přišli o práci, dostat se co možná nejrychleji zpět do zaměstnání.

Je zajímavé, že o tomto tématu diskutujeme v předvečer setkání G20. G20 má potenciál nastartovat proces vytváření celosvětových pravidel pro financování, která potřebujeme, abychom mohli zabránit další takové hospodářské pohromě.

Je třeba, abychom ze zaměstnanosti a sociální agendy učinili klíčová témata evropských voleb. Měli bychom svou práci zde ve sněmovně soustředit na 25 milionů lidí v celé Evropě, kteří do konce roku přijdou o práci, abychom znovu rozpochovali hospodářství a dostali lidi zpět do práce.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Paní předsedající, předně bych rád poděkoval paní Garcii Pérezové, paní Jönsové a panu Angelakovi, kteří předložili vynikající zprávy, a všem poslancům, kteří zde vystoupili.

Naprostá většina těchto projevů podpořila opatření navrhaná Komisí tím, že zdůraznily jejich význam pro účinný boj proti dopadům krize na evropské hospodářství. Jménem Komise bych vám za to rád poděkoval.

Ve svých projevech jste zdůrazňovali vůli Evropského parlamentu poskytnout Evropské unii zdroje pro zmírnění dopadů krize. Trvali jste na potřebě jednat rychle, což je naším cílem. České předsednictví, kterému bych zde rád poděkoval za podporu, je také rozhodnuto umožnit co možná nejrychlejší konečné přijetí nařízení.

Podle umírněně optimistických odhadů by mohla nová nařízení vejít v platnost v následujících týdnech a mít tak okamžitý vliv na operační programy. Zejména zálohy by mohly být plně vyplaceny začátkem května.

Kromě toho další projevy trvaly na zavedení pečlivého monitorování uplatňování těchto opatření a na předložení zprávy o dosažených výsledcích v roce 2010. Komise se k tomu zavázala a její závazek je zahrnut v prohlášení, které jsem předal předsednictví.

Tudíž bude evropským orgánům trvat sotva čtyři měsíce, než připraví a schválí tento legislativní balíček. Rád bych se zmínil o otázce energetické účinnosti, která byla nadnesena v mnoha projevech.

Rád bych upozornil Parlament, že kurz na toto téma proběhne v červnu, během semináře s výkonnými orgány členských států. Žádáme členské státy, aby nám popsaly své záměry, pokud jde o dobu zpracování strategických zpráv, které mají vypracovat do konce roku 2009.

Vzhledem k současnému stavu věcí je zjevné na členských státech, aby definovaly kritéria a způsobila opatření pro energetickou účinnost. V tom spočívá subsidiarita. Je však pravda, že je zvažována směrnice o energetické účinnosti, a jakmile bude tato směrnice přijata, bude samozřejmě muset být uplatňována. Kromě toho s radostí přidám svůj hlas k těm poslancům, kteří zdůrazňovali, že výzkum v oblasti energetické účinnosti má dvojí přínos – vytváří pracovní místa a následně nám umožňuje připravit se na budoucnost a zároveň nám pomáhá vyřešit problémy globálního oteplování.

Také bych rád řekl, že, ponecháme-li stranou tuto krizi, která svým způsobem zapříčinila těsnou spolupráci mezi orgány, je zjevně stále důležitější, abychom dokázali navázat partnerství mezi Komisí a Parlamentem, které je založeno na vysokém stupni vzájemné důvěry. Komise se snaží účinně postavit výzvě, kterou nastolila hospodářská a finanční krize, a zároveň chtěla využít této interaktivní diskuse s členskými státy a Evropským parlamentem, aby odpověděla na volání po zjednodušení těchto postupů a politik.

Do rámce plánu obnovy samozřejmě mohly být zahrnuty další návrhy. Nebyly zahrnuty všechny, ale přispějí k diskusi, kterou se Komise chystá započít, aby posílila účinky plánu obnovy a poskytla další prostředky vnitrostátním orgánům, které řídí projekty. Komise proto v listopadu zřídila pracovní skupinu pro zjednodušování. Její činnost již vedla k návrhu revize prováděcího nařízení Komise. Mohou následovat další návrhy opravující obecné nařízení a nařízení specifická pro jednotlivé fondy.

Paní předsedající, dámy a pánové, všechny postřehy vyřčené během této debaty budou nepochybně velmi užitečné a budou vítány i další. Obzvláště rád bych poděkoval Evropskému parlamentu za jeho závazek řešit vážné problémy, které přináší krize, rychleji.

Pokud jde o pozměňovací návrhy k návrhu nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, které předložil pan Schroeder, tři se vztahují k jednotlivým bodům a jeden k obsahu. Pokud jde o body – pozměňovací návrhy 8 až 10 –, jejich začlenění by nezměnilo obecný smysl návrhů předložených Komisí, ale prodloužilo by postup přijímání nařízení.

Co se týče změny smyslu, Komise není proti tomuto pravidlu. Nicméně, jeho cílem je zavést mechanismus, který nebyl začleněn do výsledného textu Komise, protože tento text působil obtíže při provádění v členských státech.

Toto jsem musel objasnit a udělal jsem tak na konci svého projevu. Znovu bych rád poděkoval Parlamentu, že nám umožnil rychleji jednat při omezování bolestivých dopadů krize, na které někteří z vás upozorňovali a velmi správně je popsali.

Iratxe García Pérez, zpravodajka. – (ES) Pane komisaři, ráda bych vám poděkovala za vaše vysvětlení ohledně dnešní rozpravy. Předpokládám, že si uvědomujete, že téměř naprostá jednomyslnost dnes v této sněmovně v otázce právě probíraného návrhu není jen náhoda.

Ve skutečnosti, jak řekla naše kolegyně, paní Crețuová, je to důkaz politické vůle a toho, že můžeme nalézt řešení současné krize. Tato krize dostává evropské obyvatele do obtížných situací a chudoby.

Je to však také cvičení v odpovědnosti, jak jste sám upozornil, a já opakuji, cvičení v odpovědnosti, protože jsme si byli vědomi, že tento návrh, který nám byl dnes předložen, mohl být lepší. Mohli jsme do něj začlenit další součásti, abychom urychlili nebo zjednodušili postupy, ale byli jsme si vědomi, že aby tato opatření mohla být co nejrychleji provedena, je nezbytné, aby zprávy zůstaly tak, jak jsou.

Proto bych jen ráda vznesla ke Komisi požadavek: nyní, když máme revidovaný plán na zjednodušení formalit, jak bylo řečeno, doufám, že Parlament bude mít významnější roli v diskusi a v plánování těchto nových aktivit. Žádám o to jménem této sněmovny i jménem místních správ, které jsou zapojeny do těchto projektů na oblastní úrovni a rozumějí svým vlastním potřebám, pokud jde o provádění různých iniciativ.

Emmanouil Angelakos, zpravodaj. – (EL) Paní předsedající, pane komisaři, děkuji vám. Mám několik poznámek k tomu, co jsme právě slyšeli.

Potěšil mě, pane komisaři, váš výrok, že zálohy se pravděpodobně začnou vyplácet začátkem května, a tudíž předpokládám, že pozměňovací návrhy budou za přiměřenou dobu dvou tří čtyř týdnů publikovány v Úředním věstníku, aby mohly být použity, jak jste řekl. To je má první poznámka.

Zadruhé bych rád řekl, že musíte rychle v novém volebním období pokračovat v opravování a zjednodušování dalších nařízení, jak již řekli ostatní poslanci, a že Evropský parlament chce aktivně přispívat ke zkoumání, hodnocení a navrhování těchto nařízení.

Musím říci, že jsme měli několik návrhů a nápadů, ale vzhledem k naléhavosti této záležitosti většina z nás ve výboru i v Parlamentu měla za to, že by nebylo dobré takové opravné návrhy prosazovat.

Protože jsme slyšeli, že míra čerpání prostředků na obnovitelné zdroje energie v obydlích bude růst, musím říci, že podle údajů, které máme k dispozici, nové členské státy v současnosti využívají pouze 1 až 1,5 %, což znamená, že je zde zřejmě řada potíží. Domnívám se, že 4 %, která představují maximální částku vyčleněnou Evropských fondem pro regionální rozvoj, jsou dostačující a já doufám, že se věci zlepší.

Rovněž vítám váš výrok, že v druhé půli roku 2010 předložíte zprávu o plánech obnovy založenou na programech, které vám dodají členské státy.

A konečně, rád bych, pane komisaři, uzavřel svůj projev zdůrazněním, že složitost postupů je prvním problémem, kterému čelí členské státy a regiony, které tyto postupy uplatňují. Naléhavě potřebují zjednodušit. Věřím, že i v tomto směru pomůžete, a Evropský parlament bude stát při vás.

Předsedající. – Společná rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Současná finanční krize a hospodářská recese mají negativní dopad na veřejné rozpočty. Ve většině členských států došlo k výraznému poklesu hospodářského růstu, některé dokonce prožívají hospodářskou stagnaci. Ukazatele nezaměstnanosti se začaly zhoršovat. Když se objeví taková situace, jako je hospodářská recese, je velmi důležité, aby se naplno využíval Evropský sociální fond, abychom řešili problémy nezaměstnaných, zejména těch, kteří jsou postiženi nejhůře.

Je velmi důležité, aby zůstaly zachovány čtyři hlavní oblasti činnosti Evropského sociálního fondu:

- zvýšená přizpůsobivost pracovníků a podniků;
- vytvoření lepších podmínek pro zaměstnanost, předcházení nezaměstnanosti, prodlužování pracovních aktivit a podpora aktivnější účasti na trhu práce;
- zlepšení sociální integrace podporou zapojení lidí, kteří dostávají sociální podporu, do práce a boj proti diskriminaci;
- podpora partnerství při provádění reforem oblastí zaměstnanosti a integrace.

Sebastian Bodu (PPE-DE), písemně. – (RO) Rozšířený Plán evropské hospodářské obnovy nebo, přesněji řečeno, přezkum nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj (ERDF) skýtá členským státům EU řadu příležitostí, o to víc, že světová hospodářská krize vede ke zpomalování vnitrostátních ekonomik. Nové opatření, které navrhuje zpráva o přezkumu nařízení o ERDF, týkající se investování do energetické účinnosti a do využívání obnovitelné energie v bytové výstavbě ve všech členských státech, vede jak k vytváření nových pracovních míst, tak k zlepšování energetické účinnosti v bytové výstavbě. Plnění cílů strategie Společenství v oblasti energetiky a klimatu je velmi závažná záležitost, která by neměla podléhat hospodářské krizi nebo jiným okolnostem. V tomto ohledu návrhy z přezkumu ERDF účinně kombinují opatření pro boj proti dopadům hospodářské krize (vytváření nových pracovních míst, navyšování investic atp.) s opatřeními pro ochranu životního prostředí (pomocí zateplování obytných budov a investic do obnovitelné energie). Z těchto důvodů jsem přesvědčen, že zpráva o investování do energetické účinnosti a obnovitelné energie v obytných budovách je pro EU důležitým krokem, a věřím, že členské státy dokážou z této příležitosti vytěžit maximum.

Corina Crețu (PSE), písemně. – (RO) Členské státy stále intenzivněji pociťují bolestné sociální důsledky krize. Zejména pokud jde o pracovní místa, čelíme situaci, která se ve všech členských státech rychle zhoršuje. Generální tajemník Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zdůrazňuje skutečnost, že míra nezaměstnanosti v EU a USA by podle odhadů mohla v letošním roce dosáhnout 10 %. To je znepokojující nárůst, vzhledem k tomu, že v lednu byla průměrná míra v EU 8 %.

V Rumunsku, přestože oficiální míra nezaměstnanosti je pod evropským průměrem, byl minulý rok zaznamenán 1% nárůst, na 5,3 %. Nicméně očekáváme, že tato čísla porostou rychleji, protože stále více podniků bude nuceno propouštět a protože se naši krajané, kteří pracují v zahraničí, budou vracet domů, až tam o práci přijdou.

Hrozí tedy výrazné zvýšení sociálních nerovností, které se může stát nekontrolovatelným, a proto chci zdůraznit potřebu zaměřit větší pozornost na problémy nezaměstnaných, kteří jsou nejvíce současnou krizí zasaženi a zranitelní.

Dragoș David (PPE-DE), písemně. – (RO) Vítám návrh Komise pozměnit nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj (ERDF), aby všechny členské státy a regiony mohly investovat do opatření vztahujících se k energetické účinnosti a obnovitelné energie pro obytné budovy s pomocí strukturálních fondů.

Stávající nařízení o ERDF již podporuje zásahy do odvětví bytové výstavby, což zahrnuje také energetickou účinnost, ale jen pro několik členských států (EU-12) a za určitých podmínek.

Je důležité, aby členskými státy bylo umožněno měnit své priority a upravovat své operační programy tak, aby mohly financovat opatření v této oblasti, pokud chtějí.

Vzhledem k tomu, že strop byl stanoven na 4 % celkového objemu prostředků ERDF přidělovaných jednotlivým členským státům na náklady související se zvyšováním energetické účinnosti a využíváním obnovitelné energie v existujících obytných budovách, musí být tento strop zvýšen na 15 %, aby investice do této oblasti měly největší možný vliv pro občany Evropské unie.

Závěrem musím blahopřát panu zpravodaji Angelekasovi za jeho příspěvek k této zprávě.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písemně. – (BG) Společně jsme se dostali do této krize a společně ji musíme překonat. To znamená, že musíme spolupracovat jak v rámci Evropy, tak na celosvětové úrovni. Nicméně nejprve musíme dokončit svou práci zde, v Evropské unii, přesněji řečeno v Evropském parlamentu, kde jsou zastupovány zájmy všech evropských občanů.

Návrhy Evropské komise, které dnes zkoumáme, jsou zaměřeny na dodání nového impulsu evropským ekonomikám a také na to, aby jim pomohly dostat se z recese. Pozměňovací návrhy k nařízení o strukturálních fondech, které berou v úvahu politiku soudržnosti, nám umožní poskytnout nový impuls pro investování a pomohou obnovit důvěru v ekonomiky.

Tyto pozměňovací návrhy jsou zvláště vhodné pro země, kde je míra využívání evropských prostředků nízká. Nicméně toho budeme moci dosáhnout, jedině pokud odpovídající vnitrostátní administrativy budou také uplatňovat obecně dobré správy a partnerství. Musíme skoncovat s neúčinnými pracovními metodami a korupčními praktikami, které se bohužel stále používají.

Musíme reagovat nyní a společně. Jako zpravodajka za skupinu PPE-DE vás vyzývám k podpoře návrhu Evropské komise opravit nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, který se týká některých ustanovení souvisejících se správou financí.

Zbigniew Kuźmiuk (UEN), písemně. – (PL) V souvislosti s rozpravou o evropských fondech bych rád upozornil na čtyři návrhy Komise namířené na urychlení využití finančních zdrojů a strukturálních fondů příjemci.

1. Zvýšení podpory z Evropské investiční banky (EIB) a Evropského investičního fondu (EIF) pro projekty spolufinancované ze strukturálních fondů.
2. Zjednodušení postupů týkajících se způsobilosti výdajů zpětně až do 1. srpna 2006, včetně například zahrnutí příjemcova materiálního příspěvku ve formě věcného plnění u způsobilých výdajů.
3. Zvýšení splátkových plateb ze strukturálních fondů o 2 %, což umožní platbu dalších splátek do výše 6,25 miliardy EUR v roce 2009.
4. Urychlení výdajů na velké projekty kromě dalších opatření tím, že umožníme příjemcům předkládat požadavky na platby před schválením projektů Evropskou komisí.

Všechny zmíněné změny zahrnují zvýšení likvidity příjemců. Zaslouží si plnou podporu a měly by být provedeny co možná nejdříve. Totéž platí pro zjednodušení podmínek.

Adrian Manole (PPE-DE), písemně. – (RO) Podle průzkumu patří Rumunsko mezi největší spotřebitele elektřiny ve střední a východní Evropě. Zlepšení energetické správy by mohlo být přímým faktorem ovlivňujícím hospodářský růst, snižujícím znečištění a šetřícím prostředky, aby mohly být využívány produktivnějším způsobem.

Abychom toho v Rumunsku mohli dosáhnout, je třeba, aby byli obyvatelé informováni o hospodářských přínosech, které správa energetické účinnosti může zajistit, a za tímto účelem poskytovat konzultace těm, kteří mají zájem o přístup k prostředkům ERDF, ohledně nejnovějších metod úspor energie.

To pomůže usnadnit život domácím spotřebitelům a zároveň snížit účty za energie a posílit účinné využívání energie v celém energetickém řetězci, stejně jako ověřovat součinnost se současnými předpisy pro energetickou účinnost. Právě to zásadně ovlivní přesměrování energetické politiky založené na výrobě energie na aktivní energetickou politiku založenou na úsporách energie, s cílem šetřit prostředky pomocí uchovávání energie.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písemně. – (RO) Těší mě, že konečně podnikáme konkrétní kroky ke snížení byrokracie při získávání přístupu k evropským fondům. Je ovšem škoda, že návrhy na jednodušší a flexibilnější předpisy pro správu evropských fondů jsou předkládány pouze v době krize.

Rád bych zdůraznil jeden důležitý aspekt těchto předpisů: zvýšení hranice pro investování do energetické účinnosti budov. V zemích, které prošly zkušeností systematické urbanizace a nucené industrializace, je problém energetické účinnosti budov problémem, který postihuje miliony obyvatel. Z těchto fondů byla zatím využita velmi malá část, ale já se domnívám, že pouhé dva roky současného finančního plánovacího období je příliš krátká doba na to, abychom měli přesnou představu o míře absorpce. Z toho důvodu bylo nezbytné, vzhledem k vysokému počtu příjemců a příležitostí vytvářet pracovní příležitosti, tuto hranici zvýšit. Tento problém však v Rumunsku přetrvává, dokud budou tato opatření na žádost Komise způsobila pouze pro města vybraná jako póly rozvoje. Doufám, že Komise také dodrží svůj slib znovu projednat některé osy operačních programů, které již byly schváleny, aby mohly být fondy přidělovány na opatření skýtající větší potenciál pro hospodářský růst.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Návrh nařízení, který je předmětem této zprávy, je příkladem způsobu, jak mohou být využity evropské prostředky, aby přinášely větší užitek evropským obyvatelům.

Takto lze dosáhnout významných výsledků, aniž bychom zvyšovali přidělené prostředky nebo přijímali opatření, která by se odrazila na rozpočtu Společenství, jinými slovy prostým vylepšením pravidel hry.

Rád bych zdůraznil, že zemi, kterou zastupuji, Rumunsku, pomohou tyto změny zdvojnásobit prostředky ze Společenství, které mohou být investovány do topných systémů v obytných budovách.

Tyto prostředky doplní vysoce ambiciózní program na renovaci topných systémů v obytných budovách, který zahájila rumunská vláda.

Co to všechno znamená? Zaprvé, snížení množství nevyužité energie. Zadruhé, jako důsledek, snížení dovozu energie. A konečně, také jako důsledek, snížení nákladů na vytápění obytných budov pro obyvatele.

Doufám, že to je pouhý začátek a že Evropská unie bude podporovat i další investice do energetické účinnosti.

Podporoval jsem tuto myšlenku od samého začátku svého mandátu jako poslanec EP. Proto budu zítra hlasovat ve prospěch zprávy pana Angelakase a ve prospěch návrhu na nařízení, které iniciovala Komise.

Nicolae Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Zpráva pana Angelakase poskytuje vítané zjednodušení podmínek způsobilosti pro investice do energetické účinnosti a obnovitelné energie pro obytné budovy. Rozšíření využití jednorázových částek a paušálních sazeb bude mít pozitivní dopad na každodenní správu strukturálních fondů.

Pozměňovací návrh k článku 7 nařízení o ERDF, který umožňuje všem členským státům EU investovat do opatření týkajících se energetické účinnosti a obnovitelné energie pro obytné budovy s pomocí strukturálních fondů, je vítaný krok nejen v kontextu současné hospodářské krize. Usnadnění přístupu EU-27 k ERDF představuje další krok k dosažení 20% cíle pro evropskou energii pocházející z obnovitelných zdrojů do roku 2020.

Od přistoupení k EU se obnovitelná energie a energetická účinnost staly povinnými cíli také v Rumunsku. Důsledkem toho budou právní předpisy pro renovaci topných systémů v obytných budovách pozměněny tak, aby 50 % potřebných prostředků bylo pokryto státem, majitelé zaplatili pouze 20 % nákladů a místní orgány 30 %. Abych uvedl několik čísel, do konce roku byly renovovány topné systémy v 1 900 bytech. Pro rok 2009 rumunské ministerstvo pro regionální rozvoj a bydlení přidělí 130 milionů EUR na renovaci topných systémů, přičemž mezi příjemci budou mateřské školky, školy a domovy důchodců.

Theodor Stolojan (PPE-DE), písemně. – (RO) Vítám snahu Evropské komise změnit některé finanční podmínky pro strukturální fondy a Fond soudržnosti, aby se členským státům rychleji dostalo více peněz. Domnívám se, že tato snaha Evropské komise musí pokračovat také navýšením finančních prostředků přidělených nástrojům JASPER, JEREMIE, JESSICA a JASMINE, které se jeví jako účinné pro urychlení přístupu členských států k evropským fondům.

Margie Sudre (PPE-DE), písemně. – (FR) Revize tří nařízení spravujících strukturální fondy poskytne regionům Evropské unie více flexibility ve správě a plánování rozpočtů, které dostanou v rámci evropské hospodářské a sociální politiky soudržnosti.

Tato nařízení, aniž by zvýšila objem financí poskytovaných regionům, jim umožní přeměrovat své priority, aby mohly soustředit evropské příspěvky na projekty, které poskytují největší potenciál pro růst a zaměstnanost.

Regiony budou moci využívat spolufinancování Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) pro investice do energetické účinnosti pro všechny kategorie obytných budov, aby mohly vyvinout programy, které poskytnou domácnostem izolaci nebo solární panely.

Vzhledem ke zpomalení evropského hospodářství vítám novou možnost urychlení vyplácení regionálních podpůrných prostředků a zjednodušení pravidel pro jejich využívání s cílem uvolnění likvidity, které umožní brzké provedení nových projektů v reálné ekonomice.

Je nutné, aby *États généraux de l'Outre-mer*, které odpovídá za objevování nových původních příležitostí k rozvoji ve francouzských zámořských departmentech, podporovalo místní orgány v našich nejvzdálenějších regionech, aby těchto příležitostí využívaly a bez prodlení maximalizovaly vliv politik Společenství na jejich území.

Csaba Tabajdi (PSE), písemně. – (HU) Následkem hospodářské krize několik stovek tisíc lidí v Evropské unii a více než dvacet tisíc lidí v Maďarsku přišlo o práci. V každé zemi v Evropě roste nezaměstnanost mílovými kroky. Hospodářská krize se postupně mění v krizi nezaměstnanosti a podle průzkumů je nyní nebezpečí ztráty zaměstnání největší obavou mezi evropskými obyvateli. Nejúčinnějším nástrojem Evropské unie pro boj proti nezaměstnanosti je Evropský sociální fond, jehož pravidla se nyní značně zjednodušují v zájmu urychlení plateb.

Strop 50 000 EUR, dříve odsouhlasené paušální platby a přísné dodatečné ověřování snižují rizika zneužití na minimum. Tímto opatřením Evropská komise znovu ukázala, že navzdory omezeným finančním zdrojům umí být kreativní.

16. 16 – Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám 3-190 Předsedající. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Předsedající. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Colm Burke (PPE-DE). – Paní předsedající, rozvoj infrastruktury je pro obnovu našeho hospodářství klíčový. Zatímco v minulosti to byla výstavba silnic a železnic, která pomohla stimulovat ekonomiky v recesi a vedla k budoucí prosperitě, dnes se musíme soustředit na naši infrastrukturu informační a komunikační technologie jako na hnací motor budoucího růstu.

V této souvislosti bych rád upozornil na děsivou situaci ohledně takzvané „digitální propasti“ v Irsku. Kvůli zaváhání vlády v době digitálního boomu máme nyní na irském venkově široké oblasti s podprůměrným, pomalým připojením, a co je nejhorší, ve 28 % případů naprosto bez přístupu k širokopásmovému připojení. Jak máme našim venkovským společenstvím přinést prosperitu a příležitosti, aniž bychom jim poskytli prostředky k dosažení těchto cílů? Jak máme říci našim mladým zemědělcům, že nemohou využívat výhod informačních a komunikačních technologií pro rozvoj svých zemědělsko-obchodních podniků, protože jsme jim nezajistili konektivitu?

Vítám nedávná prohlášení Komise, která se zabývají přidělováním prostředků EU pro řešení tohoto velkého problému. Závěrem bych řekl, že nesmíme zapomínat na zmenšování digitální propasti, ani uprostřed hospodářské krize.

Justas Paleckis (PSE). – (LT) Krize musí každého z nás donutit ke změně chování a myšlení. Litevští, lotyšští a irští poslanci Parlamentu si nechali snížit platy, což také znamená snížení platů poslanců vnitrostátních parlamentů těchto zemí. Příjmy prezidentů, ministrů a ostatních státních úředníků se snižují a to je správné, protože potřebujeme solidaritu; břímě krize nesmí nést ti nejslabší. Po více než deseti letech snah o dosažení kompromisu by však bylo obtížné snížit platy poslanců okamžitě; nicméně vyzývám kolegy poslance Evropského parlamentu, aby darovali část svých platů na charitu. Během krize bychom měli snížit příjmy určené poslancům EP. Věřím, že většina kolegů poslanců by podpořila snížení množství překládaných textů do všech 23 oficiálních jazyků, což by nám umožnilo ušetřit stovky milionů eur. Cesty z Bruselu do Štrasburku na plenární schůzi, které stojí 200 milionů EUR každý rok, se nyní jeví obzvláště absurdní. V zájmu úspor a ochrany životního prostředí bychom měli přestat spotřebovávat tuny papíru a přejít na používání elektronických dokumentů na našich schůzích.

Marc Pannella (ALDE). – (FR) Paní předsedající, dnes jsme na začátku našeho zasedání věnovali minutu, a děkujeme panu předsedajícím, že nám to umožnil, uctění památky každodenních obětí systému, který v současnosti způsobuje tragédii nevidaných rozměrů, nekončící tragédii boje chudých proti chudým, kteří hledají práci a potravu. Také jsme před chvilkou zjistili, že bylo nalezeno 94 žen a 7 dětí.

Problém je, paní předsedající, jak my zde již osm let upozorňujeme, následující: je možné, že by nebyla žádná kontrola, že by bylo nemožné znát důvody, když můžeme z vesmíru vidět květiny na našich balkónech? Důvody nejsou známy, důsledky jsou zločinné...

(Předsedající řečníka přerušila)

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Paní předsedající, byl jsem zklamán zprávou o výsledku hlasování o nedůvěře pro premiéra Topolánka minulý týden v Praze. Česká republika vedla Unii od 1. ledna a já jsem přesvědčen, že její předsednictví se dosud ukázalo jako velmi úspěšné. Věřím, že tento úspěch po zbývajících tři měsíce udrží. Držím našim českým přátelům a všem projektům, které chce české předsednictví provést, palce. Mezi tyto projekty patří velmi důležitá otázka politiky a opatření Východního sousedství vztahující se k energetické bezpečnosti Evropy.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, Evropský soudní dvůr nedávno vydal rozhodnutí vůči Řecku, které stanoví stejný věk odchodu do důchodu pro muže i ženy ve veřejném sektoru s výsledkem, že věk odchodu do důchodu pro ženy se zvýšil o 5 až 17 let.

Tato změna, kterou pracovníci rozhodně odmítají, je systematicky podporována od začátku 90. let a nese podpisy Evropské unie a řeckých vlád. Poškozuje pracující ženy a je to krok ke zvýšení věku odchodu na 65 let jak pro muže, tak pro ženy, jak je již stanoveno v anti-pojišťovacích předpisech, které schválila Nová demokracie a PASOK pro osoby pojištěné po roce 1993 při uplatňování právních předpisů Společenství.

Toto nepřijatelné rozhodnutí naprosto podřívá veřejný, sociální charakter sociálního pojištění ve veřejném i soukromém sektoru. Dívá se na národní pojišťovací a penzijní systém spíše jako na systém zaměstnaneckého než sociálního pojištění. To znamená, že neexistuje žádná záruka, pokud jde o věkové hranice, výše důchodů a dávek obecně.

Jediná cesta vpřed pro pracující muže a ženy je neposlušnost a neplnění rozhodnutí Evropské unie a jejích orgánů.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Paní předsedající, podle údajů na portálu *eudebate2009* pouze 52 % Evropanů důvěřuje Evropskému parlamentu jako instituci. To je 3% snížení oproti údajům za loňský rok. Část voličů, kteří se dosud nerozhodli, zda budou v letošních volbách do Evropského parlamentu volit, je až 50procentní. Jen 30 % dotazovaných uvedlo, že mají v úmyslu jít k volbám. Procento voličů, kteří neprijdou, protože se domnívají, že jejich hlas nic nezmění, je 68 %.

Proto chci nastolit otázku. Plánuje Evropský parlament nějaké působivé opatření, aby přesvědčil lidi k účasti ve volbách? Budeme nějak posilovat moc informačních kanálů pro Evropu? V mé zemi se neodehrává naprosto žádná diskuse o Evropě. Premiér pro to nic nedělá. Budou i všichni ostatní jen nečinně přihlížet?

Livia Járóka (PPE-DE). – (HU) Příští týden se bude po celém světě slavit Mezinárodní den Romů, který symbolizuje naději Romů na uznání a přijetí. V nedávné době zjitřily emoce veřejného mínění kruté činy a nejistota způsobená hospodářskou krizí situaci ještě zhoršuje. Proto exponenciálně vzrostla naše odpovědnost za hledání řešení problémů extrémní chudoby.

Je nepřijatelné, aby kdokoli využíval situaci Romů ke stranickým útokům a k podněcování hysterie namísto přijímání účinných opatření. Vytváření obětních beránek a zobecňování charakteristik celých skupin znemožňuje profesní vzdělávání a vážně poškozuje zájmy jak Romů, tak většinového obyvatelstva. Jako Romka po staletích vyloučení, kterými prošla naše společenství, odmítám jakoukoli formu kolektivní viny, ať již hovoříme o zobecňování Romů nebo většinové společnosti.

Obviňovat celá společenství ze zločinného životního stylu nebo z rasismu je hluboká chyba a naprosto se tím podřívá důstojnost institucí EU, pokud zakládají svá sdělení na neověřených zprávách nebo falešných obviněních. Je nepřijatelné, aby se některé politické síly snažily ospravedlnit odvoláváním se na historické krivdy pronásledovaných skupin.

Problémy romských ghett mohou být vyřešeny jedinečně pomocí evropského akčního plánu, který zajistí komplexní reintegraci a okamžitý rozvoj vyloučených regionů.

Vasilica Dăncilă (PSE). – (RO) Hodnocení odborníků, pokud jde o možné problémy na světovém trhu s potravinami a o poskytování nezbytné sumy pro celou globální populaci je jedním důvodem pro opětovné zvážení způsobu, jakým je nakládáno se zemědělskou půdou v Evropě, zejména v nových členských státech, mezi které patří také Rumunsko.

V tomto ohledu je třeba provést realistické zhodnocení příležitostí, které Rumunsko nabízí investorům, kteří mají zájem investovat do zemědělského odvětví, jež je v současné krizi zřejmě tím nejžádanějším. Alespoň to naznačuje studie publikovaná v Bukurešti, která zmiňuje výrazný nárůst investic do zemědělského a lesnického odvětví v Rumunsku. Lidé, kteří studii vypracovali, to zdůvodňují tím, že tyto druhy majetku jsou nejméně postiženy tíživou hospodářskou situací, která je v současnosti hlavním rysem trhu.

Na druhou stranu nesmíme zapomínat, že Rumunsko bylo v jednu dobu živitelem Evropy, ale aby získalo toto postavení zpět, potřebuje politiky, které budou podporovat zemědělce, a přitom využívat zároveň prostředky z fondů Společenství, z nichž může Rumunsko těžit jakožto členský stát.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, Kaddáfí, libyjský diktátor, definoval Mezinárodní trestní soud jako „novou formu světového terorismu“. Rád bych připomněl předsednictví tohoto Parlamentu, že tato sněmovna napomohla k uspíšení boje – udělali jsme to v nenásilné Radikální straně – za vytvoření Mezinárodního trestního soudu.

Jsem přesvědčen, že nemůžeme nechat slova libyjského diktátora projít, aniž bychom je jako Parlament a evropské orgány ostře odsoudili. Musíme se snažit podřídit národní suverenitu, suverenitu států, jednotící síle mezinárodního práva proti genocidě, válečným zločinům, zločinům proti lidskosti; mezinárodního a nadnárodního práva proti naprostým suverenitám. Naši přátelé v tibetské vládě v exilu nás žádali, abychom udělali zítra na našem slyšení ve Výboru pro zahraniční věci totéž, co udělal Kongres národností pro federální Írán na dnešním slyšení: absolutní suverenita je nepřítel svobody a spravedlnosti.

Andrzej Zapalowski (UEN). – (PL) Paní předsedající, na posledním zasedání Výboru pro zemědělství hovořila paní komisařka Fischerová-Boelová o reformě cukrovarnického odvětví jako o jednom z největších úspěchů společné zemědělské politiky. Rád bych informoval sněmovnu, že na základě této reformy přestalo Polsko být zemí vyvážející cukr a nyní je nuceno dovážet kolem 20 % svého cukru. Za pouhé dva roky došlo k 60% nárůstu ceny cukru. Otázka zní, jestli se komisařka a její kolegové vážně mýlili, nebo to byla plánovaná strategie s cílem zajistit, aby některé země více vydělaly. Rád bych jednoznačně prohlásil, že, jak se přesvědčili polští voliči, společná zemědělská politika je nesmírně nevyvážená a straní starým členským státům EU.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Paní předsedající, dámy a pánové, žijeme v rychlé, stresující době změn a nových výzev a posledních pár měsíců také ve světové hospodářské krizi.

Včera výbor Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova přijal zprávu o přidělování dodatečných prostředků zemědělcům a venkovským oblastem v členských státech jako pomoc pro vypořádání se s dopady krize. 1,02 miliardy EUR v této těžké době podpoří zemědělské odvětví Evropské unie. Věřím, že zemědělci Společenství a obyvatelé venkova pochopí toto důležité poselství pro sjednocenou Evropu.

Investice do infrastruktury internetu, restrukturalizace odvětví mléka a mléčných výrobků, obnovitelné zdroje energie, ochrana biologické rozmanitosti a vodních zdrojů, to jsou klíče k řešení velkého procenta problémů v těchto regionech, které skýtají alternativní možnosti pro lidi, kteří zde žijí. Možnost zacílení částí prostředků na úvěrové a záruční fondy usnadní praktické provádění projektů.

Očekávám, že Rada a Komise podpoří snahy Evropského parlamentu zajistit nezbytnou podporu pro miliony zemědělských výrobců ve Společenství.

Marusya Lyubcheva (PSE). – Paní předsedající, v současném klimatu, při hospodářské krizi a stoupající nezaměstnanosti v členských státech EU existuje vážné riziko zvýšeného zneužívání dětí k práci. Bohužel, v takovýchto krizových situacích bývají nejpostiženějšími ženy a děti. Bez ohledu na pevný legislativní základ na evropské úrovni a správná řešení na vnitrostátní úrovni, včetně země, kterou zastupuji – Bulharska, to, co se děje v praxi, v mnoha případech není v souladu se zákony. Problém zvláště těžce postihuje skupiny migrantů a romskou komunitu. Na každé úrovni jsou třeba preventivní opatření spolu se zpřísněním kontrol dodržování předpisů po celé Evropské unii. Mnoho společností využívá děti k práci navzdory příslušným právním nařízením. V členských státech dochází k tisícům porušení pracovních předpisů. Evropská komise musí organizovat cílené iniciativy spojené s bojem proti využívání dětské pracovní síly a vyžadovat zpřísnění kontrolních mechanismů. Pokud chceme v rámci evropské politiky chránit zájmy dětí, je toto naprostou nutností.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Paní předsedající, na problémy, jako je genocida v Čečensku, vraždy Čečenců pro použití jejich orgánů při transplantacích a znásilňování čečenských žen, bylo zde ve sněmovně upozorňováno mnohokrát. Nyní dochází k promyšlenému napadání čečenské hmotné kultury, což poškozuje čečenskou kulturu, která je o staletí starší než ruská. Nemám na mysli jen písemnosti a předměty denní potřeby, které by mohly být v muzeích, ale také obytné výškové budovy. Jsou to zvláštní budovy, jaké nejsou nikde jinde v Evropě. Často zdůrazňujeme, jak je naše kultura obohacována rozmanitostí. Jedna oblast naší kultury se nám nyní ztrácí před očima a my přihlížíme zničení jednoho z jejích zdrojů.

András Gyürk (PPE-DE). – (HU) Po lednové plynové krizi dostala společná evropská energetická politika v nedávných dnech další políček. Rakouská společnost OMV prodala svůj podstatný podíl v maďarské společnosti MOL ruské ropné společnosti, jejíž majitelé jsou neznámí a která podle zpráv vůbec neodpovídá očekávání EU, pokud jde o transparentnost.

Zároveň je těžko představitelné, že k této dohodě mohlo dojít bez vědomí příslušných vlád. Proto můžeme říci, že neočekávaná transakce je jasným důkazem rozkolísanosti mezi členskými státy a zároveň je novým varováním. Nemá smysl hovořit v Evropské unii o potřebě společné energetické politiky, pokud si opatření členských států vzájemně odporují.

Pokud se EU není schopná shodnout na základních otázkách energetické politiky, bude nadále obětí snah o rozdělení. Výsledkem bude, že nadále poroste zranitelnost evropských spotřebitelů.

Catherine Stihler (PSE). – Paní předsedající, chtěla jsem informovat Parlament, že v sobotu bude v německém Zillhausenu postaven zvláštní pomník na památku životů sedmi britských vojáků, kteří přišli o život ve druhé světové válce. Jejich letadlo bylo sestřeleno mezi 15. a 16. březnem 1944. Patřili k 97. letce se základnou RAF Bourn v Cambridgeshire. Jmenovali se William Meyer, Bernard Starie, Reginald Pike, Thomas Shaw, James McLeish, Archibald Barrowman a Albert Roberts a všichni budou v sobotu významení.

Podstoupili nejvyšší oběť, abychom si my mohli užívat svobod, které dnes často považujeme za samozřejmé, a jejich životy by neměly být zapomenuty.

Chtěla jsem vyjádřit své díky starostovi Balingenu, dr. Reitemannovi, a místní radě, že umožnily postavení památníku na památku životů těchto mladých mužů. Také bych ráda poděkovala Brettovi a Luelle Langevadovým, kteří památník zaplatí, a 9. letce RAF za vyslání dvou posádek na sobotní obřad.

Dovolím si jednu osobní poznámku, James McLeish byl můj prastrýc a obřadu budou přítomni zástupci mé rodiny.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) V Moldavské republice se 5. dubna budou konat volby. Dnes ráno došlo k výbuchu na plynovodu v Podněstří. Příčina této nehody je zatím neznámá, ale následkem bylo přerušení dodávek plynu z Ruska na Balkán.

Doufám, že tato nehoda nebude mít žádný vliv na výsledek voleb. Zároveň věřím, že to souvisí s dvěma obzvláště důležitými okolnostmi. Je naprosto nezbytné, aby proběhly pokusy o urovnání nevyřešených konfliktů v regionu, zejména v Podněstří. Evropská unie také musí hledat konkrétní, schůdná řešení pro rozvoj cest dodávek alternativních energií do oblasti Černého moře. Dohoda podepsaná koncem minulého týdne mezi Gazpromem a Státní ropnou společností Ázerbájdžánu může bohužel ohrozit projekt Nabucco.

Proto musí být naléhavě věnována pozornost všem aspektům souvisejícím s posilováním energetické bezpečnosti Evropské unie. Děkuji vám.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Dunaj má velmi důležitou úlohu v hospodářské a sociální soudržnosti, stejně jako v evropském kulturním rozvoji. Evropská dunajská komise byla založena 30. března 1856 po pařížské konferenci a ústředí má v rumunském Galați. Byla jednou z prvních evropských institucí a jejím cílem bylo zavést mezinárodní systém pro volnou říční plavbu na Dunaji.

Prioritní osa 18 sítě TEN-T tvořená Dunajem a průplavem Rýn-Mohan poskytuje spojení mezi Černým a Severním mořem a zkracuje vzdálenost mezi námořními přístavy Rotterdam a Constanța o 4 000 kilometrů. Dunaj musí dostat v rámci politik Společenství vyšší prioritu. Navrhuji na začátku příštího volebního období Evropského parlamentu zřídit meziskupinu pro propagaci Dunaje.

V následujících letech bude třeba, abychom spojili síly a přijali společný postoj pro nakládání s rozvojovými iniciativami ovlivňujícími dunajský region. Potřebujeme integrovanou strategii evropského rozvoje pro

dunajské povodí, která podpoří hospodářský rozvoj, rozvoj dopravní infrastruktury a ochranu životního prostředí.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Před třemi lety udělil Evropský parlament Sacharovovu cenu ženám politických vězňů, kteří byli zatčeni v březnu 2003 na Kubě. Tyto ženy oblečené v bílém nebojácně upozorňují na porušování lidských práv ve své zemi.

Evropská rada opakovaně přijala závěry, že bude pokračovat v otevřeném dialogu s kubánskými autoritami, ale bude při něm trvat na dodržování základních lidských práv a svobod. Přijala však také rozhodnutí, že při oficiálních návštěvách musí vždy být tato práva připomínána, a tam, kde je to možné, se uskuteční střetnutí s demokratickou opozicí.

Musím konstatovat, že během oficiální návštěvy komisaře pro rozvoj, pana Michela, se takové setkání neuskutečnilo, přestože o něj bylo požádáno. Je to o to nepochopitelnější a více šokující, že návštěva Evropské komise se konala v den šestého výročí zatčení odpůrců Castrova režimu. Mrzí mě, že členem delegace byl i místopředseda našeho Parlamentu.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Paní předsedající, v listopadu loňského roku jsme diskutovali o situaci polského loďářského průmyslu na žádost socialistické skupiny v Evropském parlamentu. I přes naše rozdílné názory jsme se všichni shodli a vyzvali Komisi a komisaře Kroese, aby raději navrhl řešení zaměřená na zlepšení situace loděnic, než aby je zavírali.

O čtyři měsíce později je situace následující: polská vláda se příliš snadno vzdala tlaku ze strany Komise a přijala její řešení, které zahrnuje rozprodání jednotlivých částí majetku loděnic podle zásady, že kupec s nejvyšší nabídkou bude moci žádaný majetek získat. V současnosti výroba lodí skončila a většina pracovníků již přišla o práci, přičemž dostali pouze symbolické odškodné. Pokud jde o konkurenceschopnost evropského loďářství, není o nic lepší, než bývala.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Paní předsedající, dámy a pánové, koncem minulého týdne byl několika stovkám rumunských občanů znemožněn přístup na území Moldavské republiky. Ve většině případů nedostali žádné vysvětlení; v jiných použili velice zvláštní odůvodnění, například že nemají doklady o tom, že nejsou nakaženi virem HIV.

Toto je bezprecedentní zacházení. Žádným jiným evropským obyvatelům nebylo tak výrazně narušeno právo volného pohybu. Silně podporuji evropskou cestu, na niž se vydala Moldavská republika a její obyvatelé, ale protestuji proti takovému zneužívání a žádám Evropskou komisi a Radu, aby si vyžádaly vysvětlení od úřadů v Chişinău, stejně jako si je vyžádalo Rumunsko prostřednictvím ministra zahraničních věcí. Děkuji vám.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Ve svém projevu bych chtěla ocenit iniciativu Komise týkající se projektu Rozhovory s občany Evropy 2009, které se zúčastňují občané z evropské sedmadvacítky, aby před červnovými volbami do Evropského parlamentu diskutovali o odpovědi na otázku: Co může Evropská unie udělat pro ovlivnění naší hospodářské a sociální budoucnosti v globalizovaném světě?

Vnitrostátní konzultace se slovenskými občany se uskutečnila ve dnech 28. a 29. března. Summit občanů Evropy se uskuteční 10. a 11. května 2009 v Bruselu, kde 15 účastníků z 27 vnitrostátních konzultací připraví konečné verze evropských doporučení, která budou moci poslanci EP v následujícím volebním období využít jako podklad při tvorbě evropských právních předpisů.

Jsem přesvědčena, že jedině pomocí diskuse s občany obnovíme jejich důvěru v jedinečnost evropského projektu. Zároveň vyzývám média k objektivnějšímu a aktivnějšímu zprostředkovávání informací o Evropském parlamentu, které bude mít velký vliv na volební účast.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Dnes se v Evropském parlamentu uskutečnila konference se zvláštním názvem – o porážce takzvané Maďarské sovětské republiky. Žádný takový název země nebo události nikdy neexistoval.

Odmítám veškeré politické postoje, které z nacionalistických pohnutek podřizují státním zájmům historické otázky, které jsou spojeny se zpětným ospravedlňováním státní ctižádosti získat území.

Je nepřijatelné, aby obsazení Maďarska, rumunská vojenská okupace a drancování země od listopadu 1918 bylo interpretováno jako faktor stabilizace regionu na akci pořádané zde v Bruselu, v srdci Evropy, pod záštitou poslanců Evropského parlamentu.

Také jménem maďarské komunity v Rumunsku hluboce protestují proti cynickému chování našich rumunských socialistických kolegů a proti jejich zavádějící manipulaci s veřejností a snaze ovlivňovat názory z nacionalistických pohnutek.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Ve dnech 18. a 19. března 2009 navštívil komisař pro humanitární a rozvojovou pomoc Louis Michel Kubu. Bylo to v době 6. výročí uvěznění 75 představitelů opozice. Komisař Michel se během této návštěvy nesetkal s Damas de Blanco a ani s žádným jiným představitelem opozice.

Podle informací od evropských diplomatů komisař Michel při žádné příležitosti nezmínil lidská práva nebo zmiňované 6. výročí. Pro kubánské opoziční rádio řekl pan Michel, že datum byla úřednická chyba a že nevěděl, že se s ním Damas de Blanco chtěly setkat.

Musím říci, že ani místopředseda Evropského parlamentu Martinéz, který byl oficiálním členem delegace zastupující Evropský parlament, se s opozicí nesetkal, ale setkal se s rodinami kubánských špiónů, kteří byli zatčeni v USA. Martinéz se tak postaral o to, že Castrův režim využil jeho návštěvu a setkání, která absolvoval, k mediálnímu zakrytí aktivit Damas de Blanco týkajících se zmiňovaného 6. výročí, protože média byla plná návštěvy komisaře a tohoto setkání.

Předsedající. – Tento bod je ukončen.

17. Ztroskotání migrantů u pobřeží Libye (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je prohlášení Komise ke ztroskotání migrantů u pobřeží Libye.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Paní předsedající, Evropská komise se se zděšením dozvěděla o tom, že v neděli večer ztroskotala ve Středozemním moři u pobřeží Libye loď převážející migranty a směřující do Evropy. Podle některých zdrojů bylo na lodi 257 osob, z nichž většina se pohřešuje.

Komise chce vyjádřit svůj soucit s oběťmi tohoto lidského neštěstí a svůj hněv nad touto tragédií. Byla nepochybně způsobena mnoha faktory, ale základní odpovědnost padá na zločinecké organizace, které z libyjských břehů řídí toto nezákonné smrtonosné obchodování s lidmi a obohacují se přitom na úkor lidského utrpení. Podle Komise je nepřijatelné, aby se tento jev, který se, jak se zdá, v průběhu let zintenzivňuje, dál zhoršoval. Vyzývá všechny zainteresované strany, aby zmobilizovaly své úsilí a ukončily obchodování s lidmi.

Základní úlohu zde musí sehrát Libye. Musí se rozhodněji a efektivněji zapojit do boje proti obchodníkům s lidmi, kteří působí na jejím území, do zamezení nelegálního vyplouvání takových lodí od svých břehů, do hledání a záchran lodí v tísní ve svých výsostných vodách a musí nabídnout mezinárodní ochranu migrantům, kteří ji potřebují, v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími z Úmluvy OAJ z roku 1969 o ochraně uprchlíků, kterou podepsala.

Evropská komise v posledních letech libyjské úřady opakovaně žádala, aby převzaly odpovědnost a ve spolupráci s Evropskou unií a jejími členskými státy zavedly účinná opatření. Musím říct, že jsme Libyi nabízelí vyšší finanční pomoc a že je zjevné, že libyjské orgány tuto pomoc potřebují, aby zlepšily boj proti obchodování s migranty a jinými lidmi na svém území a posílily kontroly na své jižní hranici. Libyjské orgány musí také vytvořit systém přijímání migrantů, který bude v souladu s mezinárodním právem.

Je pravda, že Evropská unie je připravena spolupracovat a přispívat k chytání lodí ve Středozemním moři a v případě potřeby i k jejich záchraně. Dvě námořní operace Nautilus a Hermes, které organizuje a financuje Evropská agentura pro vnější hranice Frontex a které budou spuštěny v následujících měsících, budou stát přibližně 24 milionů EUR. Komise vyzývá všechny členské státy Evropské unie ke spolupráci při provádění těchto dvou akcí. Členské státy musí také v praxi prokázat solidaritu s Itálií a Maltou, které jsou toku migrantů z Libye velmi vystaveny. Libye navíc na sebe musí převzít odpovědnost za znovupřijetí nelegálních migrantů, kteří přešli přes její území.

Zaznamenali jsme, že se italské orgány domnívají, že od 15. května bude možné spustit společné hlídky s libyjským námořnictvem v libyjských teritoriálních vodách s cílem zachytávat nebo pomáhat nelegálním lodím. Víťame podporu, kterou italské orgány hodlají za tímto účelem poskytnout rozvoji libyjských námořních kapacit.

Komise se domnívá, že vedle těchto mimořádných opatření je nutné zaměřit se především na celý lidský rozměr problému. Migrant, kteří svěří své životy do rukou bezohledných obchodníků s lidmi, jsou ve většině

případů lidí, kteří prchají před válkou nebo pronásledováním. Doufáme, že díky událostem těchto posledních dnů si lidé ve všech členských státech uvědomí, jak závažný je to problém a že budeme moci společně s členskými státy a za podpory Evropského parlamentu připravit stockholmský program, který bude věnovat velkou část svých priorit tomuto globálnímu přístupu k migraci. Globální přístup je nutný při vytváření dlouhodobé strategie řízení toků migrantů, která bude brát větší ohled na okolnosti a potřeby zemí původu.

Tato strategie nám navíc musí umožnit prohloubit dialog s africkými partnery, zejména v rámci procesu z Rabatu, v rámci vztahů mezi Evropskou unií a Africkou unií. Musíme společně najít odpovědi na tuto výzvu a také využít možnosti, které nabízí legální migrace, jež by totiž mohla být příležitostí jak pro Evropu, tak pro země původu. Tato strategie musí také poskytnout možnost dalších prostředků díky intenzivnější spolupráci se zeměmi původu a s tranzitními zeměmi, aby se posílila jejich schopnost zlikvidovat organizace, které obchodují s lidmi, a jednat s migranty důstojně a respektovat jejich práva.

A konečně nám musí tato strategie umožnit lépe zvládat a organizovat příchod oprávněných žadatelů o azyl na území členských států pomocí lepšího začlenění rozvoje kapacit v oblasti ochrany uprchlíků do naší spolupráce se třetími zeměmi.

Paní předsedající, dámy a pánové, před dvěma týdny jsem navštívil Lampedusu a Maltu. Musím říct, že jsem mohl na vlastní oči vidět tragédie těchto lidí, které bezohlední pašeráci nutí riskovat život cestou přes moře. Myslím, že mohu říct, že musíme s ohledem na tento poslední incident vzít tyto problémy velmi vážně a ve všech členských státech vzbudit povědomí o závažnosti a také zhoršování tohoto jevu, který lidi nutí riskovat za úžasných podmínek svůj život.

Proto bych rád poděkoval Evropskému parlamentu, že požádal Komisi o toto prohlášení. Číním tak v dobré víře a opakuji před Parlamentem svůj osobní závazek udělat v příštích měsících vše pro to, aby se podobné tragédie už neopakovaly.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra, jménem skupiny PPE-DE – (ES) Paní předsedající, cítíme dnes společný zármutek a žal ze smrti velkého počtu přistěhovalců, kteří doufali, byli zoufalí a také možná oklamání. Jsou to nevinné oběti situace, kterou si nezvolili, okolností, které jim byly vnuceny. Znáám tento problém velmi dobře. Středozemí a atlantské pobřeží Kanárských ostrovů se stalo cestou k neexistujícímu „Eldorádu“ pro mnoho lidí, kteří nic nemají, po cestě strašlivě riskují a po příjezdu je čeká frustrace a potrestání.

Evropská unie a členské státy musí být mnohem ohleduplnější, aby k těmto tragediím nedocházelo. Děláme toho hodně, ale nedosáhli jsme ničeho. Výsledky jsou velmi tvrdé, jak jsme viděli na libyjském pobřeží, a musíme se zamyslet nad omezenou účinností našich politik.

K nalezení absolutně účinných řešení podobných tragédií neexistují zázračné recepty, ale existují vytrvalé a odhodlané politiky. Musíme podporovat silné politiky spolupráce se zeměmi původu a s tranzitními zeměmi; ochota pomoci a spolupracovat musí být dvěma stranami jedné mince. Intenzivní spolupráci musíme lépe organizovat a zveřejňovat výhody legálního přistěhovalectví, a to i v dobách krize. Na základě podrobných dohod musíme spolupracovat se zeměmi původu i tranzitními zeměmi ve věci kontroly jejich hranic. Musíme také společně se zpravodajskými a zvláštními silami vypátrat obchodníky s lidmi v jejich sítích a současně zpřísnit právní předpisy trestního práva v cílových zemích. Musíme také lépe vybavit Fond pro vnější hranice; 1 820 milionů EUR na sedm let je v každém případě nedostatečná suma.

Musíme také dostatečně posílit agenturu Frontex a zajistit, aby soupis vybavení CRATE (Centralised Record of Available Technical Equipment) nebyl jen prohlášením o úmyslu, ale účinným nástrojem koordinované kontroly a dohledu nad kritickými nátlakovými body nelegální činnosti.

Pane komisaři, Nautilus, *Hermes* a 24 milionů EUR znamená více závazků a více prostředků. Měli bychom přestat říkat „musíme“, a převzít nekompromisní odpovědnost, ať už s globálním souhlasem, či bez něj.

Pasqualina Napoletano, jménem skupiny PSE. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, mluvíme o ztrátě více než 500 životů. Jde o největší tragédii na moři od druhé světové války. Čísla jsou šokující, a přesto Evropa a její vlády věnují pozornost jiným problémům. Některé země včetně Itálie se domnívaly, že je ochránit uzavření dvoustranných dohod jakou je nedávná dohoda s Libyí; není tomu tak. V této dohodě je soustředěno mnoho rozdílných otázek, jako je uznávání trestných činů spáchaných v koloniálních dobách či investiční sliby dané výměnou za závazky týkající se kontroly migrace. Italské investice v Libyi, které měly přitáhnout mladé lidi ze západní Afriky, dnes vypadají jako fata morgána. Snadno lze předvídat, že i když slíbených 5 miliard dolarů nedorazí, pak lidé ano.

Co se pak dá říct o francouzských zájmech v Nigeru, souvisejících se zásoby uranu, jež rozdmýchávají válku mezi Tuaregy, a podporují tak obchodování s lidmi? Ba co víc, to vše se děje za bílého dne a je to zdokumentováno novináři.

Znamená to, že některé evropské vlády si zahrávají s ohněm. Pokud se to všechno rychle nezmění, pokud se Evropa nerozhodne řídit se pozitivními politikami, které jsou v souladu s našimi hodnotami, nebude stačit umlčovat zprávy, jako to děláme dnes. Středozemní moře se stává hromadným hrobem, který se ani zdaleka nepodobá oněm známým vznosným popisům. Mějme však na paměti, že toto moře je spojeno s osudem samotné Evropy.

PŘEDSEDAJÍCÍ: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Místopředseda

Gérard Deprez, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, i já bych chtěl jménem své skupiny vzdát čest těmto nejnovějším obětem chudoby, zločineckého zneužívání a státního cynismu. Soucit však nestačí. Musíme se podívat realitě do tváře.

A realitou je, pane předsedající, že opravdové jižní hranice Evropské unie již nejsou ve skutečnosti v Evropě, ale leží nyní na africkém kontinentu. Jakmile loď opustí africké břehy, nemají ti ubozí pasažéři již na vybranou, smím-li to tak říct, mezi smrtí, pokud jsou podmínky nepříznivé, a statutem nelegálního přistěhovalce, s chudobou, kterou to s sebou nese, pokud budou mít to štěstí a dorazí k evropským břehům, a to jen do té doby, než budou deportováni, jak se to většinou stává.

Tyto opakující se tragédie neskončí, dokud Evropská unie nebude mít sílu a vůli vyjednat se zeměmi původu a tranzitními zeměmi skutečné partnerské dohody, které budou zahrnovat nejméně tři věci: spolehlivé hraniční kontroly, ale také především výraznou nabídku legálního přistěhovalectví a významnou část věnovanou společné spolupráci. Bez těchto dohod se budou, pane předsedající, tyto mořské hřbitovy ještě dlouho plnit, a to i přes křehký a bezmocný nával našeho soucitu.

Hélène Flautre, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, co to bylo za lidi? Kolik jich bylo? Odkud pocházeli? Byly tam děti, ženy, uprchlíci? Bránila pobřežní stráž lodi v cestě? Překřížili jim cestu rybáři? Je tolik nezodpovězených otázek. Lidskou bilanci tragédie neznáme, ale zahynuly tam stovky lidí, kteří se tak přidali k tisícům přistěhovalců, jež se ve Středozemním moři již utopili.

Mějme tu slušnost, a dneska ji máme, a neříkejme, že na vině je počasí. Stovky přistěhovalců se vydaly v nelidských a vysoce nebezpečných podmínkách na cestu do exilu. Proč? Protože utíkají ze zničených oblastí, protože méně nebezpečné cesty jsou pro ně uzavřené a protože se nevzdali naděje na život.

Ano, příčinou jsou právě antiimigrační mechanismy, které nutí migranty k tomu, aby se vydávali na stále riskantnější cesty, a unikli tak pustošení svých zemí. Neurychlilo snad vyplutí těchto lodí směrem k Evropě v posledních týdnech oznámení o tom, že se v nejbližších dnech budou organizovat společné italsko-libyjské hlídky?

Ano, posedlost Evropy ochranou svých hranic a její odhodlání zabývat se své administrativě především třetími zeměmi, které ničí svobodu, jsou smrtelné. Přehnaný důraz na zákon a pořádek, hlídky a ostatné ploty jejich touhu uprchnout nezdoňají.

Takže otázka zní: je Evropa připravená přijmout odpovědnost za důsledky této volby? Ne, není, a proto Komisi a členské země žádám, aby:

za prvé, udělaly vše proto, aby našly a, je-li to možné, zachránily lidi, kteří zmizeli na moři, a aby vyšetřily okolnosti ztroskotání;

– za druhé, znovu potvrdily mezinárodní námořní právo, které nařizuje poskytnout pomoc komukoli v nouzi, zatímco proti sedmi tuniským rybářům je stále vedeno soudní řízení;

– za třetí, zastavily veškerá jednání o otázkách přistěhovalectví se zeměmi, které nijak nezaručují dodržování lidských práv;

– za čtvrté, respektovaly práva všech lidských bytostí opustit jakoukoli zemi a požádat o mezinárodní ochranu v jakékoli zemi. Máte pravdu, lidé, kteří zmizeli na moři, nejsou nelegálními migranty;

– za páté, skoncovaly s restriktivní vízovou politikou, která je často svévolná a nespravedlivá;

– a konečně z hlediska rozvoje třetích zemí důkladně posoudily veškeré politiky Evropské unie, od drancování dolů přes zemědělský dumping, dohody o volném obchodu, obchod se zbraněmi po shovívavou spolupráci se samovládcí.

Giusto Catania, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, to, co se onehdy stalo, je prostě poslední z dlouhé řady ostudných tragédií, které nabyly obrovských rozměrů. Utopení emigrantů, kteří se pokusili přistát u našich břehů, je bezpochyby nejhorším znesvěcením života, ke kterému v civilizované Evropě došlo. Tyto tragédie ukazují strašnou stránku naší pevnosti. Možná bychom měli začít přemýšlet o naší odpovědnosti za úmrtí mužů a žen, jejichž jedinou touhou bylo nalézt lepší život a uniknout hladu a válce.

Proto bychom pravděpodobně měli provést analýzu toho, že tito ztroskotanci ze Středozemního moře nejsou jen nějakou anomálií v mechanismu, na jejímž základě dochází k nelegálnímu přistěhovalectví; spíše jde o předvídatelný důsledek přistěhovalecké politiky Evropské unie a jejích členských států. Smrt ve Středozemním moři je způsobena filozofií represe, politikami vracejícími lidi zpět na moře, praktickými ostnatými dráty podél pobřeží, prohibicionistickými praktikami, které se uplatňují v přistěhovalecké politice Evropské unie a jejích členských států včetně Itálie a Malty. Neexistuje jiný způsob, jak se do Evropy dostat; neexistuje legální přístup na evropský pracovní trh nebo uznání nedotknutelného práva na azyl. Naděje se svěřuje rozbourěným vodám Středozemního moře; práva jsou vydávána do rukou bezohledných majitelů lodí, kteří se stali jediným, nebo alespoň nejpřístupnějším nástrojem vstupu do Evropské unie. To je skutečný důvod úmrtí u pobřeží Libye, ke kterým došlo před několika dny. To je důvod, proč za posledních 20 let desítky tisíc uprchlíků zemřely při pokusu dostat se do Evropy; bezejmenní muži a ženy, ze kterých se stala potrava pro ryby.

Požádal jsem pana předsedu Pötteringa, aby dnešní zasedání zahájil minutou ticha na znamení smutku za tyto oběti. Děkuji mu, že mé přání splnil. Myslím, že máme povinnost to udělat, ale určitě to nestačí. Ukazujeme tím naše rozhořčení, ale musíme se v této sněmovně pokusit připravit politiku, konkrétní politiku, která konečně řekne už nikdy, už nikdy nesmí lidé umírat ve Středozemním moři!

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, budu stručný. Důležité je jednat a opakuji, co řekl pan Deprez. Musíme udělat krok kupředu ke globálnímu přístupu, k dohodám o partnerství, protože problémy se nám nepodaří vyřešit jednostranně. Naprosto s potěšením uznám to, co jste zdůraznil, totiž že my Evropané máme svou odpovědnost. Musíme také v otázce legálního přistěhovalectví projevit otevřenost. Musíme rovněž splnit svou povinnost přijímat osoby, které prchají před pronásledováním a válkou.

Po těchto slovech mi však dovolu říct a připomenout Evropskému parlamentu, že je velkou pravdou, že odpovědnost je i na některých třetích zemích, se kterými se velmi obtížně jedná. A máme se proto jednání vzdát? Ne! Musíme například docílit toho, aby měla Libye konečně azylový systém. Musíme docílit toho, že nám Libye pomůže zastavit převaděče, kvůli kterým se tito ubozí lidé dostávají do neuváženého rizika. Já sám jsem od maltských orgánů slyšel, že Libye nechává řadu lodí v mizerných podmínkách vyplout a maltské námořnictvo je pak nucené tyto chudáky, které pašeráci zneužili, zachraňovat. Musíme tedy přijmout svou odpovědnost, ale současně musíme prokázat určitou pevnost v jednáních s některými zeměmi, které neplní své mezinárodní závazky.

V každém případě věřím, že je to dostatečný důvod k tomu, abychom společně udělali vše pro to, aby se podobné dramatické incidenty už neopakovaly.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

18. Kodex Společenství o vízech (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0161/2008) od pana Henrika Laxe předložená jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o vytvoření kodexu Společenství o vízech (KOM(2006)0403 – C6-0254/2006 – 2006/0142(COD)).

Henrik Lax, zpravodaj. – (SV) Pane předsedající, cílem kodexu Společenství o vízech je harmonizace a objasnění postupu při vydávání víz v schengenském prostoru. Se všemi žadateli o víza by se mělo zacházet stejně, bez ohledu na to, na který konzulát se v schengenském prostoru obrátí. Měl by být zajištěn správný administrativní postup a důstojné přijetí a skutečným turistům by se měl usnadnit vstup do zemí schengenského prostoru.

Pravidla týkající se zavedení požadavku, aby držitelé víz dali k dispozici otisky prstů, a možnosti přesunout příjem a vyřizování žádostí o víza již byla schválena ve zvláštní zprávě, kterou předložila paní baronka Ludfordová. Tato pravidla byla začleněna do kodexu Společenství jako jeho nedílná součást.

Děkuji vám, Sarah, za vaši důkladnou spolupráci.

–(SV) Toto navržené nařízení by mělo být zavedeno na základě postupu spolurozhodování mezi Parlamentem a Radou. Po téměř tři roky trvající práci, která si vyžádala intenzivní jednání s Radou, jsem jako zpravodaj velmi rád, že vám nyní mohu předložit kompromisní návrh, který již schválila Rada a který doufám získá i schválení Parlamentu.

Rád bych zvláště poděkoval stínovým zpravodajům paní Klamtové, panu Cashmanovi, paní Ždanokové a paní Kaufmannové za jejich velmi konstruktivní spolupráci a silnou podporu při jednáních. Bez jednotné podpory výboru by Parlament v jednání nedosáhl tak dobrého výsledku. Chtěl bych své díky vyjádřit i Komisi, jež předložila solidní původní návrh, který bylo potěšující dále rozvíjet. Děkuji také francouzskému a českému předsednictví, která prokázala vůli rozpoznat problémy, jimž se Parlament chtěl věnovat, a schopnost vyjít Parlamentu vstříc.

Výchozím bodem byl návrh Komise, který stejně jako všechna kompromisní řešení představoval zlepšení současné situace, přičemž se ukázalo, že nejobtížnější otázky je možné vyřešit společně s francouzským předsednictvím do Vánoc. Celý přípravný a vyjednávací proces by pochopitelně nikdy neuspěl bez vynikající práce, kterou odvedl můj vlastní schopný tým i tým mých kolegů, sekretariátu výboru a úředníků politických skupin. Mé vřelé díky bych rád vyjádřil i jim.

Třemi nejdůležitějšími výsledky, kterých jsme dosáhli, jsou: za prvé, vízum pro více vstupů nejen že může, ale musí být vydáváno po splnění určitých kritérií; za druhé, členské státy se zavázaly uzavřít dohodu o vzájemném zastupování, takže žadatelé o víza nebudou muset nepřiměřeně složitě cestovat na příslušný schengenský konzulát; a za třetí bude vytvořena zvláštní internetová stránka s jednotným vyobrazením schengenského prostoru, kde budou uvedeny informace týkající se pravidel udělování víz.

Fakt, že nebude možné snížit poplatek za víza z 60 na 35 EUR, je zklamáním. Toto zklamání je však zmírněno například tím, že děti do šesti let a osoby do 25 let zastupující organizace na seminářích a sportovních nebo kulturních akcích budou dostávat víza zdarma.

Na závěr bych rád řekl, že tato reforma zavádí dva nástroje, které budou velmi důležitým faktorem pro to, aby se schengenská pravidla skutečně začala jednotně uplatňovat, totiž Vízový informační systém, což je databáze zahrnující všechny země schengenského prostoru, v níž získají konzuláty v reálném čase informace o tom, kdo požádal o vízum, o tom, komu bylo vízum uděleno, i o tom, komu bylo udělení víza zamítnuto nebo komu bylo vízum odebráno, a obnovenou místní institucionální spolupráci mezi schengenskými konzuláty v jednotlivých zemích.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, Komise vítá úsilí, které Parlament a do určité míry také Rada vyvinuly. Na základě tohoto úsilí by mělo být možné dosáhnout dohody v prvním čtení. Vzhledem ke konsensu, který Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci potvrdil v polovině března a COREPER o několik dnů dříve, se domnívám, že je dohoda již definitivně dosaženo.

I když text není dokonalý a neodpovídá všem našim původním přáním, Komise kompromis bezvýhradně podporuje. Musíme uznat a vyzdvihnout úsilí Evropského parlamentu dospět k dohodě o tomto návrhu v prvním čtení a před koncem současného legislativního období.

Na základě tohoto nařízení budou pravidla platná pro vydávání víz jasnější, nejen pro žadatele o víza, ale také pro členské státy. Tato pravidla budou také uplatňována harmoničtějším způsobem.

Komise je spokojená, že byla zachována povinnost zdůvodňovat rozhodnutí o zamítnutí vydání víz a zamítnutým žadatelům bylo poskytnuto právo na odvolání, a to prakticky v nezměněné formě v porovnání s původním návrhem, za což vděčíme podpoře Evropského parlamentu.

Tyto procesní záruky umožní zabránit tomu, aby se na rozhodnutí o zamítnutí udělit vízum hledělo jako na svévoli. Pokud by se tato dohoda měla zpochybnit, museli bychom dál žít s nedostatky jako jsou nesrovnalosti v současných pravidlech, s čímž by byli všichni zúčastnění nespokojeni.

Chci proto vyjádřit uspokojení s vyjednaným kompromisem, který přispěje k odstranění nedostatků a nesrovnalostí současných pravidel. Děkuji pochopitelně panu Henriku Laxovi a Parlamentu. Jsem přesvědčen, že tento nový kodex o vízech bude velmi užitečný pro lidi, kteří chtějí skutečně v dobré víře cestovat.

Ewa Klamt, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, přijetí kodexu Společenství o vízech bude znamenat, že schengenská víza – víza pro maximálně tříměsíční pobyt – budou v budoucnu v schengenském prostoru vydávána na základě jednotně stanovených pravidel. Tohoto kroku je v Evropské unie s otevřenými hranicemi naléhavě zapotřebí. Současně se zprůhlední kompetence členských států při vyřizování víz. Bude platit pravidlo, podle kterého musí žadatel kontaktovat členský stát, v němž leží hlavní cíl jeho cesty. Moje skupina vítá fakt, že podmínky a postup pro vydávání vstupních víz urychlí vstup velkému množství lidí. S lidmi, kteří cestují do EU za obchodem, se bude zacházet spravedlivě a užitek z toho budou mít i turisté z celého světa, což je zdaleka největší skupina lidí cestujících do EU.

Umožnili jsme tak nejen urychlit postup pro vyřizování žádostí o vízum, ale zajistili jsme také, že bezpečnostní prověřování zabrání zneužívání. Vízový informační systém díky této rovnováze mezi bezpečností a usnadněním vstupu do EU umožní členským státům okamžitý přímý přístup ke všem důležitým údajům souvisejícím s vydáváním víz. Posuzování žádostí se tak zjednodušilo a přitom bude současně vydávání víz v budoucnu znamenat větší bezpečnost díky využití biometrických identifikátorů jako jsou fotografie a otisky prstů. Kompromis, ke kterému pan Lax a Rada došli, bere v úvahu původní stanovisko Parlamentu a podporuje ji také velká většina mé skupiny.

Chtěla bych využít této příležitosti a zopakovat své upřímné díky panu Laxovi za jeho odhodlání a vynikající spolupráci na tomto velmi složitém dokumentu, na kterém pracoval tři roky a který posouvá evropskou vízovou politiku na novou rovinu.

Michael Cashman, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, rád bych poděkoval panu Laxovi za vynikající práci, kterou odvedl. S potěšením mohu jménem skupiny sociálních demokratů oznámit, že tuto zprávu v plném rozsahu podpoříme. Těší nás také, že jsme dosáhli většiny svých cílů.

Při práci s vámi, Henriku, jsem s radostí sledoval nápaditost, kterou jste prokázal a která je pro vynikajícího zákonodárce zcela nezbytná a která spočívá v tom, že se sám postavíte do pozice člověka, jenž chce danou službu využít. Tento způsob jste plně využil. Proto jste se zabýval systémem jediného kontaktního místa, internetem, vízy k opakovanému použití a slevami pro víza pro lidi do 25 let – kéž bych jen mohl tuto výhodu sám využít – a přitom jste přemýšlel o tom, jakým způsobem toho mohou občané využít. Je to vynikající příklad pro ostatní členy sněmovny. Často k problémům přistupujeme tak, že předkládáme pozměňovací návrhy, které mají vylepšit text a mají mít logiku, ale slouží to občanům? A právě to byl váš přístup.

S radostí oznamuji, že máme víza k opakovanému použití. Řešíme tu i celou otázku odvolání. Na této velmi důležité zásadě jsem pracoval s Janem – abych jmenoval někoho z generálního ředitelství. Jde o to, aby v případě, že je vám udělení víza zamítnuto nebo je vám zamítnut přístup do schengenského prostoru, nebylo vaše odvolání odkladné, ale aby vám věc musel zdůvodnit orgán, který vás odmítl.

Ještě jednou děkuji panu zpravodaji a Komisi, že zajistili, že je tato zásada v návrhu zakotvena. Nic dalšího již nechci dodat, jen poděkovat svému i vašemu týmu – a především Renaudovi, který je na veřejné galerii. Bez nich bychom tuto práci nikdy tak kvalitně neodvedli. Byla to úžasná tříletá milostná aféra a jako u většiny krátkodobých milostných afér jsem rád, že končí.

Sarah Ludford, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, do tohoto nového kodexu o vízech byl začleněn můj předpis o biometrických vízech, takže mám pocit, že mi kodex tak trochu patří. Bude fungovat s Vízovým informačním systémem, pro nějž jsem zpravodajkou.

Celý výsledek nejen že zlepšuje zabezpečení víz, ale jak již ostatní řekli, zlepšuje i podmínky pro žadatele o víza. To byl cíl pana Cashmana, pokud jde do hraničního kodexu. Myslím tedy, že Parlament tyto dva cíle splnil.

Doufám, že biometrie, která zlepšuje spolehlivost spojitosti mezi žadatelem a průkazem, bude znamenat, že nespravedlivě bude zamítnuto méně lidí. Jak pan Cashman uvedl, pan Lax pracoval velmi tvrdě na zlepšení služby pro žadatele, a tedy na zlepšení image EU. Devadesát devět celých devět procent lidí, kteří chtějí přijet do EU, cestují za účelem obchodu, cestování nebo turistiky a my je tu chceme, protože je to dobré pro podnikání, ale pokud se setkají se špatnými službami a zachází se s nimi špatně, nebudou se v EU cítit dobře.

Pan Lax odvedl dobrou práci.

Tatjana Ždanoka, jménem skupiny Verts/ALE. – Pane předsedající, jsme panu Laxovi vděční za úsilí, které vyvinul za účelem dosažení kompromisu v takto ambiciózním projektu.

Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance se nicméně domnívá, že pozměňovací návrhy, které Parlament navrhoval, by byly tím nejlepším řešením. Například by se mohly objevit – a objeví se – praktické problémy při volbě hlavního cílového místa, přičemž v našem návrhu se objevila volná svobodná výběru cílového místa při podávání žádosti o vízum.

Rada schválila jen povinnost členských států spolupracovat. Poplatek za víza bude bohužel 60 EUR namísto 35 EUR, které navrhoval Parlament. Doufejme, že se dětem, studentům a aktivní mládeži budou poplatky za víza odpouštět nebo že budou dostávat slevu.

I když nebylo možné dosáhnout kompromisu v otázce standardního vydávání víz k opakovanému použití, máme nyní alespoň povinnost v určitých případech taková víza vydávat.

Velkým krokem dopředu je i právo na odvolání proti zamítavému rozhodnutí. V mnoha členských státech dnes toto právo neexistuje. Jako dřívější aktivistka v boji za lidská práva panu Laxovi za toto ustanovení obzvlášť děkuji.

Mé skupině se pochopitelně jeví jako vada na kráse to, že byla do zprávy o vízech včleněna zpráva o biometrických údajích. Jsme proti tak rozsáhlému zavádění biometrie.

V oblasti vízové politiky nicméně vidíme určitá zlepšení, a proto tuto zprávu podpoříme.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, ráda bych nejprve upřímně poděkovala našemu zpravodaji panu Laxovi za jeho práci. Od počátku velmi úzce spolupracoval se všemi stínovými zpravodaji a díky svému odhodlání získal od Rady bezpochyby nejlepší možný výsledek.

Kodex Společenství o vízech je nezbytný pro sjednocení vyřizování krátkodobých schengenských víz a především pro zlepšení služby vydávání víz a tedy toho, jak třetí země Evropskou unii vnímají. Po více než třech letech práce na kodexu Společenství o vízech a složitých jednáních s Radou se nakonec ukázalo, že je možné kompromisu dosáhnout. I když se bohužel některé z požadavků Parlamentu nepodařilo protlačit, obsahuje kodex Společenství o vízech stále řadu zlepšení, například v otázce spolupráce mezi členskými státy. Především problém zjednodušuje pro žadatele, kterým poskytuje větší právní jistotu a vnáší do záležitosti transparentnost.

Obzvlášť důležité je, že bude nutné v budoucnu všechna zamítnutí žádostí o víza zdůvodňovat a všichni žadatelé budou mít právo se odvolat proti zamítnutí své žádosti. Bohužel se však nezměnily poplatky za víza a činí dál 60 EUR. I když bude v budoucnu velký počet lidí od povinnosti platit poplatky za víza osvobozen, je poplatek 60 EUR pravděpodobně pro velký počet obyvatel třetích zemí cenově nedostupný, což bohužel znamená, že nemohou do Evropské unie cestovat.

Nakonec bych rád ještě jednou poděkoval zpravodaji a všem kolegům poslancům za jejich vynikající spolupráci během posledních několika let a gratuluji panu Laxovi k jeho zprávě.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kodex Společenství o vízech zahrnuje postupy a podmínky pro vydávání schengenských víz v členských státech a uvádí v soulad existující předpisy týkající se rozhodování o zamítnutí, prodloužení nebo zrušení těchto víz.

Je důležité, aby členské státy, které nemají ve třetí zemi vlastní konzulát, zastupoval jiný členský stát, který má diplomatické nebo konzulární zastoupení v příslušné třetí zemi. Kodex musí brát v úvahu dvoustranné dohody, které Společenství podepsalo, především se zeměmi, které jsou zahrnuty v politice sousedství a partnerství, aby se usnadnilo vyřizování víz a zavedly se zjednodušené postupy.

Domnívám se, že právo členských států na spolupráci s obchodními zprostředkovateli ke zlepšení postupů pro vyřizování žádostí o víza nijak zvlášť nepomůže. Je to proto, že podle kodexu se musí žadatelé o vízum při podávání první žádosti dostavit osobně, aby bylo možné zaregistrovat jejich biometrické údaje. Existuje také možnost, že bude žadatel o vízum v průběhu rozhodování o udělení schengenského víza pozván k pohovoru.

Účelem kodexu o schengenských vízech je, aby Evropská unie nabídla jednotnou vnější image, aby byli žadatelé o vízum posuzováni stejně a aby se vydala jasná kritéria a pravidla osvobození od víz pro řadu třetích zemí. V této souvislosti myslím, že je vhodné vám připomenout, že Evropská unie musí udělat vše proto, aby s členskými státy zacházely třetí země stejně, a nikoli aby osvobozovaly od víz jen některé členské země. Není jednoduše možné mít dvě třídy evropských občanů, když tito chtějí cestovat například do Austrálie nebo Spojených států.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, chtěl bych odpovědět panu Marinescovi, že se pochopitelně snažím získat od třetích zemí reciprocitu a že má nedávná cesta do Washingtonu byla částečně věnovaná právě tomuto problému.

Za ostatní komentáře jsem velmi rád, protože se domnívám, že pan Lax odvedl velmi dobrou práci, a odměnou mu je velmi široký souhlas. Chtěl bych dodat, že máme samozřejmě také strategii zacílenou na zjednodušení získávání víz s řadou zemí, do jejíhož rozvoje vkládám velkou důvěru, aby se co nejvíc zjednodušilo udělování víz, zejména mladým lidem ze třetích zemí, protože si myslím, že je v našem zájmu mladým lidem vstup do Evropy usnadnit.

Děkuji vám za váš přístup, který nám umožňuje tento text uzavřít, a vnést tak do vízové politiky novou rys, jenž bude velmi ceněn.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 2. dubna 2009.

19. Hodnocení doby řízení a doby odpočinku (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je prohlášení Komise týkající se hodnocení doby řízení a doby odpočinku.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, přečtu vám prohlášení Komise týkající se hodnocení doby řízení a doby odpočinku.

Nařízení (ES) č. 561/2006 vstoupilo v platnost dne 11. dubna 2007, tedy před přibližně dvěma lety, kdy nahradilo pravidla o době řízení a době odpočinku, která se za více než dvacet let nezměnila.

Od chvíle, kdy bylo nařízení přijato, dohlíží Komise aktivně na jeho uplatňování prostřednictvím mnoha setkání se zástupci členských států, průmyslu a odborů na zasedáních výboru a v řadě pracovních skupin, které výbor vytvořil.

Komise v nejbližší době zveřejní pololetní zprávu o uplatňování sociálních pravidel. Jedním z předběžných závěrů je, že je nutné posílit úsilí a investice, které členské státy věnují kontrole, aby dosáhly úrovně požadované evropskými právními předpisy.

Iniciativy Komise zahrnují hlavní zásady, které budou zveřejněny se souhlasem členských států. Jejich cílem je zajistit jednotné uplatňování pravidel o době řízení a době odpočinku, například v případech, kdy řidič musí v naléhavé situaci dobu odpočinku přerušit.

Komise také aktivně pracuje na zlepšení digitálního tachografu. V lednu byl přijat balíček opatření ke zvýšení bezpečnosti systému. Členské státy musí podle něj vyvinout zvláštní zařízení sloužící ke kontrole tachografů.

Druhý balíček opatření, který má upravit technické specifikace tachografu, se momentálně projednává ve výborech. Tato opatření řidičům usnadní používání tachografů, neboť zjednoduší ruční vstupy.

Komise z těchto kontrol uplatňování nařízení vyvozuje, že poslední dva roky, kdy platí nové právní předpisy týkající se doby řízení a doby odpočinku, byly úspěšné. Komise proto nedávno ve spolupráci se členskými zeměmi přesvědčila země, které podepsaly dohodu AETR (o mezinárodní silniční dopravě), aby tato nová pravidla od roku 2010 přijaly. Členské státy však musí pochopitelně zajistit, aby se sociální pravidla v Evropě zavedla harmonizovaným způsobem.

Toto jsem chtěl Parlamentu jménem Komise říct a nyní budu pozorně naslouchat reakcím jednotlivých poslanců.

Corien Wortmann-Kool, jménem skupiny PPE-DE. – (NL) Pane předsedající, dnes tu došlo k mírnému zmatku ohledně prohlášení Komise, ale je jasné, že základem dnešního prohlášení byly ústní otázky skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů. Ústní otázky pramenily z velké obavy, která i přes úsilí Komise existuje v otázce praktického provádění tohoto nařízení.

Pokud v nějaké zemi řídím o minutu déle, protože musím své auto někam přesunout, mohl bych za několik týdnů platit v jiné zemi vysokou pokutu. To je jeden příklad problémů, se kterými se setkávají řidiči a dopravní společnosti. Může způsobit obrovské problémy, například pokud řídíte navíc jen pár kilometrů, abyste se

dostali na bezpečné parkoviště (neboť všechna parkoviště v Evropě jsou přeplněná) nebo abyste se dostali na dobré parkoviště na noc.

Jsem ráda, že jste spustili řadu akcí a také že se chystáte předložit svou zprávu. Chtěla bych požádat, abyste se v této zprávě věnoval nejen zavádění předpisů, ale také na samotné nařízení, a abyste pokračoval v rozsáhlém hodnocení, díky němuž získá odvětví možnost konzultovat s vámi věci, o nichž jsem právě mluvila. Rozsáhlé hodnocení je tudíž potřebné, abychom mohli zjistit, kde je možné provést nějaká vylepšení.

Jistě, nevýhodou těchto zásad je, jak jsem pochopila, že doposud nemají v členských státech právní účinek. Pokud řidiči spoléhají na tyto hlavní směry, mohli by mít prázdné ruce, neboť nejsou právně závazné – a to je problém. Pane komisaři Barrote, vzhledem k tomu, co o věci víte, jsem rád, že tu dnes jste místo pana komisaře Tajaniho a upřímně doufám, že nám můžete toto rozsáhlé hodnocení slíbit.

Silvia-Adriana Țicău, jménem skupiny PSE. – (RO) Evropské předpisy ohledně pracovní doby, doby řízení a doby odpočinku pro dopravce se týkají nejen sociálních podmínek v odvětví silniční dopravy, ale především bezpečnosti silničního provozu.

Evropské unii se bohužel nedaří dostatečně omezit nehody na silnici. Členské státy nepochybně potřebují zlepšit dopravní kontroly. Jako zpravodajka pro sociální podmínky jsem posuzovala první zprávu Evropské komise, která by měla být vypracována dvakrát ročně. Měla bohužel zpoždění, ale zjistila jsem z ní, že některé členské státy překročily v praxi minimální kvótu kontrol, které mají provádět, zatímco jiné členské státy tyto povinnosti nesplnily.

Jsem ráda, že se nám ve zprávě pana Grosche o přístupu na trh podařilo společně s Radou Evropské unie vytvořit kompromisní text, konkrétně jde o požadavek, aby kontroly na silnicích nebyly diskriminační, a to ani na základě státní příslušnosti, ani na základě země sídla dopravce.

Pane komisaři, určitě potřebujeme bezpečná parkoviště. Existoval návrh studie o výstavbě bezpečných parkovišť na hranici mezi Evropskou unií a Ruskem, ale tato parkoviště jsou bohužel nedostatečná. Členské státy musí investovat do bezpečných parkovišť víc, neboť bohužel ke 40 % oloupení dopravců dochází právě na parkovištích.

Připravili jsme rovněž změnu rozpočtu, abychom mohli přidělit více peněz na výstavbu bezpečných parkovišť. Myslím, že podmínky, podle kterých se má řídit doba na řízení a doba na odpočinek, lze splnit jen pokud vytvoříme takové podmínky pro dopravce, které umožní, aby se tyto předpisy splnit daly.

Eva Lichtenberger, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, má kolegyně ze skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů uvedla, že odvětví si dělá velké starosti s tím, že když někdo řídí jen o minutu déle, musí za to po týdnech zaplatit.

Bohužel – z mého pohledu – ji mohu uklidnit. Za prvé, kontroly v členských státech jsou velmi laxní, většina států je bere na lehkou váhu, nebo své kontrolní povinnosti zcela ignoruje. Za druhé, trestní stíhání v této oblasti je stále v plenkách, i když poměry jsou zcela katastrofální. Když například řidiče, který pracoval 38 hodin bez přestávky, zastaví na inženecké dálnici, ať mi nikdo netvrdí, že se mu nepodařilo najít parkoviště; ale místo toho často existuje tlak ze strany zaměstnavatelů, aby řidiči jeli dál, dokud nepadnou. Je to nebezpečné pro všechny ostatní účastníky silničního provozu. Nemusím zacházet do podrobností o závažnosti nehod s těžkými nákladními vozy.

Znepokojuje to pochopitelně i místní obyvatelé, neboť některé tyto vozy mohou převážet nebezpečné zboží, které pak způsobí škodu. Proto si myslím, že je nesmírně důležité a významné, aby tato oblast byla řádně kontrolována – to je naprosto nezbytné!

Za druhé si myslím, že zvláště se zavedením digitálních tachografů, o kterých se v členských státech mluví již dlouho, přichází pomalu ale jistě čas, aby ti, kdo chtějí provádět kontroly – ve prospěch řidičů, místních obyvatel, ostatních účastníků silničního provozu a obecně pro bezpečnost na silnicích – to mohli konečně dělat účinněji.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, fungování nařízení o době řízení a době odpočinku se konečně dostává na program plenárního zasedání. Od té doby, co nařízení vstoupilo v platnost, se hrnou stížnosti na jeho uplatňování – často slyšíme slova „nejasná“ a „nepřiměřená“. V tomto ohledu je nutné jednat. Směrnice musí být revidována, a to rychle. Co je nutné zlepšit? Právní předpisy musí být předvídatelné.

Neobhajuji harmonizaci všech postihů. To musí zůstat v kompetenci členských států. Obhajuji však jasný, předvídatelný a rozumný systém. Je to jediný způsob, jak se vyhnout pokutám, které jsou absurdně vysoké a nepřiměřené a jejich vyřizování je velmi zdlouhavé. V rámci současných právních předpisů je evidentně prostor k diskriminačnímu přístupu k zahraničním řidičům kamionů především na evropských silnicích, což je nepřijatelné. Tento problém prostě představuje závažnou deformaci vnitřního trhu.

Na závěr uvedu krátký případ absurdnosti současného nařízení o době řízení a době odpočinku. Řidič projíždějící přes Francii dostal pokutu 750 EUR za to, že si udělal o 15 minut kratší přestávku. Navíc trvalo šest hodin, než se pokuta vyřídila. To znamenalo, že řidič nemohl tento den provést nakládku ani vykládku, se všemi souvisejícími důsledky. Skutečná ztráta, kterou utrpěl v důsledku pokuty za 15 minutové porušení předpisu, je přibližně 1 750 EUR.

Komise se musí zaujmout mnohem pevnější postoj vůči členským státům, které nesou vinu za takovouto deformaci vnitřního trhu. Jako Nizozemec mám na mysli především jih.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Dodržování doby řízení a doby odpočinku je v případě řidičů zcela zásadní pro zachování vysoké úrovně bezpečnosti na evropských silnicích a pro ochranu cestujících.

Evropská komise přijala v lednu 2009 balíček opatření proti zneužívání tachografů a pro posílení možnosti členských států kontrolovat dodržování předpisů týkajících se doby řízení a doby odpočinku. Tato opatření vítám, vzhledem k řadě problémů, které se mezitím objevily v souvislosti se systémy zaznamenávání pracovní doby, především pokud jde o digitální tachografy, a rovněž vzhledem k tomu, že existující předpisy jsou považovány za nepružné a obtížně prosaditelné.

Domnívám se, že jeden z nejdůležitějších aspektů, které musí Komise mít na paměti, je význam provádění směrnice 22/2006 do vnitrostátních právních předpisů členských států a harmonizace vnitrostátních právních předpisů vypracovaných na základě článku 19 nařízení č. 561/2006. Rumunsko z tohoto hlediska své povinnosti splnilo, ale existují stále členské státy, které tento proces ještě nedokončily, v důsledku čehož vznikají problémy v řádném prosazování sankcí v přeshraničním režimu a ve vybírání pokut za porušování práva.

S ohledem na půlroční zprávy členských států během posledního referenčního období a řadu problémů, které zmiňují přepravci, vyzývám Komisi, aby posoudila možnost revize nařízení 561/2006.

Bogusław Liberadzki (PSE), zpravodaj. – (PL) Pane předsedající, o době odpočinku a pracovní době pro řidiče diskutujeme uprostřed hospodářské krize. Tisíce aut stojí, protože pro ně není práce. Totéž platí pro řidiče. Velké množství firem je navíc blízko okamžiku, kdy nebudou moci finančně přežít. Pan Jarzembowski, paní Wortmann-Koolová a ostatní poslanci odpovědní za tuto otázku měli naprosto pravdu, když se zmínili o následujících třech věcech: komplikovaném systému, jeho spolehlivosti nebo nespolehlivosti a dosavadní praxi při uplatňování restrikcí.

Neexistuje vědecký důkaz o tom, že by flexibilnější uplatňování, které by za určitých okolností mohlo umožnit delší pracovní dobu v konkrétním týdnu, mělo mít negativní dopad na bezpečnost na silnicích, zvláště když se provoz snižuje. Naopak je více než pravděpodobné, že budoucnost tohoto odvětví bude ohrožena přísným uplatňováním restrikcí a také uvalováním nových souvisejících břemen na silniční dopravu. Chci se především zmínit o evropské dálniční známce a o internalizaci vnějších nákladů. Téma rozhodně stojí za diskusi a přivítal bych v této věci stanovisko Komise.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, pozorně jsem naslouchal tomu, co tu zaznělo.

Řekl bych, že tato směrnice je v záběhu – když už mluvíme o dopravě – a že je pochopitelně nesmírně důležitá jak z hlediska bezpečnosti silničního provozu, tak ze sociálního hlediska. Chtěl bych poněkud uklidnit ty, kteří vyjádřili své obavy o profesi. Komise si je vědoma, že nařízení Parlamentu a Rady se provádí postupně. Je v kontaktu se sociálními partnery, experty členských států, a snaží se o postupnou harmonizaci v souladu s potřebou výkladu.

Je pravda, že Komise přijala dne 30. ledna 2009 směrnici, která harmonizuje definice přestupků, a že pokud jde o pokuty, zveřejní k této věci zprávu, jak vyžaduje článek 10 směrnice 2006/22. Tato zpráva ukáže, že pokuty se liší jak v jednotlivých členských státech, tak podle toho, jak jsou přestupky kategorizovány.

Takže to byl první bod.

Chci také reagovat na paní Wortmann-Koolovou, která se zmínila o tom, že je nutné, aby řidiči našli bezpečná parkoviště, a která bojovala za to, aby těchto míst bylo víc, a chtěl bych jí říci, že nařízení počítá s možností, že řidič pojedě déle, aby si našel bezpečné místo na parkování.

Je pravda, že pan Liberadzki právě řekl, že bychom neměli odvětví tolik omezovat, ale sami víte, že účelem je umožnit tomuto odvětví, aby se vyvarovalo bezpečnostních rizik, a jde také o způsob, jak určitým způsobem ochránit řidiče před riziky, kterým jsou vystaveni. Paní Lichtenbergerová nám připomněla význam těchto ustanovení pro bezpečnost silničního provozu.

Pane Marinescu, myslím, že se provádění snažíme hodnotit neustále, ale je pravda, že prozatím nemůžeme znovu prodiskutovávat právní předpisy. Těmto předpisům musíme nechat čas na to, aby se vytvořily nové návyky, které, jak jsem přesvědčen, budou přínosem pro celé odvětví, pokud budou harmonizovat o něco lépe pracovní podmínky, a to tím, že zachovávají úctu k soukromému životu řidičů i k větší bezpečnosti.

To je všechno, co jsem chtěl říci. Vaše připomínky pochopitelně předám svému příteli panu Tajanimu, aby mohl zajistit, že se v tomto hodnocení bude pokračovat na základní úrovni a s ohledem na všechna zjištění, a především, pane předsedající, s ohledem na věcné poznámky, které tu vyslovili jednotliví poslanci.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

PŘESEDÁJÍCÍ: Gérard ONESTA

Místopředseda

20. Stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je doporučení pro druhé čtení dané Výborem pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin ke společnému postoji Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu, jímž se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 2377/90 a jímž se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/82/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 (15079/2/2008 – C6-0005/0009 – 2007/0064(COD)) (Zpravodajka: Avril Doyleová) (A6-0048/2009).

Avril Doyle, zpravodajka. – Pane předsedající, nejprve bych chtěla poděkovat všem svým stínovým zpravodajům a samozřejmě francouzskému předsednictví, že napomohli brzké dohodě o druhém čtení.

Jde spíše o technický návrh, neboť jeho cílem je aktualizace stávajícího režimu EU, jehož hlavním účelem je ochrana veřejného zdraví omezením vystavení spotřebitelů potravin živočišného původu reziduí farmakologicky účinných látek přítomných ve veterinárních léčivech a v biocidních přípravcích. Dosahuje se toho stanovením bezpečných mezních hodnot nebo maximálních limitů reziduí pro schválené látky a zákazem látek, které byly shledány nebezpečnými nebo u kterých nelze vědecky stanovit bezpečnostní profil.

Maximální limity reziduí samy spotřebitele neochrání. Spotřebitele přímo ochrání stanovení vhodné ochranné lhůty před porážkou a dále kontroly v terénu. V praxi se ochranné lhůty stanoví pomocí vysokého bezpečnostního faktoru, odrážejícího objem dostupných údajů v současné fázi vývoje přípravku.

Dosáhli jsme dohody v nejdůležitějších otázkách. Především je to extrapolace maximálních limitů reziduí z jednoho druhu na druhý; za druhé byly v rámci EU přijaty maximální limity reziduí stanovené na mezinárodní úrovni v rámci dokumentu Codex Alimentarius; a za třetí vznikl rámec stanovující maximální limity reziduí pro potraviny dovážené ze třetích zemí.

Podařilo se nám vyjasnit opatření, která je nutné přijmout v případě, že se v potravinách vyrobených v EU nebo dovezených ze třetích zemí naleznou nepovolené látky, a také se vyjasnily základy pro přezkum referenčních hodnot pro opatření: jde o maximální limity stanovené pro kontrolní účely pro jakékoliv nepovolené látky s ohledem na jakékoliv nové údaje.

Schválena byla také otázka stanovení maximálních limitů reziduí u určitých biocidních přípravků, jako jsou dezinfekční prostředky používané u zvířat, především pokud jde o finanční aspekty jejich povolování a jejich dokumentaci.

Stanovení maximálního limitu reziduí pro farmakologicky účinnou látku vyžaduje nákladný soubor údajů týkající se toxikologických studií a studií metabolismu. To je příliš nákladné pro určité méně běžné druhy

potravin, takzvané „menšinové druhy“, neboť trh s veterinárními léčivými přípravky pro tyto druhy je malý – jde o tzv. „menšinové použití“. Stanovení maximálního limitu reziduí je prvním krokem, který je nutné splnit před tím, než může být žádost předložena regulačním orgánům se žádostí o povolení veterinárního léčivého přípravku pro druhy určené k produkci potravin obsahujícího farmakologicky účinné látky.

Otázka tohoto menšinového použití/menšinových druhů je problém, který je nutné urychleně řešit, neboť zde může vzniknout potenciální problém týkající se zdraví zvířat a bezpečnosti potravin. Veterináři jsou povinni poskytovat péči a budou se vždy snažit vyléčit nemocné zvíře. Podle současných právních předpisů jsou často nuceni uchýlit se k nepovoleným léčivům.

Absence maximálních limitů reziduí také brání úřadům, aby mohly stanovit řádnou ochrannou lhůtu pro dané léčivo. Současné nařízení o maximálních limitech reziduí nevyžaduje stanovení maximálních limitů reziduí pro jednotlivé druhy. Výbor pro veterinární léčivé přípravky Evropské agentury pro léčivé přípravky používá výchozí opatrný přístup a stanovuje maximální limity reziduí pro jednotlivé druhy. Výbor pro veterinární léčivé přípravky provedl v roce 1997 na základě pětileté zkušenosti revizi všech stanovených maximálních limitů reziduí a došel k názoru, že není nutné stanovovat maximální limity reziduí pro jednotlivé druhy, neboť maximální limity reziduí pro konkrétní látku jsou téměř vždy podobné nebo identické. Ve stejném roce vydal Výbor pro veterinární léčivé přípravky zásady pro stanovování maximálních limitů reziduí pro menšinové druhy. Ty definovaly menšinové druhy určené k produkci potravin jako všechny druhy kromě skotu, prasat a drůbeže a zahrnovaly i lososovitě.

Umožnil extrapolaci z velkých druhů na menšinové druhy stejné čeledi, z přežvýkavce na přežvýkavce, z ryb na ryby, z kuřat na ostatní drůbež. V roce 2008 vydal Výbor pro veterinární léčivé přípravky po osmi letech zkušeností nové zásady. Přístup zahrnující posouzení rizik reziduí veterinárních léčivých přípravků v potravinách živočišného původu. Popisuje přístup zahrnující posouzení rizik při extrapolaci maximálního limitu reziduí z jednoho nebo více druhů na další druhy. Tato zásada umožňuje extrapolaci maximálního limitu reziduí na základě údajů o třech hlavních druzích na všechny druhy, za předpokladu, že jsou maximální limity reziduí u všech tří hlavních druhů podobné nebo stejné.

Text této revize, který máme před sebou, jen zajišťuje právní základ pro současnou praxi extrapolace v zájmu dostupnosti veterinárních léčiv a zdraví zvířat.

Dva pozměňovací návrhy se specificky zaměřují na nedostatek specifických léčiv pro koňovité (musím oznámit, že zde mám vlastní zájem) při celé řadě terapeutických potřeb a potřeb spojených s životními podmínkami zvířat, týkají se i pojmu „klinický přínos“, nejen požadavku, že je „nezbytné“ do pozitivního seznamu látek pro koňovité, na nějž se odvolává směrnice o veterinárních léčivech, doplnit nějaký léčivý produkt. Za jasně stanovených podmínek nebudou muset mít některé výrobky stanovené maximální limity reziduí, ale bude se u nich muset dodržovat šestiměsíční ochranná lhůta.

Možná se pan komisař chystá zanést do záznamu toto prohlášení – mohu-li o to požádat předsedajícího: Odvolávám se na diskusi na toto téma, která se odehrála před několika měsíci v souvislosti se směrnicí o veterinárních léčivech.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, revize právních předpisů o limitech reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu je významnou iniciativou Evropské komise. Jejím cílem je ochrana spotřebitelů před rezidui léčivých přípravků v potravinách a také zlepšení dostupnosti veterinárních léčivých přípravků ve Společenství. Jde také o významnou součást programu Komise na zjednodušování právních předpisů.

V tomto společném postoji se odráží dohoda, kterou Rada a Parlament uzavřely 21. října loňského roku. Proto dnes máme společný postoj nejen Rady a Parlamentu, ale také Komise. Mám velkou radost, že Komise dokázala zapracovat pozměňovací návrhy Evropského parlamentu i Rady, neboť zachovávají jak ducha, tak podstatu původního návrhu Komise.

Komise 8. ledna tohoto roku vyjádřila ve svém sdělení Evropskému parlamentu plnou podporu společnému postoji. Přijetí společného postoje nyní umožní tuto záležitost úspěšně zakončit do konce volebního období Parlamentu.

Její zakončení na základě tohoto společného postoje umožní všem, kdo mají co do činění s každodenní kontrolou potravin a veterinárními léčivými přípravky, aby mohli lépe působit v zájmu zdraví zvířat a ochrany spotřebitelů ve Společenství. Tito lidé čekají na revizi právních předpisů o limitech reziduí velmi netrpělivě a dlouho a myslím, že už se načekali dost a mohou se všichni radovat, že bylo nalezeno řešení.

Jsem si plně vědom mimořádné důležitosti dostupnosti veterinárních léčivých přípravků. Komise proto bez ohledu na pokrok, který v tomto ohledu současné nařízení o stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek již znamená, předloží v roce 2010 hodnocení problémů, které s sebou nese uplatňování směrnice o veterinárních léčivých přípravcích, a v případě potřeby předloží i nové návrhy na úpravu právních předpisů.

Chtěl bych využít této příležitosti a vyjádřit zvláštní poděkování paní zpravodajce Doyleové, jejíž skutečně neúnavné úsilí umožnilo dosáhnout v této věci dohody. Ještě jednou upřímné díky za vaši vynikající práci, paní Doyleová.

Zpráva Doyle

Komise je obeznámena s obavami občanů, veterinárních lékařů, členských států a odvětví zdraví zvířat, vyjádřenými v souvislosti se směrnicí, která stanoví pravidla pro povolení veterinárních léčivých přípravků, a uvědomuje si zejména nutnost vyřešit stávající problémy spojené s dostupností veterinárních léčivých přípravků a jejich používáním u druhů, pro které nebyly povoleny, a s nepřiměřenou regulační zátěží bránící inovaci, a současně zajistit vysokou úroveň bezpečnosti spotřebitele, pokud jde o potraviny živočišného původu. Komise zdůrazňuje, že v současné době jsou v tomto ohledu přijímány pozitivní kroky, jako například zjednodušení pravidel pro změny povolení veterinárních léčivých přípravků a tento přezkum právních předpisů o maximálních limitech reziduí v potravinách.

Ve snaze plnit cíle v oblastech bezpečnosti spotřebitele a ochrany zdraví zvířat, konkurenceschopnosti veterinárního odvětví včetně malých a středních podniků a snížení administrativní zátěže předloží Komise v roce 2010 hodnocení problémů vyskytujících se při uplatňování směrnice o veterinárních léčivých přípravcích a v případě potřeby vypracuje legislativní návrhy.

Avril Doyle, zpravodajka. – Pane předsedajícím, chtěla bych jen dát do záznamu, že je zde jeden pozměňovací návrh, který nemohu podpořit, neboť by v podstatě znamenal právní slepou uličku. Pokud nemůžete podat lék, který se testuje na zvířatech, dokud u něj nebude stanoven maximální limit reziduí, nemůžete pak provádět testy, které jsou nutné pro získání údajů pro stanovení maximálních limit reziduí a především ochranné lhůty.

Chtěla bych poděkovat panu komisaři za spolupráci v této oblasti a nechat zaznamenat, že naléhavě potřebujeme provést přezkum směrnice o veterinárních léčivech. V určitém smyslu používáme tento přezkum maximálních limit reziduí jako určitou náplast na větší problém, kterého jsem si všichni velmi dobře vědomi. Dostupnost odpovídající škály veterinárních přípravků na léčení různých druhů zvířat v Evropském společenství se za poslední dvě desetiletí stala stále větší výzvou. Nejrozumnější zainteresované osoby včetně regulačních orgánů, příslušného odvětví a veterinárních lékařů vyvinuli během této doby značné úsilí k vyřešení problému dostupnosti léčiv.

Situace se i přes toto úsilí dále zhoršuje. Nedostatek povolených léčiv znamená skutečnou hrozbu pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat a pro bezpečnost spotřebitelů. Pokud se zvířata neléčí, nebo se léčí nepovolenými nebo nevhodnými přípravky, nese to s sebou závažné problémy pro majitele zvířat, zemědělce, veterinární lékaře a vlády. Může to znamenat i riziko přenosu nemocí neléčených nebo nevhodně léčených zvířat na člověka, a to jak pro majitele zvířete, tak pro spotřebitele a občany.

Znamená to i finanční, právní a obchodní důsledky pro jednotlivé zainteresované osoby, neboť nedostatek léčiv může mít negativní vliv na hospodářství venkova a na zemědělství obecně. Příkladem - a velmi důležitým bodem - je výsledek opylení jako důsledek nižšího množství včelstev. Včely jsou velmi důležitým problémem z hlediska menšinového využití/menšinových druhů.

Současný problém s dostupností v EU má však nejen všeobecné důsledky na zdraví a prostředí zvířat, na bezpečnost dodávek potravin ve Společenství a na veřejné zdraví, ale oslabuje také schopnost EU splnit lisabonskou agendu a využít ohromný potenciál evropského zemědělství a pobřežní akvakultury, které by mohly přilákat do oblasti veterinární farmacie vědu a výzkum.

Děkuji ještě jednou všem kolegům a panu Komisaři za spolupráci při přípravě této zprávy.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Péter Olajos (PPE-DE), písemně. (HU) Často slyšíme stížnosti, že se EU snaží všechno regulovat, a přitom se jí nedaří řešit významné otázky.

Mnoho z nás může mít dojem, že se to vztahuje i na tuto zprávu. To by však byl omyl. V tomto případě hovoříme o „potravinách“, které konzumují lidské bytosti – proto bychom chtěli, aby byly v zájmu našich občanů bezpečnější.

Existující předpisy nejsou aktuální, a pro veterinární lékaře je proto problematické doplňovat zásoby léčiv. Pro specifické rysy tohoto odvětví proto potřebujeme vhodné nařízení.

Stále více farmaceutických firem má dnes oddělení, které se zabývá produkty pro zvířata, jež přinášejí značné příjmy. Poptávka roste, neboť zvířata jsou také nemocná, a nyní, když neustále roste hodnota potravin, stojí za to nemocem předcházet.

V poslední době se k nám dostalo několik informací, že určité firmy pracují na tom, jak „získat“ ze zvířat víc. Rychle rostoucí kuřata či prasata vykrmovaná do obrovských rozměrů za několik málo měsíců. A to všechno na základě (léčivých) přípravků, které jsou často pro lidi škodlivé.

Proto se musí každý jednotlivý přípravek, který se podává zvířatům, testovat ve spolupráci s Evropskou agenturou pro hodnocení léčivých přípravků (EMA), aby se zjistilo, zda rezidua těchto přípravků, která zůstávají ve zvířatech a později je konzumují lidé, nepředstavují nějaké nebezpečí.

Testování platí firma. Musíme také zdůraznit možnost zrychleného postupu, který zkracuje čas potřebný k administrativě, a veterinární lékaři pak mají mnohem rychleji přístup k léčivým přípravkům, což je rovněž důležité.

Není nic důležitějšího než lidské zdraví, a proto musíme zabránit „zvířecímu dopingu“, který je motivován peněžním ziskem.

21. Vzdělávání dětí migrantů (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem programu je krátké přednesení zprávy (A6-0125/2009) pana Takkuly předložené jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o vzdělávání dětí migrantů (2008/2328(INI)).

Hannu Takkula, zpravodaj. – (FI) Pane předsedající, Evropská unie má morální povinnost zajistit všem, včetně dětí migrantů, právo na dobré vzdělání. Každé dítě musí mít právo na vzdělání, které musí být bezplatné a povinné, a to alespoň na základní úrovni. Děti by měly mít možnost získat obecné vzdělání, které podporuje rovné možnosti rozvíjení jejich dovedností – jejich individuální schopnosti rozlišovat a smyslu pro etickou a společenskou odpovědnost – aby z nich mohli vyrůst vyrovnaní a odpovědní členové společnosti.

Ti, kdo jsou odpovědní za vzdělávání a dohled nad dětmi, by měli za základní zásadu považovat to, co je pro děti nejlepší. To pochopitelně začíná doma s rodiči, ale výchovu dětí musí podporovat také škola a společnost, a tím žákům umožnit rozvíjet jejich osobnost jako celek.

Znepokojily mě nedávno zveřejněné studie o dětech migrantů. Podle těchto analýz existují místa, kde tyto děti mají velké problémy, aby mohly chodit do školy, a v některých společnostech se vyskytly pokusy o zřízení škol, které se starají jen o děti migrantů. Výsledkem je pochopitelně to, že rodiče přeložily své děti z místní školy, aby nemusely být ve stejné škole jako děti migrantů. Tato situace je politováníhodná a výsledkem je to, že děti migrantů mají velmi nízkou úroveň vzdělání a špatné výsledky. Dalším výsledkem je obrovská fluktuace učitelů v těchto školách s vysokou koncentrací dětí migrantů.

To není vývoj, ve který jsme doufali, a musíme vytvořit podmínky, za kterých se děti migrantů budou moci co nejlépe integrovat do společnosti. Musíme také zajistit, aby školy měly dostatečné zdroje, čímž myslím kvantitativní zdroje, pokud jde o učitele, a také finanční zdroje, a musíme převzít odpovědnost za rozvoj odborné přípravy pro učitele a jejich průběžné doškolování. Abychom se mohli o děti migrantů postarat integrovaným a udržitelným způsobem, potřebujeme komplexní přístup. Potřebujeme také speciální investice a další prostředky pro vzdělávání učitelů a pro celý vzdělávací systém.

Vím, že jde o otázku, která spadá do kompetence jednotlivých členských států, ale měli bychom členské státy podporovat prostřednictvím průhledné koordinace ze strany Evropského parlamentu a Evropské unie, protože se domnívám, že všichni chceme, aby se dětem migrantů dostalo dobrého vzdělání a mohly se začlenit do společnosti. Tak se můžeme vyhnout politováníhodnému trendu sociálního vyloučení, jehož

jsme dnes svědky v případě mnoha dětí migrantů. To často vede k nezaměstnanosti a dále ke kriminalitě a mnoha jiným nežádoucím důsledkům.

Jde o znepokojující záležitost také z pohledu volného pohybu pracovních sil v rámci Evropské unie, neboť lidé žijící v členských státech EU se nebudou chtít přestěhovat do jiné země nebo pracovat v zahraničí, protože zde nebudou moci svým dětem zajistit dobré a řádné vzdělání a kvalitní školy. Proto na tento problém musíme zaměřit pozornost a zajistit, aby ve všech členských zemích Evropské Unie existoval vhodný systém kvalitního vzdělání pro všechny děti a mladé lidi.

Děti a mládež jsou naše budoucnost – nejcennější hodnota, kterou máme. Jejich jméno je „dnešek“, ne „zítek“, proto doufám, že dokážeme v Evropské unii sdílet společnou zásadu, podle níž má každé dítě právo na jednotný, bezpečný zítěk a dobré vzdělání.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, vítám tuto zprávu z vlastní iniciativy a především bych chtěl jménem svým a jménem svého kolegy pana komisaře Figel'a poděkovat panu zpravodaji Takkulovi a výboru pro kulturu a vzdělávání za práci, kterou odvedli.

Evropská komise sdílí přesvědčení pana poslance, že rostoucí počet dětí původem z prostředí migrantů staví před vzdělávací systémy ve většině členských států velké výzvy.

Vzdělávání je nejdůležitější věc v procesu integrace. Získání kvalifikace je nepostradatelné, pokud chceme zajistit budoucnost našich občanů ve společnosti založené na znalostech, společnosti, která je stále více vystavena soutěži. Stejně důležité však je, aby školy jako společenský experiment poskytovaly základ vzájemného vědění a vzájemného pochopení, které jsou rozhodující pro zlepšení našeho soužití.

Dnes však děti migrantů čelí v Evropě velkým problémům. Před dětmi migrantů stojí často dvojí výzva: na jedné straně nedostatečná znalost jazyka hostitelské země a na druhé straně nízké společensko-ekonomické postavení. Děti migrantů mají ve srovnání s domácími žáky často ve škole horší výsledky, častěji nedokončí školu a méně často uspějí v přijetí na vyšší stupeň škol.

Zpráva proto oprávněně zdůrazňuje, že je důležité poskytnout dětem migrantů řádnou pomoc při učení jazyka hostitelské země a současně podporovat jejich rodný jazyk a kulturu. Důležité je také, aby navštěvovaly předškolní zařízení, a podařilo se tak jejich úspěšné začlenění do vzdělávacího systému v ranějším stádiu a odstranily se společensko-hospodářské a jazykové nevýhody. Učitelé by měli mít v každém případě potřebné vzdělání, které je pro multikulturní prostředí velmi důležité. Základní složkou vzdělávání učitelů a jejich odborného rozvoje by měla být také mobilita.

Jsem potěšen, že v těchto otázkách zde panuje široký konsensus. Domnívám se, že souhlasíte i s tím, že nyní musíme své dobré úmysly přenést do praxe a skutečně zlepšit šance dětí migrantů na vzdělání. Měli bychom tedy podpořit členské státy, aby zajistily vysokou kvalitu vzdělání pro všechny a aby současně aktivně předcházely sociálně-ekonomické segregaci žáků. Měli bychom být nápomocni členským státům při tom, když budou školám umožňovat zvládat různé požadavky na ně kladené, aby se prvotní výzva multikulturní společnosti a mnohojazyčnosti obrátila pro tyto školy ve výhodu.

Podstata a organizace školských systémů je pochopitelně čistě ve vnitrostátní kompetenci a Komise nemá v úmyslu do těchto kompetencí nikterak zasahovat. Musím ale říct, že úspěšná integrace dětí migrantů je něco, co se dotýká Evropy jako celku. Musíme se toho vzájemně od sebe hodně učit a můžeme se toho vzájemně od sebe hodně naučit. Jsme si jisti, že vaše zpráva představuje významný krok směrem k tomu, že ukážeme, jak konkrétní kroky lze podniknout na pomoc členským státům v této oblasti.

Předsedající. – Tento bod je uzavřen.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. – Téma vzdělávání a migrace spolu úzce souvisí, protože jak migrace v rámci Evropské unie, tak imigrace do EU za poslední roky značně vzrostly a v budoucnu se budeme muset důkladněji věnovat celé řadě otázek.

Podporuji také myšlenku, že směrnice 77/486/ES je zastaralá. Nezapomínejme, že tato směrnice pochází z roku 1977 a Evropská unie se od té doby změnila. Jako příklad mohu uvést to, že moje země, Rumunsko, do EU vstoupila o 20 let později a mám pocit, že tato směrnice nenabízí řešení pro naše problémy. Problémy spojené s migrací za poslední roky dramaticky vzrostly, a proto podporuji myšlenku pana Takkuly na

novelizaci této směrnice. Šel bych dokonce ještě dále a navrhuji, aby vznikla nová směrnice zabývající se vzdělávání dětí migrantů.

Corina Crețu (PSE), písemně. – (RO) Nárůst migrace v EU včetně migrace uvnitř EU má četné významné dopady z kulturního, hospodářského a společenského hlediska. V tomto smyslu je nesmírně důležité zajistit migrantům stejné možnosti a zaměřit větší pozornost na potírání diskriminace, které jsou vystaveni. Situace Romů, jejichž samotná problematika představuje zvláštní případ a jistou míru problémů, mluvím v této věci sama za sebe.

Chci také upozornit na to, jaký dopad na mobilitu pracovní síly mají problémy, které zažívají děti rodičů pracujících v zahraničí, když se mají začlenit do neznámého školního prostředí.

Z tohoto důvodu může podpora co nejrychlejšího začlenění dětí hrát významnou roli v předcházení uzavírání migrantů do ghetta, především proto, že bylo zaznamenáno, že úroveň vzdělání a sociální a ekonomická situace dětí migrantů je horší než situace ostatních dětí, a v této oblasti tedy existuje potřeba určitého podnětu. Čím lepší podmínky pro co nejrychlejší začlenění do cizího vzdělávacího prostředí jim poskytneme, tím větší jsou jejich vyhlídky na úspěch ve vzdělání a na trhu práce.

Současné však učení jazyka hostitelské země a asimilace do místního prostředí nesmí znamenat opuštění vlastního kulturního dědictví.

Gabriela Crețu (PSE), písemně. – (RO) Jednou ze základních zásad Evropské unie je svoboda pohybu, která umožňuje občanům pracovat, studovat a cestovat do cizích zemí. Je důležité, abychom společenskou integraci osob migrujících na vnitřním trhu brali jako závazek celé společnosti. Vzdělávání dětí migrantů je krokem tímto směrem.

Na vzdělávání dětí migrantů je nutné hledět z hlediska zlepšení každodenního fungování evropské společnosti i z hlediska kulturního obohacení. S ohledem na to se domnívám, že je nutné vybudovat spolupráci mezi hostitelskou zemí a zemí původu, na základě které se země původu bude aktivně podílet na zachování svého jazyka a kultury.

Podporujeme zavedení mateřského jazyka imigrantů jako druhého cizího jazyka do učebního plánu školy v hostitelské zemi, kterou navštěvují velká společenství imigrantů. Přijímání učitelů z příslušných komunit je podle nás jedním způsobem, jak zajistit, aby tyto děti měly kontakt s kulturou své země původu a aby mohly společně sdílet zkušenost spojenou s imigrací.

Ioan Lucian Hămbășan (PPE-DE), písemně. – (RO) V zelené knize Komise se mluví o řadě otázek, týkajících se jednoho z největších problémů, kterému jsou v současnosti členské státy vystaveny: vzdělávání dětí migrantů. Velký počet rumunských dětí žije se svými rodinami v jiných členských státech a je pro ně důležité, aby si zachovaly svou identitu a měly možnost učit se jazyk země, ve které žijí, i svůj mateřský jazyk. Musíme podporovat toleranci a pochopení a společně najít řešení, jak zajistit vzdělání v rodném jazyce migrantů. Tyto děti musí mít stejná práva jako jiné děti. Je velmi dobře známo, že jejich nejistá ekonomická situace může vést k izolaci, opuštění školy a násilí. Proto musíme členské státy podpořit v hledání řešení. Děti jsou nejvýznamnějším zdrojem, jaký máme. Představují budoucnost naší společnosti, bez ohledu na prostředí, odkud pocházejí.

22. Provádění směrnice 2004/38/ES o právu občanů EU a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat a pobývat na území členských států (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0186/2009) paní Văleanové předložené jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci k provádění směrnice 2003/38/ES o právu občanů EU a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat a pobývat na území členských států (2008/2184/INI)).

Adina-Ioana Vălean, zpravodajka. – Pane předsedající, ze všech základních práv, která občané EU mají, napomáhá k našemu sjednocení nejvíc právo na svobodu pohybu v rámci Evropské unie.

Toto právo, které zaručuje Smlouva, se provádí směrnicí 2004/38/ES, která určuje podmínky a omezení pro občany EU a jejich rodinné příslušníky volně se pohybovat a pobývat na území členských států.

Od 1. ledna 2006 uplatnilo právo usadit se v jiném členském státě EU více než 8 milionů občanů EU a další miliony ho využily k cestování po EU.

Jako zpravodajka Evropského parlamentu k hodnocení této směrnice musím říci, že konkrétní uplatnění práva na volný pohyb pro naše občany je vážně podkopáváno členskými státy, které svým jednáním porušují Smlouvy i směrnici.

Za prvé, hovoříme-li o jejím provádění ze strany členských států, můžeme říci, že to je přinejlepším žalostné. Komise a zároveň dvě samostatné studie, které si nechal udělat Parlament, ukázaly na řadu problémů, z nichž některé znamenají porušování základních práv občanů EU. Na tyto problémy poukazují ve své zprávě.

Existuje mnoho administrativních překážek, především pro rodinné příslušníky ze třetích zemí, jež zahrnují: podmínky vstupu a zdlouhavé procedurální odklady; absence uznání práv na volný pohyb pro některé registrované partnery včetně partnerů ve vztazích osob stejného pohlaví; výjimky z důvodu veřejného pořádku, které slouží hospodářským nebo bezpečnostním cílům, jež ignorují zásadu proporcionality a ústí ve zneužívání příkazů k vyhoštění; a diskriminace některých národnostních a etnických komunit z hlediska práv, která by jim měla být touto směrnicí přiznána.

Za druhé, pokud jde o ty, kdo se soustředí jen na zneužívání a špatné používání tohoto práva, souhlasím s tím, že tyto problémy jsou důležité, ale říkám, že článek 35 směrnice dává členským státům možnost proti těmto případům zneužívání, jako jsou účelové sňatky nebo podvody, bojovat – stačí jen směrnicí provádět.

Chci se také zmínit o konstruktivní spolupráci s vnitrostátními parlamenty, Komisí a zpravodajkou Výboru pro právní záležitosti paní Frassoniovou, kteří všichni sdílejí mou obavu týkající se výše uvedených problémů s prováděním směrnice a názor, že je všem stranám nutné okamžitě pomoci tyto problémy řešit.

Má zpráva se též dožaduje řady opatření, jejichž cílem je řešení poskytnout. Jedním z nejdůležitějších a okamžitých kroků, které je nutné přijmout, je to, aby Komise vytvořila komplexní zásady provádění. Tyto zásady by měly vnést světlo do výkladu pojmů jako jsou „dostatečné prostředky“ a „veřejná bezpečnost“. Až se tak stane, budou členské státy moci tyto zásady uplatnit, a to nejlépe do konce roku 2009.

Je nutné konečně zrušit nebo přezkoumat diskriminační přechodné dohody, které omezují pohyb pracovních sil z členských států, jež do EU vstoupily po roce 2004.

Je nutné věnovat větší finanční prostředky na pomoc místním integračním opatřením pro občany EU žijící v jiných členských státech, a konečně Komise nesmí otálet se zahájením řízení pro porušení práva proti těm členským státům, které směrnicí nedodržují.

Musíme připustit, že členské státy musí konečně směrnicí správně uplatnit a provést, aby se tyto i jiné problémy řádně vyřešily. Neměly by se snažit utíkat před svou povinností zajistit svobodný pohyb tím, že požádají o přepracování a zmírnění směrnice. Evropský parlament se proti takovému přepracování rozhodně staví a žádá Komisi, aby učinila totéž.

Je na čase, aby členské státy a Rada zajistily, že Evropa bude místem, kde se může pohybovat nejen kapitál, služby a zboží, ale i občané. Bez volného pohybu není Evropa.

Dovolte mi na závěr říci, že přesouvám přepracovaný ústní návrh ve své zprávě do poznámky, abych odstranila jakoukoliv výmluvu pro ty, kdo se staví proti volnému pohybu na základě nacionalismu, rasismu nebo xenofobie, ale netroufají si to říci otevřeně, aby mohli hlasovat proti mé zprávě.

Díky zítřejšímu jmenovitému hlasování uvidíme, kdo podporuje Evropu a evropské občanství, volný pohyb a občanská práva bez diskriminace, a kdo ne.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych upřímně poděkovat paní zpravodajce za její pozoruhodnou zprávu a také jí poděkovat za vynikající a konstruktivní spolupráci v této velmi obtížné a citlivé oblasti.

Volný pohyb osob je jednou z nejzákladnějších svobod evropského vnitřního trhu. Svoboda je základem pro fungování vnitřního trhu, tudíž pro konkurenceschopnost evropského hospodářství. Musíme naprosto jasně říci, že chyby v uplatňování práva Společenství v této oblasti jsou skutečně v rozporu se základními zásadami vytvářejícími základy Evropy. Jde proto o absolutně stěžejní otázku.

Proto tuto zprávu, která doplňuje zprávu Komise, jež byla přijata dne 10. prosince 2008, o uplatňování směrnice 2004/38/ES, vítám. Jsem rád, že se prakticky všechny výsledky zprávy EP shodují s výsledky zprávy Komise.

Myslím, že nyní máme úplný obrázek toho, jak členské státy v této oblasti provádějí a uplatňují směrnici a myslím, že nyní je čas přejít k akci. Zpráva zcela oprávněně podtrhuje, že odpovědnost za řádné provádění a uplatňování směrnice je na členských státech. V určitých oblastech však vyzývá k akci Komisi. Dovolte mi proto vysvětlit, jaké jsou v této souvislosti bezprostřední priority Komise.

Komise přikládá velký význam úplnému a správnému uplatňování směrnice. To je jedna z priorit 25. výroční zprávy Komise o kontrole uplatňování práva Společenství (2009).

Komise bude nadále vyvíjet úsilí, aby zajistila, že tato směrnice bude v Evropské unii řádně prováděna a uplatňována. V nadcházejících měsících budeme konat dvoustranná jednání s členskými státy, kde budeme hovořit o velmi častých případech nesprávného provádění a uplatňování. Pokud nebude dosaženo uspokojivého pokroku, nebude Komise otálet s okamžitým zahájením řízení pro porušení práva proti příslušným členským státům.

Komise hodlá poskytovat informace a pomoc jak členským státům, tak samotným občanům. Jedním způsobem, jak toho dosáhnout, je vydávání zásad k řadě otázek, které se ve vztahu k provádění nebo uplatňování směrnice ukázaly jako problematické, například k otázce zneužívání vyhoštění. Zásady se budou také věnovat otázkám, které jsou ve zprávě Parlamentu označeny jako problematické.

Komise bude dále spolupracovat s členskými státy na technické úrovni expertních skupin, aby se společně definovaly obtíže a vyjasnily otázky výkladu směrnice.

Musím však v tomto bodě říci, paní Văleanová, že Komise nemůže podpořit návrh č. 23. Tento návrh se týká kontrol, které by na místě měly provádět týmy expertů a na jejich základě by měl vzniknout společný systém hodnocení. Musím vás upozornit, že takovéto vzájemné kontroly se obvykle provádějí v rámci třetího pilíře, nikoli v rámci práva Společenství. Právní a administrativní tradice a řešení, která si členské státy při provádění směrnice volí, znamenají, že předpokládaná přidaná hodnota takovýchto kontrol by byla velmi omezená. Jak víte, členské státy mají přece jen možnost volby formy a metod provádění směrnice.

Komise však bude nadále věnovat zvláštní pozornost šíření informací o směrnici, bude distribuovat aktualizovaný a zjednodušený návod určený pro občany EU a pro šíření informací bude využívat internet. Bude také nabádat členské státy, aby informovaly občany o jejich právech prostřednictvím osvětových kampaní, a bude jim v tomto nápomocná.

Dovolte mi říci, že Komise je připravena splnit velkou většinu návrhů obsažených ve zprávě Parlamentu. Chtěl bych Evropskému parlamentu poděkovat za jeho podporu a návrhy, jak zajistit řádné uplatňování této významné směrnice, jejímž cílem není nic menšího než správné napojení na jednu ze čtyř základních svobod v rámci evropské integrace.

Předsedající. – Tento bod je uzavřen.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (Článek 142)

Alin Antochi (PSE), písemně. – (RO) Plně podporuji zprávu paní Văleanové o provádění směrnice 2004/38/ES, o to více, že nedávné události, ke kterým došlo v některých členských státech, ukázaly na očividné porušování jedné ze čtyř základních svobod, tedy práva občanů volně se pohybovat a pobývat na území členských států.

Neúčinné provádění nebo dokonce neprovedení celé této směrnice do vnitrostátních právních předpisů členských států navíc vyústilo v řadu zneužití v oblasti administrativních formalit a v omezující výklad právních ustanovení týkajících se pojmu „pobyt bez povolení“, které vyvrcholily nespravedlivým zadržením a vyhoštěním evropských občanů. Řešením však není uzavření hranic, ale místo toho hledání konkrétních opatření k usnadnění integrace občanů do různorodých evropských společností.

Domnívám se, že zpráva, o níž hovoříme, bude významným příspěvkem k monitorování provádění předpisů stanovených touto směrnicí v členských státech, a Komise může v tomto směru úspěšně spolupracovat.

Přáním všech evropských občanů je dnes žít v Evropské unii, kde se dodržují základní hodnoty, jako je volný pohyb osob. Nesmíme však zapomínat, že k dosažení tohoto cíle musíme všichni sami přispět.

23. Zdravotní rizika spojená s elektromagnetickými poli (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy A6-0089/2009 paní Riesovou jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. Tato zpráva se týká zdravotních rizik spojených s elektromagnetickými poli (2008/2211(INI)).

Frédérique Ries, zpravodajka. - (FR) Pane předsedající, než přejdu k podstatě věci, chtěla bych, pokud možno, říci několik formalit. Nejsem první a jistě nebudu ani poslední, kdo vystupuje proti článku 45 jednacího řádu, který dnes večer brání v rozpravě na téma, které je přitom tématem nejvyšší důležitosti pro evropské občany.

Nekoná se žádná rozprava, nejsou zde řečníci jménem těchto skupin. I přesto bych tedy ráda poděkovala těm, kteří zde bohužel nejsou, paní Ayalové, paní Lucasové, panu Adamouovi, paní Sinnottové, paní Ferreirové a dokonce panu van Nistelrooijovi, kteří nemají jednací místnost, i když je prakticky prázdná. Je téměř 23:00, ovšem ani taková pozdní hodina určitě není špatná na téma, které stojí v centru zájmu a obav milionů občanů Evropy.

Nyní přejdu k podstatě věci. Po dobu deseti let se Parlament tímto tématem nezabýval. Bylo tedy načase, protože deset let je celá věčnost, nebo skoro celá věčnost, bereme-li v úvahu rozvoj nových technologií: boom v oblasti bezdrátových zařízení, mobilních telefonů, WiFi, bluetooth, rozvoj základů a vedení vysokého napětí. Tyto vlny jsou všude kolem nás. Mají neoddiskutovatelný přínos, což nepochybně na jediném místě své zprávy, ale také je třeba říct, že přinášejí vážné otázky ohledně dopadu na lidské zdraví.

Mluvme tedy otevřeně, musela jsem připravit zprávu na poněkud citlivé téma, které je doprovázené stále rostoucím množstvím polemik ohledně zdravotních rizik těchto nízkofrekvenčních vln a nemožností vědecké komunity dosáhnout shody.

Uvádím několik příkladů ambiciózních návrhů, které, jak doufám, budou zítra podpořeny: ochrana ohrožených míst a zranitelnějších skupin obyvatel, např. škol, jeslí, domovů důchodců, zotavoven a samozřejmě zdravotnických zařízení.

Podstatné jsou v souvislosti s touto problematikou rovněž etické zásady. Proto je třeba zavést postupy, které zajistí nezávislý vědecký výzkum a expertízu. Musíme také požadovat změnu chování v souvislosti s mobilními telefony, např. tím, že budeme podporovat používání sluchátek, omezovat používání mobilních telefonů mezi dětmi a mladými lidmi, vést osvětu zavádějící bezpečnější návyky s ohledem na zdraví, sledovat některé marketingové kampaně. Mobilní operátoři a energetické společnosti by měli využívat základny a stožáry společně.

Lituji jedné věci, která je důležitá, neboť se týká úvodního odstavce mé zprávy. Požaduji zde přezkum limitů záření. Moji kolegové z Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin mě bohužel nepodpořili, a to i přesto, že, zdůrazňuji, doslova stejný text byl téměř jednohlasně odsouhlasen na našem plenárním zasedání dne 2. září minulého roku v obsahu jiné zprávy týkající se evropského akčního plánu pro zdraví a životní prostředí na období 2004–2010.

Politika Evropské komise, která strká hlavu do písku, omlouvám se za tento výraz, pane komisaři, jistě nenapomohla k objasnění toho, na co evropští občané čekali. Naopak, odborníci se nadále neshodnou a množí se soudní procesy, jejichž rozsudky jsou někdy na straně operátorů, jindy na straně místních občanských svazů.

Výsledkem je status quo zastávaný Světovou zdravotnickou organizací i Evropskou komisí a odklad souhrnného posouzení toho, zda může vystavení nízkofrekvenčním vlnám způsobovat rakovinotvorné nádory, na rok 2015, což je prakticky další desetiletí. Tento přístup proto není správný. Zdá se mi lehkovážný a upřímně doufám, že se v budoucnu neukáže, že tento přístup byl příčinou potenciálních zdravotních rizik.

Princip opatrnosti, o který se náš návrh opírá, není založený na pasivitě, ale na aktivním jednání a expertíze napomáhající objasnění problému. V této citlivé oblasti elektromagnetických vln zastáváme tuto dynamickou a progresivní definici. Proto upřesňuji, že má mou plnou podporu alternativní usnesení předložené skupinou Zelených/Evropskou svobodnou aliancí. Toto usnesení se ostatně vrací k mému původnímu návrhu ohledně snižování limitů záření, jak již činí devět členských států a celá řada regionů, z nichž dva, Valonský a Bruselský region, jsou mi osobně velice blízké. Používají totiž hodnoty 3 volty/metr místo 41 voltů/metr, které jsou v současnosti povoleny na základě doporučení z roku 1999.

Má role je však role zpravodajky Evropského parlamentu v této oblasti a především bych si přála, aby byly uchovány ostatní přínosy této zprávy, již přijaté výborem. Samozřejmě vás žádám, abyste zítra hlasovali pro tuto zprávu.

Pane předsedající, pane komisaři, na závěr bych ráda sdělila dvě informace. Téma elektromagnetických vln a jejich dopadů zůstává otevřené a já jsem přesvědčena, že příští Evropský parlament se bude touto otázkou znovu zabývat. Evropská unie musí uklidnit své občany a převzít iniciativu nad touto rozpravou, která je v současnosti vedena pouze u soudů.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, vážení členové, dovoluji mi vyjádřit své upřímné poděkování Evropskému parlamentu a zejména paní Riesové, zpravodajce této zprávy z vlastního podnětu o elektromagnetických polích.

Téma elektromagnetických polí je v očích mnoha evropských občanů skutečně velmi kontroverzní téma, ačkoli mnoho dalších, včetně Evropské komise, ho považuje za velice důležité.

Složitost tématu a silné napětí, které ho doprovází, ukazují, jak je obzvláště důležité získat velmi přesná fakta a hodnotit je pečlivě, náležitě a objektivně.

Komise tedy toto téma průběžně a velice pozorně sleduje a je to rovněž její aktivita na základě požadavku doporučení Rady 1999/519.

Z toho důvodu Komise pravidelně dostává informace od nezávislých vědeckých výborů, aby se seznamovala s aktuálním stavem možných rizik elektromagnetických polí. Nedávno, v lednu tohoto roku, bylo na toto téma přijato stanovisko s názvem SCENIHR vypracované kompetentním vědeckým výborem.

Rád bych zde dodal, že Komise zaznamenává vývoj v členských státech a velkou pozornost věnuje poslednímu soudnímu řízení proti mobilním operátorům ve Francii. Velmi zblízka sleduje snížení expozičních limitů základěn v regionu hlavního města Bruselu.

Mohu ujistit Parlament, že Komise se bude pilně věnovat požadavkům vysloveným v usnesení.

Dovolte mi jen krátce projít několik bodů.

Za prvé, na úrovni EU jsou již stanoveny expoziční limity a výrobní standardy a rovněž je již definována hranice ochrany na základě známých účinků.

Za druhé, nezávislé vědecké studie provedené k dnešnímu dni nezakládají nutnost změny vědeckého základu pro tyto expoziční limity.

Komise bude rovněž nadále pozorně sledovat vědecký pokrok v této oblasti, aby stanovila, zda je nutné upravit expoziční limity.

Za třetí, Komise je povinna zavést dialog se zúčastněnými stranami o potenciálních účincích elektromagnetických polí na zdraví. Komise si navíc přeje spolupracovat s hlavními aktéry, aby mohla dostatečně reagovat na obavy veřejnosti.

Rád bych také jasně zdůraznil naši snahu podporovat vědecký výzkum v této oblasti, který povede k objasnění stávajících pochybností.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Véronique Mathieu (PPE-DE), písemně. – (FR) Je třeba přiznat, že v současnosti nemáme k dispozici dostatek spolehlivých a ověřených vědeckých dat, pokud jde o účinky magnetických polí na lidské tělo. Přitom tato pole jsou součástí našeho každodenního života (mobilní telefony, bezdrátová zařízení). 80 % občanů se domnívá, že nemá dostatek informací o možných účincích těchto polí a 50 % z nich se možných účinků obává.

Vědecká komunita doposud mohla vyjádřit pouze rozdílné a někdy i protichůdné názory a veřejné orgány tomuto problému nevěnovaly dostatečnou pozornost. Proto má tato zpráva mou plnou podporu, neboť

apeluje na členské státy, aby pravidelně aktualizovaly limitní hodnoty těchto polí, a v souladu s principem opatrnosti doporučuje zakázat umisťování antén v citlivých zónách (školy, zdravotnická zařízení).

Rovněž podporuji, aby Evropská komise zahájila vědeckou studii, která poskytne lepší posouzení účinků vystavení elektromagnetickým polím. Veřejné orgány, výrobci a spotřebitelé musí dostat přesné informace, aby mohli posoudit míru rizika a v případě nutnosti přijmout vhodná ochranná opatření. Také by měla být vytvořena doporučení založená na příkladech dobré praxe, sloužící k lepší ochraně zdraví občanů, jak uživatelů elektromagnetických přístrojů, tak občanů žijících v blízkosti základů nebo vedení vysokého napětí.

24. Problémy a perspektivy občanství Unie (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je krátké přednesení zprávy (A6-0182/2009) paní Gacekovou jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Tato zpráva se týká problémů a perspektiv spojených s evropským občanstvím (2008/2234(INI)).

Urszula Gacek, zpravodajka. - Pane předsedající, je mi potěšením přednést zprávu o problémech a perspektivách spojených s evropským občanstvím, která byla minulý měsíc jednohlasně přijata Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci.

Evropské občanství není alternativou vnitrostátního občanství. Evropské občanství je přidanou hodnotou poskytující občanům EU jednotná práva. Zejména právo na volný pohyb, právo na konzulární ochranu a petiční právo k Evropskému parlamentu a k evropskému veřejnému ochránci. Zpráva Parlamentu bere v úvahu zprávu Komise nazvanou Pátá zpráva o občanství Unie (1. května 2004 – 30. června 2007). Toto období je výjimečné tím, že před pěti lety, dne 1. května 2004, vstoupilo do Evropské unie 10 nových členských států. Výsledkem tohoto připojení, zejména zemí střední a východní Evropy, byla do té doby nevídaná míra migrace uvnitř Evropské unie. Noví občané Evropské unie využili svých nově získaných práv, zejména práva na volný pohyb. Využili příležitosti vzdělávat se v zahraničí a začali legálně pracovat v zemích, které otevřely svůj pracovní trh.

Míra migrace však přináší hostitelským zemím mnoho problémů na úrovni státních i místních orgánů. Zejména místní orgány, které zajišťují služby spojené s bydlením, zdravotní péčí a primárním a sekundárním vzděláváním, se často potýkají s každodenními problémy nových přistěhovalců.

Na podporu integrace a na pomoc nově příchozím využívat stejných práv jako občané z hostitelských zemí bylo podniknuto mnoho kroků. Příklady diskriminace nicméně stále přetrvávají. Někdy jsou tyto příklady výsledkem právních mezer, jindy výsledkem neznalosti uplatnění práva.

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci zvolil v rámci své činnosti velice konstruktivní a praktický přístup. Dohodli jsme se, že naší prioritou je zviditelnit problémové oblasti a provést kroky k nápravě poskytnutím potřebných zdrojů a podpory vnitrostátním a místním vládám členských států. Především máme zájem na tom, aby žádnému občanovi nebylo jakýmkoli způsobem zabráněno využít jeho práv.

Druhé zmiňované právo, právo na konzulární ochranu, je zatím bohužel málo uplatňované. Tuto skutečnost jsme si zřetelně uvědomili tehdy, když se naši vlastní kolegové ocitli v dramatické situaci během teroristických útoků v Mumbáí. Jestliže člen Evropského parlamentu měl problém domáhat se svého práva na konzulární ochranu v takové extrémní situaci, jakou šanci by pak měl průměrný občan za méně dramatických podmínek?

Zvyšování povědomí občanů o jejich právech bylo klíčové téma této zprávy. Je také navrženo několik opatření pro výraznější budování tohoto povědomí. Vzhledem k tomu, že pouze 31 % občanů se domnívá, že je dostatečně informováno o svých právech, máme stále co dělat.

Věřím, že Komise vezme doporučení Parlamentu v úvahu a bude ve své šesté zprávě informovat o konkrétním pokroku. Nakonec bych chtěla poděkovat svým stínovým zpravodajům, členům politických skupin a sekretariátu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci za jejich pilnou práci. Zvláštní dík patří všem, kteří se zúčastnili veřejného slyšení o této zprávě, zejména zástupcům neziskových organizací. Je dobře, že při vytváření závěrečné zprávy o občanství byl vyslyšen hlas neziskových organizací, potažmo občanů.

Günter Verheugen, *místopředseda Komise*. – (DE) Pane předsedající, paní Gaceková, zdá se, že jsme nyní v budově skoro sami. Jménem Komise bych vám rád poděkoval za tuto důležitou a působivou zprávu a připojil i naše blahopřání.

Téma evropského občanství je velice důležité. Mnozí na něho nahlíží jako na prázdný a nicneříkající pojem, ale vaše zpráva docela jasně ukazuje, že tomu tak není. Evropské občanství je umožněné prostřednictvím práv, které jsou přesně definované ve Smlouvě, to znamená právo na volný pohyb a právo pobytu, právo volit a být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu, právo na konzulární ochranu, petiční právo k Evropskému parlamentu, právo podat stížnost evropskému veřejnému ochránci a právo písemně se obracet na evropské instituce.

Komise se domnívá, že je nejvyšší čas vytvořit konkrétní politický program týkající se evropského občanství. V tomto smyslu má v úmyslu zahájit komplexní konzultační proces, jehož cílem je sběr specifických informací o problémech evropského občanství. Tento krok může vést k novým návrhům, které by mohly tvořit základ šesté zprávy Komise o občanství Unie plánované na rok 2010.

Vedle toho však Komise každodenně pracuje a nadále bude pracovat na tom, aby zajistila, že občané jsou skutečně schopni výkonu svých občanských práv a mohou je vykonávat v každodenním životě. Paní Gaceková, na mnoha místech vaší zprávy, kde vyzýváte Komisi k aktivitě, již Komise podniká kroky, aby zajistila posilování a šíření těchto práv. Rád bych uvedl příklad akčního plánu Komise o konzulární ochraně a dodávám, že s Vámi plně souhlasím, pokud jde o potřebu učinit konkrétní kroky v této oblasti. Nakonec, před několika týdny jsme zde vedli na toto téma velice poučnou rozpravu, která zrovna v případě práva na konzulární ochranu odhalila propast mezi realitou a tím, čeho chceme dosáhnout.

Komise zajistila, aby byli občané informováni o svých právech prostřednictvím informačních kampaní, a usiluje o to, aby byl zaručen skutečný výkon těchto práv, zejména tím, že přijala zprávu o uplatňování směrnice o volném pohybu členskými státy.

Blížící se volby do Evropského parlamentu jsou jednou z priorit v rámci vztahů mezi institucemi. Komise podporuje a doplňuje parlamentní kampaň tím, že zavádí informační opatření ke zvýšení povědomí občanů o těchto volbách a vyzývá občany k uplatnění svého volebního práva.

Je dobře, že Komise takto jedná, ale také bych rád zdůraznil, že Komise není jediná, kdo se snaží o provedení evropského občanství v každodenním životě. I další aktéři, tento Parlament, všech 27 členských států, regionální orgány, vnitrostátní parlamenty, místní orgány a každá obec Evropské unie hrají důležitou roli pro skutečný rozvoj evropského občanství.

Jsem potěšen, že do zprávy paní Gacekové, vydané přesně před volbami do Evropského parlamentu 2009, se zapojili někteří z těchto velmi důležitých aktérů. Všichni tito aktéři by si měli přisvojit problémy spojené s evropským občanstvím a učinit tak z Evropy realitu pro miliony jejích občanů. Myslím, že všichni chápeme tento problém jako společnou zodpovědnost a snažíme se, aby na evropské občanství nebylo nahlíženo pouze jako na bezvýznamný symbol, ale jako na specifické právo, které se může a musí promítat v každodenním životě.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Slavi Binev (NI), *písemně*. – (BG) Transparentnost a demokratické vztahy mezi občany a institucemi jsou základními evropskými principy a představují základní práva evropských občanů. Přesně na těchto principech musí být postaveny volby do Evropského parlamentu. Problém kupování hlasů v Bulharsku však ukazuje na pravý opak.

Poté, co byly předešlé místní volby opakovaně ohroženy nehoráznými případy kupování hlasů stranou GERB (Občané za evropský rozvoj Bulharska), DPS (Hnutí za práva a svobody) a BSP (Bulharská socialistická strana), zůstali běžní občané s pocitem, že nemají právo volby. V důsledku toho mají mnohem menší motivaci jít k volbám znovu.

Přes existenci trestního zákoníku a navzdory mnoha známým porušením zákona zatím nebyla žádná z osob uvedených ve zprávě Komise odsouzena, neboť příslušné orgány prosazující právo viditelně nechtějí zabránit kupování hlasů. Bulharská justice stále selhává a předvolební kampaně znovu připravují všeobecně známé

a již jednou odsouzené osoby. Vedle toho ti, kteří prodali své hlasy, teď hledají nové kupce nabízející co nejvyšší cenu.

Chtěl bych zdůraznit, že dokud bude v Bulharsku umožněno porušování zákona a stát proti tomu nebude aktivně bojovat, budou poctiví voliči fakticky zbaveni svého základního lidského práva – práva volby, což je pro evropské občany nepřijatelné. Žádám Parlament, aby se k tomuto problému postavil aktivně a čelem.

Magda Kósáné Kovács (PSE), písemně. – (HU) Ve Smlouvě o Evropské unii se uvádí, že všichni občané jsou si rovni. Tento princip však bohužel není vždy skutečně naplněn. Důvody rozdílů mezi občany jsou šíření extrémní chudoby, sociální vyloučení nebo úmyslné vyloučení, různými způsoby znevýhodněné regiony, které se nacházejí mimo informační společnost a od jejichž občanů ani nemůžeme očekávat, že mají společné evropské povědomí. Vítám fakt, že se zpráva zmiňuje konkrétně o Romech, neboť tato 10 až 12ti milionová menšina žije izolovaně a bez dostatečného vzdělání a naděje na zaměstnání, což Romy jako občany degraduje.

Ukazuje se, že toto rozdělení společnosti bude mít rovněž dopad na volby do Evropského parlamentu. Nejvíce znevýhodnění občané ztrácejí vůli jít k volbám, neboť mají nedostatek informací. Lidé na okraji společnosti mají malé povědomí o důležitém faktu, že ze všech evropských orgánů mohou přímo ovlivnit pouze složení Evropského parlamentu. Je škoda, že lhostejnost panuje zejména v zemích střední a východní Evropy. Původ této lhostejnosti je opět nutno hledat v nedostatečné informovanosti, ale jejím dalším důvodem je také zklamání z toho, že se zpomalilo tempo dosahování úrovně ostatních zemí po velké vlně rozšíření Evropy.

Doufáme, že volný pohyb občanů, pracovníků a služeb dokáže prolomit hranice v představách a myšlení lidí. Pokud si lidé zvyknou, že větší míra svobody se projevuje pohybem v rámci hranic rozšířené Evropy, pak může být mnohohrstvá a národnostně rozmanitá Evropská unie domovem pro velký počet odlišných, přesto však soudržných a vzájemně se tolerujících evropských občanů.

25. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

26. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno v 11:20)